

აღსრულება საჩიტო უზრუნველყოფა

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოქებნა შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-გვერდზე: <http://www.supremecourt.ge/court-decisions/>

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
ადმინისტრაციულ საქმეებზე**

2021, №6

**Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Administrative Cases
(in Georgian)**

2021, №6

**Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Verwaltungssachen
(in der georgischen Sprache)**

2021, №6

**Решения Верховного Суда Грузии
по административным делам
(на грузинском языке)**

2021, №6

გადაწყვეტილებების შერჩევასა და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი
ლიანა ლომიძე

**ტექნიკური რედაქტორი
გარიგა გაღალაშვილი**

რედაქციის მისამართი:

0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6, ტელ: 298 20 75;
www.supremecourt.ge

ურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების
დეპარტამენტის მხარდაჭერით

საქითხები

1. გადაწყვეტილების აღსრულებასთან დაკავშირებული საკითხები	
აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით აღსრულების შეჩერება	4
გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულებაზე საკითხის განხილვა სააპელაციო ინსტანციაში	18
აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ მოვალისგან ამოღებული თანხის განაწილების კანონიერება	23
სააღსრულებო წარმოებასთან დაკავშირებით სასამართლოში აღძრული დავის იდენტურობის შემოწმება	48
კერძო აღმასრულებლის მიერ დაყადაღებული ქონების შეფასება ...	84
სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის განკარგულების ბათილად ცნობის საფუძველი	99
სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებულად მიჩნევის საფუძველი	131
2. სარჩელის უზრუნველყოფა	
სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების წინაპირობები	144; 150; 155;
სარჩელის უზრუნველყოფის გამოყენების მართლზომიერება	162
3. სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძველი	
სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების გამო სარჩელის უზრუნველყოფის გაუქმება	168
დავის არსებითად დასრულების გამო სარჩელის უზრუნველყოფის გაუქმება	175
4. სააღსრულებო ფურცელი	
კრედიტორის უფლებამონაცვლის სახელზე სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემის საფუძველი	183
უფლებამონაცვლებების ახალი სააღსრულებო ფურცლის გაცემა	189

1. გადაწყვეტილების აღსრულებასთან დაკავშირებული საკითხები

აღსრულების ეროვნული პიუროს თავმჯდომარის
გადაწყვეტილებით აღსრულების შეჩერება

განხილვა საქართველოს სახელით

№ბს-425-422(ქ-17)

17 აპრილი, 2018 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათი-
ლად ცნობა; ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის
დავალდებულება

აღწერილობითი ნაწილი:

შპს „...-მა“ 2014 წლის 10 ოქტომბერს სარჩელი აღძრა თბილისის
საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში
მოპასუხე საქართველოს აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიმართ.
მოსარჩელემ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების
პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების უფროსის 2014
წლის 20 აგვისტოს №14027165-007/001 წერილის – ინდივიდუალუ-
რი ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა და
მოპასუხისათვის – სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრუ-
ლების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილებისათვის
ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება
მოთხოვა №14027165 სააღსრულებო საქმის წარმოების შეჩერე-
ბისა და 2014 წლის 7 აგვისტოს განცხადების დაკმაყოფილების თა-
ობაზე.

მოსარჩელის განმარტებით, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუ-
როს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფი-
ლების წარმოებაშია სააღსრულებო საქმე, ქ. ბათუმის მერიის ზე-
დამხედველობის სამსახურის მიერ 2014 წლის 1 აპრილს გაცემული
№227/13 სააღსრულებო ფურცლის აღსრულების შესახებ. აღნიშ-
ნული სააღსრულებო ფურცლის თანახმად, კრედიტორის მოთხოვ-
ნას წარმოადგენს შპს „...-ის“ მიერ ქ. ბათუმში, ზღვისპირა ბულ-

ვარში უნებართვოდ აგებული საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი. 2013 წლის 16 ოქტომბერს ქ. ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ გამოცემული იქნა №227 დადგენილება, რომლითაც უნებართო მშენებლობის ნარმოების გამო მოსარჩევე დაჯარიმდა 3000 (სამი ათასი) ლარით და დადგინდა, რომ მოხდეს ქ. ბათუმში, ზღვისპირა ბულვარში მდებარე საზოგადოებრივი ობიექტის პირგანდელ მდგომარეობაში მოყვანა.

მოსარჩევე აღნიშნავდა, რომ მშენებლობის ნებართვის შესა-თანხმებლად მიმდინარეობს ადმინისტრაციული ნარმოება, ქალაქ ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარის 2014 წლის 25 თებერვლის ბრძანებით მოსარჩევეს უარი ეთქვა არქიტექტურული პროექტის შეთანხმებაზე. აღნიშნული ბრძანება გასაჩივრებულ იქნა სასამართლოში, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2014 წლის 10 ივლისის გადაწყვეტილებით, ქ. ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარის 2014 წლის 25 თებერვლის ბრძანება ბათუმილად იქნა ცნობილი და ადმინისტრაციულ ორგანოს – ქალაქ ბათუმის მერიას დაევალა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა

მოსარჩელის განცხადებაზე, ქ. ბათუმში, ზღვისპირა ბულვარში მდებარე საზოგადოებრივი ობიექტის მშენებლობის მიზნით არქიტექტურული პროექტის შეთანხმების თაობაზე. შესაბამისად, მოსარჩევე მიზნებდა, რომ არსებობდა საალსრულებო საქმის წარმოების შეჩერების საკმარისი საფუძველი, ვინაიდან მიმდინარეობდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული ყველა ღონისძიების გატარება მშენებლობის ნებართვის მიღების მიზნით, ამასთან არსებობდა სასამართლო გადაწყვეტილება, რომლითაც ადმინისტრაციულ ორგანოს პროექტის შეთანხმების მიზნით დაევალა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. მოსარჩელის მოსაზრებით გასაჩივრებული სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების 2014 წლის 20 აგვისტოს №14027165-007/001 წერილი – ინდივიდუალური ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტი, მიღებულ იქნა კანონის მოთხოვნათა დარღვევით, რაც გახდა სასამართლოში სარჩელის აღძვრის საფუძველი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 13 ოქტომბრის განჩინებით შპს „...-ის“ სა-სარჩელო განცხადება განსჯადობით გადაეგზავნა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 25 მაისის განჩინებით აღმინისტრაციულ საქმეში, შპს „...-ის“ სარჩელისა გამო, მოპასუხის სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუ-

მის განყოფილების მიმართ, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების თაობაზე მოთხოვნით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, მესამე პირად ჩაბმულ იქნა – ქალაქ ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახური.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოდეგის 2016 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილებით შპს „...-ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადაც საკითხის გადაუწყვეტილად ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ქალაქ ბათუმის აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების უფროსის 2014 წლის 20 აგვისტოს № 14027165-007/001 ნერილი – ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი; მოპასუხე – სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ქალაქ ბათუმის აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილებას დაევალა კანონით დადგენილ ვადაში საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების შესწავლის, გამოკვლევისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი შპს „...-ის“ მოთხოვნასთან დაკავშირებით. აღნიშული გადაწყვეტილება სააპელაციო ნესით გაასაჩივრეს შპს „...-მა“, ქ. ბათუმის მერიამ და სსიპ აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ/აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილებამ.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 28 სექტემბრის გადაწყვეტილებით ქ. ბათუმის მერიის, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს/აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების სააპელაციო საჩივრები დაკმაყოფილდა; შპს „...-ის“ (შპს „...“) სააპელაციო საჩივრი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; შპს „...-ის“ (შპს „...“) სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებზე, რომ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების ნარმოებაშია სააღსრულებო საქმე ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ 2014 წლის 1 აპრილს გაცემული სააღსრულებო ფურცლის № 227/13 აღსრულების შესახებ. სააღსრულებო ფურცლის მიხედვით, კრედიტორის მოთხოვნას ნარმოადგენს მოვალის – შპს „...-ის“ მიერ ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულვარში უნე-

ბართვოდ აგებული საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი.

სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ ერთი მხრივ, მიმდინარეობს ადმინისტრაციული წარმოება მშენებლობის ნებართვის მოსაპოვებლად, ხოლო მეორე მხრივ შესაძლებელია მოხდეს იმავე ობიექტის დემონტაჟი, ვინაიდან ორივე აღნიშნული შემთხვევა ეხება ერთსა და იმავე საზოგადოებრივ ობიექტს, შესაბამისად, სასამართლოს შეფასების საგანს წარმოადგენს ხომ არ არსებობს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევა, თუმცა სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსაზრება, რომ ყოველივე ზემოაღნიშნული მოწმობს იმას, რომ სახეზეა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ აქტის გამოცემა ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევის გარეშე. სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებები არის საკმარისი, რათა სასამართლომ მიიღოს გადაწყვეტილება სადაც საკითხთან დაკავშირებით.

„სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლით განსაზღვრულია აღსრულების შეჩერება და მისი ვადები. მითითებული მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია აღსრულება შეაჩეროს: ა) კრედიტორის მოთხოვნით, ერთჯერადად, არა უმეტეს 3 თვეს ვადით. ამ ვადის გასვლის შემდეგ სააღსრულებო ფურცელი უბრუნდება კრედიტორს, თუ იგი არ მოითხოვს აღსრულების გაგრძელებას; ბ) აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ აღსასრულებელი გადაწყვეტილების განმარტების მოთხოვნით სასამართლოსთვის შუამდგომლობით მიმართვის შემთხვევაში, სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების გამოტანისათვის დადგენილი ვადით; გ) კრედიტორის ან მოვალის გარდაცვალებისას – სასამართლოს მიერ უფლებამონაცვლის დადგენამდე და მოვალის ქონების უფლებამონაცვლის საკუთრებაში გადასვლამდე; დ) ამ კანონის 184-ე მუხლით გათვალისწინებული მოვალის მიერ ვალდებულების შესრულების განაწილვადებისას – საქმისწარმოების განახლებამდე; ე) ამ კანონის 183-ე მუხლით დადგენილი წესით სააღსრულებო წარმოების მხარის საჩივრის განხილვასთან დაკავშირებით, აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით; ვ) ამ კანონის 25-ე მუხლის მე-4 და 4¹-ე პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში კრედიტორისათვის საფასურის გადახდის ვადის განსაზღვრისას – ამ ვადის ამონურვამდე; ზ) განსაკუთრებულ შემთხვევაში – აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით, ამავე გადაწყვეტილებით განსაზღვრული ვადით. სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა მოსაზრება, რომ

არსებობს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული აღსრულების შეჩერების საფუძვლები, რის გამოც შპს „....ის“ განცხადება საფუძვლანი იყო და უნდა დაკმაყოფილებულიყო. მას შემდეგ, რაც 2014 წლის 10 თებერვალს, შპს „....-მა“ განცხადებით მიმართა ქ. ბათუმის მერიას და მოითხოვა საზოგადოებრივი ობიექტის მშენებლობის მიზნით, შესაბამისი არქიტექტურული პროექტის შეთანხმება, ადმინისტრაციულმა ორგანომ ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე არაერთხელ უთხრა უარი – ჯერ ბათუმის საკურებულოს თავმჯდომარის 2014 წლის 25 თებერვლის ბრძანებით და შემდეგ ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2014 წლის 10 ივლისის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების საფუძველზე ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების შედეგად 2016 წლის 1 თებერვლის მ/146 ბრძანებით.

სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, იმისათვის, რომ შესრულდეს კანონის მოთხოვნა და ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება იყოს კანონშესაბამისი, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის მნიშვნელოვანი და სავალდებულო წინაპირობაა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევა, გაანალიზება, შესწავლა და გადაწყვეტილების მიღება ამ გარემოებათა შეფასების შედეგად, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ადმინისტრაციული ორგანოს წინააღმდეგობრივი და დაუსაბუთებელი დასკვნის საფუძველზე ადმინისტრაციული აქტის გამოცემა.

სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სრულყოფილად იქნა გამოკვლეული ის გარემოებები, რაც უკავშირდება სააღსრულებო ფურცლის აღსრულების შეჩერების თაობაზე მოსარჩევის მხრიდან წამოჭრილ სადაც საკითხის შესწავლას, რაც ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან შეფასებულ იქნა იმგვარად, რომ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებები არ წარმოადგენდა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ აღსრულების შეჩერების საფუძვლებს. მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს პოზიციით, ადმინისტრაციულმა ორგანომ მის ხელთ არსებული მასალების გამოკვლევის შედეგად იმსჯელა და მივიდა დასკვნამდე, რომ მითითებული კანონის 36-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ „განსაკუთრებულ შემთხვევად“ ვერ იქნება მიჩნეული სასარჩელო განცხადების ან საჩივრის სასამართლოში წარდგენა, რადგან განსაკუთრებული შემთხვევა არის ინდივიდუალური საკითხი, რომლის დუბლირება მინიმუმამდეა დაყვანილი, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ყველა მო-

ვალე მიმართავს სასამართლოს, რის შედეგადაც აღსრულება კოლაფსამდე მივა და აღსრულების ქვემდებარე აქტების აღსრულება დროში იმდენად გაიწელება, რომ შეიძლება ხანდაზმულიც კი გახდეს. ობიექტის სამშენებლო დოკუმენტაციის კანონთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, ობიექტის მფლობელის, შპს „...-ის“ მიერ წარდგენილ არაერთ განცხადებას ეთქვა უარი უფლებამოსილი ორგანოს მიერ არაერთხელ ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების შედეგად, რაზედაც უკვე წლებისა მიმდინარეობს დავა. სასამართლომ მიუთითა, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს იმ შემთხვევაში, როცა სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება. მათი დადგენა მხოლოდ ადმინისტრაციულ ორგანოს შეუძლია მისთვის კანონით მინიჭებული უფლებამოსილებიდან გამომდინარე ან აღნიშნული საკითხი მის დისკრეციას განეკუთვნება.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 28 სექტემბრის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა შპს „...-მა“. კასატორმა გაასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და საკასაციო სასამართლოს მიერ ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორის მითითებით უტყუარადაა დადგენილი და მხარეთა შორის სადაცოს არ წარმოადგენს ის გარემოება, რომ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების წარმოებაშია სააღსრულებო საქმე ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ 2014 წლის 1 აპრილს გაცემული სააღსრულებო ფურცლის №227/13 აღსრულების შესახებ. სააღსრულებო ფურცლის მიხედვით, კრედიტორის მოთხოვნას წარმოადგენს მოვალის – შპს „...-ის“ მიერ ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულვარში უნებართვოდ აგებული საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი. ასევე უტყუარადაა დადგენილი და მხარეთა შორის სადაცოს არ წარმოადგენს ის გარემოება, რომ 2013 წლის 16 ოქტომბერს გამოცემულ იქნა დადგენილება №227, რომლის საფუძველზეც მოსარჩელე შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით უნებართვო მშენებლობის წარმოების გამო, ამავე დადგენილებით გათვალისწინებულ იქნა ბათუმში, ზღვისპირა ბულვარში მდებარე საზოგადოებრივი ობიექტის პირვენდელ მდგომარეობაში მოყვანა.

კასატორის მითითებით დადგენილია და სადაცო ფაქტს არ წარმოადგენს, რომ მოსარჩელესა და ბათუმის მერიას შორის გაფორმდა სასყიდლიანი აღნაგობით მინის ნაკვეთის გადაცემის ხელშეკრულება 2010 წლის 10 ივნისს, რომლის საფუძველზეც შპს „...-ს“

აღნაგობის უფლებით სარგებლობაში გადაეცა ბათუმში, ზღვისპირა ბულვარში სექტორ №34-ში მდებარე მიწის ნაკვეთი, საკადასტრო კოდით: მიწის ნაკვეთზე საზოგადოებრივი ობიექტის მშენებლობის მიზნით შპს „...-მა“ დაიწყო საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მშენებლობის ნებართვის მოსაპოვებელი სამუშაობი. ამ პროცესის ფარგლებში, 2014 წლის 10 თებერვალს, შპს „...-მა“ განცხადებით მიმართა ქ. ბათუმის მერიას და მოთხოვა საზოგადოებრივი ობიექტის მშენებლობის მიზნით, შესაბამისი არქიტექტურული პროექტის შეთანხმება, თუმცა ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარის 2014 წლის 25 თებერვლის ბრძანებით მოსარჩევეს ეთქვა უარი.

კასატორის განმარტებით, ასევე დადგენილია და სადაცოს მხარეთა შორის არ წარმოადგენს ის გარემოება, რომ ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2014 წლის 10 ივლისის გადაწყვეტილებით (შესულია კანონიერ ძალაში) ბათილად იქნა ცნობილი ბათუმის საკრებულოს 2014 წლის 25 თებერვლის №03/330 ბრძანება არქიტექტურული პროექტის შეთანხმებაზე უარის თქმის თაობაზე და ამავე გადაწყვეტილებით დაევალა ქ. ბათუმის მერიას ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა შპს „...-ის“ განცხადებაზე, ობიექტის მშენებლობის მიზნით არქიტექტურული პროექტის შეთანხმების თაობაზე. ჩატარებული ადმინისტრაციული წარმოების შედეგად, ქ. ბათუმის მერიის უკანონ და დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილებით კვლავ უარი ეთქვა შპს „...-ს“ სამშენებლო-არქიტექტურული პროექტის შეთანხმებაზე, განმეორებითი უარიც გასაჩივრებულია ბათუმის საქალაქო სასამართლოში და დავა მხარეთა შორის გრძელდება ამ საკითხთან მიმართებით.

კასატორის მოსაზრებით, საქმეში წარმოდგენილი ფაქტობრივი გარემოები ცხადყოფენ, რომ ერთი მხრივ, აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების წარმოებაშია სააღსრულებო საქმე, რომლის მოთხოვნას წარმოადგენს შპს „...-ის“ მფლობელობაში არსებული, უნებართვოდ აგებული საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი და მეორე მხრივ, არსებობს სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც პროექტის შეთანხმებაზე უარი ბათილად იქნა ცნობილი და პროექტის შეთანხმების საკითხი დღემდე მხარეთა შორის სადაცოდ რჩება, ორივე შემთხვევაში საკითხი ეხება ერთსა და იმავე ობიექტს, რომელიც მდებარეობს ბათუმში, ...ს ტერიტორიაზე. სწორედ ეს გარემოება ქმნის საკმარის საფუძველს იმისათვის, რომ სააღსრულებო ბიუროს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე შეეჩერებინა აღსრულების პროცესი, რადგან სახე-

ზე სწორედ კანონით გათვალისწინებული ერთ-ერთი საფუძველი – განსაკუთრებული შემთხვევაა. ერთი მხრივ, მოსარჩელის ნინა-აღმდეგ დაწყებულია აღსრულების პროცესი და ნაგებობები დგას დემონტაჟის რეალური საფრთხის ნინაშე, ხოლო მეორე მხრივ, შპს „...-ს“ დაწყებული აქვს მშენებლობის ნებართვის მოპოვებისთვის საჭირო ღონისძიებების გატარება, რომელ პროცესშიც მოსარჩე-ლებ მიაღწია ნარმატებას და ამის დასტურია სასამართლოს 2014 წლის 10 ივლისის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება, სა-აღსრულებო ნარმოების გაგრძელების პირობებში მოსარჩელისათ-ვის აზრი ეკარგება სასამართლო დავის პროცესში მიღწეულ ნარ-მატებას, რადგან ფაქტობრივად სააღსრულებო პროცესის გაგრძე-ლების და ობიექტის დემონტაჟის შემთხვევაში აღარ იარსებებს ის ობიექტი, რომლის თაობაზეც არქიტექტურული პროექტის შეთან-ხმება ერთხელ უკვე დაავალა ქ. ბათუმის მერიას სასამართლომ და რომლის ირგვლივ დავა დღესაც გრძელდება.

ამგვარი ფაქტობრივი გარემოებების პირობებში კასატორი მი-იჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა სა-აღსრულებო ნარმოებათა შესახებ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-2 პუნქტი. კასატორი მიიჩნევს, რომ სასამართლომ არას-წორად შეაფასა საქმიში არსებული გარემოებები, როდესაც ჩათ-ვალა, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს გასაჩივრებული ადმინის-ტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემული ჰქონდა საქმის გა-რემოებების ყოველმხრივი და სრულყოფილი ანალიზის საფუძველ-ზე. კასატორის მოსაზრებით, სახეზეა „სააღსრულებო ნარმოება-თა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული განსაკუთრებული შემთხვე-ვა სააღსრულებო საქმის/ნარმოების შეჩერებისათვის.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-მეთა პალატის 2017 წლის 19 სექტემბრის განჩინებით შპს „...-ის“ საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მიღებულ იქნა არსებითად განსახილველად; საქმის განხილვა დაინიშნა ზეპირი მოსმენის გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, მათი შეს-წავლისა და ანალიზის, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების იური-დიული დასაბუთებულობისა და ნარმოდგენილი საკასაციო საჩივ-რის მოტივების შემოწმების საფუძველზე მიიჩნევს, რომ შპს „...-ის“ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარე-მოებათა გამო:

საქმეზე დადგენილია, რომ 2010 წლის 10 ივნისს მოსარჩელესა

და ქ. ბათუმის მერიის შორის გაფორმდა სასყიდლიანი აღნაგობით მიწის ნაკვეთის გადაცემის ხელშეკრულება. აღნიშნული ხელშეკრულების საფუძველზე მოსარჩელეს აღნაგობის უფლებით სარგებლობაში გადაეცა ქ. ბათუმში, ზღვისპირა ბულვარის სექტორ №34-ში მდებარე მიწის ნაკვეთი, 7391 კვ.მ. ფართობით (საკადასტრო კოდი: ...), საზოგადოებრივი ობიექტის მშენებლობის მიზნით.

ქალაქ ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ 2013 წლის 16 ოქტომბერს გამოცემულ იქნა №227 დადგენილება „სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩადენის გამო შპს „...-ის“ დაჯარიმების, უნებართვოდ განხორციელებული მშენებლობის დემონტაჟის თაობაზე“, რომლითაც ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულვარში უნებართვი მშენებლობის ნარმოების გამო შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 (სამი ათასი) ლარით და დადგინდა, რომ უნდა მოხდარიყო შპს „...-ის“ მიერ ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულვარში განხორციელებული საზოგადოებრივი ობიექტის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანა.

აღნიშნული დადგენილების აღსრულების მიზნით ქალაქ ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ 2014 წლის 1 აპრილს გამოცემულ იქნა სააღსრულებო ფურცელი №227/13, რომლის თანახმად, შპს „...-ის“ მიერ უნდა მოხდარიყო ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულვარში განხორციელებული საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი.

2014 წლის 3 აპრილს ქალაქ ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურმა განცხადებით მიმართა დელეგირებული ფუნქციების საფუძველზე უფლებამოსილ ორგანოს – აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციას, წარადგინა ქალაქ ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის 2013 წლის 16 ოქტომბრის დადგენილება, აღნიშნული დადგენილების საფუძველზე გამოცემული 2014 წლის 1 აპრილის სააღსრულებლო ფურცელი, №227/13 მიმართვა და სააღსრულებლო ფურცლის წარმოებაში მიღება და აღსრულება მოითხოვა. კერძოდ, მოხდეს შპს „...-ის“ მიერ ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულვარში განხორციელებული საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი.

სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების 2014 წლის 7 აპრილის №A14027165-004/001 ნერილით შპს „...-ს“ ეცნობა წინადადება გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების შესახებ. ამასთან, განემარტა, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 და 90¹-ე მუხლების თანახმად, გაფრთხილებიდან 7 (შვიდი) დღის ვადაში ნებაყოფლობით მოიყვანოს სისრულეში სააღსრულებო ფურცლის მოთხოვნა, წინააღმდეგ შემთხვევა-

ში, მოხდება იძულებით აღსრულება. თვითმმართველი ქალაქ ბათუმის აღმასრულებელი ორგანოს – საკრებულოს თავმჯდომარის მიერ 2014 წლის 25 თებერვალს მიღებულ იქნა ბრძანება №03/330 „არქიტექტურული პროექტის შეთანხმებაზე უარის თქმის შესახებ“, რომლითაც შპს „...-ის“ 2014 წლის 10 თებერვლის განცხადება ქ. ბათუმში, ... №34, სექტორი №22-ში მდებარე 7391.00 კვ.მ. მიწის ნაკვეთზე (მიწის (უძრავი ქონების) საკადასტრო კოდი №...) საზოგადოებრივი ობიექტის მშენებლობის მიზნით არქიტექტურული პროექტის შეთანხმების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგის 2014 წლის 10 ივლისის გადაწყვეტილებით (საქმე №3-91/14) შპს „...-ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. ბათილად იქნა ცნობილი თვითმმართველი ქალაქ ბათუმის აღმასრულებელი ორგანოს საკრებულოს თავმჯდომარის 2014 წლის 25 თებერვლის №03/330 ბრძანება „არქიტექტურული პროექტის შეთანხმებაზე უარის თქმის შესახებ“ და ქ. ბათუმის მერიას დაევალა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების სრულყოფილი გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს შესაბამისი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, შპს „...-ის“ განცხადებაზე, ქ. ბათუმში, ... №34, სექტორი №22-ში მდებარე 7391.00 კვ.მ მიწის ნაკვეთზე, საზოგადოებრივი ობიექტის მშენებლობის მიზნით არქიტექტურული პროექტის შეთანხმების თაობაზე.

2014 წლის 7 აგვისტოს შპს „...-ის“ წარმომადგენელმა განცხადებით მიმართა აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარეს და სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების წარმოებაში არსებული სააღსრულებო საქმის (სააღსრულებლო ფურცელი №227/13) წარმოების შეჩერება მოითხოვა იმ საფუძვლით, რომ ერთი მხრივ, აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების წარმოებაშია სააღსრულებო საქმე, რომლის მოთხოვნას წარმოადგენს შპს „...-ის“ მფლობელობაში არსებული, უნდართვოდ აშენებული საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი და მეორე მხრივ, არსებობს სასამართლო გადაწყვეტილება, რომლითაც ბათილად იქნა ცნობილი ადმინისტრაციული ორგანოს უარი არქიტექტურული პროექტის შეთანხმება და დაავალა ადმინისტრაციულ ორგანოს ახალი აქტის გამოცემა არქიტექტურული პროექტის შეთანხმების თაობაზე.

სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების 2014 წლის 20 აგვისტოს №A14027165-007/001 წერილით მოსარჩელეს უარი ეთქვა სააღსრულებო საქმის წარმოების შეჩერებაზე.

საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში გა-საჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით – სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმარ-თველოს ბათუმის განყოფილების 2014 წლის 20 აგვისტოს №A14027165-007/001 წერილით ირკვევა, რომ შპს „...-ს“ აღსრუ-ლების შეჩერებაზე ეთქვა უარი იმ მოტივით, რომ არ არსებობდა განსაკუთრებული შემთხვევა, რომლის საფუძველზეც შესაძლე-ბელი იქნებოდა აღსრულების კონკრეტული ღონისძიების გარკვე-ული ვადით შეჩერება.

„სააღსრულებო წარმოებათ შესახებ“ კანონის 90¹-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მშენებლობის შეჩერების და უნებარ-თვო დემონტაჟის შეჩერების შესახებ დადგენილების იძულებით აღსრულებას აღსრულების ეროვნული ბიურო იწყებს დამრღვე-ვის მიერ დადგენილების დაუყოვნებლივ და ნებაყოფლობით შე-უსრულებლობის შემდეგ. მე-2 პუნქტის თანახმად, საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევით აშენებული შენობა-ნაგებობების მთლიანად ან ნაწილობრივ დემონტაჟის შესახებ დადგენილების იძულებით აღსრულებას აღსრულების ეროვნული ბიურო იწყებს იმ შემთხვევაში, თუ ინფორმირებიდან 7 დღის ვადაში დამრღვევ-მა ნებაყოფლობით არ შეასრულა ვალდებულება, ხოლო მე-3 პუნ-ქტის თანახმად, თუ დამრღვევი არ ემორჩილება აღსრულების ეროვ-ნული ბიუროს მოთხოვნას, აღსრულების ეროვნული ბიურო დახ-მარებისათვის მიმართავს ადგილობრივი თვითმმართველობის ორ-განოს, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამის ტე-რიტორიულ ორგანოს ან/და აღსრულების პოლიციას.

განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ ქალაქ ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ 2013 წლის 16 ოქტომ-ბერს გამოცემულ იქნა №227 დადგენილება „სამშენებლო სამარ-თალდარღვევის ჩადენის გამო შპს „...-ს“ დაჯარიმების, უნებარ-თვოდ განხორციელებული მშენებლობის დემონტაჟის თაობაზე“, რომლითაც დგინდება, რომ ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულ-ვარში უნებართვო მშენებლობის წარმოების გამო შპს „...“ დაჯა-რიმდა 3000 (სამი ათასი) ლარით და დადგინდა, შპს „...-ის“ მიერ ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულვარში განხორციელებული სა-ზოგადოებრივი ობიექტის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანა.

ქალაქ ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიერ 2014 წლის 1 აპრილს გამოცემულ იქნა სააღსრულებო ფურცელი №227/13, რომლითაც დგინდება, რომ მოხდეს შპს „...-ის“ მიერ ქ. ბათუმში, ბათუმის ზღვისპირა ბულვარში განხორციელებული სა-ზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი. ასევე დადგენილია, რომ ქა-ლაქ ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის 2014 წლის 3

აპრილის განცხადების საფუძველზე, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილებამ 2014 წლის 7 აპრილს №A14027165-004/001 წერილით მიმართა შპს „...-ს“ და აცნობა წინადადება გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების შესახებ. შპს „...-ს“ განემარტა, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 და 90¹-ე მუხლების თანახმად, გაფრთხილებიდან 7 (შვიდი) დღის ვადაში ნებაყოფლობით მოიყვანოს სისრულეში №227/13 სააღსრულებო ფურცლის მოთხოვნა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, მოხდება იძულებით აღსრულება. საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლით განსაზღვრულია აღსრულების შეჩერების საფუძვლები და მისი ვადები. მითითებული მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად, აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია აღსრულება შეაჩეროს განსაკუთრებულ შემთხვევაში – აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით, ამავე გადაწყვეტილებით განსაზღვრული ვადით.

მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია, რომ 2014 წლის 7 აგვისტოს შპს „...-ს“ წარმომადგენელმა განცხადებით მიმართა აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარეს და სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების წარმოებაში არსებული სააღსრულებო საქმის (სააღსრულებლო ფურცელი №227/13) წარმოების შეჩერება მოითხოვა. ასევე დადგენილია, რომ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციის სამმართველოს ბათუმის განყოფილების 2014 წლის 20 აგვისტოს №A14027165-007/001 წერილით მოსარჩელეს უარი ეთქვა სააღსრულებო საქმის წარმოების შეჩერებაზე. ამასთან, მოსარჩელეს სააღსრულებო წარმოების შეჩერებაზე უარის თქმის საფუძვლად განემარტა, რომ სააღსრულებო მოქმედების შეჩერების აუცილებელ პირობას წარმოადგენს წორმაში მითითებული განსაკუთრებული ვითარების უშუალოდ სააღსრულებო მოქმედების განხორციელებისას ადგილზე არსებობა, რომლის დადასტურების შემთხვევაში აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილი იქნება იმსჯელოს იძულებითი აღსრულების კონკრეტული ღონისძიების გარკვეული ვადით შეჩერების მიზანშეწონილობის თაობაზე.

საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-2 პუნქტი განსაზღვრავს აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ აღსრულების შეჩერების უფლებამოსილების ჩამონათვალს, მათ შორის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულია აღსრულების ეროვნული ბიუ-

როს უფლებამოსილება შეაჩეროს აღსრულება განსაკუთრებულ შემთხვევაში – აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით, ამავე გადაწყვეტილებით განსაზღვრული ვადით. აღნიშნული ნორმა არ ადგენს მხოლოდ ადგილზე არსებული მდგომარეობას შეფასების საფუძველზე გადაწყვეტილების მიღების აუცილებლობას, რამდენადაც მოცემული ნორმით გათვალისწინებული განსაკუთრებული შემთხვევა ადმინისტრაციული ორგანოს ხელმძღვანელის განსაკუთრებული უფლებამოსილების სფეროს წარმოადგენს, რა დროსაც სააღსრულებო წარმოების შეჩერების მოთხოვნით წარდგენილი ყოველი კონკრეტული შუამდგომლობის განხილვისას სააღსრულებო საქმის წარმოების ფარგლებში უნდა შეფასდეს სააღსრულებო წარმოების მტკიცებულებები და არსებული ფაქტობრივი გარემოებები, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობის გარკვეული ნაწილი წარმოადგენს დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში განხორციელებულ მოქმედებებს. ამდენად, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული აღსრულების შეჩერების საფუძველი – განსაკუთრებული შემთხვევა გულისხმობს, რომ უნდა არსებობდეს მოთხოვნის დროს შეჩერების რეალური და არა სავარაუდო, მოსალოდნებული განსაკუთრებული შემთხვევა, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს სხვაგვარი შედეგის დადგომა. შესაბამისად, საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს სააღსრულებო წარმოების შეჩერების საფუძვლად კასატორის მითითებას, რომ ერთი მხრივ კანონიერ ძალში შესული ბათუმის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 მარტის გადაწყვეტილების საფუძველზე მიმდინარეობს ადმინისტრაციული წარმოება მშენებლობის ნებართვის მოსაპოვებლად, ხოლო მეორე მხრივ შესაძლებელია მოხდეს იგივე საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟი, რამდენადაც მითითებული საფუძველი ემყარება მხოლოდ უფლების მოპოვებაზე უფლებამოსილი პირის ვარაუდს და არ წარმოადგენს კანონიერ ძალაში მყოფი აღსრულებას დაქვემდებარებული აქტის მოქმედების შეჩერების რეალურ – მოქმედ საფუძველს. ამდენად, აღნიშნული გარემოება დელეგირებული უფლებამოსილების საფუძველზე საკითხის განმხილველ ორგანოს – აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიციას არ აძლევდა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-5 მუხლი მიუთითებს ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ თავისი საქ-

მიანობის განხორციელებისას კანონიერების პრინციპის დაცვის აუ-ცილებლობაზე კერძოდ, აღნიშნული მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციულ ორგანოს არა აქვს უფლება კანონმდებლობის მოთხოვნების საწინააღმდეგოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ან სხვა სახის ქმედება, რომელიც იწვევს ადამიანის საქართველოს კონსტიტუციით მინიჭებული უფლებების ან თავისუფლებების შეზღუდვას, დაიშვება მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის მეორე თავის შესაბამისად, კანონით ან მის საფუძველზე გამოცემული კანონქვემდებარე აქტით მინიჭებული უფლება-მოსილების საფუძველზე. უფლებამოსილების გადამეტებით გამოცემულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს, აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებულ ქმედებას არა აქვს იურიდიული ძალა და ბათილად უნდა გამოცხადდეს.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლი ჩამოთვლილია ის საფუძვლები, რომელთა არსებობის შემთხვევაშიც შესაძლებელია ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, კერძოდ, აღნიშნული მუხლის პირველი ნაწილი ადგენს, რომ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს, ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადებსა ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.

მოცემულ განჩინებაში ასახული სამართლებრივი შეფასებისა და დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა არსებითად სწორად გადაწყვეტეს მოცემული დავა და სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება დასაბუთებული, კანონიერია და მისი გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნა-

წილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

- შპს „...-ის“ საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
- უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ად-მინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 28 სექტემბრის გა-დაწყვეტილება;
- საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულებაზე საკითხის განხილვა სააპელაციო ინსტანციაში

განჩინება საქართველოს სახელით

№ბს-1111-1105(კ-კს-17)

19 აპრილი, 2018 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულება

აღნერილობითი ნაწილი:

ს. პ-ემ 06.01.2017წ. სარჩელით მიმართა ქუთაისის საქალაქო სა-სამართლოს სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსა და სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს იმერეთის სოციალური მომ-სახურების სამხარეო ცენტრის მიმართ. მოსარჩელემ მოითხოვა სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს იმერეთის სოციალუ-რი მომსახურების სამხარეო ცენტრის სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრაციის გაუქმების შესახებ 25.08.2016წ. №0406/13323 გადაწყვეტილების, სსიპ სოცი-ალური მომსახურების სააგენტოს ცენტრალიზებულად მიღებუ-ლი სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში ს. პ-ის ოჯახის რეგისტრაციის გაუქმების შესახებ 19.08.2016წ. გა-

დაწყვეტილების, სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 12.12.2016წ. №04/90318 გადაწყვეტილების, სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს იმერეთის სოციალური მომსახურების სამხარეო ცენტრის 27.10.2016წ. №208/ო ბრძანების და სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს იმერეთის სოციალური მომსახურების სამსახურეო ცენტრის 28.10.2016წ. გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა, სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსთვის აქტის გამოცემის დავალება ს.პ-ის ოჯახისთვის 2017 წლის 01 იანვრიდან ყოველთვიური სოციალური დახმარების სახით გასაცემელის 50 ლარის ოდენობით განსაზღვრის შესახებ. მოსარჩელებ მოითხოვა აგრეთვე სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოსთვის მიუღებელი სოციალური დახმარების დაკისრება 2016 წლის 19 აგვისტოდან 2017 წლის 01 იანვრამდე ყოველთვიურად 50 ლარის ოდენობით, ს. პ-ის სასარგებლოდ, რაც ჯამში 250 ლარს შეადგენს.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 11.04.2017წ. გადაწყვეტილებით ს. პ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს იმერეთის სოციალური მომსახურების სამხარეო ცენტრის 25.08.2016წ. №04-06/13323 და სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 19.08.2016წ. გადაწყვეტილებები, ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 12.12.2016წ. №04/90318 გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც ს. პ-ეს უარი ეთქვა 25.08.2016წ. №04-06/13323 და 19.08.2016წ. გადაწყვეტილებების ბათილად ცნობისა და განაცდური სოციალური დახმარების ანაზღაურებაზე. არ დაკმაყოფილდა ს. პ-ის სარჩელი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს იმერეთის სოციალური მომსახურების სამხარეო ცენტრის 27.10.2016წ. №208/ო ბრძანების და სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს იმერეთის სოციალური მომსახურების სამხარეო ცენტრის 28.10.2016წ. გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის ნაწილში, ასევე არ დაკმაყოფილდა მოთხოვნა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის თაობაზე, ს. პ-ის ოჯახზე 2017 წლის 1 იანვრიდან ყოველთვიური სოციალური დახმარების სახით გასაცემელის 50 ლარის ოდენობით განსაზღვრის შესახებ. სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს დაეკისრა ს. პ-ის სასარგებლოდ მიუღებელი სოციალური დახმარება 2016 წლის აგვისტოდან 2017 წლის 1 იანვრამდე ყოველთვიურად 30 ლარის ოდენობით, ჯამში 150 (ასორმოცდათი) ლარი.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 11.04.2017წ. გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩიგრეს სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტომ და იმერეთის სოციალური მომსახურების სამხა-

რეო ცენტრმა.

საქმის სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოში განხილვის დროს (08.09.2017 წ.) ს. პ-ემ განცხადებით მიმართა სასამართლოს პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების შესახებ იმ ნაწილში, რომლითაც დაკმაყოფილდა სასამართლო მოთხოვნა 150 ლარის ოდენობით მიუღებელი სოციალური დახმარების ანაზღაურების თაობაზე.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 21.09.2017 განჩინებით არ დაკმაყოფილდა სააპელაციო საჩივრები, უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება. ამავე განჩინებით დაკავშირებული და პ-ის შუამდგომლობა და დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიექცა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 11.04.2017 გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც დაკმაყოფილდა სასამართლო მოთხოვნა 150 ლარის ოდენობით მიუღებელი სოციალური დახმარების ანაზღაურების თაობაზე.

სისპ სოციალური მომსახურების საგენტომ კერძო საჩივრით გაასაჩივრა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 21.09.2017 განჩინება იმ ნაწილში, რომლითაც დაკმაყოფილდა ს. პ-ის შუამდგომლობა და პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიექცა 150 ლარის ოდენობით მიუღებელი სოციალური დახმარების ანაზღაურების ნაწილში.

კერძო საჩივრის ავტორი ითხოვს გასაჩივრებულ ნაწილში ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 21.09.2017 განჩინების გაუქმებას და შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას.

კერძო საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლო არ იყო უფლებამოსილი ემსჯელა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიექცევაზე, ვინაიდან სსკ-ის 269-ე მუხლის შესაბამისად გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების საკითხი განიხილება იმავე სხდომაზე, რომელზედაც გამოტანილი იქნა გადაწყვეტილება ან განიხილება ზეპირი მოსმენის გარეშე, იმ შემთხვევაში თუ სხდომაზე არ იქნა განხილული ეს საკითხი. შესაბამისად, აღნიშნულ საკითხზე უნდა ემსჯელა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს და არა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს. გასაჩივრებულ ნაწილში განჩინების გაუქმების საფუძველია აგრეთვე დაუყოვნებლივ აღსრულების შესახებ საკითხსა და სააპელაციო საჩივრებზე ერთ პროცესუალურ დოკუმენტში მსჯელობა. სასამართლოს ცალკე უნდა ემსჯელა სადაცო საკითხზე განჩინების ფორმით.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, ნარმოდ-

გენილი კერძო საჩივრის საფუძვლიანობის შესწავლისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ კერძო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, თუ ამ კოდექსით სხვარამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 420-ე მუხლის შესაბამისად, კერძო საჩივრების განხილვა ზემდგომ სასამართლოებში წარმოებს ამ სასამართლოებისათვის გათვალისწინებული წესების დაცვით.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლო კანონის სწორად გამოყენებისა და განმარტების შედეგად საქმეზე არსებითად სწორი განჩინება დაადგინა, კერძო საჩივარი არ შეიცავს დასაბუთებულ არგუმენტაციას სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინების კანონშეუსაბამობის შესახებ, რის გამოც არ არსებობს სსკ-ის 393-ე-394-ე მუხლების შესაბამისად, მისი გაუქმების საფუძველი.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობა სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულებას უკავშირებს მის კანონიერ ძალაში შესვლის მომენტს, თუმცა გამონაკლისის სახით აღნიშნული კოდექსის 268-ე მუხლი ითვალისწინებს იმ გარემოებებს, რომელთა არსებობისას მოქმედებს გადაწყვეტილების აღსრულების განსხვავებული წესი. გადაწყვეტილების აღსასრულებლად მიექცევა მის კანონიერ ძალაში შესვლამდე დასაშვებია კანონით პირდაპირ განსაზღვრულ შემთხვევებში. ამავე მუხლით განსაზღვრული დაუყოვლებლივ აღსასრულებელი საქმების ჩამონათვალი არ არის ამომწურავი. სააპელაციო სასამართლო შუამდგომლობის დაკმაყოფილების საფუძვლად მიუთითა, რომ განსახილველი დავის შინაარსიდან გამომდინარე, კერძოდ, ვინაიდან საკითხი ეხებოდა სოციალური შემწეობის მიღებას არსებობდა შუამდგომლობის დაკმაყოფილების საფუძველი. საკასაციო პალატა იზიარებს აღნიშნულ მოსაზრებას და მიუთითებს ასევე დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაცემული თანხის ოდენობაზე (150 ლ.). ამასთანავე, გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების შესახებ სასამართლოს განჩინებაზე კერძო საჩივრის შეტანა არ შეაჩერებს ამ განჩინების შესრულებას (სსკ-ის 270-ე მუხ.).

საფუძველს მოკლებულია კერძო საჩივრის ავტორის მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ სადავო საკითხზე გადაწყვეტილების გამოტანაზე უფლებამოსილი იყო ქუთაისის საქალაქო სასამართლო და

არა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლო. საკასაციო პალატა თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს განჩინება შეესაბამება საპროცესო კანონმდებლობას, სააპელაციო სასამართლო უფლებამოსილი იყო მხარის თხოვნით დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად გადაეცა გადაწყვეტილება, ვინაიდან თუ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულების საკითხი განხილული არ იქნა იმ სხდომაზე, რომელზედაც გადაწყვეტილება იქნა გამოტანილი, იგი განიხილება ზეპირი მოსმენის გარეშე (სსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 წინადადება). უკეთუ გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსრულებით დაინტერესებული მხარე ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მიმართავს შუამდგომლობით, იგი უფლებამოსილია განიხილოს აღნიშნული საკითხი. საპროცესო კანონმდებლობა არ აწესებს რაიმე აკრძალვას ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დაუყოვნებლივ აღსრულების საკითხის განხილვასთან დაკავშირებით. ამასთანავე, კერძო საჩივრის ავტორი ვერ უთითებს დაუყოვნებლივ აღსრულების დამაბრკოლებელი რაიმე გარემოების არსებობაზე.

საკასაციო პალატა არ იზიარებს კერძო საჩივრის ავტორის მოსაზრებას იმის თაობაზე, რომ სააპელაციო პალატის მიერ სააპელაციო საჩივრებსა და დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის საკითხზე ცალ-ცალკე განჩინებებით უნდა ემსჯელა და მითითებულ საკითხებზე ერთ საპროცესო დოკუმენტში მსჯელობის გამო არსებობს განჩინების გასაჩივრებულ ნაწილში გაუქმების საფუძველი. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სააპელაციო პალატას არ დაურღვევია საპროცესო კანონმდებლობა მითითებულ საკითხებზე ერთ საპროცესო დოკუმენტში მსჯელობის გამო. პალატამ სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით იმსჯელა დაუყოვნებლივ აღსრულების საკითხზე ზეპირი მოსმენის გარეშე და ასახა იგი ძირითად გადაწყვეტილებაში. ამასთანავე, სააპელაციო პალატამ სწორად განმარტა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის შესახებ შუამდგომლობის დაკმაყოფილების თაობაზე განჩინების გასაჩივრების წესი.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს კერძო საჩივარი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს, რადგან არ არსებობს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 419-ე, 420-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ად-მინისტრაციულ საქმეთა პალატის 21.09.2017წ. განჩინება;
3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლო-ოა და არ საჩივრდება.

აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ მოვალისგან ამოღებული თანხების განაცილების პარონიერება

გადაცევაჟილება საქართველოს სახელით

№ბს-1012(კ-19) 5 მარტი, 2020 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ქმედების განხორციელების დავალება

აღნერილობითი ნაწილი:

ვ. გ-მა 2018 წლის 10 მაისს სარჩელი აღძრა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში მოპასუხე სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიმართ. მოსარჩელემ მოპა-სუხისთვის ვ. გ-ის სასარგებლოდ 314 992 ლარის გადახდის დაკის-რება მოითხოვა.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 31 ოქტომბრის №2/ 23037-17 დაუსწრებელი გადაწყვეტილებით სპს „...-ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდა; „K.-ს“ სპს „...-ის“ სასარგებლოდ გადასახდელად დაეკისრა 4 800 000 ლარი; „K.-ს“ დაეკისრა სპს „...-ის“ სასარგებ-ლოდ ყოველდღიურად 4 800 000 ლარის წლიური 7%-ის გადახდა 2014 წლის 1 აპრილიდან გადაწყვეტილების აღსრულებამდე; „K.-ს“ სპს „...-ის“ სასარგებლოდ დაეკისრა 5 000 ლარი სარჩელის აღ-ძერისას გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის სანაცვლოდ.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 7 დეკემბრის განჩინებით (საქმე №2/23037-17) ვ. გ-ის განცხადება (შუამდგომლობა) დაკმაყოფილდა; თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 31 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაში (საქმე №2/23037-17) დასახელებული კრედიტორის სპს „...-ის“ უფლებამონაცვლედ დადგენილ (ცნობილ) იქნა ვ. გ-ი და აღნიშნული განჩინების საფუძველზე კრედიტორის უფლებამონაცვლე პირის – ვ. გ-ის სასარგებლოდ, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 31 ოქტომბრის გადაწყვეტილების (საქმე №2/23037-17) აღსრულების მიზნით განისაზღვრა სააღსრულებო ფურცლის გაცემა. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მიერ 2017 წლის 11 დეკემბერს გაცემულ იქნა, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 31 ოქტომბრის გადაწყვეტილებასა და 2017 წლის 7 დეკემბრის განჩინებაზე, სააღსრულებო ფურცელი (№2/23037-17) კრედიტორის უფლებამონაცვლე პირის – ვ. გ-ის სახელზე.

2017 წლის 12 დეკემბერს ვ. გ-მა (კრედიტორმა) განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს, მოვალე – „K..-ის“ მიმართ, რომლითაც იძულებითი აღსრულების მიზნით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მიერ 2017 წლის 11 დეკემბერს გაცემული №2/23037-17 ზემოაღნიშნული სააღსრულებო ფურცლის აღსრულება მოითხოვა, აღსასრულებელ მოთხოვნად მიუთითა: 4 800 000 ლარი, 5000 ლარი და 1243660,27 ლარი. კრედიტორის მიერ გადახდილი საფასურის ოდენობამ კი შეადგინა – 5000 ლარი.

მოსარჩევის განმარტებით, მის მიერ წარდგენილი სააღსრულებო ფურცლის საფუძველზე დაიწყო სააღსრულებო წარმოება და №A 17141209-005/001 წინადადება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ მოვალე „K..-ის“ წარმომადგენელს გ. გ-ს ჩაბარდა 2017 წლის 18 დეკემბერს. 2017 წლის 18 დეკემბერს „K..-ის“ წარმომადგენელმა გ. გ-ემ განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელს და მიუთითა, რომ დაკისრებული თანხის ჩამოჭრა მომხდარიყო სრულად, გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების ვადის გასვლამდე, საინკასო დავალებით სს „კ..-ში“ არსებული კომპანიის ანგარიშიდან. 2017 წლის 20 დეკემბერს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელმა №A 17141209-007/001 წერილით მიმართა სს „კ..-ს“ და „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მითითებული საინკა-

სო დავალების კონტროლზე აყვანა მოითხოვა 6053660.27 ლარის ფარგლებში. სს „კ..-ს“ ლიკვიდატორის რ. ც-ის 2017 წლის 28 დეკემბრის №6გ/398 წერილით სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღმასრულებელს №A17141209-007/002 წერილის პასუხად ეცნობა, რომ ბიუროს მიერ 20.12.2017 წელს წარდგენილ საინკასო დავალებაში №01/55-01 მითითებული გადამხდელის საბანკო ანგარიშებს ედო ყადაღა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 მაისის №12/3630 განჩინების საფუძველზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სს „კ..-ი“ ვერ ახორციელებდა ბიუროს 20.12.2017 წლის №A17141209-007/001 წერილით წარდგენილი საინკასო დავალების №01/55-01 შესრულებას.

მოსარჩელის განმარტებით, აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ განახორციელა აღსრულება და ამოილო ნაწილობრივ თანხა, თუმცა მოვალისაგან ამოღებული თანხის განაწილებისას განსაზღვრა აღსრულების საფასურის ოდენობა და კრედიტორზე გადასაცემი თანხილან ჩამოჭრა 314 992 ლარი. 2018 წლის 9 მარტს ვ. გ-მა განცხადებით (რეგისტრაციის №12939) მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს, რომელშიც მიუთითა, რომ მოვალემ ნებაყოფლობით შეასრულა აღსრულების მოთხოვნა და შესაბამისად, მას უნდა დაკისრებოდა შხოლოდ კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი აღსრულების საფასურის შესაბამისი ნაწილი – 5000 ლარი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ვ. გ-მა მიუთითა, რომ აღსრულების საფასურის ოდენობად უნდა განსაზღვრულიყო კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი აღსრულების საფასური – 5000 ლარი, ნაცვლად 314 992 ლარისა. ამასთან, მიუთითა, რადგან ამოღებული თანხა არ იყო საქმარისი კრედიტორის მოთხოვნის სრულად დასაკმაყოფილებლად, მოითხოვა აღუსრულებელ ნაწილში სააღსრულებო ფურცლის/აღსასრულებელი გადაწყვეტილების დაბრუნება. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს 2018 წლის 10 აპრილის №24335 წერილით ვ. გ-ს, 2018 წლის 9 მარტის №12939 განცხადების პასუხად განცხარტა, რომ აღმასრულებლის მიერ თანხის განაწილება განხორციელდა კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვით, ვინაიდან, მართალია, მოვალემ გამოთქვა მზადყოფნა განხორციელებულიყო მისი ანგარიშიდან საინკასო დავალების საფუძველზე ამოსაღები თანხის სრულად ჩამოჭრა, თუმცა თანხის აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩარიცხვა მოხდა მოვალისათვის სააღსრულებო ფურცლით გათვალისწინებული მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულებისათვის კანონით დადგენილი ვადის დარღვევით. მოსარჩელის მოსაზრებით, სააღსრულებო წარმოება განხორციელდა ნებაყოფლობითი აღსრულების შესახებ მოვალის განცხა-

დების საფუძველზე, რის გამოც აღსასრულებელი თანხიდან აღ-სრულების საფასურის სრული ოდენობით დაფარვა არასწორი იყო.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 10 იანვრის გა-დაწყვეტილებით ვ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; დაევალა მოპასუხე სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს მოსარ-ჩელის ვ. გ-ის სასარგებლოდ 314 991,35 ლარის გადახდა. აღნიშნუ-ლი გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა სსიპ აღსრუ-ლების ეროვნულმა ბიურომ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-მეთა პალატის 2019 წლის 16 მაისის განჩინებით სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს სააპელაციო საჩივრარი არ დაკმაყოფილდა; უც-ვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრა-ციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 10 იანვრის გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლო სრულად დაეთანხმა პირველი ინ-სტანციის სასამართლოს შეფასებებს და დასკვნებს საქმის ფაქ-ტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით. სააპელაციო პალატის მო-საზრებით, საქალაქო სასამართლომ სწორად დააღვინა საქმის ფაქ-ტობრივი გარემოებები, რაც გაიზიარა სააპელაციო პალატამაც.

სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, საქალაქო სასამარ-თლომ მართებულად განმარტა, რომ საქართველოს ადმინისტრა-ციული საპროცესო კოდექსის 24-ე მუხლის თანახმად, სარჩელი შეიძლება აღიძრას ისეთი მოქმედების განხორციელების ან ისეთი მოქმედებისაგან თავის შეკავების მოთხოვნით, რომელიც არ გუ-ლისხმობს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულსამართლებრივი აქ-ტის გამოცემას. ზემოაღნიშნული ნორმის თანახმად, ადმინისტრა-ციული სარჩელის საგანი შეიძლება გახდეს ადმინისტრაციული ორ-განოს ისეთი მოქმედების განხორციელების ან ამ მოქმედების გან-ხორციელებაზე უარის კანონიერება, რაც ზიანს აყენებს პირის ინ-ტერესს და შესაბამისად, მოთხოვნილ იქნეს ამ მოქმედების გან-ხორციელება ან მოქმედების განხორციელებისაგან თავის შეკავე-ბა. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის მე-2 მუხ-ლით გათვალისწინებული აღსასრულებელი გადაწყვეტილებების იმულებით აღსრულებას ახორციელებს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამარ-თლის იურიდიული პირი – აღსრულების ეროვნული ბიურო. „სააღ-სრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხ-ლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, კრედიტორსა და მოვალეს უფლება აქვთ გაასაჩივრონ აღმასრულებლის ქმედე-ბა აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარესთან – ასეთი ქმედების განხორციელებიდან 15 კალენდარული დღის ვადაში ან

პირდაპირ სასამართლოში – ასეთი ქმედების განხორციელებიდან 1 თვის ვადაში. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, იძულებითი აღსრულების განმახორციელებელ ორგანოს წარმოადგენს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო, რომელიც ვალდებულია „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონისა და სხვა საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად მოახდინოს აღსრულება. სააღსრულებო ორგანოების მოქმედება უნდა გამომდინარეობდეს სააღსრულებო კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნებიდან, ამასთან, თუ სააღსრულებო წარმოების მხარე არ ეთანხმება წარმოების დროს განხორციელებულ რაიმე მოქმედებას, მას უფლება აქვს სადაცოდ გახადოს ეს მოქმედება (უმოქმედება) და მოითხოვოს მისი უკანონოდ ცნობა. განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩელე სადაცოდ ხდის სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მხრიდან მოვალე „К..-ისაგან“ ამოღებული თანხის განანილებას და უთითებს, რომ აღსრულების საფასურის ოდენობად უნდა განსაზღვრულიყო კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი აღსრულების საფასური 5000 ლარი, ნაცვლად 314 991,35 ლარისა, ვინაიდან მოვალემ შეტყობინების მიღებიდან 7 დღის ვადაში წერილობით აცნობა აღსრულების ბიუროს, რომ თანახმა იყო ნებაყოფლობით განხორციელებინა აღსრულება და მომხდარიყო გადახდა ინკასოს საფუძველზე მის ანგარიშზე არსებული თანხიდან. ამდენად, სააპელაციო პალატის მოსაზრებითაც, განსახილველი დავის გადაწყვეტისთვის მნიშვნელოვანია იმის დადგენა, მოცემულ შემთხვევაში მოვალის მხრიდან ადგილი ჰქონდა აღსრულების მოთხოვნის ნებაყოფლობით თუ იძულებით აღსრულებას.

სააპელაციო პალატამ სრულად გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს მსჯელობა მასზედ, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონი აწესრიგებს საერთო სასამართლოების, ადმინისტრაციული ორგანოების (თანამდებობის პირების), არბიტრაჟის, რესტიტუციისა და კომპენსაციის კომისიისა და მისი კომიტეტის, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს და სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მიერ მიღებული აქტებისა და ამ კანონით გათვალისწინებული აღსასრულებელი გადაწყვეტილებების აღსრულების წესსა და პირობებს. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ამ კანონით დადგენილი წესით აღსრულებას ექვემდებარება კერძო და ადმინისტრაციული სამართლის საქმეებზე კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილება, განჩინება და დადგენილება, გარდა ბავშვის გადაცემასთან ან/და შვილთან მეორე მშობლის ან ოჯახის სხვა წევრის ურთიერ-

თობის უფლების განხორციელებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე მიღებული გადაწყვეტილებებისა. საქმის მასალებით დადგენილია, რომ 2017 წლის 12 დეკემბერს ვ. გ-მა (კრედიტორმა) განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღ-სრულებო ბიუროს მოვალე „K..-ის“ მიმართ, რომლითაც თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მიერ 2017 წლის 11 დეკემბერს გაცემული №2/23037-17 სააღსრულებო ფურ-ცლის იძულებითი აღსრულება მოითხოვა, აღსასრულებელ მოთხოვნად მიუთითა: 4 800 000 ლარი, 5000 ლარი და 1243660,27 ლარი. კრედიტორის მიერ გადახდილი საფასურის ოდენობაშ კი შეადგინა 5000 ლარი. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღ-სრულებო ბიუროს მიერ მიღებულ იქნა კრედიტორ ვ. გ-ის იძულებითი აღსრულების თაობაზე განცხადება მოვალე „K..-ის“ მიმართ და საქმეს მიენიჭა ნომერი №17141209. პალატის მოსაზრებით, საქალაქო სასამართლომ მართებულად მიუთითა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლზე, რომლის პირველი პუნქტი ადგენს, რომ აღსრულების ეროვნული ბიურო სააღსრულებო წარმოებას იწყებს იძულებითი აღსრულების შესახებ კრედიტორის წერილობითი განცხადებისა და სააღსრულებო ფურცლის საფუძველზე. ამავე ნორმის მე-7 პუნქტის თანახმად, აღსრულებს ეროვნული ბიუროს მიერ მოვალის ინფორმირება ხდება სააღსრულებო წარმოების დაწყებიდან არა უგვიანეს 5 დღისა. მოვალეს ეცნობება: ინფორმირებიდან 7 დღის ვადაში მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების შემთხვევაში მხოლოდ კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი აღსრულების საფასურის შესაპამისი წანილის, ხოლო ნებაყოფლობით შესრულებლობის შემთხვევაში – აღსრულების საფასურის სრული ოდენობით დაკისრების შესახებ. განსახილველ საქმეზე დადგენილია, რომ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის მიერ 2017 წლის 13 დეკემბერს, №2/23037-17 სააღსრულებო ფურცლის აღსრულების მიზნით, მოვალე „K..-ს“, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლის შესაბამისად, გაეგზავნა №A17141209-005/001 წინადადება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ, რომლის თანახმად, მოვალეს მიერცა წინადადება, შეტყობინების მიღებიდან 7 (შვიდი) დღის ვადაში, ნებაყოფლობით გადახებადა დაკისრებული თანხა. აქვე განემარტა, რომ თანხის ნებაყოფლობით გადახდის შემთხვევაში, მოვალეს გადასახდელი ექნებოდა მხოლოდ დაკისრებული თანხა და კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი საფასური – მოთხოვნის 2% (არანაკლებ 50 ლარისა). მოვალე გაფრთხილებულ იქნა ასევე, რომ ფულადი ვალდებულების ნებაყოფლობით შეუსრულებლობის

შემთხვევაში, განხორციელდებოდა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული იძულებითი მოქმედებები. განემარტა ასევე უფლება-მოვალეობები და ეცნობა, რომ აღსრულების ღონისძიებების კონკრეტული დრო და ადგილი დამატებით არ ეცნობებოდა. დადგრენილია, რომ ზემოაღნიშნული №A17141209-005/001 წინადადება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ ჩაპერდა მოვალე „K..-ის“ წარმომადგენელს გ. გეს 2017 წლის 18 დეკემბერს. 2017 წლის 18 დეკემბერს „K..-ის“ წარმომადგენელმა გ. გ-ემ განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს და მიუთითა, რომ დაკისრებული თანხის ჩამოჭრა მომხდარიყო სრულად, გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების ვადის გასვლამდე, საინკასო დავალებით სს „კ..-ში“ არსებული კომპანიის ანგარიშიდან. 2017 წლის 20 დეკემბერს მოვალის ზემოაღნიშნული განცხადების საფუძველზე სს „კ..-ში“ წარდგენილი იქნა საინკასო დავალება მოთხოვნის ფარგლებში, რომლის მიღებაც ბანკმა დაადასტურა და მიუთითა, რომ ანგარიშებს მოქმედნა აღსრულების ეროვნული ბიუროს ყადაღა, იგი ჩანაცვლდა საინკასო დავალებით და აყვანილ იქნა კონტროლზე, თუმცა ვერ შესრულდა, რამდენადაც სს „კ..-ის“ 2017 წლის 28 დეკემბრის წერილით დგინდებოდა მოვალის „K..-ის“ (...) საბანკო ანგარიშებზე სს „კ..-ში“ გაგრცელებული იყო ყადაღა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 მაისის №12/3630 განჩინების საფუძველზე. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელმა წერილით მიმართა საქართველოს მთავარ პროკურატურას, რომლითაც პროკურატურას ეთხოვა, წერილობით ეცნობებინა პოზიცია აღსრულების გაგრძელების მიზნაშეწონილობის თაობაზე მოვალის ზემოაღნიშნული საბანკო ანგარიშების (ანგარიშებზე განთავსებული თანხის) მიმართ. საქართველოს მთავარი პროკურატურის 2018 წლის 10 იანვრის №13/2177 წერილით, სააღსრულებო წარმოების გაგრძელების მიზანშეწონილობასთან დაკავშირებით საქართველოს პროკურატურის პოზიციის ჩამოყალიბების მიზნით, მოთხოვნილ იქნა დეტალური ინფორმაცია წერილში აღნიშნული სააღსრულებო წარმოების ორგვლივ და მასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის ასლები. აღნიშნულის წარდგენის შემდეგ კი, საქართველოს მთავარი პროკურატურის 2018 წლის 22 იანვრის №13/4728 წერილით თბილისის სააღსრულებო ბიუროს ეცნობა, რომ აღსრულების გაგრძელებაზე თანხმობის გაცემა სცილდებოდა პროკურატურის კომპეტენციის. საქმეში წარმოდგენილი ამოღებული თანხის განკარგვის შესახებ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიმართვით დადას-

ტურქებულად იქნა მიჩნეული, რომ 2018 წლის 2 მარტს, საინკასო დავალების საფუძველზე, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩაირიცხა 4 872 406 ლარი. მითითებული თანხიდან კრედიტორს – ვ. გ-ს გადაერიცხა 4 557 414,65 ლარი, ხოლო აღსრულების საფასური – 314 991,35 ლარი მიექცა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს საკუთრებაში. ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო არ ეთანხმება მოსარჩელის პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოვალის „K..-ის“ მხრიდან ადგილი ჰქონდა აღსრულების მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულებას, ვინაიდან თანხის სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩარიცხვა მოხდა, მოვალისათვის სააღსრულებო ფურცლით გათვალისწინებული მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების-თვის კანონით დადგენილი ვადის დარღვევით.

საპელაციო პალატის მოსაზრებით, საქალაქო სასამართლომ სწორად მიუთითა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 38-ე მუხლზე, რომლის პირველი პუნქტის თანახმად, აღსრულების საფასური არის აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ განეული მომსახურებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სავალდებულო გადასახდელი (დამატებული ღირებულების გადასახდის ჩათვლით), რომელიც ირიცხება აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე. იმავე ნორმის მე-5 პუნქტის თანახმად, საფასურის გადახდა ეკისრება მოვალეს. თანხის გადახდებინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე საფასური ამოილება აღსასრულებელ მოთხოვნასთან ერთად. მე-6 პუნქტის შესაბამისად, თანხის გადახდებინებასთან დაკავშირებულ საქმეზე გადასახდელი საფასურის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს აღსასრულებელი მოთხოვნის 7%-ს, გარდა ამ მუხლის 6' პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. თანხის გადახდებინებასთან დაკავშირებულ საქმეზე საფასურის ოდენობა არ უნდა იყოს 50 ლარზე ნაკლები, გარდა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ – „გ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული გადაწყვეტილებების აღსრულებისათვის დადგენილი საფასურისა. ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად კი, საფასურის ოდენობა და გადახდის ნესი განისაზღვრება საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ბრძანებით. საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2010 წლის 30 ივლისს №144 ბრძანებით დამტკიცებული „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საფასურების ოდენობისა და გადახდის, აგრეთვე მმართველის და ზედამხედველის ფუნქციების შესრულებისათვის საზღაურის განსაზღვრის ნესის“ პირველი მუხლის თანახმად, აღ-

სრულების საფასური, აგრეთვე „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული სხვა საფასური არის აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ განხეული მომსახურებისათვის დადგენილი სავალდებულო გადასახდელი (დამატებული ლირებულების გადასახდის ჩათვლით), რომელიც ირიცხება აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე. ამავე წესის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, აღსრულების საფასურის გადახდა ეკისრება მოვალეს. თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე აღსრულების საფასური ამოიღება აღსასრულებელ მოთხოვნასთან ერთად. ხოლო მე-2 პუნქტის შესაბამისად, თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე გადასახდელი საფასურის ოდენობაა აღსასრულებელი მოთხოვნის 7%, გარდა ამ მუხლის 2¹ პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეზე აღსრულების საფასურის ოდენობა არ უნდა იყოს 50 ლარზე ნაკლები, გარდა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა-“-„გ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული გადაწყვეტილების აღსრულებისათვის დადგენილი საფასურისა. ამავე ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე საფასურის სახით გადახდილი თანხა კრედიტორს უბრუნდება ამოღებული მოთხოვნის პროპორციულად.

სააპელაციო პალატის მისაზრებით, საქალაქო სასამართლომ ასევე მართებულად განმარტა, რომ მოვალისათვის წებაყოფლობითი აღსრულებისათვის მიცემული ვადის არს მდგომარეობს მხარეებისათვის იძულების ღონისძიებებით გამოწვეული სიძნელეების აცილებაში, ადმინისტრაციული და სხვა რესურსების დაზიგვაში. სწორედ ამის გამო აცნობებს ადმინისტრაციული ორგანო მოვალეს, რომ თანხის ნებით გადახდის შემთხვევაში, მოვალეს დაეკისრება აღსრულების საფასურის შეღავათიანი განაკვეთი. განსახილველ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ მოვალის „К...-ის“ წარმომადგენერალმა გ. გ-ემ 2017 წლის 18 დეკემბერს განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს და მოითხოვა სს „კ...-ში“ არსებული მოვალის ანგარიშიდან საინკასო დავალების საფუძველზე, ამოსაღები თანხის სრულად ჩამოჭრა გადაწყვეტილების წებაყოფლობით შესრულების ვადის გასვლამდე. ამასთან, საქმეში წარმოდგენილი ამოღებული თანხის განკარგვის შესახებ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიმართვით დასტურდება, რომ 2018 წლის 2 მარტს, საინკასო დავალების საფუძველზე, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩაირიცხა 4 872 406 ლარი. განსა-

ხილველ შემთხვევაში უდავოა, რომ მოვალემ შეტყობინების მიღებიდან დადგენილ 7 დღის ვადაში აცნობა წერილობით აღსრულების ბიუროს, რომ თანახმა იყო ნებაყოფლობით განეხორციელებინა აღსრულება და მიუთითა, რომ გადახდა მომხდარიყო ინკასოს საფუძველზე მის ანგარიშზე არსებული თანხიდან, რაც აღნიშნულ ვადაში ვერ განხორციელდა. ამდენად, სააპელაციო პალატის მოსაზრებითაც, განსახილველი დავის გადაწყვეტისთვის მნიშვნელოვანია აღსრულების მოთხოვნის 7-დღიან ვადაში შეუსრულებლობის მიზეზის გარკვევა. საქმის მასალებით დადგენილია, რომ მოვალის „K..-ის“ ანგარიშებს სს „კ..-ში“ ედო ყადაღა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 მაისის № 12/3630 განჩინების საფუძველზე, რის გამოც ბანკი ვერ ახორციელებდა ბიუროს მიერ წარდგენილი საინკასო დავალების შესრულებას. სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, საქალაქო სასამართლომ სწორად მიუთითა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-3 პუნქტზე, რომლის თანახმად, აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ მოვალის ქონებაზე ყადაღის დადებამდე ან ყადაღის დადების შემდეგ, თუ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამისად ამავე ქონებას სასამართლომ ყადაღა დაადო სისხლის სამართლის საპროცესო იქულების ღონისძიებს, ქონების შესაძლო ჩამორთმევის უზრუნველსაყოფად, აღსრულების ეროვნული ბიურო ამ ქონებაზე აღსრულებას აჩერებს პროკურორის წერილობითი თანხმობის მიღებამდე. ზემოაღნიშნული ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე, მხოლოდ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო (მისი ტერიტორიული ორგანო) უფლებამოსილი მოითხოვოს საქართველოს მთავარი პროკურატურის პოზიცია აღსრულების გაგრძელების მიზანშეწონილობის თაობაზე, რისი შესაძლებლობაც მოვალეს არ გააჩნია. ამდენად, საქალაქო სასამართლომ სწორად არ გაიზიარ მოპასუხის განმარტება მასზედ, რომ ვინაიდან მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების შესახებ ნების გამოხატვა და ინკასოს გამოყენებით საკუთარი ანგარიშიდან თანხის ჩამოწერის თაობაზე განცხადების წარდგენა თავისითავად არ ნიშნავდა მოთხოვნის შესრულებას, განსახილველ შემთხვევაში ადგილი არ ჰქონია მოვალის მიერ მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულებას. საქმის მასალების შესწავლის შედეგად სააპელაციო პალატაც მიიჩნევს, რომ მოვალის მხრიდან განსაზღვრულ 7-დღიან ვადაში მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების შესახებ ნების გამოხატვა და ინკასოს გამოყენებით საკუთარი ანგარიშიდან თანხის ჩამოწერის თაობაზე განცხადების წარდგენა, დამდგარი შედეგის – აღსრულებული მოთხოვნის გათვალისწინებით, წარმოადგენდა მოვალის

მხრიდან შესრულებულ ყველა იმ ღონისძიებას, რისი შესაძლებლობაც მას გააჩნდა. ამდენად, მოვალე მოკლებული იყო შესაძლებლობას სხვა გზით განეხორციელებინა სააღსრულებო მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულება. შესაბამისად, ზემოაღნიშნული სამართლის ნორმებისა და საქმის ფაქტობრივი გარემოებების ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, საქალაქო სასამართლომ სწორად მიიჩნია, რომ ვ. ვ-ის სარჩელი საფუძვლიანია. ამასთან, სასამართლომ ყურადღება მართებულად მიაქცია იმ გარემოებას, რომ 2018 წლის 2 მარტს, საინკასო დავალების საფუძველზე, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩაირიცხა 4 872 406 ლარი. მითითებული თანხიდან კრედიტორს ვ. ვ-ს გადაერიცხა 4 557 414,65 ლარი, ხოლო აღსრულების საფასური 314 991,35 ლარი მიექცა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს საკუთრებაში. მოსარჩელე ვი სარჩელით ითხოვს მოპასუხისტვის 314 992 ლარის დაკისრებას. შესაბამისად, საქალაქო სასამართლომ სწორად მიიჩნია, რომ ვ. ვ-ის სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და მოპასუხე სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს, მოსარჩელის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს იმ თანხის – 314 991,35 ლარის გადახდა, რაც გადაირიცხა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე აღსრულების საფასურის სახით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა ვალატის 2019 წლის 16 მაისის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა სსიპ აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ. კასატორმა გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და საკასაციო სასამართლოს მიერ ახალი გადაწყვეტილების მიღებით მოსარჩელისტვის მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

კასატორი აღნიშნავს, რომ გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში სააპელაციო სასამართლომ არასწორი განმარტება მისუა კანონს, კერძოდ, გასაჩივრებული განჩინებით სასამართლომ არასწორად განმარტა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი, 38-ე მუხლი და „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საფასურების ოდენობისა და გადახდის, აგრეთვე მმართველის და ზედამხედველის ფუნქციების შესრულებისათვის საზღაურის განსაზღვრის წესის დამტკიცების თაობაზე“ იუსტიციის მინისტრის №144 ბრძანების 2.2 მუხლი, რომლის თანახმად, თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე გადასახდელი საფასურის ოდენობაა აღსასრულებელი მოთხოვნის 7%. აღნიშნული სამართლებრივი ნორმების შინაარსი ცხადყოფს, რომ აღსრულების საფასური არის აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ განეული მომსახურების საფასური, რაც მცირდება იმის გამო, რომ მოვალის მი-

ერ აღსასრულებელი მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულება გა-
მორიცხავს შემდგომ სააღსრულებო მოქმედებებს, რაც იმავდრო-
ულად გულისხმობს დროის და სხვა მატერიალური რესურსის და-
ზოგვას.

კასატორის განმარტებით უდავოა, რომ სააღსრულებო წარმო-
ების ფარგლებში მოვალის მიერ წარმოდგენილ იქნა განცხადება
საინკასო დავალების საფუძველზე საბანკო ანგარიშიდან თანხის
ჩამოჭრის თაობაზე. ასევე, უდავოა, რომ აღსრულების ეროვნული
ბიუროს მიერ გაიგზავნა შესაბამისი საინკასო დავალება მოვალის
განცხადებაში მითითებულ საბანკო დაწესებულებაში. თუმცა, აღ-
სრულების ეროვნული ბიუროს მიერ გაგზავნილი საინკასო დავა-
ლების საფუძველზე ვერ განხორციელდა მოვალის ანგარიშიდან
თანხის ჩამოჭრა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სა-
მართლის საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 მაისის რეგისტრირე-
ბული ყადაღის გამო. მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების შე-
სახებ ნების გამოხატვისა და ინკასოს გამოყენებით საკუთარი ან-
გარიშიდან თანხის ჩამოჭრის თაობაზე განცხადების წარმოდგენი-
სას მოვალისათვის უკვე ცნობილი იყო მის მიერ გამოხატული ნე-
ბის ფაქტობრივი შესრულების შეუძლებლობა ანგარიშზე არსებუ-
ლი ყადაღის გამო.

კასატორი აღნიშნავს, რომ მოვალის მიერ გამოხატული ნების
აღსასრულებელი მოთხოვნის კანონით დადგენილ ვადაში შესრუ-
ლებულად მიჩნევის შემთხვევაში, მიუხედავად იმისა, რომ ფაქ-
ტობრივად არ მომხდარა მოვალის ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრა
და კრედიტორის მოთხოვნის აღსრულების მიზნით სსიპ აღსრუ-
ლების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩარიცხვა, მითითებული გა-
რემოება მოგვცემს საფუძველს დასკვნისთვის, რომ მოთხოვნის
შესრულებაზე მოვალის მიერ გამოხატული ნების გამო აღსასრუ-
ლებელი მოთხოვნა აღსრულებულად და შესაბამისად, სააღსრუ-
ლებო წარმოება დასრულებულად ჩაითვალოს. აღნიშნული ეწინა-
აღმდეგება ვალდებულების შესრულების, როგორც მატერიალურ-
სამართლებრივ წორმებსა და პრიზციპებს, ასევე სააღსრულებო
წარმოების მიზნებისთვის მოთხოვნის აღსრულების რეგულაციას.

კასატორის განმარტებით, აღსასრულებელი მოთხოვნის ნება-
ყოფლობით შესრულებაზე ვრცელდება ვალდებულების შესრულე-
ბულად მიჩნევის ზოგადი წესები, კერძოდ, ვალდებულება შესრუ-
ლებულად ითვლება ვალდებულების ჯეროვნად და სრულად, დათ-
ქმულ დროსა და ადგილას შესრულების შემთხვევაში. სააღსრუ-
ლებო წარმოების ფარგლებში მოთხოვნის შესრულების წესი კანო-
ნისმიერად არის დადგენილი, კერძოდ, ვალდებულების ნებაყოფ-
ლობით შესრულებას მაშინ აქვს ადგილი, თუკი აღსასრულებელი

მოთხოვნის/თანხის გადახდა ხდება სრულად, კანონით დადგენილი 7-დღიან ვადაში, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩარიცხვის გზით.

კასატორის მოსაზრებით, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-3 პუნქტი სასამართლომ არასწორად მიიჩნია იმ მოცემულობად, რაც მოვალის მიერ ვალდებულების არადროული შესრულების ობიექტურობას და მოვალის ბრალეულობის გამომრიცხავი გარემოების არსებობას ადასტურებს. კანონმდებელმა სისხლის სამართლის საპროცესო იძულების ღონისძიების – ყადაღის ქვეშ მყოფი მოვალის აქტივი მიიჩნია იმგარ აქტივად, რომელზეც იძულებითი აღსრულების ღონისძიების განხორციელებაც კი დაუშვებელია, არა თუ მოვალის მიერ მისი თავისუფალი განკარგვა. კასატორი ასევე აღნიშნავს, რომ ვალდებულების ნებაყოფლობით შესრულების კანონით დადგენილი ვადის უშედეგოდ გასვლის შემდეგ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ გაგრძელდა მოვალის ქონებრივი მდგომარეობის შესწავლა, რასაც ვერ გააბათილებს მოვალის სხვა აქტივის არარსებობა, ანუ აღსრულება კი არ შეწყდა მოვალის მიერ გამოხატული ნების გამო, არამედ გაგრძელდა საერთო წესით და მას შემდეგ, რაც მოვალის საბანკო ანგარიშებზე განთავსებულ ფულად სახსრები გათავისუფლდა სისხლის სამართლის საპროცესო იძულების ღონისძიების სახით გამოყენებული ყადაღისგან, მასზე განხორციელდა იძულებითი გადახდევინების მიქცევა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის „ა-გ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე. კასატორის მოსაზრებით, ნიშანდობლივია, რომ მითითებული მუხლი წარმოადგენს იძულებითი აღსრულების პირობებში აღმასრულებლის უფლებამოსილების დამდგენ რეგულაციას, რომელიც იძლევა ჩამონათვალს იძულებითი სააღსრულებო მოქმედებისა. კონკრეტულ საქმეზე აღსრულება განხორციელდა ერთ-ერთი იძულებითი სააღსრულებო მოქმედების – საინკასო დავალების გამოყენების გზით და არა მოვალის მიერ ვალდებულების ნებაყოფლობით შესრულებით. ამგვარად, იმის გათვალისწინებით, რომ მოვალის მიერ წარმოდგენილი განცხადებით მითითებული აქტივი არ იყო აღსრულებაუნარიანი, შემდგომში იძულებითი სააღსრულებო მოქმედების ((საინკასო დავალება) საფუძველზე ამონაგები თანხა არ იყო საკმარისი. აღსასრულებელი ამონაგები თანხის განაწილება და მასზე სააღსრულებო საფასურის დარიცხვა განხორციელდა კანონით დადგენილი წესით, რაც კასატორის მოსაზრებით გამორიცხავს სარჩელის დაკმაყოფილების ფორმალური და ფაქტობრივი საფუძველების არსებობას.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-

მეთა პალატის 2019 წლის 24 დეკემბრის განჩინებით სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა და-საშვებად და მიღებულ იქნა არსებითად განსახილველად.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი, მოისმინა მხარეთა ახსნა-განმარტებები, შეისწავლა საქმის მასალები, გასაჩივრებული განჩინების ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთება და მიიჩნევს, რომ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

პირველყოვლისა უნდა აღინიშნოს, რომ კასაციის მიზეზები არ არის წარმოდგენილი ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებზე და საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს. თუმცა, არ ეთანხმება საპელაციო სასამართლოს მიერ გაკეთებულ სამართლებრივ დასკვნას, რადგან საპელაციო სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, თუმცა, არასწორად განმარტა იგი, რაც სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის საფუძველზე გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების საფუძველია, რამდენადაც მითითებული მუხლის თანახმად, გადაწყვეტილება ყოველთვის ჩაითვლება კანონის დარღვევით მიღებულად, თუ გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული (გადაწყვეტილების გაუქმების აბსოლუტური საფუძვლები), ხოლო ამავე კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, „საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არ არსებობს ამ კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის საპელაციო სასამართლოში ხელახლა განსახილველად დაპრუნების საფუძვლები“ (საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება).

განსახლიველ შემთხვევაში, გ. გ-ის მიერ აღძრულია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 24-ე მუხლით გათვალისწინებული სარჩელი ისეთი მოქმედების (აღსრულების საფასურის – 314 992 ლარის დაბრუნების) განხორციელების მოთხოვნით, რომელიც არ გულისხმობს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას. აღნიშნული ნორმის თანახმად, ადმინისტრაციული სარჩელის საგანი შეიძლება გახდეს ადმინისტრაციული ორგანოს ისეთი მოქმედების განხორციელების ან ამ მოქმედების განხორციელებაზე უარის კანონიერება, რაც ზოანს აყენებს პირის ინტერესს და შესაბამისად, მოთხოვნილ იქნეს

ამ მოქმედების განხორციელება ან მოქმედების განხორციელები-საგან თავის შეკავება. სადაცო ურთიერთობის მარეგულირებელი ნორმები რეგლამენტირებულია „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით. აღნიშნული კანონის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის მე-2 მუხლით გათვალისწინებული პირების აღსასრულებელი გადაწყვეტილებების იძულებით აღსრულებას ახორციელებს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – აღსრულების ეროვნული ბიურო (შემდგომში – აღსრულების ეროვნული ბიურო). „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, კრედიტორსა და მოვალეს უფლება აქვთ გაასაჩივრონ აღმასრულებლის ქმედება აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარესთან – ასეთი ქმედების განხორციელებიდან 15 კალენდარული დღის ვადაში ან პირდაპირ სასამართლოში – ასეთი ქმედების განხორციელებიდან 1 თვის ვადაში. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, იძულებითი აღსრულების განმახორციელებელ ორგანოს წარმოადგენს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო, რომელიც ვალდებულია „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონისა და სხვა საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად მოახდინოს აღსრულება. სააღსრულებო ორგანოების მოქმედება უნდა გამომდინარეობდეს სააღსრულებო კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნებიდან. ამასთან, თუ სააღსრულებო წარმოების მხარე არ ეთანხმება წარმოების დროს განხორციელებულ რაიმე მოქმედებას, მას უფლება აქვს სადავოდ გახადოს ეს მოქმედება (უმოქმედება) და მოითხოვოს მისი უკანონოდ ცნობა.

განსახილველ შემთხვევაში, მოსარჩევე სადავოდ ხდის სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მხრიდან მოვალე – „K..-ისაგან“ ამოღებული თანხის განაწილებას და უთითებს, რომ აღსრულების საფასურის ოდენობად უნდა განსაზღვრულიყო კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი აღსრულების საფასური – 5000 ლარი, ნაცვლად 314 991,35 ლარისა, ვინაიდან მოვალემ შეტყობინების მიღებიდან 7 დღის ვადაში წერილობით აცნობა აღსრულების ბიუროს, რომ თანახმა იყო ნებაყოფლობით განეხორციელებინა აღსრულება და მომხდარიყო გადახდა საინკასო დავალების საფუძველზე მის ანგარიშზე არსებული თანხიდან. ამგვარად, განსახილველ შემთხვევაში სადავო ვალდებულების ნებაყოფლობით შესრულების ვადაში მოვალის მიერ ნების გამოხატვის შედეგად, საინკასო დავალების საფუძველზე ორი თვის გასვლის შემდეგ ვალდებულების შესრულება, რამდენად წარმოადგენს ვალდებულების ნებაყოფ-

ლობით შესრულებას და უნდა განხორციელდეს თუ არა შესრულებული ვალდებულებიდან აღსრულების საფასურის სრული ოდენობით დაფარვა.

საკასაციო პალატა იზიარებს კასაციის მიზეზებს გასაჩივრებული განჩინების სამოტივაციო ნაწილის იმ დასაბუთების მიმართ, რომლის თანახმად, „მოვალის მხრიდან განსაზღვრულ 7-დღიან ვადაში მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების შესახებ ნების გამოხატვა და საინკასო დავალების გამოყენებით საკუთარი ანგარიშიდან თანხის ჩამოწერის თაობაზე განცხადების ნარდგენა, დამდგარი შედეგის – აღსრულებული მოთხოვნის გათვალისწინებით, ნარმოადგენდა მოვალის მხრიდან შესრულებულ ყველა იმ ღონისძიებას, რისი შესაძლებლობაც მას გააჩნდა. ამდენად, მოვალე მოქლებული იყო შესაძლებლობას სხვა გზით განეხორციელებინა სააღსრულებო მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულება“. აღნიშნული განმარტება ეწინააღმდეგება საკითხის მარეგულირებელი ნორმების ანალიზის საფუძველზე დასკვნას ვალდებულების ნებაყოფლობითი შესრულების შესახებ.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონი აწესრიგებს საერთო სასამართლოების, ადმინისტრაციული ორგანოების (თანამდებობის პირების), არბიტრაჟის, რესტიტუციისა და კომპენსაციის კომისიასა და მისი კომიტეტის, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს და სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოს მიერ მიღებული აქტების და ამ კანონით გათვალისწინებული აღსასრულებელი გადაწყვეტილებების აღსრულების წესსა და პირობებს. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ამ კანონით დადგენილი წესით აღსრულებას ექვემდებარება ეკრიმ და ადმინისტრაციული სამართლის საქმეებზე კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილება, განჩინება და დადგენილება, გარდა ბავშვის გადაცემასთან ან/და შვილთან მეორე მშობლის ან ოჯახის სხვა წევრის ურთიერთობის უფლების განხორციელებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე მიღებული გადაწყვეტილებებისა.

„სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტი ადგენს, რომ აღსრულების ეროვნული ბიურო სააღსრულებო წარმოებას იწყებს იძულებითი აღსრულების შესახებ კრედიტორის წერილობითი განცხადებისა და სააღსრულებო ფურცლის საფუძველზე. ამავე მუხლის მე-7 პუნქტის თანახმად, აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ მოვალის ინფორმირება ხდება სააღსრულებო წარმოების დაწყებიდან არა უგვიანეს 5 დღისა. მოვალეს ეცნობება: ინფორმირებიდან 7 დღის ვადა-

ში მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების შემთხვევაში მხოლოდ კრედიტორის მიერ წინასაწარ გადახდილი აღსრულების საფასურის შესაბამისი წარმომადგენლობის შესაბამისი ნაწილის, ხოლო ნებაყოფლობით შეუსრულებლობის შემთხვევაში – აღსრულების საფასურის სრული ოდენობით დაკისრების შესახებ. „სააღსრულები წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 38-ე მუხლით დადგენილია აღსრულების საფასური. მითითებული მუხლის პირველი პუნქტით აღსრულების საფასური (შემდგომ – საფასური) არის აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ განეული მომსახურებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი საგალდებულო გადასახდელი (დამატებული ღირებულების გადასახადის ჩათვლით), რომელიც ირიცხება აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე. იმავე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, საფასურის გადახდა ეკისრება მოვალეს. თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე საფასური ამოიღება აღსასრულებელ მოთხოვნასთან ერთად. მე-6 პუნქტის შესაბამისად, თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეზე გადასახდელი საფასურის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს აღსასრულებელი მოთხოვნის 7%-ს, გარდა ამ მუხლის 6¹ პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეზე საფასურის ოდენობა არ უნდა იყოს 50 ლარზე ნაკლები, გარდა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ – „გ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული გადაწყვეტილებების აღსრულებისათვის დადგენილი საფასურისა. ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად კი, საფასურის ოდენობა და გადახდის წესი განისაზღვრება საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ბრძანებით. საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2010 წლის 30 ივლისის №144 ბრძანებით დამტკიცებული „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საფასურების ოდენობისა და გადახდის, აგრეთვე მმართველის და ზედამხედველის ფუნქციების შესრულებისათვის საზღაურის განსაზღვრის წესის“ პირველი მუხლის თანახმად, აღსრულების საფასური, აგრეთვე „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული სხვა საფასური არის აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ განეული მომსახურებისათვის დადგენილი სავალდებულო გადასახდელი (დამატებული ღირებულების გადასახადის ჩათვლით), რომელიც ირიცხება აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე. ამავე წესის მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, აღსრულების საფასურის გადახდა ეკისრება მოვალეს. თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე აღსრულების საფასური ამოიღება აღსასრულებელ მოთხოვნასთან ერთად. ხოლო მე-2 პუნქტის შესა-

ბამისად, თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე გადასახდელი საფასურის ოფენობაა აღსასრულებელი მოთხოვნის 7%, გარდა ამ მუხლის 2¹ პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეზე აღსრულების საფასურის ოფენობა არ უნდა იყოს 50 ლარზე ნაკლები, გარდა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 268-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“–„გ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული გადაწყვეტილებების აღსრულებისათვის დადგენილი საფასურისა. ამავე პრძანებით დამტკიცებული წესის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, თანხის გადახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეებზე საფასურის სახით გადახდილი თანხა კრედიტორს უბრუნდება ამოღებული მოთხოვნის პროპორციულად.

საქმეზე დადგენილია, რომ 2017 წლის 12 დეკემბერს, ვ. გ-მა (კრედიტორმა) განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს, მოვალე – „K..-ის“ მიმართ, რომლითაც თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის მიერ 2017 წლის 11 დეკემბერს გაცემული №2/23037-17 სააღსრულებო ფურცლის იძულებითი აღსრულება მოითხოვა, აღსასრულებელ მოთხოვნად მიუთითა: 4 800 000 ლარი, 5000 ლარი და 1243660,27 ლარი. კრედიტორის მიერ გადახდილი საფასურის ოფენობამ კი შეადგინა – 5000 ლარი. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს მიერ მიღებულ იქნა კრედიტორ – ვ. გ-ის იძულებითი აღსრულების თაობაზე განცხადება, მოვალე – „K..-ის“ მიმართ და საქმეს მიენიჭა ნომერი – №17141209. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურის თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის მიერ 2017 წლის 13 დეკემბერს №2/23037-17 სააღსრულებო ფურცლის აღსრულების მიზნით, მოვალე – „K..-ის“, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლის შესაბამისად, გაეგზავნა №A17141209-005/001 წინადადება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ, რომლის თანახმად, მოვალეს მიეცა წინადადება, შეტყობინების მიღებიდან 7 (შვიდი) დღის ვადაში, ნებაყოფლობით გადაეხადა დაკისრებული თანხა. აქვე განემარტა, რომ თანხის ნებაყოფლობით გადახდის შემთხვევაში, მოვალეს გადასახდელი ექნებოდა მხოლოდ დაკისრებული თანხა და კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი საფასური – მოთხოვნის 2% (არანაკლებ 50 ლარისა). მოვალე გაფრთხილებულ იქნა ასევე, რომ ფულადი ვალდებულების ნებაყოფლობით შეუსრულებლობის შემთხვევაში, განხორციელდებოდა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული იძულებითი მოქმედებები. განემარტა ასევე უფლება-მოვალეობები და ეცნობა, რომ აღსრუ-

ლების ღონისძიებების კონკრეტული დრო და ადგილი დამატებით არ ეცნობებოდა. ზემოაღნიშნული №A17141209-005/001 წინადაღება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ 2017 წლის 18 დეკემბერს ჩაპარდა მოვალე „K...-ის“ წარმომადგენელს გ. გ-ეს. სადაც ვო არ არის, რომ 2017 წლის 18 დეკემბერს „K...-ის“ წარმომადგენელმა გ. გ-ემ განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს და მიუთითა, რომ დაკისრებული თანხის ჩამოჭრა მომხდარიყო სრულად, გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების ვადის გასვლამდე, საინკასო დავალებით სს „კ...-ში“ არსებული კომპანიის ანგარიშიდან. 2017 წლის 20 დეკემბერს, მოვალის ზემოაღნიშნული განცხადების საფუძველზე სს „კ...-ში“ წარდგენილ იქნა საინკასო დავალება მოთხოვნის ფარგლებში, რომლის მიღებაც ბანქმა დაადასტურა და მიუთითა, რომ ანგარიშებს მოეხსნა აღსრულების ეროვნული ბიუროს ყადაღა, იგი ჩანაცვლდა საინკასო დავალებით და აყვანილ იქნა კონტროლზე, თუმცა ვერ შესრულდა, რამდენადაც სს „კ...-ის“ 2017 წლის 28 დეკემბრის წერილით დგინდებოდა, რომ მოვალის – „K...-ის“ (...) საბანკო ანგარიშებზე სს „კ...-ში“ დადებული იყო ყადაღა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგის 2014 წლის 10 მაისის №12/3630 განჩინების საფუძველზე. სსიპ აღსრულებს ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელმა წერილით მიმართა საქართველოს მთავარი პროკურატურას, რომლითაც პროკურატურას ეთხოვა, წერილობით ეცნობებინა პოზიცია აღსრულების გაგრძელების მიზნაშეწონილობის თაობაზე მოვალის ზემოაღნიშნული საბანკო ანგარიშების (ანგარიშებზე განთავსებული თანხის) მიმართ. საქართველოს მთავარი პროკურატურის 2018 წლის 10 იანვრის №13/2177 წერილით, სააღსრულებო წარმოების გაგრძელების მიზანშეწონილობასთან დაკავშირებით საქართველოს პროკურატურის პოზიციის ჩამოყალიბების მიზნით, მოთხოვნილ იქნა დეტალური ინფორმაცია წერილში აღნიშნული სააღსრულებო წარმოების ირგვლივ და მასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის ასლები. აღნიშნულის წარდგენის შემდეგ კი, საქართველოს მთავარი პროკურატურის 2018 წლის 22 იანვრის №13/4728 წერილით თბილისის სააღსრულებო ბიუროს ეცნობა, რომ აღსრულების გაგრძელებაზე თანხმობის გაცემა სცილდებოდა პროკურატურის კომპეტენციას.

ამოღებული თანხის განკარგვის შესახებ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიმართვით დასტურდება, რომ 2018 წლის 2 მარტს, საინკასო დავალების საფუძველზე, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩაირიცხა 4 872 406 ლარი. მითითებული თანხიდან კრედიტორს – ვ. გ-ს გადაერიცხა 4 557 414,65 ლა-

რი, ხოლო აღსრულების საფასური – 314 991,35 ლარი მიექცა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს საკუთრებაში. ზემოაღნიშნულის გამო კასატორი მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოვალის – „K...-ის“ მხრიდან ადგილი არ ჰქონდა აღსრულების მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულებას, ვინაიდან თანხის სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩარიცხვა მოხდა, მოვალისათვის სააღსრულებო ფურცლით გათვალისწინებული მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულებისთვის კანონით დადგენილი ვადის გასვლის შემდეგ, რაც სადაც არ არის. საქმეზე დადგენილი გარემოებების გათვალისწინებით სადაც ასევე არ არის, რომ სააღსრულებო ბიუროს მიერ მოთხოვნის აღსრულებული ნაწილიდან სააღსრულებო საფასურის დაფართვით მოსარჩელეს მიადგა ზიანი, რადგან სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულების შედეგად მისაღები თანხა შემცირდა სადაც თანხის ოდენობით.

საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ განსახილველი დავის გადაწყვეტილისთვის მნიშვნელოვანია აღსრულების მოთხოვნის 7-დღიან ვადაში შესრულებლობის მიზეზის გარკვევა, იმის გათვალისწინებით, რომ გადაწყვეტილების ნებაყოფლობითი აღსრულების შესახებ წინადადების ჩაბარებისთანავე 2017 წლის 18 დეკემბერს მოვალემ – „K...-ის“ წარმომადგენერლმა გ. გ-ებ განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს და მიუთითა, რომ დაკისრებული თანხის ჩამოჭრა მომხდარიყო სრულად, გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების ვადის გასვლამდე, საინკასო დავალებით სს „კ...-ში“ არსებული კომპანიის ანგარიშიდან. მართებულია კასატორის მოსაზრება, რომ მხოლოდ მოვალის მიერ გამოხატული ნება ყველა შემთხვევაში ვერ ჩაითვლება აღსასრულებელი მოთხოვნის კანონით დადგენილ ვადაში ნებაყოფლობით შესრულებად, რადგან ფორმალურად აღნიშნულით აღსასრულებელი მოთხოვნა ჩაითვლება აღსრულებულად და სააღსრულებო წარმოება დასრულებულად, რაც ენინააღმდეგება სააღსრულებო წარმოების მიზნებისათვის მოთხოვნის რეალურად აღსრულებულად მიჩნევის რეგულაციას. ამავე დროს, მოვალისათვის ნებაყოფლობითი აღსრულებისათვის მიცემული ვადის არსი მდგომარეობს მხარეებისათვის იძულების ღონისძიებებით გამოწვეული სიძნელეების აცილებაში, ადმინისტრაციული და სხვა რესურსების დაზოგვაში. სწორედ ამის გამო ხდება მოვალის ინფორმირება თანხის ნებაყოფლობითი გადახდის შედეგების შესახებ, რაც გამოხატება აღსრულების საფასურის შეღავთიანი განაკვეთით – მხოლოდ კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი აღსრულების საფასურის შესაბამისი ნაწილის დაკისრებაში. განსა-

ხილველ შემთხვევაში მოთხოვნის ნებაყოფლობითი შესრულების შესახებ დადგენილ ვადაში გამოხატული ნების შესრულების დაყოვნება გამოწვეულია სს „კ...-ში“ მოვალის ანგარიშზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 მაისის №12/3630 განჩინების საფუძველზე დადგებული ყადაღით, რის გამოც ბანკი ვერ ახორციელებდა ბიუროს მიერ წარდგენილი საინკასო დავალების შესრულებას. თუმცა საგულისხმოა, რომ სწორედ 2017 წლის 20 დეკემბერს წარდგენილი საინკასო დავალება შესრულდა 2018 წლის 2 მარტს და სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩაირიცხა 4 872 406 ლარი.

საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლში განერილია აღმასრულებლის უფლება-მოვალეობანი, აღნიშნული მუხლის მე-5 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის „ა.ბ“ ქვეპუნქტის ბოლო ზინადადების თანახმად, იძულებითი აღსრულების პირობებში აღმასრულებელი უფლებამოსილია განახორციელოს გადახდევინება საინკასო დავალებების საფუძველზე მოვალის საბანკო ანგარიშებიდან. საკასაციო ინსტანციის სასამართლოში 2020 წლის 5 მარტს გამართულ სხდომაზე კასატორმა განმარტა, რომ განსახილველ შემთხვევაში 2017 წლის 20 დეკემბერს წარდგენილი საინკასო დავალება არ წარმოადგენდა იძულებითი აღსრულების ღონისძიებას და იგი გაიცა მოვალის მიერ გამოხატული ნების – მოთხოვნის ნებაყოფლობით აღსრულების უზრუნველსაყოფად. საგულისხმოა, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად აღმასრულებელი ვალდებულია მიიღოს ყველა კანონიერი ზომა გადაწყვეტილების სწრაფად და რეალურად აღსრულებისათვის, განუმარტოს მხარეებს მათი უფლებები და მოვალეობები, აღსრულების ცალკეული სახეების შინაარსი და შესაძლებლობები, დაეხმაროს მათი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვაში. მხარეთა კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების უზრუნველყოფის ერთ-ერთ საშუალებას წარმოადგენს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლი – აღსრულების შეჩერება და მისი ვადები, რომელიც ამომნურავად განსაზღვრავს აღსრულების შეჩერების საფუძვლებსა და ვადებს. აღნიშნული მუხლის მე-3 პუნქტით აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ მოვალის ქონებაზე ყადაღის დადებამდე ან ყადაღის დადების შემდეგ, თუ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამისად ამავე ქონებას სასამართლომ ყადაღა დაადო სისხლის სამართლის საპროცესო იძულების ღონისძიების, ქონების შესაძლო ჩამორთმევის უზრუნველსაყოფად, აღსრულების ეროვნული ბიურო ამ ქონებაზე აღსრულებას აჩე-

რებს პროკურორის წერილობითი თანხმობის მიღებამდე. აღნიშნული ნორმა წარმოადგენს პოზიტიური ვალდებულების შესრულების უზრუნველსაყოფად, ეროვნულ კანონმდებლობაში ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის პირველი დამატებითი ოქმის პირველ მუხლში ასახული საკუთრების უფლების (რომელიც განსახილველ შემთხვევაში წარმოადგენს აღსრულებად ვალს) დასაცავად განხორციელებულ კონკრეტული ღონისძიების გამოხატულებას. აღნიშნული ქმნის გარანტიას, რომ ერთი სახელმწიფო ორგანოს – პროკურატურის მოქმედებამ არ გამოიწვიოს სხვა სახელმწიფო ორგანოს – სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ კანონით გათვალისწინებული უფლებამოსილების განხორციელების შეფერხება, რომელსაც შედეგად მოსდევს მხარეთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დარღვევა. პოზიტიურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ პრეცედენტულ გადაწყვეტილებებში განმარტა, რომ როდესაც საქმის გარემოებები ეხება ეკონომიკურ ურთიერთობებს, სახელმწიფოზე დაკისრებული გალდებულებები შესაძლოა უფრო ლიმიტირებული იყოს, ვიდრე იმ საქმეებში, სადაც მომჩივანი დგას საკუთრების დაკარგვის წინაშე სახელმწიფოს მხრიდან სახითაო სიტუაციებში გამოჩენილი უყურადღებობის გამო (კოტოვი რუსეთის წინააღმდეგ (Kotov v. Russia), No. 54522/00, 03.04.2012, 111-ე პარაგრაფი.). ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის პირველი დამატებითი ოქმის პირველ მუხლი უზრუნველყოფს უფლებას არსებულ ქონებაზე, რაც ასევე მოიცავს მოთხოვნებს, რომლის საფუძველზეც განმცხადებელს აქვს საკუთრების უფლებით ეფექტური სარგებლობის მოპოვების მინიმუმ „ლეგიტიმური მოლოდინი“ (მორისი საფრანგეთის წინააღმდეგ (Maurice v. France), No. 11810/03, 6.10.03). მომავალი შემოსავალი განიხილება „საკუთრებად“ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის უკვე გამომუშავებულია ან მასზე აღსრულებადი მოთხოვნა უკვე არსებობს (ამბრუსი იტალიის წინააღმდეგ (Ambruosi v. Italy), No. 31227/96, 19.10.00, მე-20 პარაგრაფი). „როდესაც საკუთრების უფლებასთან დაკავშირებული ინტერესი მოთხოვნის ბუნებისაა, პირს, რომელსაც ის გააჩნია, შესაძლოა მიჩნეულ იქნეს „ლეგიტიმური მოლოდინის“ მქონედ თუ აღნიშნული ინტერესის არსებობისთვის საკმარისი და სათანადო საფუძველი არსებობს ეროვნულ სამართალში...“ (კოპეცკი სლოვაკეთის წინააღმდეგ (Kopecky v. Slovakia), No. 44912/98, 28.9.04 (დიდი პალატა), 52-ე პარაგრაფი). ასევე, სასამართლომ საკუთარ პრეცედენტულ სამართლში უკვე არაერთხელ გამახვილა უყრადღება განსხვავებაზე სარგებლის მიღების იმედსა (როგორი გასაგებიც არ უნდა იყოს ეს იმედი) და ლეგიტიმურ მოლოდინს შორის, რომელიც აუცილებე-

ლია, იყოს უფრო კონკრეტული ბუნების ვიდრე უბრალო იმედი და ეფუძნებოდეს სამართლებრივ დანაწესს ან სამართლებრივ აქტს". (რამაერი და ვან ვილიგენი ნიდერლანდების წინააღმდეგ (Ramaer and Van Willigen v. the Netherlands), No. 34880/12, 23.10.2012. 81-ე პარაგრაფი.).

განსახილველ შემთხვევაში მოსაარჩელეს გააჩნდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 31 ოქტომბრის დაუსწრებელი გადაწყვეტილების, სააღსრულებო კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურების დაცვით აღსრულების შედეგად საკუთრების (აღსრულებადი ვალის) დაბრუნების ლეგიტიმური მოლოდინი. თუმცა გამოვლინდა, რომ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ მოვალის ქონებაზე ყადაღის დადებამდე (2017 წლის 20 დეკემბრის საინკასო დავალების წარდგენამდე) საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამისად ამავე ქონებას – 2017 წლს 20 დეკემბერს წარდგენილ №01/55-01 საინკასო დავალებაში მითითებული გადამხდელის საბანკო ანგარიშებს სასამართლომ 2014 წლის 10 მაისის №12/3630 განჩინებით ყადაღა დაადო სისხლის სამართლის საპროცესო იძულების ღონისძიების, ქონების შესაძლო ჩამორთმევის უზრუნველსაყოფად. ამგვარად, „სააღსრულებო წარმოებათ შესახებ“ საქართველოს კანონის 36-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად იმ ეტაპზე, რომელზეც მიმდინარეობდა სააღსრულებო წარმოება – ნებაყოფლობითი აღსრულების ეტაპზე, არსებობდა აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ამ ქონებაზე აღსრულების შეჩერების კანონით გათვალისწინებული საფუძველი პროკურორის წერილობითი თანხმობის მიღებამდე. აღსრულების გაგრძელების მიზანშეწონილობის თაობაზე მოვალის საბანკო ანგარიშების (ანგარიშებზე განთავსებული თანხის) მიმართ თბილისის სააღსრულებო ბიუროს წერილის პასუხად საქართველოს მთავარი პროკურატურის 2018 წლის 22 იანვრის №13/4728 წერილით აღმასრულებელს ეცნობა, რომ აღსრულების გაგრძელებაზე თანხმობის გაცემა სცილდებოდა პროკურატურის კომპეტენციას. თუმცა მოგვიანებით თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2018 წლის 1 მარტის განჩინებით პროკურატურის შუამდგომლობის საფუძველზე გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 10 მაისის №12/3630 განჩინებით დადებული ყადაღა – 2017 წლს 20 დეკემბერს წარდგენილ საინკასო დავალებაში №01/55-01 მითითებული გადამხდელის საბანკო ანგარიშებზე, რაც წარმოადგენდა ნებაყოფლობითი აღსრულების ეტაპზე შეჩერებული სააღსრულებო წარმოე-

ბის განახლებისა და გაცემული საინკასო დავალების იმავე ეტაპი-დან შესრულების საფუძველს. ალსანიშნავია ასევე, რომ 2017 წლის 20 დეკემბერს წარდგენილი №01/55-01 საინკასო დავალების შესრულება სხვა რამე საფუძვლით არ შეყოვნებულა და აღნიშნული საინკასო დავალების საფუძველზე 2018 წლის 2 მარტს სსიპ აღ-სრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე ჩაირიცხა 4 872 406 ლა-რი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა ვერ გა-იზიარებს კასატორის მოსაზრებას მასზედ, რომ, ვინაიდან მოთ-ხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების შესახებ ნების გამოხატვა და ინკასოს გამოყენებით საკუთარი ანგარიშიდან თანხის ჩამოწერის თაობაზე განცხადების წარდგენა თავისთავად არ ნიშნავდა მოთ-ხოვნის შესრულებას, განსახილველ შემთხვევაში ადგილი არ ჰქო-ნია მოვალის მიერ მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულებას. საკა-საციო პალატა მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ უფლებამოსილების სათანადო განუხორციელებლობამ – პოზი-ტიური გაღდებულების შეუსრულებლობამ გამოიწვია მოსარჩელის საკუთრების უფლების დარღვევა, რაც გამოიხატა აღსრულებადი ვალის შემცირებაში.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მიაჩ-ნია, რომ ვ. გ-ის სარჩელი საფუძვლიანია. ამასთან, პალატა ყურად-ღებას მიაქცევს იმ გარემოებაზე, რომ 2018 წლის 2 მარტს, საინკა-სო დავალების საფუძველზე, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუ-როს ანგარიშზე ჩაირიცხა 4 872 406 ლარი. მითითებული თანხიდან კრედიტორს – ვ. გ-ს გადაერიცხა 4 557 414,65 ლარი, ხოლო აღსრუ-ლების საფასური – 314 991,35 ლარი მიექცა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს საკუთრებაში. წარმოდგენილი სარჩელით მო-სარჩელე ითხოვს მოპასუხისოფის 314 992 ლარის დაკისრებას. ამ-გვარად, სასამართლო მიიჩნევს, რომ ვ. გ-ის სარჩელი უნდა დაკმა-ყოფილდეს ნაწილობრივ და მოპასუხე სსიპ აღსრულების ეროვ-ნულ ბიუროს, მოსარჩელის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს ანგარიშზე აღსრულების საფა-სურის სახით გადარიცხული თანხის – 314 991,35 ლარის გადახდა.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნა-წილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისა-გან. ამავე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილების მიხედვით კი, ამ მუხ-ლში აღნიშნული წესები შეეხება აგრეთვე სასამართლო ხარჯების განაწილებას, რომლებიც გასწიეს მხარეებმა საქმის სააპელაციო

და საკასაციო ინსტანციებში წარმოებისას. თუ სააპელაციო ან საკასაციო სასამართლო შეცვლის გადაწყვეტილებას ან გამოიტანს ახალ გადაწყვეტილებას, შესაბამისად, იგი შეცვლის სასამართლო ხარჯების განაწილებასაც.

განსახილველ შემთხვევაში, სარჩელზე დამდგარი საბოლოო შედეგის გათვალისწინებით, სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს ფნ-და დაეკისროს მოსარჩელის მიერ სარჩელის აღძვრისას გადახდილი 100 (ასი) ლარის გადახდა ვ. გ-ის სასარგებლოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ც ყ ვ ი ტ ა:

1. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 16 მაისის განჩინება და მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. ვ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
4. დაევალოს სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს ვ. გ-ის სასარგებლოდ 314 991,35 ლარის გადახდა;
5. სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს დაეკისროს ვ. გ-ის სასარგებლოდ სახელმწიფო ბაჟის 100 ლარის ანაზღაურება;
6. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სააღმიანობრივი და სამოქალაქო გადახრებით
სასამართლოში აძლევული დაცის იღებელურობის
გეგმის გადაწყვეტილების მიზანით

განხილვა
საქართველოს სახელით

№६-५२३-५२३(२३-१८)

24 ഫെബ്രുവരി, 2020 ഭ., ജ. തബിളിസി

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: 6. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
6. ქადაგიძე,
ქ. ცინცაძე

დავის საგანი: სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულება, მიწის ნაკვეთის საკუთრებაში გადაცემა, ზიანის ანაზღაურება.

აღნერილობითი ნაწილი:

ა. გ-მ 10.03.2016წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სა-
სამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხების:
სსიპ აღასრულების ეროვნული ბიუროს და თბილისის სააღსრულე-
ბო ბიუროს მიმართ. მოსარჩელემ მიითხოვა სსიპ აღსრულების
ეროვნული ბიუროსათვის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქ-
ტის გამოცემის დავალება თბილისის სააღსრულებო ბიუროს არქი-
ვიდან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-
მეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების საფუძველზე გა-
ცემულ №3/3220-07 სააღსრულებო ფურცელზე გახსნილი და დამ-
თავრებულად მიჩნეული №01/21-1925 სააღსრულებო საქმის გა-
მოთხოვის, აღნიშნული სააღსრულებო საქმის წარმოების დასრუ-
ლებულად მიჩნევის გაუქმებისა და სააღსრულებო წარმოების გა-
ნახლების შესახებ, აგრეთვე მოპასუხეებისათვის მოსარჩელის სა-
სარგებლოდ 200 000 აშშ დოლარის გადახდის დავალება მიყენებუ-
ლი ზინის ანაზღაურების სახით იმ ფაქტობრივად დამდგარი ქო-
ნებრივი დანაკლისისა და მიუღებელი შემოსავლისათვის, რომელ-
საც მოსარჩელე მიიღებდა მათ მიერ ვალდებულების ჯეროვნად
შესრულების პირობებში, აგრეთვე 50 000 აშშ დოლარის ოდენო-
ბით მორალური ზიანის ანაზღაურება.

მოსარჩევებ აღნიშნა, რომ ქალაქ თბილისის მთავრობის 26.09.2002წ. №13.29.295 დადგენილებით, ქალაქ თბილისის მერს ეთხოვა შუამდგომლობა აღეძრა საქართველოს პრეზიდენტის წინაშე ...ო №...-ისა და ...ის ქუჩის №8 საჯაროებელ სახლს შორის

არსებული 220 კვ.მ მიწის ნაკვეთის მოქალაქე ა. გ-ასათვის პირდაპირი მიყიდვის წესით განკარგვის შესახებ, მიწის ნაკვეთის კეთილმოწყობის მიზნით 17.10.2003წ. ალინიშნული უძრავი ქონება დარეგისტრირდა სახელმწიფოს სახელზე საკუთრების უფლებით, რეგისტრაციის საფუძველი გახდა ქ. თბილისის არქიტექტურის საქალაქო სამსახურის 09.06.2003წ. №სახ-481 წერილი და ქ. თბილისის არქიტექტურის საქალაქო სამსახურის 06.06.2003წ. მიწის ნაკვეთის გეგმა. საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003 6. №273 განკარგულებით დაკმაყოფილდა ქ. თბილისის მერიის შუამდგომლობა და შეეძინა ...ის ქუჩა №38/6, №...ო სა და ...ის ქუჩა №8 საცხოვრებელ სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის პირდაპირი განკარგვის წესით შეძენის უფლება მიენიჭა. ა. გ-ამ საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. განკარგულების საფუძველზე 20.02.2004წ.ში „შეიტანა მიწის ნაკვეთის ლირებულება 2244,50 ლარი, რაც ჩაითიცხა ქ. თბილისის მერიის არქიტექტურის სამსახურში №34020008 ანგარიშზე.

ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილებით ბათილად იქნა ცნობილი გასულ წლებში მერიის მუნიციპალურ საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების კერძო საკუთრებაში გადაცემის შესახებ მიღებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები. ამასთან, დადგენილების მე-5 პუნქტის თანახმად ქალაქ თბილისის მთავრობამ დაადგინა, რომ იმ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს (მათ შორის, ა. გ-ას), რომლებსაც ქალაქ თბილისის მთავრობასთან არ ჰქონდათ გაფორმებული ხელშეკრულებები მიწის ნაკვეთის საკუთრებაში ან სარგებლობაში გადაცემის შესახებ ან/და საკუთრების ან სარგებლობის უფლება არ ჰქონდათ საჯარო რეესტრში და რომელთა ნაწილში არ იყო გაუქმებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები, სათანადო ხელშეკრულებები უნდა გაფორმებოდათ 2007 წლის პირველ დეკემბრამდე, იმ შემთხვევაში თუ წარმოადგენდნება: ა) ქ. თბილისის მერიის ურბანული დაგეგმარების საქალაქო სამსახურის მიერ გაცემული დადებითი ქალაქებებითი დასკვნას; ბ) კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით დამზადებული მიწის ნაკვეთის საზღვრებს; გ) ქ. თბილისის საკრებულოს 22.01.2007წ. №1-7 გადაწყვეტილებით დადგენილ მიწის ნაკვეთის ნორმატიული ფასის გადახდის დამადასტურებელი ქვითარს. ამავე დადგენილების მე-6 პუნქტის თანახმად დადგენილების მე-5 პუნქტით განსაზღვრული ვალდებულების 2007 წლის 1 დეკემბრამდე შეუსრულებლობის შემთხვევაში ძალადაკარგულად ჩაითვლებოდა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები იმ პირთა ნაწილში, რომლებიც არ შეასრულებენ მათ. მე-7 პუნქტის თანახმად, წინამდებარე დადგენილებაში მითითებული ადმინისტრა-

ციულ სამართლებრივი აქტების გაუქმების შედეგად დაინტერესებულ მხარეთათვის მიყენებული ზიანი აუნაზღაურდებოდა და-მატებითი წარმოების შედეგად მისი ზუსტი ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. მე-8 პუნქტით დადგინდა დადგენილების დაუყოვნებლივი აღსრულება.

ა. გ-ამ სარჩელი აღძრა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში მოპასუხეების თბილისის მერიის, თბილისის მერიის ადმინისტრაციის, თბილისის მერიის საქალაქო სამსახურის კანონიერების დაცვის გენერალური ინსპექციის, თბილისის მერიის მიწის მართვისა და განკარგვის კომისიის, თბილისის მერიის ადგილობრივი ქონების მართვის საქალაქო სამსახურის, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს მიმართ და მოითხოვა თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილების მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის, ამავე დადგენილების მე-6, მე-7 და მე-8 პუნქტების ბათილად ცნობა, თბილისის მერიისათვის მიწის გადაცემის ხელშეკრულების მოსარჩელესთან გაფორმების დავალება და მოპასუხეებისათვის სოლი-დარულად ზიანის ანაზღაურების დაკისრება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილებით ა. გ-ას სარჩელი დაკამაყოფილდა ნაწილობრივ, სადაც საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილების მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, ამავე დადგენილების მე-6, მე-7 და მე-8 პუნქტები ა. გ-ას მიმართ, თბილისის მთავრობას დაევალა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ა. გ-ას მიმართ თბილისში,...ის ქ. №8/6-ში №6 ...ო...ასა და ...ის ქ. №8-ში მდებარე საცხოვრებელ სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის გადაცემის თაობაზე გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში. ქალაქ თბილისის მთავრობის მიერ 03.04.2008წ. დადგენილებით ცვლილებები და დამატებები შევიდა ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილებაში და დადგენილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 და მე-6 პუნქტები ჩამოყალიბდა ახალი რედაქციით. კერძოდ, დადგენილების მე-5 პუნქტით განისაზღვრა, რომ ქ. თბილისის პრემიერისა და ქ. თბილისის მთავრობის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტებით (მათ შორის, ქალაქ თბილისის მთავრობის 26.09.2002წ. № 13.29.295 დადგენილებით) გათვალისწინებულ იმ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს, რომლებსაც ქ. თბილისის მთავრობასთან არ ჰქონდათ გაფორმებული ხელშეკრულება მიწის ნაკვეთის საკუთრებაში ან სარ-

გებლობაში გადაცემის შესახებ ან/და საკუთრებით სარგებლობის უფლება არ ჰქონდათ რეგისტრირებული საჯარო რეესტრში, რომელთა ნაწილშიც არ გაუქმებულა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, გაუფორმდებოდათ სათანადო ხელშეკრულებები ზე-მოაღნიშნული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოსაცემად, ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების დროისათვის მოქმედი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე, 2009 წლის იანვრამდე შემდეგი პირობების შესრულების შემთხვევაში, მათ უნდა წარედგინათ: а) ქ. თბილისის მერიის ურბანული დაგეგმარების საქალაქო სამსახურის მიერ გაცემული დადებითი ქალაქებეგმარებითი დასკვნა; ბ) კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით დამზადებული მინის ნაკვეთის საზღვრები; გ) ზემოაღნიშნული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოსაცემად, ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების დროს მოქმედი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე, მინის ნაკვეთისათვის დადგენილი საფასურის გადახდის ქვითარი. დადგენილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-6 პუნქტი ჩამოყალიბდა შემდეგი რედაქციით: „ქ. თბილისის მერიის ადგილობრივი ქონების მართვის საქალაქო სამსახურმა უზრუნველყოს ზემოაღნიშნული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტებით განკარგული უძრავი ქონების სახელმწიფოს სახელზე რეგისტრაციისათვის სათანადო ღონისძიებების განხორციელება, შემდეგ ზემოაღნიშნული დადგენილებით გათვალისწინებული ფიზიკურ და იურიდიულ პირებთან ხელშეკრულების დადების უზრუნველყოფის მიზნით“.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმე-თა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილებაზე 18.06.2008წ. გაიცა სააღსრულებო ფურცელი. ა. გ-ამ 01.08.2008წ. განცხადებით მიმართა თბილისის სააღსრულებო ბიუროს და მოითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მიერ 18.06.2008წ. გაცემული სააღსრულებო ფურცლის (საქმე №3/3220-07) აღსრულება. თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელმა 11.08.2008წ. სააღსრულებო ფურცლის წებაყოფლობით აღსრულების შესახებ წინადადებით მიმართა ქ. თბილისის მერიას. თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელმა 28.11.2008წ. კვლავ მიმართა წინადადებით თბილისის მერიას და მოსთხოვა დაუყონებლივ წერილობით ეცნობებინა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციის 08.01.2009წ. №06/59265-2 წერილით თბილისის სააღსრულებო ბიუროს ეცნობა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. გადაწყვეტილება აღსრულდა ქ. თბი-

ლისის მთავრობის 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილების გამოცემით, კერძოდ, აღნიშნული დადგენილებით შეტანილ იქნა ცვლილებები და დამატებები ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებაში, რომლის სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, ამავე დადგენილების მე-6, მე-7 და მე-8 პუნქტები ჩამოყალიბდა შემდეგი რედაქციით: „5. გ) წარმოადგინონ ზემოაღნიშნული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოსაცემად, ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების დროისათვის მოქმედი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე, მიწის ნაკვეთისათვის დადგენილი საფასურის გადახდის ქვითარი; 6. ქ. თბილისის მერიის ადგილობრივი ქონების მართვის საქალაქო სამსახურმა: უზრუნველყოს ზემოაღნიშნული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტებით განკარგული უძრავი ქონების სახელმწიფოს სახელზე რეგისტრაციისათვის სათანადო ღონისძიებების განხორციელება, შემდგომში ზემოაღნიშნული დადგენილებით გათვალისწინებულ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებთან ხელშეკრულების დადების უზრუნველყოფის მიზნით; 7. ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007 ნ. №18.19.621 დადგენილებაში მითითებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გაუქმების შედეგად დაინტერესებული მხარეთავის მიყენებული ზიანი ანაზღაურდეს დამატებითი წარმოების შედეგად მისი ზუსტი ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ“. ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებას დაემატა მე-5 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტი: „ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილების მე-5 პუნქტით განსაზღვრული ვალდებულებების 2009 წლის 1 იანვრამდე შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ძალადაკარგულად ჩაითვალოს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები იმ პირთა ნაწილში, რომლებიც არ შეასრულებენ მათ“.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ 22.01.2009წ. მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. სასამართლო გადაწყვეტილების განმარტების მოთხოვნით. განმცხადებელმა მოითხოვა სასამართლოს განემარტა გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-2 პუნქტი გულისხმობდა თუ არა მოპასუხის მხრიდან კონკრეტული აქტის გამოცემას სადაც მიწის ნაკვეთის ა. გ-ასათვის გადაცემის შესახებ. თბილისის საქალაქო სასამართლო ადმინისტრაციულ საქმითა კოლეგიის 28.01.2009წ. განჩინებით თბილისის სააღსრულებო ბიუროს უარი ეთქვა 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების განმარტებაზე იმ საფუძვლით, რომ სახეზე არ იყო გადაწყვეტილების ბუნდოვანება.

მოსარჩელე აღნიშნავს, რომ ქ. თბილისის მერიამ მალულად მოახდინა 03.04.2008წ. დადგენილების მიღება, ადმინისტრაციული

წარმოების შესახებ შეტყობინება მას არ მიუღია, არ მიეცა მოსაზრებებისა და პოზიციების წარდგენის შესაძლებლობა. 07.04.086. სასამართლო გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან ერთ თვეში რომ გამოცემულიყო დადგენილება ის ჩაითვლებოდა სააღსრულებო წარმოების შეჩერების საფუძვლად. სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ არავითარი აქტი სადაც საკითხზე არ გამოცემულა, სააღსრულებო ბიურომ სასამართლო გადაწყვეტილება აღსრულებულად ჩათვალა 03.04.086. თბილისის მერიის დადგენილების მიღება, რომელიც საქალაქო სასამართლოს 07.04.20086. გადაწყვეტილების მიღებამდე სამი დღით ადრე არის მიღებული.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 06.04.20176. გადაწყვეტილებით ა. გ-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ არსებობდა სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძვლები, სასამართლომ მიუთითა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის სადაც პერიოდში მოქმედი რედაქციის 21-ე, 26-ე მუხლებზე და აღნიშნა, რომ აღმასრულებელი ვალდებულია იხელმძღვანელოს სააღსრულებო ფურცლით და არ გასცდეს მის ფარგლებს. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 28-ე მუხლის შესაბამისად, სააღსრულებო ბიუროს მიერ ქ. თბილისის მერიას მიეცა წინადადება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 18.06.20086. №3/3220-07 სააღსრულებო ფურცლის მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულებასთან დაკავშირებით. მოვალემ აღმასრულებელს აცნობა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.20086. კანონიერ ძალაში შესული №3/3220 გადაწყვეტილება აღსრულდა ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.20086. №24.36.852 დადგენილებით, რომლითაც შეტანილ იქნა ცვლილებები და დამატებები ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.20076. №18.19.621 დადგენილებაში. აღმასრულებელმა სააღსრულებო ფურცელი მიიჩნია აღსრულებულად ქალაქ თბილისის მთავრობის 22.12.20086. №24.36.852 დადგენილების გამოცემით და სააღსრულებო წარმოება დაასრულა. მოსარჩელის მოსაზრება იმის შესახებ, რომ აღმასრულების მიერ უკანონოდ მოხდა საქმის დასრულებულად მიჩნევა, ვინაიდან აღსასრულებელი გადაწყვეტილებით მოპასუხეს დაევალა ა. გ-ას მიმართ სადაც უძრავი ქონების გადაცემის შესახებ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, რაც თბილისის მერიის მიერ არ შესრულებულა, სასამართლომ არ გაიზიარა და აღნიშნა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.20086. გადაწყვეტილებით სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე სადაც საკითხის გადაუწეტლად ბათილად იქნა ცნობილი თბი-

ლისის მთავრობის 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილების მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, ამავე დადგენილების მე-6, მე-7 და მე-8 პუნქტები ა. გ-ას მიმართ. სასამართლომ აღნიშნა, რომ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სადაცო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნობა სასამართლოს მიერ ხდება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სადაცო აქტის გამოცემისას დარღვეულია დადგენილი ვალდებულება – გადაუწყვეტილების მიღებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიღლოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ აღნიშნული ვალდებულების დარღვევით ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის შემთხვევაში, სასამართლო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნობს აქტს და ადმინისტრაციულ ორგანოს ავალებს არა კონკრეტული შინაარსის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას, არამედ ადმინისტრაციულ ორგანოს უთითებს საკითხებს, რომელიც მის მიერ დამატებით უნდა იქნეს გამოკვლეული და შეფასებული ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას. სადაცო საკითხის გადაუწყვეტლად გასაჩივრებული აქტის ბათილად ცნობა და ხელახალი ადმინისტრაციული წარმოების დავალება არ ვულისხმობს მოსარჩელის სასარგებლო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას, სასამართლოს მითითებებისა და საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევის შემდეგ, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია გამოსცეს ისეთივე ან განსხვავებული შინაარსის ადმინისტრაციული აქტი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. №3/3220 გადაწყვეტილების საფუძველზე უნდა გამოეცა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ა. გ-ასთვის თბილისში, ...ის ქ. №8/6-ში №6 ...ო ...ასა და ...ის ქ. №8-ში მდებარე საცხოვრებელი სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ. მიწის ნაკვეთის გადაცემის თაობაზე. სასამართლოს მიერ სადაცო საკითხის გადაუწყვეტლად სადაცო აქტის ბათილად ცნობა და მოპასუხისთის საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი აქტის გამოცემის დავალება მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს ვალდებულს ხდიდა, სასამართლოს მითითებების გათვალისწინებით, დამატებით შეესწავლა სადაცო საკითხი და აღნიშნულის შემდგომ გამოეცა ახალი აქტი მოსარჩელისთვის უძრავი ქონების გადაცემის საკითხთან დაკავშირებით და არა გადაცემის

შესახებ, რაც მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელდა კიდევ. სასამართლომ აღნიშნა, რომ ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილებით შეტანილ იქნა ცვლილებები და დამატებები ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებაში, რომლის სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, ამავე დადგენილების მე-6, მე-7 და მე-8 პუნქტები ჩამოყალიბდა ახალი რედაქციით. მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი იყო გამოეცა ისეთივე ან განსხვავებული შინაარსის ადმინისტრაციული აქტი, გამოცემული აქტი კი წარმოადგენდა ახალ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს, რომლის კანონიერებაც დაინტერესებული პირის მოთხოვნით უნდა შეფასებულიყო კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ახალი სასამართლო წარმოების ფარგლებში.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა უსაფუძვლოსთან ერთად არის ხანდაზმულიც, ვინაიდან აღნიშნული მოქმედების შესახებ ა. გ-ასათვის ცნობილი გახდა შესაბამისი გზავნილის ჩაბარებით 28.01.2010წ., ხოლო სარჩელი აღიძრა 10.03.2016წ., რაც ადასტურებს, რომ სარჩელის შეტანისას დარღვეულია „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის (სადაც პერიოდში მოქმედი რედაქცია) 18.1 მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით დადგენილი აღმასრულებლის მოქმედების გასაჩივრების ერთთვიანი ვადა.

სასამართლომ საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლზე, სზაკ-ის 207-209-ე მუხლებზე, სსკ-ის 992, 1005-ე მუხლებზე მითითებით მიიჩნია, რომ ზიანის ანაზღაურების დაკისრების კომპონენტებია დამდგარი ზიანი, რაც მიყენებული უნდა იყოს მართლსანინაღმდეგო და ბრალეული მოქმედებით, უნდა არსებობდეს მართლსანინაღმდეგო ქმედებასა და ზიანს შორის მიზეზობრივი კავშირი. აღნიშნული პირობიდან რომელიმეს არარსებობა გამორიცხავს ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებას. ვინაიდან არ დადგინდა აღმასრულებლის მართლსანინაღმდეგო ქმედება, სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ არსებობდა ზიანის ანაზღაურების ნაწილში მოთხოვნის დაკავყილების საფუძვლები.

გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა ა. გ-ას მიერ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.05.2018წ. განჩინებით ა. გ-ას სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლომ სსკ-ის 377-ე, 382-ე, 390-ე, 393-394-ე მუხლებზე მითითებით გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებები და დასკვნები და აღნიშნა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის

07.04.2008წ. გადაწყვეტილება აღსრულდა ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილების გამოცემით. სააპელაციო სასამართლომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსგავსად მიიჩნია, რომ არ არსებობდა სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველი, როგორც უსაფუძვლობის, ასევე ხანდაზმულობის გამო.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.05.2018წ. განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრდა ა. გ-ას მიერ.

საკასაციო საჩივრით კასატორი ითხოვს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებას და საქმის ხელახალი განხილვის მიზნით სააპელაციო სასამართლოსათვის დაპრუნებას. კასატორი აღნიშნავს, რომ განჩინება მიღებულია კანონის დარღვევით, იგი არ არის იურიდიულად საკმარისად დასაბუთებული, რაც სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით და 393.2 მუხლით გათვალისწინებული განჩინების გაუქმების აბსოლუტური საფუძველია. განჩინება ეწინააღმდეგება მსგავს საკითხებზე ადამიანის ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს, აღნიშნული დარღვევების გამოსწორებას პრეიუდიციული ძალა ექნება ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკისათვის. სააპელაციო სასამართლოს მიერ გასაჩივრებული განჩინების გამოტანისას დაირღვა მატერიალური და საპროცესო ნორმები, კერძოდ, სსკ-ის 393.2 და 393.3 მუხლის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტები, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელი არ უნდა გამოეყენებინა და არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა. სასამართლო გადაწყვეტილება არ შეიცავს მსჯელობას სააპელაციო საჩივრის მოტივებზე, გაქარწყლებული არ არის სააპელაციო საჩივრის მოტივები. სააპელაციო სასამართლოსათვის სსკ-ის 390.3 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტი გაგებული არ უნდა იქნეს იმდაგვარად, თითქოს სააპელაციო სასამართლო მხოლოდ ფორმალური თვალსაზრისით ახორციელებს მართლმსაჯულებას. სააპელაციო სასამართლოში მართლმსაჯულების განხორციელების არსი მდგრადირეობს სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით შემოწმების ვალდებულებაში. შინაარსობრივად ეს ვალდებულება გულისხმობს სააპელაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის შეფასებას. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების აღწერილობით ნაწილში აღნიშნულია, რომ საქართველოს მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებით ბათილად იქნა ცნობილი გასულ წლებში მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების კერძო საკუთრებაში გადაცემის შესახებ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები, მათ შორის ა. გ-ას მიმართაც. საქალაქო სასამართლოს მიერ მითითებული საქართველოს

მთავრობის 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილება ა. გ-ას მიერ გა-საჩივრდა სასამართლოში, 07.04.2008წ. მიღებული იქნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგის გა-დაწყვეტილება, მითითებული დადგენილების მე-5 „გ“ ქვეპუნქტი, მე-6, მე-7, მე-8 ქვეპუნქტები ბათილად იქნა ცნობილი და ქ. თბი-ლისის მერიას დაეგალა ახალი აქტის გამოცემა ა. გ-ასათვის 220 კვ.მ. მინის ნაკვეთის გადაცემის შესახებ. გადაწყვეტილება მხა-რეთა მიერ არ გასაჩივრებულა და 13.05.2008წ. კანონიერ ძალაში შევიდა. სააღსრულებო ბიურომ 11.08.2008წ. წარმოებაში მიიღო საქმე და დაინტერესობულებოს წარმოება. კასატორი თვლის, რომ მისი მოთხოვნა ემყარება საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე და 82.2 მუხლებს, სასკ-ის მე-10 მუხლს, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის, ადამიანის უფლე-ბათა და ძირითად თავისუფლებათა ევროპული კონვენცის დამა-ტებითი ოქმის პირველ მუხლს, ევროპის სამეზობლო და პარტნიო-რობის ინსტრუმენტის სახელწოდებით „საქართველოს სააღსრულე-ბო სისტემის მიმოხილვა“.

14.08.2008წ. თბილისის სააღსრულებო ბიურომ მიმართა ქ. თბი-ლისის მერიას სააღსრულებო ფურცლის ნებაყოფლობით აღსრუ-ლების თაობაზე. აღნიშნულ წერილს პრაქტიკულად არავითარი შე-დეგი და პასუხი არ მოჰყოლია ქ. თბილისის მერიის მხრიდან. 28.12.2008წ. სააღსრულებო ბიურომ კვლავ მიმართა ქ. თბილისის მერიას გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების თაობაზე, მიუხედავად იმისა, რომ ქ. თბილისის მერიას ამონურული ჰქონდა გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით აღსრულების ვადა. სააღსრუ-ლებო ბიუროს უნდა მოეხდინა იძულებითი აღსრულება და მიემარ-თა საქართველოს მთავარი პროკურორისათვის, სისხლის სამარ-თლის კოდექსის 381-ე მუხლის საფუძველზე სასამართლოს გადაწ-ყვეტილების აღსრულების ხელისშემშელელი პირების სისხლისსა-მართლებრივი პასუხისმგებაში მიცემის შესახებ. მთავრობას ეკის-რებოდა ვაღდებულება დეტალურად გამოეცვლია საქმის მასალე-ბი, კერძოდ, ქონების მართვისა და განკარგვის კომისიაში 2003 წელს წარდგენილი დოკუმენტები, კასატორი აღნიშნავს, რომ მის ნაცვლად მინის ნაკვეთის მესაკუთრედ სახელმწიფო გამოცხად-და. აღნიშნული ადასტურებს, რომ ქ. თბილისის მთავრობა თაღლი-თურად დაეუფლა 220 კვ.მ. ნაკვეთს, რაც სისხლის სამართლის კო-დექსის 180.3 მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულია. აღნიშნუ-ლი გარემოებები არ გამოიკვლიერს და არ გაითვალისწინეს ქვედა ინსტაციის სასამართლოებმა, რომელთაც უნდა მიეღოთ სამარ-თლიანი გადაწყვეტილება და აღსრულებინათ სააღსრულებო ფურ-ცელი. ქ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციის იმდროინდელ უფროსს

მ. ა-ს დავალებული ჰქონდა ნასყიდობის ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერა, რომელმაც აღნიშნულის სანაცვლოდ ა. გ-ას მოსთხოვა 10 000 აშშ დოლარის გადახდა, რაზეც ის არ დათანხმდა. 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილებაში მითითებული არ არის ა. გ-ა, ხოლო 220 კვ.მ. მიწის ნაკვეთზე მსჯელობის უფლება არ გააჩნდა ქ. თბილისას მთავრობას, ვინაიდან ქონება თვითმმართველი ერთეულის გამგებლობაში აღარ იყო. საადსრულებო ბიუროს შესაბამისი განკარგულების საფუძველზე იძულებითი აღსრულების ფარგლებში 220 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი ა. გ-ასათვის უნდა გადაეცა. 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებაში 03.04.2008წ. №05.27.212 დადგენილებით შეტანილი იქნა ცვლილებები ისე, რომ აღნიშნულის თაობაზე მთავრობას ა. გ-ასათვის არ უცნობებია. აღნიშნული ცვლილებების თაობაზე არ იყო ინფორმირებული მოსამართლე თ. შ-ი, რომელმაც 07.04.2008წ. მიიღო გადაწყვეტილება. ქ. თბილისის მთავრობის მიერ მითითებული ცვლილებებს სასამართლოსათვის შეტყუბინების შემთხვევაში მიღებული იქნებოდა განსხვავებული შინაარსის გადაწყვეტილება. ამგვარი ქმედებებით ა. გ-ას მიადგა ზიანი. იმ შემთხვევაში, თუ ქ. თბილისის მთავრობა სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანიდან 1 თვის ვადაში მიიღებდა დადგენილებას, ეს უნდა ჩაეთვალა აღსრულების ეროვნულ ბიუროს გადაწყვეტილების აღსრულებად და არასწორია სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებულად მიჩნევა საადსრულებო მოქმედებების ჩატარების გარეშე.

სააპელაციო სასამართლომ უსაფუძვლოდ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა სარჩელის ხანდაზმულობასთან დაკავშირებით. საქმის განხილვისას სასამართლოს განემარტა, რომ საადსრულებო ბიუროს 20.01.2010წ. წერილი ა. გ-ას და მისი ოჯახის წევრებს 28.01.2010წ. არ ჩაბარებიათ, ხოლო საქმის მასალებში არსებული უცუგზავნილზე გაკეთებული აღნიშნენა ყალბია. ეს მოსაზრება სასამართლომ არ გაითვალისწინა. თუმცა მითითებული წერილის ჩაბარებაც არაფერს ნიშნავს, ვინაიდან სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება უნდა აღსრულდეს. ა. გ-ას მიერ შესრულებული იქნა ქ. თბილისის მთავრობის მოთხოვნა, წარდგენილი იქნა ყველა დოკუმენტი, რაც გახდა მიწის ნაკვეთის სახელმწიფოს სახელზე რეგისტრაციის საფუძველი. საადსრულებო ბიურომ არ გაითვალისწინა სახალხო დამცველის რეკომენდაცია აღნიშნულ საკითხზე.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 01.11.2018წ. განჩინებით საკასაციო საჩივარი დასაშვებად იქნა ცნობილი. 13.12.18წ. განჩინებით ა. გ-ას საკასაციო საჩივარი, მოწინააღმდეგე მხარე სსიპ აღსრულების ეროვნული ბი-

უროს და თბილისის სააღსრულებო ბიუროს მიმართ (საქმე №ბს-897(კ-18)) გაერთიანდა ერთ წარმოებად საკასაციო სასამართლოს წარმოებაში არსებულ ა. გ-ას საკასაციო საჩივართან, მოწინააღმდეგე მხარე სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს და მესამე პირის ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ (საქმე №ბს-523-523 (2-კ-18)).

ა. გ-ამ 11.10.2016წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხის სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს და მესამე პირის ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ. მოსარჩელემ მოითხოვა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს 12.09.2016წ. №4188 ბრძანების ბათილად ცნობა, სსიპ აღსრულების ეროვნილი ბიუროსთვის ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. №3/3220-07 საქმეზე კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების და მის საფუძველზე გაცემული №3/3220-07 სააღსრულებო ფურცლის მოთხოვნის აღსრულების დავალება, აგრეთვე ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსამართლე ე. ჯ-ის მიერ 04.02.2016წ. საქმე №3/8543-15 (№229676376259) განჩინების მე-4 პუნქტის მოთხოვნის აღსრულების დავალება, აღსრულების ეროვნული ბიუროსთვის სააღსრულებო წარმოების მასალების არქივიდან ამოღების და სააღსრულებო წარმოების განახლების და აღსრულების დავალება.

მოსარჩელემ მიუთითა, რომ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს 12.09.2016წ. №4188 ბრძანება არის უკანონო, რის გამოც სასკის 33¹ მუხლის შესაბამისად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ დროულად არ შესრულდა ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსამართლე ე. ჯ-ის მიერ 04.02.2016წ. საქმე №3/8543-15 (№229676376259) განჩინების მე-4 პუნქტით საქართველოს აღსრულების ეროვნული ბიუროსათვის მიცემული დავალება, ა. გ-ას საქმის სააღსრულებო წარმოების მასალების არქივიდან ამოღების და სასამართლოსათვის წარდგენის თაობაზე. აღნიშნული განჩინება უნდა შესრულებულიყო განჩინების ჩაბარებიდან 07 დღეში, ხოლო მოპასუხის მიერ შესრულდა 69 დღის შემდეგ. მოსარჩელის მოთხოვნას შეადგენდა ა. გ-ას საქმის სააღსრულებო ბიუროს არქივიდან ამოღება, სააღსრულებო წარმოების განახლება და სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულება, სააღსრულებო წარმოების განახლების და აღსრულების დავალება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის მიერ საქმის განხილვისას მოსარჩელემ 07.12.2016წ. წარადგინა მოსაზრება, რომლითაც აღნიშნა, რომ სსიპ აღსრულე-

ბის ეროვნული ბიუროს ქმედებები და 12.09.2016წ. №4188 ბრძანება უკანონოა შემდეგ გარემოებათა გამო: თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთ კოლეგის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილებით ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა ა. გ-ას მოთხოვნა. გადაწყვეტილება კანონიერ ძალაში შევიდა 31.05.2008წ., გადაწყვეტილებაზე გამოიწერა სააღსრულებო ფურცელი, რაც ნაწილობრივი სააღსრულებო ბიუროს. სააღსრულებო ბიურომ დაიწყო სააღსრულებო ნარმოება, ნინადადება გაეგზავნა ქ. თბილისის მერიას, გადაწყვეტილების 7 დღეში ნებაყოფლობით აღსრულების თაობაზე. მიუხედავად იმისა, რომ სასამართლოს გადაწყვეტილება არ აღსრულებულა, სააღსრულებო ბიურომ მიიჩნია, რომ დასრულდა სააღსრულებო ნარმოება და საქმე გადაგზავნა სააღსრულებო ბიუროს არქივში. აღნიშნულის გამო ა. გ-ამ განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს, თუმცა სააღსრულებო ბიურომ არ განიხილა მისი განცხადება, ვინაიდან არ მოხდა განცხადების არსის გარკვევა. სააღსრულებო ბიურომ არასწორად გაიზიარა გადაწყვეტილების აღსრულების თაობაზე ქ. თბილისის მერიის პოზიცია იმასთან დაკავშირებით, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების მიღებამდე რამდენიმე დღით ადრე, მიღებული მთავრობის დადგენილებით გათვალისწინებული იქნა პირთა გარკვეულ წრის, მათ შორის, ა. გ-ას ინტერესები. აღნიშნული დადგენილების მიღება მიჩნეული იქნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების აღსრულებად, რაც არასწორია, ვინაიდან სასამართლოს გადაწყვეტილებით ქ. თბილისის მთავრობას დაევალა ახალი აქტის გამოცემა ა. გ-ასთვის მიწის გადაცემის საკითხზე, რაც არ მიღებულა. აღნიშნული სასამართლოს გადაწყვეტილება არ გასაჩინორებულა, ისე შევიდა კანონიერ ძალაში. გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან 5 წლის ვადაში არ მომხდარა აგრეთვე აღნიშნული გადაწყვეტილების გადასინჯვა ახლად აღმოჩენილ გარემოებათა გამო. სააღსრულებო ბიურომ გამოსცა აქტი, განცხადების შინაარსის შესწავლის გარეშე, გაურკვეველია რომელი სასამართლო დავა გახდა განცხადების განუხილველად დატოვების საფუძველი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.12.2016წ. განჩინებით საქმეში მესამე პირად ჩაება ქ. თბილისის მერია (სასკ-ის 16.1 მუხ.).

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 05.08.2016წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, სადაც საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს 12.09.2016წ.

№4188 ბრძანება და დაევალა სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუ-როს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა შესწავლისა და გამოკვლევის შემდეგ ახალი ინდივიდუალურ ად-მინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, დანარჩენ ნა-წილში მოთხოვნა არ დაემაყოფილდა, სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს დაეკისრა სახელმწიფო ბაჟის – 100 (ასი) ლარის გადახდა, სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

საქალაქო სასამართლომ მიუთითა „სააღსრულებო წარმოება-თა შესახებ“ კანონის მე-18³ მუხლზე, სზაკ-ის 53-ე, 96-ე მუხლებ-ზე და აღნიშნა, რომ გასაჩივრებული აქტის მიღებისას ადმინისტრაციულმა ორგანომ არ გამოიკვლია საქმისათვის არსებითი მნიშ-ვნელობის მქონე გარემოებები, კერძოდ, ბრძანება არ შეიცავს სა-სამართლოში მიმდინარე დავის რეკვიზიტებს, მხარეებისა და და-ვის საგანის მითითებით, მოსარჩელის 01.09.2016წ. საჩივრის ფარ-გლებში მიმდინარე ადმინისტრაციული წარმოების მასალებში არ მოიპოვება მტკიცებულება იმისა, რომ სასამართლო წარმოებაშია საქმე დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე სა-ფუძვლით. აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ, ა. გ-ას 01.09.2016წ. საჩივრის განხილვისას სრულყოფილად უნდა გამოიკვლიოს საქმი-სათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება, გაარ-კვიოს სასამართლოს წარმოებაში იმავე მხარეებს შორის, იმავე სა-განზე და იმავე საფუძვლით დავის არსებობის საკითხი, მოპასუ-ხემ გადაწყვეტილებაში უნდა მიუთითოს სასამართლოს წარმოე-ბაში არსებული საქმის რეკვიზიტები, მხარეები და დავის საგანი, ამასთან, ბრძანებაში მითითებული გარემოებები დაადასტუროს ადმინისტრაციული წარმოების მასალებში შესაბამისი მტკიცებუ-ლებების არსებობით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სზაკ-ის 60¹ მუხლის მოთხოვნებზე მითითებით სასამართლომ მიიჩნია, რომ არ-სებოდა სასკ-ის 32.4 მუხლის შესაბამისად გასაჩივრებული აქტის ბათილად ცნობისა და საქმის გარემოებების ხელახალი გამოკვლე-ვისა და შეფასების შედეგად მოპასუხისათვის ახალი აქტის გამო-ცემის დავალების საფუძვლები. სასამართლომ აღნიშნა, რომ ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კო-ლეგიის 07.04.2008წ. №3/3220-07 საქმეზე კანონიერ ძალაში შესუ-ლი გადაწყვეტილების და მის საფუძველზე 18.06.2008წ. გაცემუ-ლი №3/3220-07 სააღსრულებო ფურცლის და ქ. თბილისის საქალა-ქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მოსამარ-თლე ე. ჯ-ის მიერ 04.02.2016წ. განჩინების მე-4 პუნქტით საქარ-თველის აღსრულების ეროვნული ბიუროსათვის მიცემული დავა-ლების აღსრულების მოთხოვნები, აგრეთვე სააღსრულებო ბიუ-როს თავმჯდომარისათვის სააღსრულებო წარმოების (კრედიტო-

რი – ა. გ-ა, მოვალე – ქ. თბილისის მერია) დაწყების დავალების მოთხოვნა უსაფუძვლოა. სასამართლომ აღნიშნა, რომ სადაც საკუთხის გადაწყვეტლად აღსრულების ეროვნული ბიუროს ბრძანების პათილად ცნობა და ადმინისტრაციულ ორგანოსთვის საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა შესწავლისა და გამოკვლევის შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება, გულისხმობს მოპასუხის მიერ საკითხის ხელახალ შესწავლას, რაც გამორიცხავს ზემოაღნიშნული მოთხოვნების დაკმაყოფილების შესაძლებლობას.

გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს და ა. გ-ას მიერ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმე-თა პალატის 31.01.2018წ. განჩინებით სააპელაციო საჩივრები არ დაკავაყოფილდა, უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლომ სრულად გაიზირა პირველი ინსტაციის სასამართლოს გადაწყვეტილების დასკვნები და მიიჩნია, რომ არ არსებობდა სააპელაციო საჩივრების დაკმაყოფილების საფუძვლები.

გადაწყვეტილება საკასასაციო წესით გასაჩივრდა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს და ა. გ-ას მიერ.

ა. გ-ა საკასაციო საჩივრით ითხოვს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების გზით სარჩელის დაკმაყოფილების თაობაზე ახალი გადაწყვეტილების მიღებას და აღნიშნავს, რომ მიუხედავად მის მიერ სხვადასხვა უწყებაში არაერთი განცხადების დაწერისა, არ აღსრულებულა ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილება, რომელიც გამოტანილია მის სასარგებლოდ და მის მიერ საკუთრების უფლების მოპოვებას ადასტურებს. 10 წლის განმავლობაში სახელმწიფო ორგანოთა და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების მხრიდან არ დამდგარა გადაწყვეტილების უკანონობის თაობაზე საკითხი. ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. გადაწყვეტილებასა და სააღსრულების ფურცელში ცვლილება არ შესულა, ხოლო კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღუსრულებლობა სისხლის სამართლის კოდექსის 381-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულია. ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების გამოტანამდე 4 დღით ადრე – 03.04.2008წ. გამოცემული №05.27.212 დადგენილებით ქ. თბილისის მერიამ იკს-რა ვალდებულება გაეფორმებინა ხელშეკრულებები ფიზიკურ და იურიდიულ პირებთან, მათ მიერ ყველა დოკუმენტაციის წარდგენის შემთხვევაში. აღნიშნული დადგენილებით გათვალისწინებული ყველა პირობა 2002-2003 წლებში იყო შესრულებული კასატო-

რის მიერ, რაც სათანადო სამსახურის მოხელეების ზეპირი მოთხოვნის საფუძველზე 02.05.2008წ. ისევ წარუდგინა ქ. თბილისის მერიას. ქონების მართვისა და განკარგვის თანამშრომელს ზეპირსიტყვიერად დაევალა მიწის ნაკვეთის ა. გ-ასათვის გადაცემის თაობაზე ხელშეკრულების გაფორმება და სანოტარო მოქმედებების მონაწილეობის მიღება. აღნიშნულის საფუძველზე ნოტარიუსმა ქ. ო-ეგ შეადგინა სახელმწიფო ქონების ა. გ-ასათვის გადაცემის შესახებ ხელშეკრულება, თუმცა მასზე ხელი არ მოაწერა თბილისის ვიცე-მერმა მ. ა-მა. აღნიშნული უმოქმედობით დაირღვა საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლის, 20.03.1952წ. პარიზის კონვენციის 1-ლი კრების 1-ლი მუხლის მოთხოვნები: ყველა ფიზიკურ და იურიდიულ პირს აქვს უფლება დაუბრკოლებლად ისარგებლოს თავისი ქონებით, არავის არ შეიძლება ნაერთვას ქონება. პირველი ინსტანციაში საქმის განხილვისას სხდომაზე დაიკითხა ქ. თბილისის მთავარი არქიტექტორი, ი. რ-ი, რომელმაც დაადასტურა კასატორის მიერ მიწის ნაკვეთის შესყიდვის კანონიერება, თუმცა მოსამართლე ე. ჯ-მა აღნიშნული ჩევნების თაობაზე არ იმსჯელა გადაწყვეტილებაში. აღნიშნული უკანონო მოქმედებებით ა. გ-ას მიადგა მორალური და მატერიალური ზიანი, ვინაიდან არ ეძლევა აღნიშნულ ფართში ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების შესაძლებლობა.

სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო ითხოვს დაკმაყოფილებულ ნაწილში პირველი ინსტანციის სასასამართლოს გადაწყვეტილების ძალაში დატოვების ნაწილში გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების გზით ახალი გადაწყვეტილების მიღებას და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე სრულად უარის თქმას. კასატორი აღნიშნავს, რომ პრეტენზია არ გააჩნიათ გასაჩივრებული განჩინებით დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების მიმართ. სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი, ვინაიდან არასწორად იქნა მიჩნეული, რომ არსებობდა სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე აქტის ბათილად ცნობის საფუძველი. საადსრულებო ბიურომ სრულად გამოიკვლია საქმის გარემოებები. სასამართლოს მიერ გასაჩივრებული აქტი ბათილად იქნა ცნობილი მხოლოდ იმ გარემოებაზე მითითებით, რომ იგი არ შეიცავს დასაბუთებას, რაშიც იგულისხმება სასამართლო დავის რეკვიზიტების მიუთითებლობა. აღნიშნულიდან გამომდინარე მნიშვნელოვანია, საკასაციო სასამართლომ განმარტოს სასკ-ის 32.4 მუხლის დანაწესი, მისი შემდგომი გამოყენებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის დანერგვისათვის.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო პალატა საქმის მასალების და საკასაციო საჩივრე-

ბის შესწავლის შედეგად თვლის, რომ ა. გ-ას საკასაციო საჩივარი სააპელაციო სასამართლოს 29.05.2018წ. განჩინებაზე (საქმე №3ბ/1649-17) არ უნდა დაკმაყოფილდეს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს და ა. გ-ას საკასაციო საჩივრები 31.01.2018წ. განჩინებაზე (საქმე №3ბ/317-17) უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათ გამო:

საკასაციო პალატა თვლის, რომ დავის გადაწყვეტა საჭიროებს სადაც სამართლურთიერთობის განვითარების, მოცემულ დავას-თან კავშირში მყოფი აქტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილების ანალიზს. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ქალაქ თბილისის მთავრობის 26.09.2002წ. №13.29.295 დადგენილებით, „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო სამეურნეო დანიშნულების მინის საკუთრებაში ან სარგებლობაში განკარგვის წესის“ მე-7 მუხლის საფუძველზე, ქალაქ თბილისის მერს ეთხოვა აღერა შუამდგომლობა საქართველოს პრეზიდენტის წინაშე ...ო №6 ...ისა და ...ის ქუჩის №8 საცხოვრებელ სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ მინის ნაკვეთის მოქალაქე ა. გ-ასათვის პირდაპირი მიყიდვის წესით განკარგვის შესახებ, მინის ნაკვეთის კეთილმოწყობის მიზნით.

ქ. თბილისის მერიამ 18.10.2002წ. №4-34/794 შუამდგომლობა აღ-ძრა საქართველოს პრეზიდენტის წინაშე ა. გ-ასათვის ქ. თბილის-ში, ...ის ქ. №8/6-ში მდებარე ...ო №6 ...ისა და ...ის ქუჩის №8 საცხოვრებელ სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ მინის ნაკვეთის მოქალაქე ა. გ-ასათვის პირდაპირი მიყიდვის წესით განკარგვის შესახებ.

საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №273 განკარგულებით დაკმაყოფილდა ქ. თბილისის მერიის შუამდგომლობა და „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მინის მართვისა და განკარგვის შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლის მე-8 პუნქტის შესაბამისად, ნება დაერთო მოქალაქე ა. გ-ას პირდაპირი განკარგვის წესით შეეძინა ქ. თბილის-ში, ...ის ქ. №8/6-ში მდებარე ...ო №6 ...ისა და ...ის ქუჩის №8 საცხოვრებელ სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ მინის ნაკვეთი, კეთილმოწყობის მიზნით. ამავე პრძანებულების მე-2 პუნქტით ქ. თბილისის მერიას დაევალა ა. გ-ას მიერ მინის შესყიდვისა და სათანადო დოკუმენტაციის შედგენის შემდეგ მინის ნაკვეთის შესყიდვის გაფორმების უზრუნველყოფა.

ქ. თბილისის მერიის არქიტექტურის სამსახურმა 09.06.03წ. მიმართა ქ. თბილისის მინის მართვის დეპარტამენტს საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №279 განკარგულებით ქ. თბილის-ში, ...ის ქ. №8/6-ში მდებარე ...ო №6 ...ისა და ...ის ქუჩის №8 საცხოვრებელ სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ მინის ნაკვეთის სახელმწი-

ფო რეგისტრაციის მოთხოვნით.

საჯარო რეგისტრის ეროვნული სააგენტოს 17.10.2003წ. გადაწყვეტილებით ქ. თბილისში, ...ის ქ. №8/6-ში მდებარე ...ო №6 ...ისა და ...ის ქუჩის №8 საცხოვრებელ სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ მინის ნაკვეთი დარეგისტრირდა სახელმწიფოს საკუთრებად. უფლების დამადასტურებელ დოკუმენტებად მიეთითა ქ. თბილისის არქიტექტურის საქალაქო სამსახურის 09.06.2003წ. №სახ-481 ნერილი და 06.05.2003წ. გაცემული მინის ნაკვეთის გეგმა.

მიეროსაფინანსო ორგანიზაცია შპს „თ...ის“ მიერ 21.04.2008წ. გაცემული №83 ცნობის თანახმად ა. გ-ამ საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №279 განკარგულების საფუძველზე 20.02.2004წ. ამავე ორგანიზაციაში შეიტანა მინის ნაკვეთის ღირებულება 2244.50 ლარი (სალაროს შემოსავლის ორდერი ...) და თანხა ჩაირიცხა ქ. თბილისის მერიის არქიტექტურის სამსახურში №34020008 ანგარიშზე.

„რიგი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების არარად აღიარების, მთლიანდ ან ნაწილობრივ ბათილად ცნობის და მთლიანად ან ნაწილობრივ ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ“ ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილების მე-5 პუნქტით განისაზღვრა, რომ იმ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს, რომლებსაც ქალაქ თბილისის მთავრობასთან არ ჰქონდათ გაფორმებული ხელშეკრულებები მინის ნაკვეთის საკუთრებაში ან სარგებლობაში გადაცემის შესახებ ან/და საკუთრების ან სარგებლობის უფლება არ ჰქონდათ საჯარო რეგისტრში და რომელთა ნაწილში არ იყო გაუქმებული ადმინისტრაციულ -სამართლებრივი აქტები, სათანადო ხელშეკრულებები უნდა გაფორმებოდათ 2007 წლის პირველ დეკემბრამდე, იმ შემთხვევაში თუ ქ. თბილისის მერიას ნარუდგინდნენ: „ა) ქ. თბილისის მერიის ურბანული დაგეგმვარების საქალაქო სამსახურის მიერ გაცემული დადგებითი ქალაქებეგმარებითი დასკვნას; ბ) კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით დამზადებული მინის ნაკვეთის საზღვრებს; გ) ქ. თბილისის საკრებულოს 22.01.2007წ. №1-7 გადაწყვეტილებით დადგენილ მინის ნაკვეთის ნორმატიული ფასის გადახდის დამადასტურებელი ქვითარს“. ამავე დადგენილების მე-6 პუნქტის თანახმად დადგენილების მე-5 პუნქტით განსაზღვრული ვალდებულების 2007 წლის 1 დეკემბრამდე შეუსრულებლობის შემთხვევაში ძალადაკარგულად ჩაითვლებოდა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები იმ პირთა ნაწილში, რომლებიც არ შეასრულებენ მათ. მე-7 პუნქტის თანახმად, წინამდებარე დადგენილებაში მითითებული ადმინისტრაციულ- სამართლებრივი აქტების გაუქმების შედეგად დაინტერესებულ მხარეთავის მიყენებული ზიანი ანაზღაურდებოდა დამა-

ტებითი წარმოების შედეგად მისი ზუსტი ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. მე-8 პუნქტით დადგინდა დადგენილების დაუყოვნებლივ აღსრულება.

ა. გ-ამ სარჩელი აღძრა სასამართლოში მითითებული დადგენილების მე-5 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის, მე-6, მე-7 და მე-8 პუნქტების ა. გ-ას ნაწილში ბათილად ცნობის მოთხოვნით.

„რიგი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების არარად აღიარების, მთლიანად ან ნაწილობრივ ბათილად ცნობისა და მთლიანად ან ნაწილობრივ ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ“ ქალაქ თბილისის მთავრობის 03.04.2008წ. №05.27.212 დადგენილებით ცვლილებები და დამატებები იქნა შეტანილი ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებაში და დადგენილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 და მე-6 პუნქტები ჩამოყალიბდა ახალი რედაქციით, კერძოდ, დადგენილების მე-5 პუნქტით განისაზღვრა, რომ ქ. თბილისის პრეზიდენტისა და ქ. თბილისის მთავრობის ადმინისტრაციულ- სამართლებრივი აქტებით (მათ შორის, ქალაქ თბილისის მთავრობის 26.09.2002წ. №13.29.295 დადგენილებით) გათვალისწინებულ იმ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს, რომლებსაც ქ. თბილისის მთავრობასთან არ ჰქონდათ გაფორმებული ხელშეკრულება მინის ნაკვეთის საკუთრებაში ან სარგებლობაში გადაცემის შესახებ ან/და საკუთრებით სარგებლობის უფლება არ ჰქონდათ რეგისტრირებული საჯარო რეესტრში, რომელთა ნაწილშიც არ გაუქმდებულა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, გაუფორმდებოდათ სათანადო ხელშეკრულებები ზემოაღნიშნული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოსაცემად, ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების დროისათვის მოქმედი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე, 2009 წლის იანვრამდე შემდეგი პირობების შესრულების შემთხვევაში, მათ უნდა წარედგინათ: ა) ქ. თბილისის მერიის ურბანული დაგეგმარების საქალაქო სამსახურის მიერ გაცემული დადებითა ქალაქებებითი დასკვნა; ბ) კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით დამზადებული მინის ნაკვეთის საზღვრები; გ) ზემოაღნიშნული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოსაცემად, ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების დროს მოქმედი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე, მინის ნაკვეთისათვის დადგენილი საფასურის გადახდის ქვითარი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილებით ა. გ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, სადაც საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილების მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, ამავე დადგენილების მე-6, მე-7 და მე-8 პუნქტები ა. გ-ას მიმართ. თბი-

ლისის მთავრობას დაევალა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივი-დუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ა. გ-ას მიმართ თბილისში, ...ის ქ. №8/6-ში №6 ...ო ...ასა და ...ის ქ. №8-ში მდებარე საცხოვრებელი სახლს შორის არსებული 220 კვ.მ. მინის ნაკვეთის გადაცემის თაობაზე გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმე-თა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილებაზე 18.06.2008წ. გაიცა სააღსრულებო ფურცელი.

საქმეში დაცულია 2008 წლის აგვისტოს თვეში შედგენილი მინის ნაკვეთის ნასყიდობის ხელშეკრულების პროექტი, სადაც ხელ-შეკრულების მხარეებად მითითებული არიან ერთი მხრივ – ქა-ლაქ თბილისის მერიის (მთავრობის) სახით ქ. თბილისის მერის პირ-ველი მოადგილე, ადმინისტრაციის უფროსი მ. ა-ი და მეორე მხრივ ა. გ-ა. ნასყიდობის საგანს წარმოადგენს მინის ნაკვეთი, საერთო ფართობით 220 კვ.მ, მდებარე ქ. თბილისში, ...ის ქუჩა №38/6-ში №6 ...ო ...ასა და ...ის ქ. №8 საცხოვრებელ სახლს შორის. აღინიშნული ხელშეკრულება ხელმოწერილია ა. გ-ას მიერ.

ა. გ-ამ 01.08.2008წ. განცხადებით მიმართა თბილისის სააღსრულებო ბიუროს და მოითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის მიერ 18.06.2008წ. გაცემული სააღსრულებო ფურცლის (საქმე №3/3220-07) აღსრულება.

11.08.2008წ. თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელ-მა სააღსრულებო ფურცლის ნებაყოფლობით აღსრულების შესახებ წინადადებით მიმართა ქ. თბილისის მერიას.

ქ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციის 02.09.2008წ. №06/59265-2 მიმართვით სააღსრულებო ბიუროს ცცნობა, რომ ქ. თბილისის მთავრობის 03.04.2008წ. №05.27.212 დადგენილებით ცვლილებები და დამატებები იქნა შეტანილი ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებაში, რომლითაც ფაქტიურად გათვალისწინებული იქნა ა. გ-ას იხტერესები.

თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელმა 28.11.2008წ. განმეორებით მიმართა წინადადებით თბილისის მერიას და მოსთხოვა დაუყონებლივ წერილობით ეცნობებინა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლე-გიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილებით შეტანილი იქნა ცვლილებები ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებაში და დადგინდა ქ. თბილი-

სის მთავრობის 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილების მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის ჩამოყალიბება იმდაგვარად, რომ დაინტერესებულ პირებს მიეცათ უფლება წარედგინათ ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების დროისათვის მოქმედი საკანონმდებლო აქტის საფუძველზე მინის წაკვეთის ღირებულების გადახდის დამადასტურებელი ქითარი. ამავე დადგენილების მე-7 პუნქტით დადგინდა, რომ 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილებაში მითითებული აქტების გაუქმების შედეგად დაინტერესებული პირებისთვის მიყენებული ზიანი ანაზღაურდებოდა დამატებითი წარმოების შედეგად ზიანის ზუსტი ოდენობით განსაზღვრის შემდეგ. ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. № 18.19.621 დადგენილებას დაემატა მე-5 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტი, რომლითაც დადგინდა, რომ დადგენილების მე-5 პუნქტით განსაზღვრული ვალდებულებების (დოკუმენტების წარდგენის) შეუსრულებლობის შემთხვევაში ამ პირთა მიმართ ძალადაკარგულად ჩაითვლებოდა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები.

თბილისის მერიის ადმინისტრაციის 08.01.2009წ. № 06/59265-2 წერილით თბილისის სააღსრულებო ბიუროს ეცნობა, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილება აღსრულდა ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.2008წ. № 24.36.852 დადგენილების გამოცემით.

22.01.2009წ. სსიპ ადსრულების ეროვნულმა ბიურომ განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების განმარტების მოთხოვნით, კერძოდ, განმცხადებელმა მოითხოვა განმარტებულიყო რას ნიშნავდა გადაწყვეტილების სარეზოლუციო წარმომადგენლობის მითითებული სიტყვები „წაკვეთის გადაცემა“, აღნიშნული სიტყვები გულისხმობდა თუ არა იმას, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოსცეს აქტი მინის წაკვეთის გადაცემასთან დაკავშირებით, სადაც იქნება მითითებული მინის წაკვეთის ა. გ-ასთვის გადაცემა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 28.01.2009წ. განჩინებით არ დაკმაყოფილდა განცხადება გადაწყვეტილების განმარტების თაობაზე, იმ საფუძვლით, რომ სახეზე არ იყო გადაწყვეტილების სარეზოლუციო წარმომადგენლობა.

თბილისის სააღსრულებო ბიუროს 20.01.2010წ. წერილით თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილება აღსრულდა ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.2008წ. № 24.36.852 დადგენილების გამოცემით. ქ. თბილისის მთავრობის 26.02.2010წ. № 06.12.222 დადგენილებით ძალა-

დაკარგულად გამოცხადდა ქ. თბილისის მთავრობის 26.09.2002წ. №13.29.295 დადგენილება ა. გ-ას ნანილში. საქართველოს პრეზი-დენტის 03.03.2010წ. №157 განკარგულებით ძალადაკარგულად გა-მოცხადდა საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №273 გან-კარგულება.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სასამართლო აქტის აღსრულებას სავალდებულო, სახელისუფლებო-იმპერატიული ძა-ლის ბუნება აქვს. სასამართლო გადაწყვეტილების იმპერატიულო-ბა გულისხმობს იმას, რომ გადაწყვეტილება არ შეიძლება გაუქ-მდეს ან შეიცვალოს რომელიმე აღმინისტრაციული ორგანოს, სა-ჯარო თუ კერძო იურიდიული პირის ან ნებისმიერი თანამდებობის პირის მიერ, ამ ორგანოებსა და პირებს უფლება არ აქვთ სასამარ-თლო გადაწყვეტილებისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილება მი-იღონ. მართლმასჯულების ეფექტური განხორციელება სასამარ-თლოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილების აღსრულებაში გამოი-ხატება, სამართლიანი განხილვის უფლება ძალაში შესული გადაწ-ყვეტილების აღსრულების უფლებასაც მოიცავს, სასამართლოს მი-ერ გამოტანილი გადაწყვეტილების აღსრულება, ევროპული კონ-ვენციის მე-6 მუხლის მიზნებიდან გამომდინარე, „სასამართლო პროცესის“ განუყოფელ ნანილად განიხილება. ამასთანავე, ა. გ-ას მოსაზრება თბილისის საქალაქო სასამართლოს აღმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების აღუსრულებ-ლობის და სააღსრულებო ბიუროს ქმედებათა უკანონოდ მიჩნევის თაობაზე არ არის დასაბუთებული. საკასაციო სასამართლო ყურად-ღებას ამახვილებს იმაზე, რომ საქალაქო სასამართლოს 07.04.08წ. გადაწყვეტილება გამოტანილია სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4 ნანი-ლის საფუძველზე, რომელიც სასკ-ის 23-ე და 33-ე მუხლებისაგან განსხვავებით, ითვალისწინებს მოპასუხე აღმინისტრაციული ორ-განოსათვის არა მოთხოვნის დაკამაყოფილების შესახებ აქტის გა-მოცემის დავალებას, არამედ აღმინისტრაციული წარმოების ჩა-ტარების, საქმის გარემოებების შესწავლის შედეგად დასაბუთე-ბული აქტის გამოცემის დავალებას, ამასთანავე, სასკ-ის 32.4 მუხ-ლის საფუძველზე სადავო აქტის ბათილად ცნობა არ გამორიცხავს ხელახალი აღმინისტრაციული წარმოების შედეგად იმავე შინაარ-სის გადაწყვეტილების მიღებას (სუსგ 20.04.06წ. №ბს-1291-866(კ-05); 18.10.18წ. №ბს-368-368(კ-18); 04.10.2018წ. №ბს-567-567(კ-18)). სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4 ნანილის საფუძველზე გამოტანილი სა-სამართლო გადაწყვეტილების შესაბამისად, სასამართლო აღმინის-ტრაციულ ორგანოს არ ავალებს კონკრეტული შინაარსის აღმინის-ტრაციული აქტის გამოცემას, ასეთ შემთხვევაში გასაჩივრებული აქტი სასამართლოს მიერ სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ბათი-

ლად ცხადდება დავის გადაუწყვეტლად, მოცემულ შემთხვევაში სადაც აქტი ბათილად იქნა ცნობილი დავის გადაუწყვეტლად, რის შესახებაც მითითებულია სასამართლოს გადაუწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში. გამოსაცემი აქტის შინაარსი დამოკიდებულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ხელახალი ადმინისტრაციული წარმოების შედეგად საქმის გარემოებების გამოკვლევის შედეგებზე. სასამართლო გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციული ორგანოსათვის კონკრეტული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება ხდება სასამართლო გადაწყვეტილების სასკის 33-ე მუხლის და არა 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე სასამართლო გადაწყვეტილების გამოტანის შემთხვევაში. სწორედ აღნიშნულის გამო ა. გ-ას სარჩელი სასამართლო გადაწყვეტილებით დაკმაყოფილდა არა მთლიანად, არამედ ნაწილობრივ. ამდენად, საფუძველსა მოკლებული კასატორის ა. გ-ას მოსაზრება იმის შესახებ, რომ კანონიერ ძალაში მყოფი საქალაქო სასამართლოს 07.04.08წ. გადაწყვეტილებით მერიას დაევალა მისთვის ნაკვეთის გადმოცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილების ტექსტის თანახმად მოპასუხეს დაევალა ადმინისტრაციული წარმოების და საქმის გარემოებების შესწავლის შედეგად ა. გ-ასათვის ნაკვეთის გამოყოფის საკითხზე გადაწყვეტილების მიღება. ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება არ ნიშნავს იგივე შინაარსის აქტის მიღების შეუძლებლობას, მისაღები აქტის შინაარსი დეტერმინირებულია საქმის ყველა გარემოების შესწავლის, ადმინისტრაციული წარმოების შედეგებით. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილით ა. გ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა არა მთლიანად, არამედ ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი 27.08.2007წ. თბილისის მთავრობის №18.19.621 დადგენილების მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, დადგენილების მე-6, მე-7, მე-8 პუნქტები ა. გ-ას მიმართ სადაც საკითხის გადაუწყვეტლად, თბილისის მთავრობას საქმისთვის მინშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ დაევალა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. ყოველივე აღნიშნული ცალსახად ადასტურებს იმას, რომ გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციას დაევალა საქმის გარემოებათა გამოკვლევის შედეგად სადაც საკითხზე ახალი გადაწყვეტილების გამოტანა და არა ა. გ-ასათვის ნაკვეთის გამოყოფის შესახებ გადაწყვეტილების მიღება (სასკის 33-ე მუხ.). სასამართლო გადაწყვეტილება მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს ვალდებულს ხდიდა სადაც საკითხის დამატებითი შესწავლის შედეგად გამოეცა ახალი აქტი მოსარჩელისათვის უძრავი ქონების

გადაცემის საკითხთან დაკავშირებით, სასამართლოს გადაწყვეტილება არ ავალებდა კონკრეტული შინაარსის ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი იყო მიეღო ისეთივე ან განსხვავებული შინაარსის ადმინისტრაციული აქტი.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ბათილად გამოცხადებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულ საკითხზე ხელმეორედ ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების ჩატარებულად მიჩნევის საკმარის საფუძველს იძლევა. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო არ იყო უფლებამოსილი ემსჯელა თუ რამდენად სრულუყოფილად ჩატარა ადმინისტრაციულმა ორგანომ სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით ადმინისტრაციული წარმოება. სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ბათილად გამოცხადებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულ საკითხზე ხელმეორედ ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების ჩატარებულად მიჩნევის საკმარის საფუძველს იძლევა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ახალი ადმინისტრაციული წარმოების კანონიერების, ადმინისტრაციული წარმოების შედეგად მიღებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის საკითხი არა სააღსრულებო ბიუროს, არამედ სასამართლოს უფლებამოსილებათა რიგს განეკუთვნება.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით აღმასრულებელმა მიმართა მერიას წინადადებით გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების შესახებ, აღნიშნულთან დაკავშირებით 12.01.2009წ. სააღსრულებო ბიუროს ჩაბარდა ქ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციის უფროსის 08.01.09წ. №06/392 წერილი, რომლითაც სააღსრულებო ბიუროს შეტყობინა თბილისის მთავრობის 22.12.08წ. №24.36.852 დადგენილების მიღების შესახებ. ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.08წ. №24.36.852 დადგენილებით ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.07წ. №18.19.621 დადგენილებაში ცვლილება-დამატებები იქნა შეტანილი, რომლის შედეგად ახალი რედაქციით ჩამოყალიბდა თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილების ის პუნქტები, რომლებიც ბათილად იქნა ცნობილი თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.08წ. გადაწყვეტილებით (მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, მე-6, მე-7, მე-8 პუნქტები) ა. გ-ას ნაწილში. ა.მდენად, უსაფუძვლოა ა. გ-ას მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, რომ ქ. თბილისის მთავ-

რობის 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილება მას არ ეხება. დაუ-საბუთებელია მოსარჩელის მოსაზრება კანონიერ ძალაში შესულ სასამართლო გადაწყვეტილების რევიზიის, უფლებამოსილების გა-დამეტების შესახებ. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ვერ იქო-ნიებს მსჯელობას ქ. თბილისის მთავრობის 03.04.2008წ. №05.27.212 და 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილებების კანონიერებაზე, ვი-ნაიდან აღნიშნული არ შეადგენს განსახილველი საქმის დავის სა-განს, ა. გ-ას არ გაუსაჩივრებია და სადაცოდ არ გაუხდია ქ. თბილი-სის მთავრობის 03.04.08წ. №05.27.212 და 22.12.08წ. №24.36.852 დადგენილებები, რომლებიც მას 2009 წლის 01 იანვრამდე ავალებ-და სხვადასხვა დოკუმენტების წარმოდგენას.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ სააღსრულებო ფურცლის აღსრულების უზრუნველსაყოფად ჩატარდა შემდეგი სააღსრულე-ბო მოქმედებები: 11.08.08წ. თბილისის მერიას გაეგზავნა წინადა-დება ნებაყოფლობითი აღსრულების შესახებ, რის პასუხადაც თბი-ლისის მერიის ადმინისტრაციამ სასამართლო აღმასრულებელს გა-მოუგზავნა წერილი, რითაც აცნობა, რომ 03.04.08წ. №05.27.212 დადგენილებით ახლებურად ჩამოყალიბდა 27.08.07წ. №18.19.621 დადგენილების პუნქტები, წერილს თან ერთვოდა 03.04.08წ. №05.27.212 დადგენილების ტექსტი. კასატორი ა. გ-ა თვლის, რომ „რიგი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების არარად აღია-რების, მთლიანად ან ნაწილობრივ ბათილად ცნობისა და მთლია-ნად ან ნაწილობრივ ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ“ ქ. თბილისის მთავრობის 03.04.08წ. №05.27.212 დადგენილების მიღე-ბით აღსრულებულად ვერ იქნება მიჩნეული თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 07.04.08წ. გა-დაწყვეტილება, ვინაიდან სასამართლო გადაწყვეტილების მიღე-ბამდე გამოცემული ინდივიდუალური აღმინისტრაციულ-სამარ-თლებრივი აქტი ვერ იქნება მიჩნეული სასამართლო გადაწყვეტი-ლების აღსრულებად. აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო პა-ლატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ სააპელა-ციო პალატის კანონიერ ძალაში მყოფი 07.04.11წ. განჩინებით დად-გენილად იქნა მიჩნეული, რომ ა. გ-ას დოკუმენტაციის 2009 წლის 01 იანვრამდე წარდგენა ევალებოდა ჯერ კიდევ ქ. თბილისის მთავ-რობის 03.04.08წ. №05.27.212 დადგენილებით და მისთვის ცნობი-ლი იყო ამის თაობაზე. აღნიშნულზე დაყრდნობით სააპელაციო სა-სამართლოს 07.04.11წ. განჩინებით დადგენილად იქნა ცნობილი, რომ 03.04.08წ. №05.27.212 დადგენილებით ა. გ-ას ევალებოდა 2009 წლის 1 იანვარამდე წარდგენა უძრავ ქონებაზე ხელშეკრულების გასაფორმებლად საჭირო დოკუმენტაცია, რაც არ წარუდგენია. ხსე-ნებული განჩინებით დადგენილად იქნა მიჩნეული აგრეთვე, რომ

2009 წლის 01 იავრამდე, სხვა დოკუმენტაციასთან ერთად, ა. გ-ას მიერ არ წარდგენილა დადგებითი ქალაქების მარებითი დასკვნა. სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. გადაწყვეტილებას არ გაუუქმებია 03.04.2008წ. №05.27.212 დადგენილებით განსაზღვრული დოკუმენტაციის წარდგენის ვალდებულება. სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ 03.04.2008წ. დადგენილება ითვალისწინებდა მისი შესაბამის ბეჭდვით ორგანოში გამოქვეყნების ვალდებულებას (3 პ.), ასევე მისი სასამართლოში გასაჩივრების შესაძლებლობას (5 პ.), რის გამოც სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიჩნია, რომ საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. გადაწყვეტილების გამოტანის მომენტისათვის ჯერ კიდევ არ იყო შესული ძალაში 03.04.2008წ. №05.27.212 დადგენილება, შესაბამისად, მიჩნეულ იქნა, რომ საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008წ. №05.27.212 დადგენილებით განსაზღვრული 2009 წლის 01 იანვრამდე საჭირო დოკუმენტაციის წარდგენის თაობაზე ვალდებულება ა. გ-ას არ შეუსრულება. ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილების მოგვიანებით ჩაბარება, კანონიერ ძალაში მყოფი სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების მიხედვით, არ გამორიცხავდა ჯერ კიდევ 03.04.2008წ. დადგენილებით განსაზღვრულ ვადაში დოკუმენტაციის წარდგენის ვალდებულებას.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ აღმასრულებელმა 28.11.08წ. თბილისის მერიას გაუგზავნა წერილი, რომლითაც მოითხოვა ინფორმაცია გატარებული ზომების შესახებ, „საალსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 17.1 მუხლის საფუძველზე მერიას განმეორებით მიეცა წინადადება გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულების შესახებ. ქ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციის 08.01.2009წ. №06/592652 წერილით თბილისის საალსრულებო ბიუროს ეცნობა, რომ ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილებით შეტანილ იქნა ცელილებები და დამატებები „რიგი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების არარად ალიარების, მთლიანად ან ნაწილობრივ ბათილად ცნობისა და მთლიანად ან ნაწილობრივ ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ“ ქ. თბილისის მთავრობის 27.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებაში. თბილისის საალსრულებო ბიუროს 20.01.2010წ. №01/10-03-212 წერილით თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 18.01.2008წ. №3/3220-07 საალსრულებო ფურცელი აღსრულებულად იქნა მიჩნეული ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.2008წ. №24.36.852 დადგენილების გამოცემით. ა. გ-ას 21.07.2015წ. განცხადებაზე საალსრულებო ბიუროს 19.08.2015წ. №75885 წერილით ა. გ-ას განემარტა, რომ საალსრულებო ფურცე-

ლი აღსრულებული და გადაგზავნილი იყო აღსრულების ეროვნული ბიუროს არქივში. განმცხადებელს ასევე განემარტა, რომ ბიურო არ იყო უფლებამოსილი ემსჯელა თუ რამდენად სწორად ჩატარდა სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით შესაბამისი ადმინისტრაციული წარმოება. 24.01.2016წ. ა. გ-ამ კვლავ მიმართა აღსრულების ეროვნულ ბიუროს აღსრულების ეროვნული ბიუროს არქივში არსებული სააღსრულებო საქმის განახლებისა და სააღსრულებო მოქმედების განახლების მოთხოვნით. ბიუროს 22.02.16წ. №177738 წერილით განმცხადებელს განემარტა, რომ იდენტური შინაარსის და მოთხოვნის მქონე განმცხადებაზე არგუმენტირებული პასუხი გაეცა 19.08.2015წ. №75855 წერილით, განცხადებაში არ იყო მითითებული რაიმე ახლად აღმოჩენილი ან ახლად გამოვლენილი გარემოება, რომელიც ანალოგიური შინაარსის განცხადების ხელმეორედ განხილვის საფუძველი გახდებოდა.

ა. გ-ას სასამართლოში აღნიშნული აქტები არ გაუსაჩივრებია.

კასატორის მოსაზრება იმის შესახებ, რომ ნებაყოფლობითი შესრულებისათვის პირველი წინადადების ჩაბარებიდან 7-დღიანი ვადის გასვლის შემდეგ სააღსრულებო ბიუროს გადაწყვეტილების აღსრულება უნდა განეხორციელებინა იძულების წესით ანუ უნდა მოხსდინა სადავო ქონების 220 კვ.მ. ნაკვეთის ა. გ-ასათვის გადაცემა სათანადო განკარგულებით, საფუძველსაა მოკლებული. უკვე ვე აღინიშნა, რომ სასამართლოს მიერ სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე სადავო აქტის ბათილად ცნობა და ახალი აქტის გამოცემის დავალება თავისთავად გულისხმობს ნებისმიერი გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას, მათ შორის მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას, შესაბამისად კასატორის მოსაზრება იძულებითი წესით მისთვის ნაკვეთის გადმოცემის შესახებ არ ეფუძნება არც კანონმდებლობისა და არც კანონიერ ძალაში მყოფი სასამართლო გადაწყვეტილების მოთხოვნებს.

დაუსაბუთებელია კასატორ ა. გ-ას მოსაზრება იმის შესახებ, რომ სადავო ნაკვეთის სახელმწიფოს სახელზე რეგისტრაციის შემდეგ მერა არ იყო უფლებამოსილი რაიმე აქტის მიღებაზე. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.03წ. №273 განკარგულებით ა. გ-ას ნება დაერთო პირდაპირი განკარგვის წესით ნაკვეთის შექნის, ამასთანავე, ამავე განკარგულებით ქ. თბილისის მერიას დაევალა ა. გ-ას მიერ მიწის შესყიდვისა და სათანადო დოკუმენტაციის შედგენის შემდეგ, მიწის ნაკვეთის შესყიდვის გაფორმების უზრუნველყოფა. იმუამად მოქმედი კანონმდებლობა, კერძოდ, საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 10.05.2006წ. №65 ბრძანებით დამტკიცებული „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების

მიწის საკუთრებაში ან სარგებლობაში განკარგვის წესის “მე-7 მუხლი ითვალისწინებდა საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულების მიღების შემდეგ ადგილზე მიწის გამიჯვნას იურიდიული და ფიზიკური პირებისათვის, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მიერ დამტკიცებული მიწის ნორმატიული ფასის გადახდის შემთხვევაში, ამასთანავე ხელშეკრულების დადებას უზრუნველყოფდა შესაბამისი რაიონის და ქალაქის, რომელიც არ შედის რაიონის შემადგენლობაში, გამგეობა (მთავრობა). „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის მართვისა და განკარგვის შესახებ“ საქართველოს კანონის (სადაც პერიოდში მოქმედი) მე-2 მუხლის თანახმად, ეს კანონი აწესრიგებდა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის მართვისა და განკარგვის საკითხებს და განსაზღვრავდა იმ სახელმწიფო ორგანოთა კომპეტენციას, რომლებიც სახელმწიფო მიწით განკარგვასთან დაკავშირებულ ურთიერთობებში წარმოადგენენ სახელმწიფოს. აღნიშნული კანონის თანახმად, გადაწყვეტილებას სახელმწიფო მიწის სარგებლობაში ან საკუთრებაში გადაცემის შესახებ იღებდნენ შესაბამისი ადგილობრივი მმართველობის რაიონის, ქალაქის, რომელიც არ შედის რაიონის შემადგენლობაში, თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოები (მე-3 მუხ.), ამ კანონით რაიონის, ქალაქის, რომელიც არ შედის რაიონის შემადგენლობაში, აღმასრულებელი ორგანოს კომპეტენციას განეკუთვნება სახელმწიფო მიწის განკარგვის პროცესის ორგანიზება და მართვა, სახელმწიფოს სახელით ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმება (3.3 მუხ.).

ზემოაღნიშნულთან ერთად, საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს შემდეგზე: საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ა. გ-ას მიმართ საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №273 განკარგულების ძალადაკარგულად გამოცხადების თაობაზე ქ. თბილისის მერიამ მიმართა საქართველოს პრეზიდენტს იმ საფუძვლით, რომ ა. გ-ამ ქ. თბილისის მერიას არ წარუდგინა საჭირო დოკუმენტაცია. ქ. თბილისის მთავრობის 26.02.2010წ. №06.12.222 დადგენილებით ძალადაკარგულად გამოცხადდა ქ. თბილისის მთავრობის 26.09.2002წ. №13.29.295 დადგენილება ა. გ-ას ნაწილში. დადგენილებაში აღინიშნა, რომ ქ. თბილისის მთავრობის 15.12.2009წ. №33.34.1198 დადგენილებით განისაზღვრა იმ პირთა წრე, რომელთაც ჰქონდათ დადებითი ქალაქებებითი დასკვნები და მათი მხრიდან დადგენილ ვადაში წარდგენილი იყო მოთხოვნილი დოკუმენტაცია, მათ შორის არ არის ა. გ-ა, რომელსაც არ შეუსრულებია სათანადო დოკუმენტაციის წარდგენის მოთხოვნა. საქართველოს პრეზიდენტის 03.03.2010წ. №157 განკარგულებით ძალადაკარგუ-

ლად გამოცხადდა „ა. გ-ასათვის არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის პირდაპირი წესით განკარგვის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №273 განკარგულება. ა. გ-ამ სარჩელი აღძრა სასამართლოში თბილისის მთავრობის 26.02.2010წ. №06.12.222 დადგენილების, საქართველოს პრეზიდენტის 03.03.2010წ. №157 განკარგულების ბათილად ცნობისა და ქ. თბილისის მთავრობისათვის ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის მოთხოვნით, რომლითაც საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №273 განკარგულების საფუძველზე სსიპ თბილისის ქონების სააგენტო გაფორმებს ხელშეკრულებას ა. გ-ასათან, მის მიერ შეძენილი 220 კვ.მ მიწის ფართის გადაცემის თაობაზე. ა. გ-ამ მოითხოვა აგრეთვე მატერიალური და მორალური ზიანის სახით გ. უ-ასთვის, მ. ა-ისთვის, დ. ა-ისთვის, ნ. ხ-ისთვის, დ. ა-ისთვის, დ. გ-ისთვის, თ. გ-ისთვის, გ. ნ-ისთვის, ნ. ს-ისთვის, რ. ს-ისთვის, ქ. ა-ისთვის, ზ. ა-ისთვის, ვ. გ-ასთვის, ა. თ-ისთვის, გ. ლ-ასთვის, ა. ჯ-ისთვის, მ. ქ-ასთვის, გ. ქ-ისთვის, დ. ხ-ისთვის და ი. ა-ისათვის 500 000 ლარის სოლიდარულად დაკისრება. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 29.11.2010წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც სააპელაციო წესით გასაჩივრდა ა. გ-ას მიერ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 07.04.2011წ. განჩინებით არ დაკმაყოფილდა ა. გ-ას სააპელაციო საჩივრი. სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა იმის შესახებ, რომ ა. გ-ამ არ შეასრულა მისთვის ქ. თბილისის მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული დოკუმენტაციის დადგენილ ვადაში წარდგენის ვალდებულება, რაც გახდა ა. გ-ას ნაწილში ქ. თბილისის მთავრობის 26.09.2002წ. №13.29.295 დადგენილების და საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №273 განკარგულების ძალადაკარგულად გამოცემის საფუძველი. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ ქ. თბილისის მერიის სსიპ ქონების მართვის სააგენტომ 23.04.2010წ. №12-8/4503 წერილით აცნობა ა. გ-ას საქართველოს პრეზიდენტის 03.03.2010წ. №157 განკარგულებით „ა. გ-ას არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის განკარგვის შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. №273 განკარგულების ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ. ამდენად, ქ. თბილისის მთავრობის 26.02.10წ. №06.12.222 დადგენილების და საქართველოს პრეზიდენტის 03.03.2010წ. №157 განკარგულების მართლზომიერება დადასტურებულია კანონიერ ძალაში მყოფი სასამართლო გადაწყვეტილებებით (თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 29.11.2010წ. გადაწყვეტილება, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის

07.04.11ნ. განჩინება, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 04.07.2011ნ. განჩინება), ხსენებული აქტებით ძალადაკარგულად გამოცხადდა შესაბამისად ქ. თბილისის მთავრობის 26.09.02ნ. №13.29.295 დადგენილება, რომლითაც ქ. თბილისის მერს ეთხოვა ნაკვეთის ა. გ-ასთვის პირდაპირი მიყიდვის წესით განკარგვის შესახებ შუამდგომლობის საქართველოს პრეზიდენტის წინაშე აღძრა და საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.03ნ. №273 განკარგულება შუამდგომლობის დაკმაყოფილების და ა. გ-ასათვის პირდაპირი განკარგვის წესით მიწის ნაკვეთის შეძენის ნების დართვის შესახებ. მაშასადამე, ამჟამად ა. გ-ას მიმართ სადავო ნაკვეთზე მიღებული ყველა უფლებადამდგენი დოკუმენტი ძალადაკარგულია, შესაბამისად არ დასტურდება სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილების რაიმე სამართლებრივი საფუძველი.

ამდენად, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 07.04.2008ნ. გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდგომ ქ. თბილისის მერიამ შეისწავლა საკითხი და დაადგინა, რომ ა. გ-ამ დოკუმენტაციის სრულად წარდგენის ვალდებულება არ შეასრულა 2009 წლის 01 იანვრამდე. ა. გ-ას მიერ შესასრულებელი ვალდებულებების დადგენილ ვადაში შეუსრულებლობა გახდა ა. გ-ას ნაწილში ქ. თბილისის მთავრობის 26.09.2002ნ. №13.29.295 დადგენილების და საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003ნ. №273 განკარგულების ძალადაკარგულად გამოცხადების საფუძველი. აღნიშნული გარემოებები ადასტურებენ საქალაქო სასამართლოს 07.04.08ნ. გადაწყვეტილების საფუძველზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების მიღებას, რაც გასაჩივრდა ა. გ-ას მიერ და სასამართლოს კანონიერ ძალაში მყოფი გადაწყვეტილებით დადგენილია მათი კანონიერება. შესაბამისად, საკასაციო პალატა ვერ იქნიებს მსჯელობას თბილისის მთავრობის 26.02.2010ნ. №06.12.222 დადგენილების და საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2010ნ. №157 განკარგულების კანონიერებაზე, უინაიდან მათი მართლზომიერება უკვე დადასტურებულია კანონიერ ძალაში მყოფი სასამართლოს აქტებით. საქართველოს კონსტიტუციის 62.1 მუხლის, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ ორგანული კანონის 4.1 მუხლის, სსკ-ის მე-10 მუხლის თანახმად, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს აქტები სავალდებულოა სახელმწიფო ორგანოსა და პირისათვის ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე. სსკ-ის 266-ე მუხლის მიხედვით, გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ მხარეებს, აგრეთვე მათ უფლებამონაცვლებს არ შეუძლიათ ხელახლა განაცხადონ სასამართლოში იგივე სასარჩელო მოთხოვნები იმავე საფუძველზე, აგრეთვე სადავოდ გახადონ სხვა პროცესში გადაწყვეტილებით დადგენილი ფაქტები და სამარ-

თლებრივი ურთიერთობანი. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ პროცესუალური კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს საზედამების დამხედველო წარმოების წესებს, კანონიერ ძალაში შესული გადანყვატილების კანონიერების შემოწმებას, აღსრულების წარმოების შედეგად გამოცემული აქტით აღსასრულებელი სასამართლო გადაწყვეტილებით დამდგარი სამართლებრივი შედეგის გადასინჯვის შესაძლებლობას. სსკ-ის 265-ე მუხლის შესაბამისად კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების გაუქმება დაუშვებელია, გარდა კანონით დადგენილი გამონაკლისებისა, რომელშიც ამავე კოდექსის მე-11 კარით გათვალისწინებული საქმის წარმოების განახლების საფუძვლები მოიაზრება, რასაც მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ აქვს. ამასთანავე, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ დაუშვებელია კანონიერ ძალაში მყოფი სასამართლო გადაწყვეტილების დანაწესის დაძლევა აღსრულების პროცედურებით.

სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველს არ ქმნის აგრეთვე საქმის მასალებში დაცული პირდაპირი განკარგვის წესით უძრავი ქონების ნასყიდობის შესახებ ხელშეკრულება. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ხელშეკრულების ერთ-ერთმა მხარემ, გამყიდველმა (ქ. თბილისის მერიამ) უარი განაცხადა ხელშეკრულების დადებაზე, რის გამოც სანოტარო აქტი არ გაცემულა და შესაბამისი შენიშვნა გაკეთდა სანოტარო რეესტრში. ხელშეკრულების დადების აუცილებელი პირობა ხელშეკრულების ორივე მხარის მიერ ნების გამოვლენა, სკ-ის 327.1 მუხლის თანახმად ხელშეკრულება დადებულად ითვლება თუ მხარეები მის ყველა არსებით პირობაზე შეთანხმდნენ საამისოდ გათვალისწინებული ფორმით. იმის გათვალისწინებით, რომ მხარეები ვერ შეთანხმდნენ და ხელშეკრულება არ არის ხელმოწერილი, მას რაიმე სამართლებრივი შედეგი არ გამოუწვევია.

მოსარჩელე ითხოვს ზიანის ანაზღაურებას იმ ფაქტობრივად დამდგარი ქონებრივი დანაკლისის და მიუღებელი შემოსავლისათვის, რომელსაც ის მიღებდა ვალდებულების ჯეროვანი შესრულების პირობებში. საკასაციო პალატა თვლის, რომ მიუღებელი შემოსავლის სახით ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნა დაუსაბუთებელია, ვინაიდან არ დასტურდება დელიქტის ანაზღაურების მოთხოვნის ადრესატის – სააღსრულებო ბიუროს მართლწინააღმდეგი ქმედება (უმოქმედობა), ბრალეულობა, ზიანის არსებობა, ქმედებასა და ზიანს შორის მიზეზობრივი კავშირი. ზემოაღნიშნულთან ერთად მხედველობაშია მისაღები, რომ ქ. თბილისის მთავრობის 21.08.2007წ. №18.19.621 დადგენილებასა და ქ. თბილისის მერიის 03.04.2008წ. №05.27.212, აგრეთვე ქ. თბილისის მთავრობის 22.12.08წ. №24.36.852 დადგენილების მე-7 პუნქტებით განისაზ-

ლვრა, რომ დადგენილებებში მითითებული ადმინისტრაციულ-სა-მართლებრივი აქტების გაუქმების შედეგად დაინტერესებულ მხა-რეთათვის მიყენებული ზიანი ანაზღაურდებოდა დამატებითი წარ-მოების შედეგად მისი ზუსტი ოდენობის განსაზღვრის შემდეგ. საქ-მეზე დადგენილია ა. გ-ას მიერ საქართველოს პრეზიდენტის 13.03.2003წ. განარგულების საფუძველზე 20.02.2004წ. „...ში“ მი-ნის ნაკვეთის ღირებულების სახით 2244,50 ლარის შეტანა, რაც ჩაირიცხა ქ. თბილისის მერიის არქიტექტურის სამსახურში №34020008 ანგარიშზე, ხოლო ზემოთ მითითებული დადგენილე-ბებით ქ. თბილისის მერიას ევალებოდა იმ პირებისათვის ზიანის ანაზღაურების თაობაზე ცალკე წარმოების ჩატარება, რომელთა მიმართ გაუქმდა ქ. თბილისის მთავრობის დადგენილებები. მოცე-მულ შემთხვევაში ა. გ-ას მიმართ ქ. თბილისის მთავრობის 26.09.2002წ. №13.29.295 დადგენილება ძალადაკარგულად გამოც-ხადდა თბილისის მთავრობის 26.02.2010წ. №06.12.222 დადგენი-ლებით, რითაც მას წარმოეშვა გადახდილი თანხის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება, თუმცა მოსამარჩელე ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის საფუძვლად უთითებს სასამართლო გადაწყვეტილე-ბის ალუსრულებლობას, შესაბამისად მოპასუხედ დასახელებულია არა მუნიციპალიტეტი, არამედ მხოლოდ სააღსრულებო ბიურო, დე-ლიქტის ანაზღაურების მოთხოვნა არ მოიცავს მის მიერ სადაცო ნაკვეთის ღირებულების დაბრუნების მოთხოვნას.

საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ არ არის დასაბუთებული სააპელაციო სასამართლოს 31.01.18წ. (საქმე №3ბ/317-17) გასაჩივ-რებული განჩინება, რომლითაც სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს 12.09.2016წ. №4188 ბრძანება. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს 12.09.2016წ. №4188 ბრძანება არ შეიცავდა მითითებას სასამართლოში მიმდინარე და-ვის რეკვიზიტებზე, მხარეებზე, არ იყო მითითებული დავის საგა-ნი, ხოლო ა. გ-ას 01.09.2016წ. საჩივრის ფარგლებში მიმდინარე ად-მინისტრაციული წარმოების მასალებში არ მოიპოვებოდა მტკიცე-ბულება იმასთან დაკავშირებით, რომ სასამართლო წარმოებაშია საქმე დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე სა-ფუძვლით. აღნიშნულის გამო სასამართლომ მიიჩნია, რომ სახეზე იყო გასაჩივრებული აქტის სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ბა-თილად ცნობისა და სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროსთვის ახა-ლი აქტის გამოცემის დავალების საფუძველი.

საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო პალატის გა-საჩივრებული განჩინება არ შეიცავს სადაცო ინდივიდუალური ად-მინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4

სანილის საფუძველზე ბათილად ცნობის და სადაც საკითხის გა-
დაუწყვეტლად ორგანოსათვის ხელახალი განხილვისა და ახალი გა-
დაუწყვეტილების მისაღებად დაბრუნების დასაბუთებას. სადაც საკითხის გადაუწყვეტლად საქმის აღმინისტრაციული ორგანო-
სათვის დაბრუნება და ახალი აქტის გამოცემის დავალება საჭირო-
ებდა იმ გარემოებების მითითებას, რომელიც არ იქნა გამოკვლეუ-
ლი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ აქტის გამოცემისა და ახა-
ლი გადაუწყვეტილების მიღებამდე ამ გარემოების გარკვევის დავა-
ლებას. სასკ-ის 32.4 მუხლის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს,
რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გა-
მოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემო-
ებების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, იგი უფლებამოსილია
სადაც საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნობის ინდივიდუალუ-
რი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და დაავალოს ადმი-
ნისტრაციულ ორგანოს, ამ გარემოებათა გამოკვლევის და შეფა-
სების შემდეგ ახალი აქტის გამოცემა. სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძ-
ველზე აქტის გაუქმება დასაშვებია თუ აქტი გამოცემულია საქმი-
სათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლე-
ვის და შეფასების გარეშე. საპატიო სასამართლოს გასაჩინოებუ-
ლი გადაუწყვეტილება არ შეიცავს სასკ-ის 32.4 მუხლის გამოყე-
ნების დასაბუთებას, სასამართლოს არ უმსჯელია ასეთი გადაუ-
წყვეტილების მიღების პროცესუალურ წინაპირობებზე. სასკ-ის 32.4
მუხლის გამოყენების კომპეტენცია სასამართლოს გააჩინია მხოლოდ
იმ შემთხვევაში, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტი გამოცემულია საქმის გარემოებათა გამოკვლევის
გარეშე. კონკრეტულ შემთხვევაში არ დასტურდება სასკ-ის 32.4
მუხლის გამოყენების საფუძველი, ვინაიდან მითითებული ნორმით
მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს იმ შემთხვე-
ვაში, როდესაც აშკარაა, რომ გადაუწყვეტილების მიღება საჭირო-
ებდა გარევეული გარემოებების გამოკვლევას, რომელიც არ იქნა
გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, ამასთანავე ამ
გარემოების გამოკვლევას არსებითი მნიშვნელობა აქვს გადაუწყვე-
ტილების მიღებისათვის. საპატიო პალატის განჩინებაში მითი-
თებული გარემოება არ ქმნიდა ადმინისტრაციული ორგანოსათვის
საკითხის ხელახალი განხილვის დავალების საფუძველს. გადაუწყვე-
ტილებაში არ არის მითითებული სასკ-ის მე-4, მე-19 მუხლების და-
ნაწესების მიუხედავად სასამართლოს მიერ საქმის გარემოებების
დადგენის შესაძლებლობის გამომრიცხავი გარემოებები. სასკ-ის
32.4 მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს
იმ შემთხვევაში, როდესაც სამართალწარმოების ფარგლებში ვერ
ხერხდება სადაც დაქტორბრივი გარემოებების დადგინა და შეფა-

სება, ან ასეთი გართულებულია. ადმინისტრაციულ პროცესში მოქმედი ინკვიზიციურობის პრონციპის გათვალისწინებით, სასამართლოს აქვს შესაძლებლობა ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევის მიზნით შეაგროვოს დამატებითი მტკიცებულებები, თუმცა აღნიშნული უზრუნველყოფს ადმინისტრაციული ნარმოების ფარგლებში დაშვებული ხარვეზების აღმოფხვრას და არა ორგანოში განსახორციელებელი ნარმოების ჩანაცვლებას. როდესაც ნარმოების ხარვეზები არსებითია, ხოლო საქმის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე რიგი გარემოებები არ არის გამოკვლეული, დაუშვებელია ადმინისტრაციული ორგანოს ფუნქციების სასამართლოსათვის დელეგირება. მოცემულ შემთხვევაში ის გარემოებები, რომლებიც მიეთითა საკითხის სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე გადაწყვეტას, არ იყო სასამართლოსათვის ადმინისტრაციული ორგანოს ფუნქციების შესრულების დაკისრების ტოლფასი და არ ქმნიდა სუბსიდიარობის პრინციპის უარყოფის საფუძველს. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ არსებობდა სადაცო საკითხის არსებითად გადაწყვეტის შესაძლებლობა. რაც შეეხება დადგენილი გარემოებების სამართლებრივი შეფასების საჭიროებას, აღნიშნული ასევე არ ქმნის სასკ-ის 32.4 მუხლის გამოყენების საფუძვლებს, გარემოებების სამართლებრივი შედეგების დადგენა თავად სასამართლომ უნდა მოახდინოს. სააპელაციო სასამართლო გასაჩირებული გადაწყვეტილების კანონიერებასა და დასაბუთებულობას ამონმებს, როგორც ფაქტობრივი, ისე სამართლებრივი თვალისაზრისით, სააპელაციო სასამართლო საკასაციო ინსტაციის სასამართლოსაგან განსხვავებით, შებოჭილი არაა პროცესუალური შესაძლებლობებით საქმეზე დაადგინოს ფაქტობრივი გარემოებები, გამოითხოვოს და შეაფასოს მტკიცებულებები. სააპელაციო სასამართლოს სრული პროცესუალური უფლებამოსილება პქონდა თავად გამოერკევია ის გარემოება, რომლის გამო სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ბათილად ცნო აქტი და საქმე დაუბრუნდა სააღსრულებო ბიუროს. მოცემულ შემთხვევაში სასამართლომ ფაქტობრივად უარი თქვა ნორმის შეფარდებაზე და ადმინისტრაციულ ორგანოს დაავალა ფაქტების სამართლებრივი შეფასება. სასამართლომ მიუთითა, რომ სსიპ აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ სადაცო ბრძანების გამოცემისას არ მოიკელია საჩივარში დასმული საკითხის გადაწყვეტისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, აღნიშნულის გამო სადაცო აქტი არ შეიცავს დასაბუთებას, საჩივრის განხილვაზე უარის თქმის საფუძველი გახდა იმავე დავაზე სასამართლოში მიმდინარე ნარმოება, ერთადერთი გარემოება, რომლის გამო სასამართლომ გადაწყვიტა სადაცო აქტის სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ბათილად ცნობა, არის

სადაცონ ბრძანებაში სასამართლო დავის რეკვიზიტების არ მითითება. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ა. გ-ას მიერ 10.03.16წ. აღძრული აქვს სარჩელი მოპასუხების – აღსრულების ეროვნული ბიუროს და თბილისის სააღსრულებო ბიუროს მიმართ, მოსარჩელის ერთ-ერთ მოთხოვნას შეადგენს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს არქივიდან სააღსრულებო საქმის (№01/21-1925) გამოთხვა, სააღსრულებო წარმოების განახლება და მოვალის წინააღმდეგობის შემთხვევაში განეკარგულების გამოცემა, საჯარო რეესტრის სააგენტოში რეგისტრაციის განსახორციელებლად მისი წარდგენა. რაც შეეხება 01.09.16წ. საჩივარს, ა. გ-ა საჩივარში ითხოვდა აღსრულების ეროვნული ბიუროს არქივში არსებული სააღსრულებო საქმის (№01/08-12-1925) განახლებას და სააღსრულებო მოქმედების განხორციელებას. ამდენად, სადაცონ აქტის – 12.09.2016წ. №4188 ბრძანების კანონიერების დადგენა საჭიროებდა ა. გ-ას მიერ 10.03.16წ. აღძრული სარჩელის და მისი 01.09.2016წ. ადმინისტრაციული საჩივრის მოთხოვნების იდენტურობის დადგენას, ვინაიდან „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 18³ მუხლის მე-5 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარე არ განიხილავს საჩივარს, თუ სასამართლო წარმოებაშია საქმე დავაზე იმავე მხარეებს შორის, იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით. სსკ-ის მე-11 მუხლის მე-5 წაწილის თანახმად, სარჩელის სასამართლოში წარმოების მიღების შემდეგ მხარეთა შორის წარმოქრილი დავა არ შეიძლება რომელიმე სხვა ორგანომ განიხილოს, სზაკ-ის 182-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანო არ არის უფლებამოსილი განიხილოს ადმინისტრაციული საჩივარი, თუ საჩივარში დასმული საკითხი სასამართლო განხილვის საგანია. აღნიშნულიდან გამომდინარე საკასაციო პალატა თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლოს გააჩნდა პროცესუალური შესაძლებლობა შეემონმებინა ა. გ-ას მოთხოვნისა და მის მიერ სასამართლოში აღძრული დავის იდენტურობა, მით უფრო, რომ სააპელაციო საჩივარში სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო უთითებდა სასამართლოს წარმოებაში არსებულ კონკრეტულ დავასა და რეკვიზიტებს.

ა. გ-ას მიერ 11.10.16წ. სარჩელის ერთ-ერთ მოთხოვნას შეადგენს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 04.02.16წ. განჩინების მე-4 პუნქტის დავალების აღსრულება. განჩინების ხსენებულ პუნქტში აღნიშნულია, რომ სსკ-ის მე-10 მუხლის შესაბამისად, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გადაწყვეტილებები (განჩინებები, დადგენილებები), აგრეთვე თავისი უფლებამოსილების განსახორციელებლად სასამართლოს მიერ აღძრული მოთხოვნები და განკარგულებები სავალ-

დებულოა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე: ყველა სახელმწიფო, საზოგადოებრივი თუ კერძო საწარმოსათვის, დაწესებულებისათვის, ორგანიზაციისათვის, თანამდებობის პირისა თუ მოქალაქისათვის და ისინი უნდა შესრულდეს. ამდენად, აღნიშნული განჩინების მე-4 პუნქტის შინაარსი ამონიშურება მხოლოდ კანონის ნორმის ციტირებით, შესაბამისად 11.10.16წ. აღმრული სარჩელის ეს მოთხოვნა დაზუსტებას საჭიროებს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო პალატის 29.05.2018წ. განჩინებაზე (საქმე №3ბ/1649-17) არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო აღსრულების ეროვნული ბიუროსა და ა. გ-ას საკასაციო საჩივრები სააპელაციო სასამართლოს 31.01.2018წ. განჩინებაზე (საქმე №3ბ/317-17) უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და საქმე ხელახალი განხილვისათვის უნდა დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 30-ე, 410-ე, 412-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ა. გ-ას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 29.05.2018წ. განჩინება (საქმე №3ბ/1649-17);

2. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს და ა. გ-ას საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 31.01.2018წ. განჩინება (საქმე №3ბ/317 -17) და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;

3. სასამართლო ხარჯების განაწილების საკითხი გადაწყდეს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების დადგენისას.

4. საკასაციო პალატის განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

პერაზონის აღმასრულებლის მიერ დაყადალებული ქონების შეფარდება

განჩინება საქართველოს სახელით

№ბს-358(კ-19)

20 იანვარი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. ქადაგიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ქ. ცინცაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ქმედების განხორციელების დავალება

აღწერილობითი ნაწილი:

12.12.2017წ. ლ. ლ-ემ სარჩელით მიმართა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს, კერძო აღმასრულებლის რ. ს-ის მიმართ. მოსარჩელემ მოითხოვა კერძო აღმასრულებლისათვის ქ. ქუთაისში, ...ას ქ. ...-ში მდებარე უძრავი ქონების (ს/კ ..., შენობა №1-ის გამოყოფილი ნაწილის 275,67 კვ.მ ფართი №1) შეფასების დავალება სსპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს დასკვნის მიხედვით.

მოსარჩელის განმარტებით, კერძო აღმასრულებლის – რ. ს-ის წარმოებაშია წოტარიუსის მიერ გაცემული სააღსრულებო ფურცელი, რომლის თანახმად, ლ. ლ-ეს სს „...ის“ სასარგებლოდ დაკისრა 18809,28 აშშ დოლარი. კერძო აღმასრულებლის მიმართვის საფუძველზე, სარეალიზაციოდ განსაზღვრული ქონების შეფასება განხორციელდა რეალურ ღირებულებაზე ნაკლებ ფასად, კერძოდ, ქ. ქუთაისში, ...ას ქ.ში მდებარე ქონება შეფასდა 105,000 ლარად, თუმცა მისი რეალური საპაზრო ღირებულება არის 219 157,65 ლარი. მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ უძრავი ქონების შეფასება უნდა განხორციელდეს ობიექტური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე, ქონების დათვალიერებისა და შესწავლის შედეგად. აღნიშნული ქონება მდებარეობს ...ი მნიშვნელობის მქონე ...ე ზონაში და არის ძვირადღირებული.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 13.12.2017წ. განჩინებით ლ. ლ-ის სარჩელი მიღებულ იქნა წარმოებაში. ამავე თარიღის განჩინებით, ასკ-ის 16.2 მუხლის საფუძველზე, საქმეში მესამე პირად ჩაერთო სს „...ი“.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 05.06.2018წ. გადაწყვეტი-

ლებით ლ. ლ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება მოსარჩელემ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 21.11.2018წ. განჩინებით არ დაკმაყოფილდა ლ. ლ-ის სააპელაციო საჩივარი. უცვლელად დარჩა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 05.06.2018წ. გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქუთაისში, ...ას ქ.ში მდებარე უძრავი ქონებიდან (ს/კ ...) შენობა №1-ის გამოყოფილი ნაწილი – 275,67 კვ.მ ფართი №1, საკუთრების უფლებით რეგისტრირებულია ლ. ლ-ის სახელზე. კერძო აღმასრულებლის რ. ს-ის წარმოებაშია ნოტარიუს ე. გ-ის მიერ 15.01.2015წ. გაცემული №150033717 სააღსრულებო ფურცელი. სააღსრულებო ფურცლის თანახმად, ლ. ლ-ეს კრედიტორ სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „...ის“ სასარგებლოდ დაეკისრა 18809,28 აშშ დოლარის გადახდა. სააღსრულებო ფურცელში მითითებულია, რომ თანხის გადაუხდებობის შემთხვევაში მოხდებოდა იპოთეკის საგნის რეალიზაცია (შენობა №1-ის გამოყოფილი ნაწილი, 275,67 კვ.მ, ფართი №1, მდებარე: ქ. ქუთაისში, ...ას ქ.ში, ს/კ ...). 12.12.2017წ. კერძო აღმასრულებელმა რ. ს-ემ ლ. ლ-ეს გაუგზავნა წინადადება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ. კერძო აღმასრულებლის მიმართვის საფუძველზე, შპს „...ის“ 2017 წლის 30 ოქტომბრის დასკვნის შესაბამისად, ლ. ლ-ის საკუთრებაში რიცხული უძრავი ქონება შეფასდა 105,000 ლარად. საქმეზე წარმოდგენილი შპს „ა...ის“ №11/6 აუდიტორული დასკვნით, ლ. ლ-ის საკუთრებაში რიცხული ზემოაღნიშნული უძრავი ქონება, შეფასებულია 219157,65 ლარად.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 17.7 მუხლის თანახმად, აღმასრულებელი გალდებულია მიიღოს ყველა კანონიერი ზომა გადაწყვეტილების სწრაფად და რეალურად აღსრულებისათვის, განუმარტოს მხარეებს მათი უფლებები და მოვალეობები, აღსრულების ცალკეული სახეების შინარსი და შესაძლებლობები, დაეხმაროს მათი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვაში. აღნიშნული კანონის 25.7 მუხლის თანახმად, აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ მოვალის ინფორმირება ხდება სააღსრულებო წარმოების დაწყებიდან არა უგვიანეს 5 დღისა. მოვალეს ეცნობება: ა) ინფორმირებიდან 7 დღის ვადაში მოთხოვნის ნებაყოფლობით შესრულების შემთხვევაში მხოლოდ კრედიტორის მიერ წინასწარ გადახდილი აღსრულების საფასურის შესაბამისი ნაწილის, ხოლო ნებაყოფლობით შეუსრულებლობის შემთხვევაში – აღსრულების საფასურის სრული ოდენობით დაკისრების შესახებ; ბ) ამ კანონის მე-18 მუხლით დადგენილი უფლებები; გ) სააღსრულებო წარმოე-

ბის დაწყების სამართლებრივი შედეგები; დ) იძულებითი აღსრულებისათვის ამ კანონით გათვალისწინებული შესაძლო გასატარებელი ღონისძიებები; ე) აღსრულების შესახებ კონკრეტული ინფორმაციის მიღების წესი და საშუალებები. მე-8 პუნქტის მიხედვით, მოვალეს იძულებითი აღსრულების ღონისძიების კონკრეტული დრო და ადგილი დამატებით არ ეცნობება. ამავე კანონის 18.1 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, კრედიტორსა და მოვალეს უფლება აქვთ იდავონ ქონების კუთვნილებაზე ან მის ფასზე.

„სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 61-ე მუხლის თანახმად, უძრავ ქონებაზე აღსრულებას ექვემდებარება მინის ნაკვეთები, შენობა-ნაგებობები და საჯარო რეესტრში შეტანილ უძრავ ქონებაზე საერთო საკუთრების წილი. ამავე კანონის 63.1 მუხლით, უძრავ ქონებაზე აღსრულება ხდება იძულებითი იპოთეკის რეგისტრაციით, იძულებითი აუქციონით ან სეკვესტრით (ქონების იძულებითი მართვით). 63.2 მუხლით, კრედიტორი აღსრულების ეროვნულ ბიუროში იძულებითი აღსრულების დაწყების თაობაზე განცხადების წარდგენისას განსაზღვრავს აღსრულების სახეს.

სააპელაციო პალატამ ასევე მიუთითა, რომ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 31.01.2011 №21 ბრძანებით დამტკიცებული „იძულებითი აუქციონის ჩატარების ფორმების, წესისა და პროცედურების“ შესაბამისად, იძულებითი აუქციონის ამ ბრძანებით დადგენილი წესით გამართვა გამორიცხულია სარეალიზაციო ქონების საბაზრო ღირებულების განსაზღვრის გარეშე, რადგან შეფასების აქტში ფიქსირებულ ქონების საბაზრო ღირებულებას მნიშვნელობა აქვს აუქციონის გამოცხადებისას საგარანტიო თანხის განსაზღვრისათვის, ფასის მატების ბიჯის ღირებულებისათვის და აუქციონზე ქონების საწყისი ფასის განსაზღვრისათვის. ამასთან, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 47.1 მუხლით, ქონების აღწერის დროს, მისი საბაზრო ღირებულების განსაზღვრის შესაძლებლობის შემთხვევაში, ქონების საბაზრო ღირებულება აღინიშნება ქონების აღწერისა და დაყადალების აქტში. ამავე კანონის 47.2 მუხლის თანახმად, თუ ქონების აღწერისას ფასების დადგენა შეუძლებელია, ქონებას ყადალის დადების რეგისტრაციის შემდეგ შეაფასებს აღსრულების ეროვნული ბიურო ან აღსრულების ეროვნული ბიუროს დავალებით სხვა კომპეტენტური პირი. 47.4 მუხლის თანახმად კი, სააღსრულებო წარმოების მხარეს უფლება აქვს, სააღსრულებო წარმოების დაწყებისას ან აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ქონების შეფასებამდე წარადგნონს ქონების საბაზრო ღირებულების დადგენის შესახებ ექსპერტის დასკვნა, რომლის მიხედვითაც, ქონება შეფასებულია სააღ-

სარულებო წარმოების დაწყებამდე 6 თვის განმავლობაში. აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია დაეყრდნოს სააღსრულებო წარმოების მხარის მიერ წარმოდგენილ დასკვნას, ხოლო თუ ერთსა და იმავე ქონებაზე დასკვნები წარადგინა ორივე მხარემ – ერთ-ერთ დასკვნას. სააღსრულებო წარმოების მხარის მიერ წარმოდგენილი დასკვნის დასაშვებად მიჩნევის მიზანშეწონილობის საკითხს წყვეტს აღსრულების ეროვნული ბიურო.

სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, მოცემულ შემთხვევაში, აღმასრულებელმა დაიცვა კანონის მოთხოვნა – მან მიმართა უძრავ/ მოძრავი ქონების შემფასებელს აუქციონის წესით სარეალიზაციო ქონების შესაფასებლად, როგორც ამას მოითხოვს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 47.2 მუხლი, ხოლო ლ. ლ-ემ ვერ წარმოადგინა რაიმე მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა მისი მხრიდან კანონის 47.4 მუხლით მინიჭებული უფლების გამოყენებას და სააღსრულებო წარმოების დაწყებისას ან აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ქონების შეფასებამდე, ქონების საბაზრო ღირებულების დადგენის შესახებ დოკუმენტის წარდგენას. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონი თანაბრად უზრუნველყოფს როგორც კრედიტორის, ისე მოვალის უფლებათა დაცვას. ამ მიზნით, მოვალე აღჭურვილია უფლებით, აღმასრულებელს წარუდგინოს საკუთარი ძალებით მოპოვებული, სარეალიზაციო ქონების ღირებულების შესახებ უფლებამოსილი პირის მიერ გაცემული ექსპერტიზის დასკვნა. სააპელაციო სასამართლომ საყურადღებოდ მიიჩნია ის გარემოება, რომ ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 13.12.2017წ. განჩინებით, სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით, №6078317 სააღსრულებო საქმის წარმოება შეჩერდა, ხოლო მოვალის მიერ მოპოვებული აუდიტის დასკვნა წარდგენილ იქნა სასამართლოში სარჩელთან ერთად და არა სააღსრულებო ბიუროში, აღმასრულებელთან. აღმასრულებელი შეჩერებულ სააღსრულებო საქმეზე ვერ განახორციელებდა შესაბამის მოქმედებებს. მიმდინარე სააღსრულებო წარმოების პროცესში, მოსარჩელეს აღმასრულებლის წინაშე უნდა წარედგინა უფლებამოსილი პირის მიერ ჩატარებული ექსპერტიზის დასკვნა სარეალიზაციო ქონების ღირებულების შესახებ, რაც მოახდენდა მისი „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით გარანტირებული ქონების ფასის შედავების უფლების რეალიზაციას.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიუთითა, რომ ქონების შეფასება ხორციელდება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა დაცვით. მითითებული კანონის 28.8 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის თანახ-

მად, საშემფასებლო მომსახურების განევის უფლება მიეცა მხოლოდ იმ პირს, რომელშიც დასაქმებულია აკრედიტებული შემფასებელთა სერტიფიკაციის ორგანოს მიერ სერტიფიცირებული შემფასებელი. შეფასების განხორციელების და შეფასების ანგარიშზე/დასკვნაზე ხელის მოწერის უფლება ენიჭება აკრედიტებული შემფასებელთა სერტიფიკაციის ორგანოს მიერ სერტიფიცირებულ შემფასებელს. მოსარჩელის მიერ სასამართლოში (და არა აღმასრულებელთან) წარდგენილ შპს „ა...ის“ 12.12.2017წ. №11/6 დასკვნა ზოგადი ინფორმაციულობით ხასიათდება და არ შეიცავს „ბულდალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებასა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის 2.1 მუხლის „ნ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ სავალდებულო მონაცემებს.

სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, „საადსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 47.4 მუხლის დანაწესიდან გამომდინარეობს, რომ სარეალიზაციო ქონების შეფასების შესახებ დასკვნა ძალმოსილია 6 თვის განმავლობაში. დასკვნის გაცემიდან 6 თვის გასვლის შემდეგ, მითითებული ქონება ხელახლა უნდა შეფასდეს, რათა შესაძლებელი გახდეს დასკვნის საფუძველზე სააღსრულებო მოქმედებების განხორციელება. აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია დაეყრდნოს სააღსრულებო წარმოების მონაწილე მხარის მიერ წარდგენილ დასკვნას, ხოლო თუ ერთსა და იმავე ქონებაზე დასკვნები წარადგინა ორივე მხარემ – ერთ-ერთ დასკვნას. სააღსრულებო წარმოების მხარის მიერ წარდგენილი დასკვნის დასაშვებად მიჩნევის მიზანშენონილობის საკითხს წყვეტს აღსრულების ეროვნული ბიურო. ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, მოსარჩელის უფლების აღდეგნა შესაძლებელი იქნება აღსრულების პროცესში ქონების საბაზრო ღირებულების დადგენის შესახებ ექსპერტიზის დასკვნის წარდგენით.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 21.11.2018წ. განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ლ. ლ-ემ. კასატორმა გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება ფაქტობრივად და სამართლებრივად დაუსაბუთებელია. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 18.1 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტი მხარეს აძლევს უფლებას, წამოიწყოს დავა ქონების ფასზე, თუ არ ეთანხმება სააღსრულებო წარმოების დროს წარდგენილ დასკვნას, წინაღმდეგ შემთხვევაში, ჩაითვლება, რომ მოვალე დაეთანხმება ქონების შეფასებას და მომავალში ამ საფუძველზე მითითებით ვეღარ შეძლებს ინტერესის დაცვას. ამავე კა-

ნონის 47.4 მუხლის თანახმად, მხარეს ექსპერტიზის დაკვნის წარდგენის უფლება აქვს ალსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ქონების შეფასებამდე. აღნიშნული სამართლებრივი ნორმების ანალიზი ცხადყოფს, რომ მხარეს გააჩნია უფლება და არა ვალდებულება, წარადგინოს დასკვნა, ხოლო აღმასრულებელს გააჩნია ვალდებულება და არა უფლებამოსილება, ქონების რეალიზაცია მოახდინოს კანონით დადგენილი წესით. ამ ვალდებულებაში იგულისხმება აუქციონის დანიშვნამდე ქონების რეალური საბაზრო ღირებულების დადგენა და არა ხელოვნურად დაბალი ფასის განსაზღვრა ქონების დათვალიერების გარეშე, იმ მიზნით, რომ ის უფრო იოლად შესაძენი გახდეს კრედიტორისათვის. მოპასუხის მიერ წარმოდგენილ დასკვნაში მითითებულია, რომ ქონების დათვალიერება არ მომხდარა, რაც ნიშნავს იმას, რომ შეფასება განხორციელდა ზერებულების და არ დაეთანხმა აღნიშნულ შეფასებას და წამოიწყო დავა. კასატორის მოსაზრებით, დასკვნის წარდგენის უფლების განუხორციელებლობა არ შეიძლება საფუძვლად დაედოს განსახილველ საქმეზე მისი მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას. სააპელაციო სასამართლომ არასწორად მიუთითა, რომ „საალსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 47.4 მუხლიდან გამომდინარე, მხარე ვალდებული იყო, შესაბამისი დასკვნა საალსრულებო ბიუროში წარედგინა ქონების შეფასებამდე. კასატორის განმარტებით, მას აღნიშნული დასკვნის წარდგენის უფლებამოსილება გააჩნდა და არა ვალდებულება. ამასთან, შესაბამისი უფლება არ გამოიყენა, ვინაიდან არ ჰქონდა მოლოდინი, რომ ქონება შეფასდებოდა არარელურად დაბალი ფასით. საქმეში წარმოდგენილი ორი დასკვნის შედარებით დადგინდა, რომ ქონების ფასებს შორის სხვაობა 115 000 ლარს შეადგენს. ამდენად, მას შემდეგ, რაც მხარემ გაიგო, რომ მოპასუხებმ ქონება შეაფასა გამოკვლევისა და დათვალიერების გარეშე, ძალიან დაბალ ფასად, გამოიყენა „საალსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 18.1 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით მინიჭებული უფლება და წამოიწყო დავა ქონების ფასზე, რაც მოვალის არათანაბარ პირობებში ჩაყენებისაგან დაცვის გარანტია. კანონი არ ართმევს მოვალეს ქონების ფასზე დავის უფლებას, აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ქონების შეფასებამდე ექსპერტიზის დასკვნის წარდგენის უფლების გამოუყენებლობის პირობებში.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 22.03.2019წ. განჩინებით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამონებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ლ. ლ-ის საკასაციო საჩივარი. ამავე სასამართლოს

03.12.2020წ. განჩინებით საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა და-საშვებად.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობისა და გასა-ჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწ-მების შედეგად მიიჩნევს, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმა-ყოფილდეს ნაწილობრივ და საქმე ხელახლა განსახილველად უნდა დაუბრუნდეს ქუთაისის საპელაციო სასამართლოს. საკასაციო პა-ლატის მოსაზრებით, მოცემული დავის ფარგლებში საპელაციო სასამართლოს არ დაუდგენია გარემოებები, რომელთაც არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდათ საქმის გადაწყვეტისათვის, სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი, საპელაციო სასამართლოს განჩი-ნების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრი-ვი საფუძვლით განვითარების შემოწმება შეუძლებელია, რაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე მუხლისა და 394-ე მუხ-ლის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, მისი გაუქმების აბსოლუტურ საფუძველს ქმნის.

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალებით დადგენილად მიიჩ-ნევს შემდეგ გარემოებებს:

ქუთაისში,ას ქ.ში მდებარე უძრავი ქონების (ს/კ ...) №1 შე-ნობიდან გამოყოფილი ნაწილი (275,67 კვ.მ, ფართი №1) საკუთრე-ბის უფლებით რეგისტრირებულია ლ. ლ-ის სახელზე. უძრავი ქონე-ბის აღნიშნულ ნაწილზე, №1364 იპოთეკის ხელშეკრულების სა-ფუძველზე, 01.05.2014წ. საჯარო რეესტრში დარეგისტრირდა შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „....“-ის იპოთეკის უფლება.

ნოტარიუს ქ. გ-ის მიერ გაცემული 15.01.2015წ. №150033717 სა-ადსრულებო ფურცლის მიხედვით, ლ. ლ-ისათვის კრედიტორ სს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „....ის“ სასარგებლოდ დაკისრებუ-ლი 18809,28 აშშ დოლარის გადაუხდელობის შემთხვევაში, უნდა განხორციელდეს იპოთეკის საგნის რეალიზაცია (ქუთაისში,ას ქ.ში მდებარე უძრავი ქონების (ს/კ ...) №1 შენობიდან გამოყოფი-ლი ნაწილი – 275,67 კვ.მ, ფართი №1).

ზემოაღნიშნული სააღსრულებო ფურცლის საფუძველზე, კერ-ძო აღმასრულებელმა რ. ს-ემ დაიწყო სააღსრულებო წარმოება. აღ-მასრულებლის მიმართვის საფუძველზე, ლ. ლ-ის საკუთრებაში არ-სებულ უძრავ ქონებაზე საჯარო რეესტრში 10.08.2016წ. დარეგის-ტრირდა ყადაღა. ამავე წარმოებასთან დაკავშირებით, დაყადაღე-ბული უძრავი ქონების საბაზრო ღირებულების განსაზღვრის მიზ-ნით, კერძო აღმასრულებელმა 23.10.2017წ. მიმართა შპს „...ს“.

შპს „...ის“ მიერ შედგენილი 30.10.2017წ. №170/2017 დასკვნით

დგინდება, რომ ლ. ლ-ის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონება შეფასდა საჯარო რეესტრიდან 21.02.2017წ. ამონანერის მიხედვით. უძრავი ქონება წარმოადგენს ერთსართულიან კაპიტალურ საცხოვრებელ სახლს, რომელსაც გააჩნია შესასვლელი ლითონის ერთფრთიანი კარი. საცხოვრებელი სახლის შიდა ინტერიერის დათვალიერება და დასურათება ექსპერტიზის ჩატარების დროს ვერ მოხერხდა. დასკვნის თანახმად, ქუთაისი, ...ას ქუჩა ...-ში მდებარე, ლ. ლ-ის კუთვნილი უძრავი ქონების საბაზრო საორიენტაციო ღირებულება, შეფასების მომენტისათვის შეიძლება განისაზღვროს 105,000 ლარად.

12.12.2017წ. კერძო აღმასრულებელმა რ. ს-ემ ლ. ლ-ეს გაუგზავნა წინადადება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ. მოვალეს ეცნობა 15.01.2015წ. №150033717 სააღსრულებო ფურცელთან დაკავშირებით წარმოების მიმდინარეობის შესახებ, განემარტა სააღსრულებო ფურცელში მითითებული ვალდებულების ნებაყოფლობით შესრულების შესაძლებლობა და „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული უფლება-მოვალეობები.

12.12.2017წ. ლ. ლ-ემ სარჩელით მიმართა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს და მოითხოვა კერძო აღმასრულებლისათვის ქმედების განხორციელების დავალება – ქ. ქუთაისში,ას ქ.-ში მდებარე უძრავი ქონების (ს/კ ..., შენობა №1-ის გამოყოფილი ნაწილის 275,67 კვ.მ ფართი №1) შეფასება სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს დასკვნის მიხედვით. მოსარჩელემ წარადგინა შპს „ა...ის“ მიერ შედგენილი 12.12.2017წ. №11/6 ქონების შეფასების აუდიტორული დასკვნა, რომლითაც ლ. ლ-ის საკუთრებაში არსებული ზემოაღნიშნული უძრავი ქონება შეფასებულია 219157,65 ლარად. დასკვნაში მითითებულია, რომ შესაფასებელი ქონება – საცხოვრებელი სახლი კაპიტალურია, წინა მხრიდან ერთსართულიანია, ხოლო უკანა მხრიდან – ორსართულიანი. პირველ სართულზე არის ორი საცხოვრებელი ოთახი, სამზარეულო, აბაზანა-ტუალეტი და მარანი. მეორე სართულზე არის 4 საძინებელი ოთახი, დიდი სასტუმრო, მისაღები ოთახი, სამზარეულო, აბაზო და ტუალეტი. საცხოვრებელი სახლის ორივე სართულზე განხორციელებულია ევრორემონტი, ორივე სართულზე მოწყობილია მეტალო-პლასტმასის კარ-ფანჯარა. ადგილმდებარეობის და სახლის ფიზიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით, 1 კვ.მ უძრავი ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრა 300 აშშ დოლარით, ხოლო მიწის ნაკვეთან ერთად სახლის მთლიანი საბაზრო ღირებულება განისაზღვრა 219157,65 ლარით.

განსახილველ საქმეზე მოსარჩელის ინტერესს წარმოადგენს სა-

აღსრულებო წარმოების ფარგლებში მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების (იპოთეკის საგნის) ღირებულების სწორად განსაზღვრა, ქონების რეალურ ფასად რეალიზების მიზნით. მოსარჩელის მოსაზრებით, სარეალიზაციო უძრავ ქონებასთან დაკავშირებით კერძო აღმასრულებლის მოთხოვნის საფუძველზე შედგენილი აუდიტის დასკვნა სწორად არ ასახავს ქონების ღირებულებას, იქმნება აუქციონზე უძრავი ქონების რეალურ ღირებულებასთან შედარებით დაბალ ფასად გაყიდვისა და მისი, როგორც მოვალის, უფლების შელახვის საფრთხე.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 3.3 მუხლის თანახმად, აღსასრულებელი გადაწყვეტილებების იძულებით აღსრულებას ამ კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში ახორციელებს კერძო აღმასრულებელი, რომელიც პასუხისმგებელია წარდგენილი სააუქციონო დოკუმენტაციის ფაქტობრივი მონაცემების სისწორეზე. აღსრულების ეროვნული ბიურო პასუხისმგებელია მხოლოდ აუქციონის ჩატარების დღეს განხორციელებული, ქონების რეალიზაციისათან დაკავშირებული პროცედურის ამ კანონთან შესაბამისობისთვის. ყველა სხვა მოსამზადებელ თუ აუქციონის შემდგომ მოქმედებას ახორციელებს კერძო აღმასრულებელი საკუთარი პასუხისმგებლობით (კანონის 14⁷.6, 14⁷.12 მუხლები). მითითებული კანონის 17.5 მუხლის „ა.ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, იძულებითი აღსრულების პირობებში აღმასრულებელი უფლებამოსილია განახორციელოს გადახდევინება მოვალის ქონებიდან მასზე ყადალის დადებით და ქონების გაყიდვით, ხოლო 63! 1 მუხლის თანახმად, უძრავ ქონებაზე ყადალის დადება ხდება მოძრავ ქონებაზე ყადალის დადებისათვის დადგენილი წესით.

„სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 47-ე მუხლი შეეხბა სააღსრულებო წარმოების ფარგლებში აღმასრულებლის მიერ ყადაღადადებული ქონების შეფასებას. 47.1 მუხლის თანახმად, ქონების აღწერის დროს, მისი საბაზრო ღირებულების განსაზღვრის შესაძლებლობის შემთხვევაში, ქონების საბაზრო ღირებულება აღინიშნება ქონების აღწერისა და დაყადაღების აქტში, ხოლო 47.2 მუხლის შესაბამისად, თუ ქონების აღწერისას ფასების დადგენა შეუძლებელია, ქონებას ყადალის დადების რეგისტრაციის შემდეგ შეაფასებს აღსრულების ეროვნული ბიურო ან აღსრულების ეროვნული ბიუროს დავალებით სხვა კომპეტენტური პირი. ამავე მუხლის მე-4 პუნქტი ადგენს სააღსრულებო წარმოების მხარის უფლებას – სააღსრულებო წარმოების დაწყებისას ან აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ქონების შეფასებამდე წარადგინოს ქონების საბაზრო ღირებულების დადგენის შესახებ ექსპერ-

ტის დასკვნა, რომლის მიხედვითაც, ქონება შეფასებულია სააღ-სრულებო წარმოების დაწყებამდე 6 თვის განმავლობაში. ალსრუ-ლების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია დაეყრდნოს სააღსრუ-ლებო წარმოების მხარის მიერ წარდგენილ დასკვნას, ხოლო თუ ერთსა და იმავე ქონებაზე დასკვნები წარმოადგინა ორივე მხარემ – ერთ-ერთ დასკვნას. სააღსრულებო წარმოების მხარის მიერ წარ-მოდგენილი დასკვნის დასაშეგებად მიჩნევის მიზანშეწონილობის საკითხს წყვეტს ალსრულების ეროვნული ბიურო.

საკასაციო პალატის მოსაზრებით, მოცუმულ შემთხვევასთან მიმართებაში სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განშარტა „სა-აღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 47.4 მუხლი და სასარ-ჩელო მოთხოვნის უსაფუძვლობა დაუკავშირა მოსარჩელის მხრი-დან ქონების საბაზრო ღირებულების ამსახველი ექსპერტის დას-კვნის დროულად წარდგენის ვალდებულების შეუსრულებლობას. სასამართლომ არასწორად მიუსადაგა მითითებული ნორმა მოცე-მულ შემთხვევას, გასაჩივრებული განჩინება არ ეფუძნება სწორ სამართლებრივ საფუძველს და არ გამომდინარეობს სასარჩელო მოთხოვნის შინაარსიდან.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სააღსრულებო წარ-მოების მონაწილეთა უფლებების დაცვის მიზანიდან გამომდინა-რე, სააღსრულებო მოქმედებების განხორციელება უზრუნველყო-ფილ უნდა იქნეს კანონის მოთხოვნათა სიზუსტით. ამასთან, სააღ-სრულებო წარმოების მონაწილეთა უფლებების დაცვის მნიშვნე-ლოვან გარანტიას წარმოადგენს „სააღსრულებო წარმოებათა შე-სახებ“ კანონის მე-18 მუხლი, რომელიც ადგენს შესაძლებლობას, შესაბამისი უფლების დაცვა განხორციელდეს სასამართლოსადმი მიმართვის გზით, მათ შორის – კანონის 18.1 მუხლის „გ“ ქვეპუნ-ქტის თანახმად, კრედიტორსა და მოვალეს უფლება აქვთ იდავონ ქონების კუთხილებაზე ან მის ფასზე. ამასთან, 18.3 მუხლის შე-საბამისად, კრედიტორს და მოვალეს უფლება აქვთ, აღსრულების გადადების, განწილვადების შესახებ ან აღსრულებასთან დაკავ-შირებული სხვა მოქმედებების თაობაზე მიმართონ სასამართლოს.

მნიშვნელოვანია, რომ სააღსრულებო წარმოების მხარეს „სა-აღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის მე-18 მუხლით ქონე-ბის ფასზე დავის უფლება მინიჭებული აქვს უპირობოდ და აღნიშ-ნულისათვის დაბრკოლებას არ ქმნის ამავე კანონის 47.4 მუხლით გათვალისწინებული უფლების გამოუყენებლობა. კერძოდ, 47.4 მუხლი მხარეს ანიჭებს უფლებას, სააღსრულებო წარმოების დაწ-ყებისას ან ქონების შეფასებამდე თავადაც წარადგინოს აღსრუ-ლების ეროვნულ ბიუროში სარეალიზაციო ქონების შეფასების ამ-სახველი ექსპერტიზის დასკვნა, თუმცა ამ უფლების გამოყენები-

საგან თავის შეფავება ხელს არ უშლის პირს, აღმასრულებლის მიერ ქონების შეფასების შემდეგ წამოიწყოს დავა სარეალიზაციო ქონების ფასზე. კანონის 18.1 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული უფლების გამოყენების შესაძლებლობა კავშირშია აღმასრულებლის მიერ ქონებასთან მიმართებაში უკვე განხორციელებული შეფასების შედეგთან, რომელიც შეიძლება დაინტერესებულ პირს არარეალურად მიაჩნდეს. ამდენად, კანონის 47.4 მუხლით მხარისათვის განსაზღვრული უფლებამოსილება (და არა ვალდებულება) ექსპერტიზის დასკვნის წარდგენის შესახებ, წარმოადგენს აღმასრულებლისათვის შესაბამისი ქმედების კანონიერად განხორციელების პროცესის ნაწილს, თუმცა არა ამ ქმედების განხორციელების აუცილებელ ელემენტს. აღსრულების პროცესში სარეალიზაციოდ განსაზღვრული ქონების ლირებულებასთან დაკავშირებული დავის წამოწყების უფლების გამომრიცხავ გარემოებად არ უნდა იქნეს მიჩნეული დაინტერესებული პირის მიერ ქონების ლირებულების განმასაზღვრელი დასკვნის აღმასრულებელთან წარდგენა წარმოების დაწყებისას ან აღმასრულებლის მიერ ქონების შეფასებამდე. კანონის 47.4 მუხლით გათვალისწინებული უფლების გამოყენებლობა არ ნიშნავს სამომავლოდ აღსრულების პროცესის მონაწილის უფლების მოსპობას – იდავოს ქონების ფასზე, მას შემდეგ, რაც გაეცნობა აღმასრულებლის ინიციატივით განხორციელებული ქონების შეფასების შედეგებს და მიიჩნევს, რომ მისი ქონება არასწორად შეფასდა.

საკასაციო პალატის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებულ განჩინებაში ასახული მსჯელობა „საალსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 47.4 მუხლთან მიმართებაში წინააღმდეგობრივია: ერთი მხრივ, სასამართლო მსჯელობს მითითებული მუხლით გათვალისწინებული უფლების გამოყენებლობის უარყოფით შედეგზე მოსარჩელის ინტერესთან მიმართებაში, ხოლო მეორე მხრივ – სასამართლო ადასტურებს მოსარჩელის უფლების აღდგენის შესაძლებლობას, აღსრულების პროცესში ქონების საბაზრო ლირებულების ამსახველი დასკვნის წარდგენის შემთხვევაში. ამასთან, სასამართლო არ მიუთითებს კანონის მე-18 მუხლზე, რომელიც 47.4 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევი-საგან დამოუკიდებლად იძლევა აღსრულების პროცესში ქონების ფასზე დავის შესაძლებლობას, სასამართლო კონტროლის ფარგლებში.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ იძულებით აღსრულებას დაქვემდებარებული ქონების შეფასების ძირითადი დაინულება, მისი არარეალური ლირებულებით გასხვისების თავიდან აცილება. აღმასრულებლის მიერ ქონების არასწორ შეფასებას შე-

იძლება შედეგად მოჰყვეს მოვალის უფლებების დარღვევა. „სააღ-სრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის შესაბამისად, თუ აუქციონზე ქონების რეალიზაციის შედეგად ამონაგები თანხის ჯამი გადაჭარბებს აღსრულების საფასურის, აღსრულების ხარჯისა და კრედიტორის მოთხოვნის ოდენობას, ნამეტი თანხა უბრუნდება მოვალეს (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოვალის მიმართ მიმდინარეობს სხვა სააღსრულებო წარმოება იმავე ან/და სხვა კრედიტორის სასარგებლოდ და ასეთი წარმოების ფარგლებში მოვალეს არ ეკისრება რაიმე სახის გადახდევინება. კანონის 70.3 მუხლი). ამდენად, რაც უფრო აღემატება სარეალიზაციო ქონების ღირებულება კრედიტორისათვის ასანაზღაურებელი ვალდებულების ოდენობას, მით უფრო მეტი თანხის მიღების შესაძლებლობა აქვს მოვალეს ქონების რეალიზების შედეგად ამონაგები თანხიდან. ქონების ღირებულების არასწორად განსაზღვრით, მისთვის დასაბრუნებელი თანხა უსაფუძვლოდ შემცირდება.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სსკ-ის 105-ე მუხლის თანახმად, არცერთ მტკიცებულებას არ აქვს ნინასწარ დადგენილი ძალა. სასამართლო მტკიცებულებებს აფასებს მათი ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური განხილვის საფუძველზე. ამასთან, სასამართლოს მიერ მტკიცებულებების შეფასება გულისხმობს მათ როგორც ინდივიდუალურ, ისე ერთობლივ შეფასებას, ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებული მტკიცებულების სახე – ექსპერტის დასკვნა მცოდნე პირის წერილობითი ინფორმაციაა, მის მიერ ჩატარებული გამოკვლევის მიმდინარეობისა და დადგენილი ფაქტობრივი მონაცემების შესახებ, რომელსაც საქმისათვის მტკიცებულების მნიშვნელობა აქვს. აღნიშნული მტკიცებულების შემოწმება და სათანადოდ შეფასება მტკიცების პროცესის აუცილებელი შემადგენელი ნაწილია. ამასთან, სსკ-ის 172-ე მუხლის თანახმად, ექსპერტის დასკვნა სასამართლოსთვის სავალდებულო არ არის, თუმცა მისი უარყოფა უნდა მოხდეს სასამართლოს დასაბუთებული დასკვნის საფუძველზე.

საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ განსახილველი დავის გადაწყვეტისათვის არსებითი გარემოების დასადგენად მნიშვნელოვანია სარეალიზაციო ქონებასთან დაკავშირებული მტკიცებულებების – აუდიტის და ექსპერტიზის დასკვნების ურთიერთშედარება, მათი სწორად შეფასება, თუმცა სააპელაციო სასამართლოს საქმეში არსებული შესაბამისი მტკიცებულებები სათანადოდ არ შეუფასებია. საქმეზე წარმოდგენილი აუდიტის და ექსპერტიზის დასკვნების ურთიერთშედარებით დგინდება, რომ მათში ასახული მონაცემები არსებითად განსხვავებულია სარეალიზაციო უძრავი ქო-

ნების შეფასებასთან მიმართებაში, კერძოდ, შპს „...ის“ 30.10.2017წ. №170/2017 დასკვნაში მითითებულია, რომ შესაფასებელი უძრავი ქონება წარმოადგენს ერთსართულიან კაპიტალურ საცხოვრებელ სახლს, რომელსაც გააჩნია შესასვლელი ლითონის ერთფრთიანი კარი. აღნიშნული დასკვნით ქონების საბაზრო საორიენტაციო ღირებულება განსაზღვრულია 105,000 ლარით. რაც შეეხება მოსარჩევის ინიციატივის საფუძველზე შპს „ა...ის“ მიერ შედგენილ 12.12.2017წ. №11/6 აუდიტორულ დასკვნას, მასში მითითებულია, რომ შესაფასებელი ქონება – საცხოვრებელი სახლი კაპიტალურია, წინა მხრიდან ერთსართულიანია, ხოლო უკანა მხრიდან – ორსართულიანი. ადგილმდებარეობის და სახლის ფიზიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით, ლ. ლ-ის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონება შეფასდა 219157,65 ლარად. მნიშვნელოვანია, რომ შპს „...ის“ სარეალიზაციო ქონების შეფასებისას დაეყრდნო საჯარო რეესტრის მონაცემებს, ამასთან, ექსპერტიზის ჩატარების დროს საცხოვრებელი სახლის შიდა ინტერიერის დათვალიერება და დასურათება არ მომხდარა, ხოლო შპს „ა...ი“ დაეყრდნო ფაქტობრივ მდგომარეობას და შეფასება განახორციელა ბინის საერთო ფართის მიხედვით. ამდენად, უდავოა, რომ ბინის ლირებულებასთან მიმართებაში მითითებული დასკვნები მკვეთრად განსხვავდება ერთმანეთისაგან, თუმცა გასაჩივრებული განჩინება არ შეიცავს მსჯელობას, განსხვავების პირობებში ერთ-ერთი დასკვნისათვის უპირატესობის მინიჭების აუცილებლობის შესახებ. სააპელაციო სასამართლომ შესაბამისი საფუძვლის მითითების გარეშე უარყო მოსარჩელის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები.

საკასაციო სასამართლო საყურადღებოდ მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ სპეციალური ცოდნის არქონის ან წარდგენილ მტკიცებულებათა არასარწმუნობის შემთხვევაში, გარემოებათა დამატებითი გამოკვლევის მიზნით, სასამართლოს გააჩნია საპროცესო კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილება – მიიწვიოს სპეციალისტი და დასკვნასთან დაკავშირებით მიიღოს შესაბამისი განმარტება, რასაც ასევე მტკიცებულებით მნიშვნელობა აქვს. მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო სასამართლომ ჩათვალა, რომ მოსარჩელის მიერ საქმეზე წარმოდგენილი შპს „ა...ის“ 12.12.2017წ. №11/6 დასკვნა ზოგადინფორმაციული ხასიათისაა და არ შეიცავს „ბულალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ კანონით გათვალისწინებულ სავალდებულო მონაცემებს, თუმცა გაურკვეველია, კონკრეტულად რას ეფუძნება სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება აუდიტის დასკვნის მითითებული კანონის ნორმებთან შეუსაბამობის თაობაზე. გასაჩივრებული განჩინება ასევე არ შეიცავს სათანადო დასაბუთებას იმის თაობაზე, რომ მი-

თითებული აუდიტის დასკვნა არ არის შედგენილი და ხელმოწერილი სერტიფიცირებული შემფასებლის მიერ. სააპელაციო სასამართლო, სადაც შემთხვევასთან მიმართებაში სათანადო განმარტების გარეშე მოიხმობს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ კანონის 28.8 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტს, რომლის თანახმად, 2019 წლის პირველ ივლისამდე, საშემფასებლო საქმიანობის შესახებ საკანონმდებლო აქტის შემუშავებამდე და მის ამოქმედებამდე, საშემფასებლო მომსახურების გაწევის უფლება უნდა მიეცეს მხოლოდ აკრედიტებულ შემფასებელთა სერტიფიკაციის ორგანოს მიერ სერტიფიცირებულ შემფასებელს. შეფასების განხორციელების და შეფასების ანგარიშზე/დასკვნაზე ხელის მოწერის უფლება ენიჭება აკრედიტებული შემფასებელთა სერტიფიკაციის ორგანოს მიერ სერტიფიცირებულ შემფასებელს.

საკასაციო სასამართლო ასევე საყურადღებოდ მიიჩნევს განსახილველ საქმეზე სასარჩელო მოთხოვნის ფორმულირებას და თვლის, რომ მოთხოვნა საჭიროებს დაზუსტებას, შემდეგ გარემოებათა გამო:

როგორც აღინიშნა, განსახილველ საქმეზე მოსარჩელის ინტერესია, აუქციონზე რეალიზაციამდე კერძო აღმასრულებლის მიერ მისი ქონების რეალური ღირებულების განსაზღვრა. ამასთან, მოსარჩელე მოითხოვს, რომ კერძო აღმასრულებელს დაევალოს ქუთაისში, ...ას ქ. ...-ში მდებარე მისი კუთვნილი უძრავი ქონების შეფასება მოახდინოს სსიპ ღევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს დასკვნის შესაბამისად, თუმცა საქმეში ასეთი დასკვნა წარმოდგენილი არ არის.

საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 83.1 მუხლის თანახმად, მხარეები სარგებლობენ თანაბარი საპროცესო უფლებებით. მათ უფლება აქვთ წარადგინონ მტკიცებულებანი, მათ შორის, ექსპერტის (საექსპერტო დაწესებულების) დასკვნები. ამავე კოდექსის 102-ე მუხლის თანახმად თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამდენად, საპროცესო კანონმდებლობა მხარეს აძლევს შესაძლებლობას, შეხედულებისამებრ, იმ მტკიცებულების (მათ შორის – ექსპერტის დასკვნის) ობიექტურობაზე მიუთითოს, რომლის გაზიარების აუცილებლობაც მიაჩნია საჭიროდ სადაც საკითხთან მიმართებაში. ამასთანავე, სასამართლოს შესაძლებლობა – იმსჯელოს მხარის მიერ მითითებული დასკვნის უპირატესობაზე სხვა დასკვნებთან მიმართებაში, უნდა გამომდინარეობდეს რეალურად არსებული მტკიცებულებებიდან. მოცემულ შემთხვევაში, ნათელია მოსარჩელის ზოგადი ინტერესი – მის საკუთრებაში არსებული სარეალიზაციო

უძრავი ქონების შეფასება „სააღსრულებო წარმოების შესახებ“ სა-ქართველოს კანონის მოთხოვნათა დაცვით, ობიექტური ექსპერ-ტიზის დასკვნის საფუძველზე, თუმცა სასარჩელო მოთხოვნის კონკრეტული შინაარსი არ გამომდინარეობს საქმეში არსებული მტკიცებულებებიდან. მართალია, მოსარჩელის მხრიდან უძრავი ქონების შეფასების საფუძვლად სისპ „ლევან სამხარაულის სახე-ლობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს“ დასკვნა-ზე მითითება გამომდინარეობს უძრავი ქონების ობიექტურად შე-ფასების ინტერესიდან და ადასტურებს მხარის შეხედულებას ბი-უროს მიერ გაცემული დასკვნების მაღალკალიფიციურობაზე, თუმცა არსებული ფაქტობრივი მოცემულობა სხვა დასკვნებთან მიმართებაში მისი შედარების შესაძლებლობას არ იძლევა. ამრი-გად, მოსარჩელებ უნდა დააზუსტოს სასამართლო მოთხოვნა, კერ-ძოდ: იგი აღმასრულებლისაგან მოითხოვს ქონების ობიექტურად შეფასებას საქმეში მის მიერ წარმოდგენილი დასკვნების საფუძ-ველზე თუ ითხოვს შეფასება მოხდეს სისპ „ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს“ დას-კვნის შესაბამისად, რაც შეუძლებელია, საქმეში ამ დასკვნის არარ-სებობის გამო.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პა-ლატა მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ მოცემულ განჩი-ნებაში ასახული მითითებების გათვალისწინებით უნდა იმსჯელოს სასამართლო მოთხოვნის დაზუსტებაზე, მის საფუძვლიანობაზე და მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება. ამდენად, საკასაციო სა-ჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, საქართველოს სამო-ქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლის საფუძველზე უნდა გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაცი-ულ საქმეთა პალატის 21.11.2018წ. გასაჩივრებული განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვის მიზნით დაუბრუნდეს იმავე სასამარ-თლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ად-მინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნა-წილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 257-ე და 412-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ლ. ლ-ის საკასაციო საჩივარი დაემაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრა-

ციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 21 ნოემბრის განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვის მიზნით დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;

3. მხარეთათვის სახელმწიფო ბაჟის დაკისრების საკითხი გადაწყდეს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას;

4. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სააღსრულებო პიუროს აღმასრულებლის განკარგულების პათილად ცეობის საფუძველი

გადაცვეტილება საქართველოს სახელით

№შა-881(კ-19)

25 თებერვალი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს აღმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. ქადაგიძე,
ქ. ცინცაძე

დავის საგანი: ქონების ნატურით გადაცემის შესახებ აღმასრულებლის განკარგულების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ საგადასახადო დავალი-ანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ორნისძიებების გატარების მიზნით, საგადასახადო კოდექსის 241-ე მუხლის საფუძველზე, შემოსავლების სამსახურის მიერ 06.02.2013წ. გამოიცა №027-18 ბრძანება სს „...ს“ ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ. ბრძანების საფუძველზე 25.02.2013წ. შედგა სს „...ს“ ქონებაზე ყადაღის დადების №027-18 აქტი, კერძოდ, სს „...ს“ საკუთრებად საჯარო რეესტრში №... საგადასტრო კოდით რეგისტრირებულ მთელ უძრავ ქონებას – მინის ნაკვეთს და მასზე განთავსებულ შენობა-ნაგებობებს (ზუგდიდში, ...ას ქ. №1-ში მდებარე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 75 661 კვ.მ. მინას, მასზე განთავსებულ შენობა-ნაგებობებს) დაედო ყადაღა.

სამეცნიერო და ზემო სვანეთი სააღსრულებო ბიურომ 28.02.2013წ. შუამდგომლობით მიმართა ზუგდიდის რაიონულ სა-

სამართლოს, რომლითაც სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს შორის 14.04.2011წ. დადებული ხელშეკრულების, საგადასახადო კოდექსის 241-ე, 242-ე მუხლების, სასკ-ის VII² თავის შესაბამისად, მოითხოვა სს „...ს“ საგადასახადო ბრძანების გამოცემა სპეციალიზებულ ღია საჯარო აუქციონზე ყადაღის აქტებში მითითებული ქონების რეალიზაციის შესახებ. შუამდგომლობის აღძვრის მომენტისთვის სს „...ს“ აღიარებული საგადასახადო დავალიანება შედარების აქტის თანახმად 33272,62 ლარს შეადგენდა. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 27.03.2013წ. ბრძანებით (საქმე №3/27-13) შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა და დადგინდა სპეციალიზებული ღია აუქციონის გამართვის გზით სს „...ს“ (ს/ნ: ...) ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციია, ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის დღისათვის არსებული დავალიანების ფარგლებში.

ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს მიერ 18.09.2013წ. ამოინტრა სააღსრულებო ფურცელი, რომლის საფუძველზე 27.09.2013წ. დაიწყო სააღსრულებო საქმის წარმოება. აღმასრულებელმა 31.10.2016წ. საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს მიმართა შემოსავლების სამსახურის მიერ ყადაღადადებულ ქონებაზე ყადაღის რეგისტრაციის, ხოლო სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს შეფასების სამსახურს – ყადაღადადებული ქონების შეფასების მოთხოვნით.

სსიპ შემოსავლების სამსახურმა განცხადებით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს და საგადასახადო დავალიანების გადახდის უზრუნველყოფის მიზნით სს „...ს“ დაყადაღებული ქონების მიმართ ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს მიერ 18.09.2013წ. გაცემული №3/27 სააღსრულებო ფურცლის აღსრულება მოითხოვა. სამეცნიერო და ზემო სკანერის სააღსრულებო ბიუროს მიერ მიღებულ იქნა კრედიტორ – სსიპ შემოსავლების სამსახურის განცხადება აღსრულების თაობაზე, მოვალე სს „...ს“ მიმართ და საქმეს მიენიჭა ნომერი – №13059029.

31.05.2016წ. აღმასრულებლის მიერ გაიგზავნა წინადადება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ, რომლითაც მოსარჩელეს ეცნობა, რომ მას 7 (შვიდი) დღის ვადაში წებაყოფლობით უნდა გადაეხსადა სააღსრულებო ფურცლით გათვალისწინებული თანხა, მოვალე გაფრთხილებულ იქნა, რომ ფულადი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში განხორციელდებოდა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული იძულებითი მოქმედებები. აღმასრულებლის წინადადება გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ სს „...ს“ დირექტორს 31.05.2016წ. ჩაბარდა.

შეფასების სამსახურის ექსპერტიზის დაკვინით ქონების საბაზ-

რო ლირებულება განისაზღვრა 3 723 000 ლარით – 1 496 000 აშშ დოლარით. 10.11.2016წ. აღმასრულებელმა სს „...ს“ მიმართ გამოსცა „გაფრთხილება აუქციონის დაშვების შესახებ“, რომელშიც მიეთითა, რომ აუქციონის წესით მოხდებოდა ქონების რეალიზაცია არსებული დავალიანების ფარგლებში. 03.05.2017წ. აღმასრულებელმა შემოსავლების სამსახურისაგან მოითხოვა ინფორმაცია დავალიანების ოდენობის შესახებ. შემოსავლების სამსახურის მიერ სააღსრულებო ბიუროს ეცნობა, რომ 10.05.2017წ. მონაცემებით სს „...ს“ საგადასახადო დავალიანება 138 991,78 ლარს შეადგენდა.

პირველი იძულებითი აუქციონი 20.04.2017წ. უშედეგოდ დასრულდა. იმავე დღეს ქონება სავაჭროდ გატანილ იქნა პირველ განმეორებით აუქციონზე, რომელიც 28.04.2017წ. ასევე უშედეგოდ დასრულდა. 11.05.2017წ. გამოცხადდა მეორე განმეორებითი აუქციონი, რომელიც 19.05.2017წ. კვლავ უშედეგოდ დასრულდა. 22.05.2017წ. აღმასრულებლის მიერ გაიცა №A13059019-021/001 განკარგულება უძრავი ქონების (მდებარე: ქ. ზუგდიდი, ...ას ქ. №1, ს.კ. ...) სახელმწიფო საკუთრებაში ნატურით გადაცემის შესახებ. სახელმწიფოსათვის გადაცემული უძრავი ქონება, მდებარე: ქ. ზუგდიდი, ...ას ქ. №1, ს.კ. ... (ნაკვეთის წინა ნომერი: ...), საჯარო რეესტრში სახელმწიფო საკუთრებად დარეგისტრირდა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 30.05.2007წ. გადაწყვეტილებს საფუძველზე. სახელმწიფოსათვის გადაცემული ქონების საბაზრო ღირებულებამ 3 723 000 ლარი შეადგინა. საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 30.07.2010წ. №144 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქციის მე-2 მუხლის მე-6 პუნქტის თანახმად, სს „...ს“ საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების ღირებულება ნატურით გადაცემისას შეადგენდა – 1 861 500 ლარს.

სს „...ს“ წარმომადგენელმა 26.06.2017წ. საჩივრით მიმართა ეროვნულ ბიუროს, რომლითაც მოითხოვა აღმასრულებლის 22.05.2017წ. №A13059019-021/001 განკარგულების ბათილად ცნობა. ეროვნული ბიუროს 29.06.2017წ. ბრძანებით საჩივარი განუხილველად იქნა დატოვებული.

31.05.2017წ. სს „...ს“ დირექტორმა მიმართა შემოსავლების სამსახურს განცხადებით საგადასახადო შეთანხმების გაფორმების შესახებ, რომელიც 01.06.2017წ. დაზუსტდა. განცხადების თანახმად, საგადასახადო დავალიანება 139 837,67 ლარით განისაზღვრა, 01.07.2017წ. მდგომარეობით საგადასახადო დავალიანება შედარების აქტში დაფიქსირდა 141 148,81 ლარის ოდენობით. სს „...ს“ კუთვნილი ყადაღადებული ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში ნატურით გადაცემის გამო საგადასახადო შეთანხმება არ გაფორმდა.

სს „...მ“ აღძრული სარჩელით მოითხოვა სსიპ აღსრულების ეროვ-

ნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის 22.05.2017წ. №A 13059019-021/001 განკარგულების ბათილად ცნობა. მოსარჩევემ აღნიშნა, რომ სს „...ს“ წარმომადგენელმა 26.06.2017წ. საჩივრით მიმართა აღსრულების ეროვნულ ბიუროს და მოითხოვა აღმასრულებლის მიერ 22.05.2017წ. გაცემული განკარგულების ბათილად ცნობა. მოუხედავად იმისა, რომ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარეს სზაკ-ის შესაბამისად შეეძლო საჩივრის განხილვა და თავისი ინიციატივითაც უფლებამოსილი იყო ბათილად ეცნო აღმასრულებლის განკარგულება, სს „...ს“ საჩივარი 29.06.2017წ. ბრძანებით განუხილველად იქნა დატოვებული, რამაც განაპირობა სასამართლოსათვის მიმართვის აუცილებლობა. საგადასახადო კოდექსის 241-ე, 242-ე მუხლების თანახმად, საგადასახადო ორგანო/აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია მოითხოვოს მოვალის ყადაღადადებული ქონების პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აღიარებული საგადასახადო დავალიანება ქონების საბაზრო ღირებულების ტოლია ან აღემატება მას. უზრუნველყოფის ღონისძიება – ყადაღა შემოიფარგლება აღიარებული საგადასახადო ვალდებულების მოცულობით, რაც არის გარანტი იმისა, რომ მოხდეს სწორედ იმ ოდენობის და მოცულობის გადასახადის ამოღება, რომლის არსებობასაც ადასტურებს. რეალიზაციის დღისათვის არსებული დავალიანების ოდენობაში სასამართლოს არ დაუდგენია მომავალში წარმოშობილ დავალიანებაზე. ბიუროს უნდა გაერკვია შუამდგომლობაში მითითებული დავალიანებიდან რამდენი იყო რეალიზაციის დღისათვის გადაუხდელი, რომლის ფარგლებშიც უნდა მოეხდინა რეალიზაცია. სასამართლო ბრძანების მიღების შემდეგ მოვალის მიერ 16.09.2013წ. – 19.02.2014წ. პერიოდში გადახდილ იქნა 13200 ლარი, შესაბამისად, აღსასრულებელ ბრძანებაში მითითებული დავალიანებიდან გადაუხდელი რჩებოდა მხოლოდ 20 072,62 ლარი. მოსარჩევე აღნიშნავს, რომ ბიურომ აღსრულება არასწორად განახორციელა არ 20072,62 ლარის ოდენობით დავალიანებასთან მიმართებაში, არამედ 138 991,78 ლარის ოდენობით დავალიანებასთან მიმართებაში. მოსარჩევე აღნიშნავს, რომ თანხებს შორის სხვაობა არ არის გამონვეული მხოლოდ საურავით, ვინაიდან მოვალეს ბრძანების შემდგომაც დაერიცხა ძირითადი თანხები. მოსარჩევე მიიჩნევს, რომ სააღსრულებო ბიურომ ორი შესაძლო გადაწყვეტილებიდან (ქონების სახელმწიფოსათვის ნატურით გადაცემა და ქონების მოვალისათვის დაბრუნება) პროპორციულობისა და თანაზომიერების პრინციპის გათვალისწინებით არ დაასაბუთა ქონების სახელმწიფოსათვის გადაცემის გადაწევება, არ დაიცვა კრედიტორისა და მოვალის ინტერესების

ბალანსი, რის შედეგადაც მცირე ოდენობის (20 ათასი ლარის) და-ვალიანების სანაცვლოდ სახელმწიფო საკუთრებაში ამოილო გა-ცილებით დიდი ღირებულების (3,7 მლნ. ლ.) სამენარმეო-ეკონომი-კური საქმიანობსათვის განკუთვნილი უძრავი ქონება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 13.03.2018წ. გადაწყვეტი-ლებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. სასამართლომ აღნიშნა, რომ საგადასახადო კანონმდებლობა ითვალისწინებს საგადასახადო და-ვალიანების უზრუნველყოფის ორ სხვადასხვა საშუალებას – ყა-დაღადადებული ქონების აუქციონის წესით რეალიზაციას (საგა-დასახადო კოდექსის 242-ე მუხ.). და პირდაპირ სახელმწიფო სა-კუთრებაში გადაცემას („მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამონერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასა-ხადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძი-ებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმის წარმოე-ბის წესი“). „საალსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 77¹ მუხ-ლი ითვალისწინებს ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში ნატურით გადაცემის შესაძლებლობას გარკვეული წინაპირობების არსებო-ბისას. სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში განხორ-ციელდა „საალსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით გათვალის-წინებული აღსრულების ფარგლებში სახელმწიფოსათვის ქონების ნატურით გადაცემა და არა საგადასახადო კოდექსის 25-ე თავით დადგენილი საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზ-რუნველყოფა – პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის სახით. შესაბამისად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ უსაფუძლოა მო-ცემულ შემთხვევაში საგადასახადო კოდექსის 242-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული შეზღუდვის გავრცელება. სასამარ-თლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის მოსაზრება, რომ საალსრულებო ბიუროს ორი შესაძლო გადაწყვეტილებიდან (ქონების სახელმწი-ფოსათვის ნატურით გადაცემა და ქონების მოვალისათვის დაბ-რუნება), პროპორციულობისა და თანაზომიერების პრინციპის გათ-ვალისწინებით, არ დაასაბუთა ქონების სახელმწიფოსათვის გადა-ცემის გადაწყვეტილება და არ დაიცვა კრედიტორისა და მოვალის ინტერესების ბალანსი. სასამართლომ სზაკ-ის 5.1 მუხლზე მითი-თებით აღნიშნა, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს უფლებამოსი-ლების განხორციელების სავალდებულო პრინციპია – უფლებამო-სილების კანონის საფუძველზე განხორციელება, „საალსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლის 1¹ პუნქტის საფუძ-ველზე ორგანო ვალდებულია მიიღოს ყველა კანონიერი ზომა აღ-სასრულებელი გადაწყვეტილების რეალურად აღსრულებისთვის.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით

გასაჩივრდა სს „...ს“ მიერ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 05.03.2019 წ. განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება. სააპელაციო პალატამ გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს მოსაზრება საგადასახადო კოდექსის 242-ე მუხლის გავრცელების დაუშვებლობაზე. სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ 242-ე მუხლი ითვალისწინებს საგადასახადო დავალინების გადახდევინების უზრუნველყოფის ორ სხვადასხვა საშუალებას – ყადაღადადებული ქონების აუქციონის წესით რეალიზაციას და პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის წესი და პროცედურა განისაზღვრება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 31.12.2010წ. №994 ბრძანებით დამტკიცებული „წესით“, ხოლო ყადაღადადებული ქონების აუქციონით რეალიზაციის წესზე მიუთითებს საგადასახადო კოდექსის 242.3 მუხლი, რომლის თანახმად მოვალის საგადასახადო გირავნობით/იპოთეკით დატვირთული და ყადაღადადებული ქონების აუქციონის წესით რეალიზაციას ახორციელებს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო მოსამართლის ბრძანების საფუძველზე, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით დადგენილი წესით. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 77¹ მუხლი ითვალისწინებს ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში წატურით გადაცემის შესაძლებლობას. სააპელაციო პალატამ მართებულად მიიჩნია საქალაქო სასამართლოს მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, რომ მოცემულ შემთხვევაში განხორციელდა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული აღსრულების ფარგლებში სახელმწიფოსათვის ქონების ნატურით გადაცემა და არა საგადასახადო კოდექსის XXXV თავით დადგენილი საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფა – პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის სახით. შესაბამისად, უსაფუძვლოა საგადასახადო კოდექსის 242-ე მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვის გავრცელების მოთხოვნა.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრდა სს „...ს“ მიერ, რომელიც ითხოვს სააპელაციო სასამართლოს განჩინების გაუქმებას, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის სრულ დაკმაყოფილებას, თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის 22.05.2017წ. განკარგულების ბათილად ცნობას. კასატორი თვლის, რომ სააპელაციო პალატამ არასწორად განმარტა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 77¹ მუხლი, არ გამოიყენა დისკრიციული უფლებამოსილების გამოყენების, თანაზომიერების და პროპორციულობის სამართლებრივი პრინციპი. სასამართლომ საგადასახადო დავალიანების ოდენობა არ შეუპირის-

პირა და არ დაადგინა, რომ საგადასახადო დავალიანების ოდენობას ქონების ღირებულება ორჯერზე მეტად აღემატებოდა. კასატორი თვლის, რომ უნდა დადგინდეს კრიტერიუმი, რომლის საფუძველზე „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 77¹ მუხლის შესაბამისად სააღსრულებო ბიურომ ქონება ნატურით უნდა გადასცეს სახელმწიფო საკუთრებაში ან მოვალეს დაუბრუნოს ქონება და მასზე მოხსნას ყადაღა. კასატორის აზრით, ასეთ კრიტერიუმს წარმოადგენს ქონების ღირებულება: თუ ქონების ღირებულება დავალიანებას ორჯერზე მეტად აღემატება, მაშინ არ უნდა მოხდეს ქონების ნატურით სახელმწიფოსათვის გადაცემა. წინააღმდეგ შემთხვევაში შესაძლებელია, მაგ. დავალიანება იყოს 100 ლარი, ხოლო ნატურით სახელმწიფო საკუთრებაში მიექცეს 1 მილიონი ღირებულების ქონება. კასატორი თვლის, რომ სასამართლომ ფაქტობრივად დააკანონა სახელმწიფოს მიერ კერძო საკუთრების ხელყოფა, საკუთრების ჩამორთმევა ფორმალური ნიშნით.

კასატორი თვლის, რომ აღსასრულებელი სასამართლო ბრძანების მიხედვით საგადასახადო დავალიანების ფარგლებს არ უნდა სცდებოდეს რეალიზებული ქონების ღირებულება. აღნიშნულის დასადასტურებლად კასატორი უთითებს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 24.01.2007წ. ბრძანებას (საქმე №3/7132-16), რომლითაც შემოსავლების სამსახურს უარი ეთქვა ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის შესახებ შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე იმ ერთადერთი მოტივით, რომ „ყადაღადადებული ქონების ღირებულება გაუმართლებლად არ უნდა აღემატებოდეს დავალიანების მოცულობას“. აღსასრულებელ ბრძანებაში აღნიშნულია, რომ ყადაღადადებული ქონების რეალიზაცია მომზდარიყო რეალიზების დღისთვის არსებული საგადასახადო დავალიანების ფარგლებში. კასატორი თვლის, რომ აღსრულებისათვის მნიშვნელოვანი აუქციონის მომენტისათვის არსებული საერთო დავალიანება კი არ იყო, არამედ ყადაღის დადების მომენტისათვის არსებული ანუ აღსასრულებელი ბრძანებით ნაგულისხმევი აღიარებული საგადასახადო დავალიანებიდან გადაუხდელი დავალიანება (დაახლოებით 20 ათასი ლ. და არა 140 ათასი ლ.).

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 31.12.10წ. №944 ბრძანებით დამტკიცებული „წესის“ 55-ე მუხლის, აგრეთვე საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 30.07.10წ. №144 ბრძანებით დამტკიცებული „წესის“ 2.6 მუხლის თანახმად, თუ ქონება ნატურით მიექცევა სახელმწიფო საკუთრებაში, დავალიანება იფარება მისი ღირებულების ნახევრით. შესაბამისად, კასატორი მიიჩნევს, რომ იმ შემთხვევაში, როდესაც ქონების ღირებულება ორჯერ მეტად აღემატება დავალიანებას, დაუშვებელია გადასახადის გადამხდელის ქო-

ნების ნატურით გადაცემა. მოცემულ შემთხვევაში დავალიანება ჩამოიწერა, მაგრამ ზედმეტი თანხა არც ზედმეტობაში ასახულა და არც გადამხდელს დაბრუნებია. საალსრულებო ორგანომ გადან-ყვეტილება უნდა მიიღოს საკუთრების უფლების დაცვის, აღსრუ-ლების თანაზომადობის, საჯარო და კერძო ინტერესების პროპორ-ციულობის, დასაბუთების პრინციპებიდან გამომდინარე. სზაკ-ის მე-7 მუხლის თანახმად, დისკრეციული უფლებამოსილების გან-ხორციელებისას არ შეიძლება გამოიცეს აქტი, თუ პირის კანონით დაცული უფლებებისა და ინტერესებისათვის მიყენებული ზიანი არსებითად აღემატება იმ სიკეთეს, რომლის მისაღებადაც იგი გა-მოიცა, აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამო-იწვიოს პირის უფლებების და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზ-დუდვა.

კასატორი აღნიშნავს აგრეთვე, რომ ქონების ყადაღისაგან გა-თვისუფლებისა და მოვალისათვის დაბრუნების შედეგები არ უქ-მნის საგადასახადო დავალიანებას გადაუხდელობის საფრთხეს, ვი-ნაიდან ქონება თავისუფლდება საალსრულებო ბიუროს მიერ გა-მოყენებული ყადაღისაგან, მაგრამ არ უქმდება საგადასახადო ყა-დაღა და საგადასახადო გირავნობა/იპოთეკა, შესაბამისად, ქონე-ბა რჩება როგორც საგადასახადო უზრუნველყოფი საშუალება. კა-სატორი საქმის ფაქტობრივი გარემოებასთან დაკავშირებით პრე-ტენზიის სახით აღნიშნავს, რომ საქმისათვის არსებითი მნიშვნე-ლობის მქონე გარემოებას ნარმოადგენდა დავალიანების მოცუ-ლობა, შეუმდგომლობის აღმრის მომენტისათვის სს „...ს“ საგადა-სახადო დავალიანება 33472,53 ლარს შეადგენდა, დავალიანები-დან სს „...ს“ მიერ 16.02.2013წ. – 19.02.2014წ. პერიოდში გადახდილ იქნა 13 200 ლარი, აღიარებული დავალიანება 20 272,53 ლარს შე-ადგენდა, აღმასრულებელმა შემოსავლების სამსახურიდან მოით-ხოვა ინფორმაცია დავალიანების ოდენობის შესახებ, რაზეც ბიუ-როს ეცნობა, რომ 10.05.2017წ. მონაცემებით სს „...ს“ საგადასახა-დო დავალიანება 138 991,78 ლარს შეადგენდა, თუმცა სასამარ-თლო გადაწყვეტილება 20 272,53 ლარს შეადგენდა. კასატორი თვლის, რომ საკითხს საალსრულებო ბიურო ფორმალურად მიუდ-გა, აუქციონის უმედეგოდ დამთავრების შემდეგ პირდაპირ მიიღო ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში ნატურით გადაცემის გადან-ყვეტილება, საალსრულებო ნარმოების მხოლოდ ფირმალური წე-სების დაცვით ჩატარება არ ადასტურებს მის მართლზომიერებას. ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა არ გაითვალისწინეს ქონების ნატურით სახელმწიფო საკუთრებაში მიკცევისათვის დავალიანე-ბის და ქონების ლირებულების თანაფარდობის მნიშვნელობა. დარ-ღვეულია კომპანიის საკუთრების უფლება, საჯარო და კერძო ინ-

ტერესების პროპორციულობის და თანაზომიერების პრინციპი.

საკასაციო სასამართლოს სხდომაზე კასატორის წარმომადგენელმა მხარი დაუჭირა საკასაციო საჩივარს და მოითხოვა მისი დაკმაყოფილება. მოწინააღმდეგე მხარის – თბილისის სააღსრულებო ბიუროს წარმომადგენელმა საკასაციო საჩივრის საფუძვლები არ ცნო და მოითხოვა საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა უსაფუძვლობის გამო. მესამე პირების – სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს და სსიპ შემოსავლების სამსახურის წარმომადგენლებმა მხარი არ დაუჭირეს საკასაციო საჩივარს უსაფუძვლობის გამო.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების და საკასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლის, მხარეთა ახსნა-განმარტების მოსმენის შედეგად თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ 27.09.2013წ. წარმოებაში მიიღო ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს მიერ 18.09.2013წ. გაცემული №3/27-12 სააღსრულებო ფურცელი, რომლის მიხედვით დაკმაყოფილდა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აღსრულების ეროვნული ბიუროს სამეცნიეროსა და ზემო სვანეთის სააღსრულებო ბიუროს შუამდგომლობა და სპეციალიზებული ღია აუქციონის გამართვის გზით რეალიზაციას დაექვემდებარა სს „ს“ ყადაღადადებული ქონება, რეალიზაციის დღისთვის არსებული დავალიანების ფარგლებში. ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ აქტის (...) თანახმად, ყადაღა დაედო ქ. ზუგდიდში, ...ას ქ. №1-ში მდებარე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მინას და მასზე განთავსებულ შენობა-ნაგებობებს (ს/კ: (...). დაყადაღებული ქონების რეალიზაციის მიზნით 12.04.2017წ. გამოცხადდა პირველი იძულებითი აუქციონი, რომელიც უშედეგოდ დასრულდა ამავე წლის 20 აპრილს. იმავე დღეს ქონება გატანილ იქნა პირველ განმეორებით აუქციონზე, რომელიც ასევე უშედეგოდ დასრულდა 28.04.2017წ.. ქონების რეალიზაციის მიზნით 11.05.2017წ. გამოცხადდა მეორე განმეორებითი აუქციონი, რომელიც დასრულდა უშედეგოდ 19.05.2017წ.. აღმასრულებლის მიერ 22.05.2017წ. გაიცა №A13059019-021/01 განკარგულება უძრავი ქონების (მდებარე: ქ. ზუგდიდი, ...ას ქ. №1, ს.კ....) სახელმწიფო საკუთრებაში ნატურით გადაცემის შესახებ.

საგადასახადო კოდექსის 242-ე მუხლი განსაზღვრავს საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ორ სხვადასხვა საშუალებას – ყადაღადადებული ქონების აუქციონის წე-

სით რეალიზაციას და პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემას. საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველსაყოფად კოდექსის 242-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, შუამდგომლობას პირის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის ან პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის შესახებ სასამართლო განიხილავს სასკ-ით დადგენილი წესით. ამდენად, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის დროს ყადაღადადებული ქონების რეალიზაცია და პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემა გამიჯნულია ერთმანეთისგან. პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის წესი და პროცედურა განსაზღვრულია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 31.12.2016. №994 ბრძანებით დამტკიცებული „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამონერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანებს დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართლდარღვევათა საქმის წარმოების წესით“, ხოლო ყადაღადადებული ქონების აუქციონის წესით რეალიზაციას აწესრიგებს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 242-ე მუხლი და „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონი. მოცემულ შემთხვევაში დადგინდა არა პირდაპირ სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემა, არამედ ყადაღადადებული ქონების რეალიზაცია. საგადასახადო კოდექსის 242-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მოვალის საგადასახადო გირავნობით/იპოთეკით დატვირთული და ყადაღადადებული ქონების აუქციონის წესით რეალიზაციას ახორციელებს საქართველოს იუსტიციის სამინიტროს მმართველობის სფეროში შემავალი სისპ აღსრულების ეროვნული ბიურო მოსამართლის ბრძანების საფუძველზე, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით დადგინდილი წესით.

„სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ამ კანონით დადგენილი წესით აღსრულებას ექვემდებარება სასამართლოს გადაწყვეტილება მოვალის (გადასახადის გადამხდელის) საგადასახადო გირავნობით/იპოთეკით დატვირთული, აგრეთვე ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის შესახებ. მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, კანონის მე-2 მუხლით გათვალისწინებული აღსასრულებელი გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულებას ახორციელებს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი სისპ აღსრულების ეროვნული ბიურო. ამავე მუხლის 1¹ პუნქტის თანახმად, აღსრულების ეროვნულ ბიუროსა და საგადასახადო ორგანოს შორის ხელშეკრულების არსებობის შემთხვევაში, ამავე ხელშეკ-

რულების საფუძველზე საგადასახადო კანონმდებლობით, საგადასახადო ორგანოს კომპეტენციისათვის მიკუთვნებული საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის მიზნით, დაყადაღებული ქონების რეალიზაციის და სხვა აუცილებელ მოქმედებებს ახორციელებს აღსრულების ეროვნული ბიურო. აღსრულების ეროვნული ბიურო, 5.1 მუხლის შესაბამისად, აღსრულებას უზრუნველყოფს თავისი სტრუქტურული ერთეულებისა და ტერიტორიული ორგანოების – სააღსრულებო ბიუროს მეშვეობით.

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 31.12.2010წ. №994 ბრძანებით დამტკიცებული „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამოწერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმის წარმოების წესის“ 46.1 მუხლის თანახმად, საგადასახადო ორგანო/აღსრულების ეროვნული ბიურო პირის ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციისან პირდაპირ სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის თაობაზე შუამდგომლობით მიმართავს რაიონულ (საქალაქო) სასამართლოს გადასახადის გადამხდელის საგადასახადო აღრიცხვის მიხედვით, ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ აქტის შედგენიდან 1 თვის ვადაში, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 69.1 მუხლის შესაბამისად, იძულებითი აუქციონი ტარდება ქონებაზე ყადაღის დადებიდან ერთი თვის ვადაში, ხოლო ამ კანონის 47.3 მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევაში – სააღსრულებო წარმოების დაწყებიდან 2 კვირის ვადაში. სსიპ შემოსავლების სამსახურმა სს „...ს“ დაყადაღებული ქონების მიმართ ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს მიერ 18.09.2013წ. გაცემული №3/27 სააღსრულებო ფურცლის აღსრულება მოითხოვა. სამეცნიერო და ზემო სვანეთის სააღსრულებო ბიუროს მიერ მიღებულ იქნა კრედიტორ სსიპ შემოსავლების სამსახურის განცხადება აღსრულების თაობაზე, მოვალე სს „...ს“ მიმართ (საქმე №A13059029). საქმის მასალებით დასტურდება, რომ სს „...ს“ ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ ბრძანება 06.02.2013წ. გამოიცა, სამეცნიერო-ზემო სვანეთის სააღსრულებო ბიურომ შუამდგომლობით სასამართლოს მიმართა 28.02.2013წ., საგადასახადო დავალიანება ამ მომენტისათვის შეადგენდა 33 272 ლარს, ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 27.03.2013წ. ბრძანებით შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა, დადგინდა აუქციონის გზით ყადაღადადებული ქონების რეალიზაცია რეალიზაციის დღისათვის არსებული დავალიანების ფარგლებში. მოვალე სს „...ს“ მიმართ სააღსრულებო ფურცელი გაიცა 18.09.2013წ., ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 29.10.2013წ. განჩინებით სა-

სამართლოს 17.03.2013წ. №3/27-13 ბრძანებაში დაშვებული უსწორობა გასწორდა – 27.03.2013წ. ბრძანებაში და 18.09.2013წ. სააღსრულებო ფურცელში შეტანილ იქნა შესწორება (შპს „...ს“ ნაცვლად მიეთითა სს „...“), ყადაღის დადგებიდან (06.02.2013წ.) პირველი აუქციონის ჩატარებამდე (20.04.2017წ.) გავიდა 4 წელზე მეტი ვადა, ყადაღის დადგების მომენტისათვის საგადასახადო დავალიანება შეადგნდა 33 272 ლარს, ხოლო აუქციონის ჩატარებისათვის 138 991 ლარს. გაურკვეველია თუ რის გამო არ მოხდა სასამართლო ბრძანების აღსრულება იმავე წელს, კანონით განსაზღვრულ სააღსრულებო წარმოების დაწყებიდან ორკვირიან ვადაში (69.1 მუხ.).

საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს ყადაღის მოცულობაზე, რომელზეც დამოკიდებულია აუქციონზე გატანილი ქონების ოდენობა და ქონების ღირებულება. თანხის გადახდევინების საქმეებზე სააღსრულებო წარმოების ეტაპებია: აღსრულების დაწყება, ქონებაზე ყადაღის დადგება, აუქციონის ჩატარება და კრედიტორისათვის თანხის გადაცემა („სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 25¹ მუხ.). აღსრულების დროს არ გარევეულა მოვალის ქონებაზე მიქცევის რიგითობის დაცულობა. იმ შემთხვევაში, თუ ქონების ღირებულება დავალიანებას მნიშვნელოვნად აღემატება, ხოლო დაყადაღებული სხვადასხვა ქონებაა, სააღსრულებო ორგანომ ის ქონება უნდა მიაქციოს სარეალიზაციოდ, რომელიც საკმარისი იქნება დავალიანების დასაფარავად. საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 30.01.11წ. №21 ბრძანებით დამტკიცებული №1 დანართის („იძულებით აუქციონის ჩატარების ფორმები და წესი“) 1.1 მუხლის თანახმად, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო უზრუნველყოფს აუქციონის ჩატარებას და განსაზღვრავს აუქციონზე გასატან ქონებას, საჭიროების შემთხვევაში ყოფს მას ლოტებად. იმის გათვალისწინებით, რომ სს „...ს“ კუთვნილი ქონება შედგებოდა რამდენიმე ობიექტისაგან, მთლიანი ქონება სოლიდური ღირებულების იყო და მისი საბაზო ღირებულება მნიშვნელოვნად აღემატებოდა საგადასახადო დავალიანებას, სს „...ს“ საკუთრებაში მყოფი შენობებიდან ერთ-ერთის გატანა საკმარისი იყო დავალიანების გადამეტებით დასაფარავად, შესაბამისად, არსებობდა მოვალის უძრავი ქონების დაყოფის საჭიროება. საქმეში დაცულია სს „...ს“ სამეტვალყურეო საბჭოს წევრების და აქციონერების 22.05.2017წ. მიმართვა, რომლის მიხედვით საგადასახადო დავალიანების გადასახდელად საკმარისი იქნებოდა საზოგადოების მინის ნაკვეთის უმნიშვნელო ნაწილის გაყიდვა ან რომელიმე ფუნქციონირების გარეშე დარჩენილი ერთ-ერთი შენობის დამლა და მასალების რეალიზაცია. ქონების ღირებულებისა და დავალიანების ოდენობის დისპროპორციის გამო, მიმართვის ავტორები ეჭვს გა-

მოთქვამენ აუქციონის პროცედურის საზოგადოების მთელი ქონების დაუფლების მიზნით ჩატარებასთან დაკავშირებით (საქმეში დაცულია აგრძელვე 14.05.2017წ. მიმართვა, ორმელშიც სს „...ს“ დირექტორი და აქციონერები აღნიშნავენ საზოგადოების კუთვნილი ქონების არაადეკვატურ ფასად რეალიზაციის დაუშვებლობაზე, სანარმოს განვითარების გეგმაზე, დაგალიანების დასაფარად დამატებითი ვადის მიცემაზე). საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სააღსრულებო სამსახური უნდა ცდილობდეს აღსრულების შედეგის მკვეთრი დისპროპორციის შემცირებას.

სსიპ აღსრულების ეროვნული ბუროს შეფასების სამსახურის 21.11.2016წ. №05/20-0694 დასკვნის თანახმად, სს „...ს“ სახელზე რიცხული ქ. ზუგდიდში, ...ას ქ. №1-ში, ს.კ. უძრავი ქონების ღირებულება, კერძოდ, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 75686 კვ.მ. დაზუსტებული მინის ნაკვეთისა და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობის (სახელდობრ, №1 ერთსართულიანი შენობა-ნაგებობის (განაშენიანების ფართი 33831,04 კვ.მ.), №2 ორსართულიანი შენობა-ნაგებობა (განაშენიანების ფართი 554,9 კვ.მ., გაუმჯობესებების მთლიანი ფართით – 1109,8 კვ.მ.) და №3 შენობა (განაშენიანების ფართი 62,71 კვ.მ.)), საბაზრო ღირებულება 3 723 000 ლარს (შეფასების მომენტისათვის 1 496 000 აშშ დოლარს) შეადგენს. აღნიშნულის გათვალისწინებით, გაურკვეველია თუ რა მოსაზრებებით იქნა გატანილი აუქციონზე მთელი ქონება, რატომ არ იყო შესაძლებელი მოვალეზე რიცხული ნაკვეთის ნაწილის ან ნაკვეთზე განლაგებული შენობებიდან ერთ-ერთის რეალიზაციით დავალიანების დაფარვა, ამასთანავე, არ იქნა მოყვანილი რაიმე დასაბუთებული არგუმენტაცია დაყოფის შემთხვევაში ქონების ნაწილის განკარგვის შეუძლებლობის, აქტივების დევალვაციის, აღნიშნულით დარჩენილი ქონების ლიკვიდურობის შენარჩუნების შეუძლებლობის შესახებ.

სარეალიზაციო მასიდან უძრავი ქონების ცალკეული ობიექტის (ნაკვეთის ნაწილის, შენობის) გამოყოფის შესაძლებლობას არ გამორიცხავს უძრავი ქონების ერთ საკადასტრო კოდზე რეგისტრაცია. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლის 1² პუნქტის თანახმად, აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია სააღსრულებო წარმოების მიზნებიდან გამომდინარე, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით მიმართოს შესაბამის ადმინისტრაციულ ორგანოს მოვალის საკუთრებაში არსებული შენობისათვის მიკუთვნებული მინის ნაკვეთის განსაზღვრის თაობაზე, ხოლო საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს – ამ მინის ნაკვეთზე საკუთრების უფლების რეგისტრაცი-

ის განხორციელების მიზნით. უძრავი ნივთი არის სარეგისტრაციო ობიექტი („საჯარო რეესტრის შესახებ“ კანონის მე-2 მუხ. „გ“ ქვ.პ.), რეგისტრაციაში დაინტერესებული პირის დეფინიციიდან გამომდინარე („საჯარო რეესტრის შესახებ“ კანონის მე-2 მუხ. „ზ“ ქვ.პ.) სააღსრულებო ორგანო ასეთად უნდა იქნეს მიჩნეული, შესაბამისად, იძულებითი აუქციონის ჩატარებამდე მას გააჩნდა ერთანი საკადასტრო კოდით რეგისტრირებული უძრავი ქონების დაყოფის რეგისტრაციის („საჯარო რეესტრის შესახებ“ კანონის 15⁴ მუხ.) მოთხოვნის უფლება. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 77¹ მუხლის, 50.12 მუხლის საფუძველზე ქონების ნატურით გადაცემის განკარგულება საჯარო რეესტრში სახელმწიფოს მესაკუთრედ რეგისტრაციას უნდა დაედოს საფუძვლად, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონი არ შეიცავს სახელმწიფოსათვის ქონების ნაწილის გადაცემის ამკრძალავ ჩანაწერს. ამდენად, იძულებით აღსრულების პროცესში დასაშვებია არა მთლიანი ქონების, არამედ მისი ნაწილის გადაცემა, ადეკვატური პროპორციით, სააღსრულებო ორგანო უფლებამოსილი იყო აგრეთვე განეკარგა არა მხოლოდ ერთ საკადასტრო კოდზე რეგისტრირებული უძრავი ქონების რეალური ნაწილი, არამედ მისი იდეალური წილიც, ვინაიდან კანონმდებლობით დასაშვებია ნივთზე, მათ შორის უძრავ ქონებაზე რამდენიმე პირის საზიარო უფლების (საერთო საკუთრების უფლების) არსებობა, რომელიც შესაძლოა საკადასტრო საზღვრების გამიჯვნის პროცესის გავლის გარეშეც იყოს თანასაკუთრებაში (სკის 953-ე მუხ.). საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 31.12.2019წ. №487 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო რეესტრის შესახებ ინსტრუქციის“ მე-17.1 მუხლის თანახმად, თუ უძრავ ნივთზე საერთო საკუთრების უფლება წარმოებობა რამდენიმე პირს, განცხადება შეიძლება წარადგინოს ნებისმიერმა თანამესაკუთრებ (ანალოგიური შინაარსის დებულებას შეიცავდა აღსრულების პერიოდში მოქმედი საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 15.01.2010წ. №4 ბრძანებით დამტკიცებული „საჯარო რეესტრის შესახებ“ ინსტრუქციის მე-14 მუხლის მე-14 პუნქტი). მოცემულ შემთხვევაში საზიარო საგანი გაყოფადია, შესაბამისად, თანასაკუთრების რეგისტრაციის შემთხვევაში, შემდგომში შესაძლებელი იქნებოდა საზიარო უფლების გაუქმება საგნის გამოყოფით (სკ-ის 964-ე მუხ.).

უძრავ ქონებაზე აღსრულებას ექვემდებარება მინის ნაკვეთები, შენობა-ნაგებობები და საჯარო რეესტრში შეტანილ უძრავ ქონებაზე საერთო საკუთრების წილი („სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 61-ე მუხ.). უძრავ ქონებაზე აღსრულება ხდება იძულებითი იძოთეკის რეგისტრაციით, იძულებითი აუქციონით ან სეკვესტრით (ქონების იძულებითი მართვით) (63.1 მუხ.). გადაწ-

ყვეტილების აღსრულებისას სახელმწიფოს წარმოადგენს ის სახელმწიფო ორგანო/პირი, რომლის გადაწყვეტილების საფუძველზედაც წარმოებს აღსრულება ან/და რომლის მიმართვის საფუძველზედაც გამოიტანა სასამართლომ აღსასრულებელი გადაწყვეტილება. ასეთი გადაწყვეტილების აღსრულებისას, აღსრულების ეროვნულ ბიუროსა და სახელმწიფო ორგანოს/პირს შორის დადგბული ხელშეკრულების საფუძველზე, აღსრულების ეროვნული ბიურო უფლებამოსილია წარმოადგინოს სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკა ან მუნიციპალიტეტი (18¹ მუხ.). ამდენად, კრედიტორს, რომლის წარმომადგენელია სააღსრულებო ბიურო, გააჩინა იძულებითი აღსრულების ერთი სახის სხვა სახით შეცვლის უფლებამოსილება (63.3 მუხ.), რომლის გამოყენება ასევე იძლეოდა დავალიანებასა და ნატურით გადაცემულ ლირებულებას შორის არსებული დისპროპორციის აღმოფხვრის შესაძლებლობას.

„სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 77¹ მუხლის მიხედვით, აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ ყოველი (პირველი, პირველი განმეორებითი, მეორე განმეორებითი) აუქციონის წარუმატებლად დასრულების შემდეგ ორი შესაძლო გადაწყვეტილებიდან ერთ-ერთი უნდა აირჩიოს, კერძოდ: პირველი აუქციონის შემდეგ ბიურო გამოსცემს ქონების ნატურით გადაცემის შესახებ განკარგულებას ან ატარებს ატარებს განმეორებით აუქციონს (77¹.1 მუხ.); პირველი განმეორებითი აუქციონის შემდეგ ბიურომ ან უნდა გამოსცემ ქონების ნატურით გადაცემის შესახებ განკარგულება ან ატარებს მეორე განმეორებით აუქციონს (77¹.2 მუხ.); თუ მეორე განმეორებით აუქციონზედაც არ გამოვლინდა გამარჯვებული პირი, ბიურო უფლებამოსილია აუქციონის დასრულებიდან 15 დღის ვადაში გამოსცეს ქონების ნატურით გადაცემის შესახებ განკარგულება, თუ განკარგულება არ გამოიცა აღნიშნულ ვადაში, ეს ქონება თავისი უფლდება ყადაღისაგან და უბრუნდება მოვალეს. ის გარემოება, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო აღსრულების პროცესში მოქმედებს დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში (აღსრულების სახის არჩევა, შეცვლა, ქონების ნატურით გადაცემა ან ქონების მოვალისათვის დაპრუნება), საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, არ გამორიცხავდა ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულებას გაეთვალისწინებინა დისკრეციული უფლებამოსილების გამოყენების წესები, მხედველობაში მიეღო სააღსრულებო ზომის პროპორციულობა, აღიარებული დავალიანების და ნატურით გადაცემული ქონების ლირებულება, რაც საბოლოო ჯამში განაპირობებს გასატარებელი ღონისძიების აღეკატურობას. დისკრეციული უფლებამოსილება არ ნიშნავს თანაზომიერების და კანონიერების პრინციპის უგულებელყოფის შესაძლებლობას. დის-

კრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში გადაწყვეტილების მიღება ავალდებულებდა ადმინისტრაციულ ორგანოს საჯარო და კერძო ინტერესების დაცვის საფუძველზე კანონმდებლობის შესაბამისად რამდენიმე გადაწყვეტილებიდან შეერჩია ყველაზე მისაღები (სუსგ 11.04.2012წ. №ძს-1655-1627(კ-11)). დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას არ დაიშვება აქტის გამოცემა, თუ პირის კანონით დაცული უფლებებისა და ინტერესებისათვის მიყენებული ზიანი არსებითად აღემატება იმ სიკეთეს, რომლის მისაღებადაც იგი გამოიცა.

უძრავი ქონების ნატურით გადაცემის შესახებ თბილისის სააღსრულებო ბიუროს უფროსი აღმასრულებლის 22.05.2017წ. №A 13059019-021/001 განკარგულებაზე სს „...ს“ ნარმომადგენლის მიერ შეტანილ საჩივართან დაკავშირებით გამოცემულ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარის 29.06.2017წ. №2841 ბრძნებით სს „...ს“ ნარმომადგენელს უარი ეთქვა საჩივრის განხილვაზე. უარის თქმის საფუძვლად მითითებული „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 18³ მუხლის მე-10 პუნქტის დებულება იმის შესახებ, რომ „სააღსრულებო წარმოებისას ქონების შემძენისათვის საკუთრების უფლების მინიჭების შესახებ განკარგულება არის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და იგი გასაჩივრდება სასამართლოში“ არ გამორიცხავდა საჩივრის განხილვის შესაძლებლობას. ადმინისტრაციული საჩივრის, როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს თვითკონტროლის საშუალების, განხილვისას ადმინისტრაციული ორგანო ამონტებს არა მხოლოდ კანონიერების, არამედ აგრეთვე მიზანშეწონილობის საკითხსაც. შესაბამისად ქვემდგომი ორგანოს დისკრეციას შესაძლებელია ჩაენაცვლოს ზემდგომი ორგანოს დისკრეცია, რაც იძლევა აღსრულების პროცესის ოპტიმიზაციის შესაძლებლობას.

ვალდებულების შესრულება ნებისმიერ ვალდებულებით-სამართლებრივ ურთიერთობაში, წარმოადგენს ვალდებულებით სამართლის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ინსტიტუტს. კეთილსინდისიერების პრინციპიდან გამომდინარე, კრედიტორს არ შეუძლია უარი თქვას მოვალის მიერ ვალდებულების შესრულების ხელშეწყობაზე, როდესაც მოვალეს კრედიტორის მხრიდან ესაჭიროება ასეთი ხელშეწყობა მასზე ნაკისრი ვალდებულების ჯეროვნად შესრულებისათვის, ხოლო კრედიტორისათვის გულისხმიერი დამოკიდებულება არაანირი ნაკლის წარმოშობასთან არ არის დაკავშირებული (სუსგ 29.01.2015წ. №ას-1338-1376-2014). საგადასახადო ვალდებულების ჯეროვანი შესრულების უზრუნველყოფის ფისკალური ინტერესი, ქონების რეალიზაციის უფლება არ გამორიცხავს კრედიტორის კეთილსინდისიერებას, გადამხდელის უფლებისა და ქო-

ნებისადმი გულისხმიერი მიდგომის, აღსრულების ოპტიმალური ვა-
რიანტის შერჩევის ვალდებულებას. „სააღსრულებო წარმოებათა
შესახებ“ კანონის მე-17 მუხლის მე-7 პუნქტის თანახმად, აღმას-
რულებელი ვალდებულია მიიღოს ყველა კანონიერი ზომა გადაწ-
ყვეტილების სწრაფად და რეალურად აღსრულებისათვის, განუ-
მარტის მხარეებს მათი უფლებები და მოვალეობები, აღსრულე-
ბის ცალკეული სახეების შინაარსი და შესაძლებლობები, დაეხმა-
როს მათი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვაში (ანა-
ლოგიური შინაარსის დებულებას შეიცავს სზაკ-ის 85-ე მუხლის 1-
ლი ნაწილი). ამდენად, არა მხოლოდ კურედიტორი, არამედ სააღსრუ-
ლებო ბიურო ვალდებულია გულისხმიერად მოქმედეს მოვალეს, მის
ქონებას, აღნიშნული ვალდებულება ორმაგად ეკისრება აღსრუ-
ლების ბიუროს, როგორც კრედიტორის აგენტს და როგორც საკუთ-
რივ აღმასრულებელს. მოცემულ საქმეზე დადგენილი კონკრეტუ-
ლი ფაქტობრივი გარემოებები იძლევა მოვალის მთელი ქონების
ნატურით გადაცემის აღსრულების უკიდურეს, არარელევანტურ
ფორმად მიჩნევის შესაძლებლობას.

საგადასახადო კოდექსის 241.1 მუხლის თანახმად, საგადასა-
ხადო ორგანოს უფლება აქვს სასამართლო გადაწყვეტილების გა-
რეშე ყადაღა დაადოს პირის საკუთრებაში არსებულ ან/და მის ბა-
ლანსზე რიცხულ (გარდა ლიზინგით მიღებული ქონებისა) ნებისმი-
ერ ქონებას, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გადახდე-
ვინების უზრუნველყოფის მოცულობის ფარგლებში. საგადასახა-
დო დავალიანების მოცულობის ფარგლებში უზრუნველყოფის ზო-
მის გამოყენებას ითვალისწინებს აგრეთვე საგადასახადო კოდექ-
სის 243.1, 244.1 მუხლები. მითითებული ნორმებით დადგენილია
„საგადასახადო დავალიანების“/„აღიარებული საგადასახადო და-
ვალიანების“ ფარგლებში გადახდევინების უზრუნველყოფა და არა
საგადასახადო დავალიანებაზე/აღიარებულ საგადასახადო დავა-
ლიანებაზე მეტი ოდენობით თანხების გადახდევინების უზრუნ-
ველყოფა. საგადასახადო კოდექსის 241-ე მუხლის შინაარსიდან გა-
მომდინარე საგადასახადო დავალიანების უზრუნველყოფის ღო-
ნისძიება – ყადაღა შემოიფარგლება აღიარებული საგადასახადო
ვალდებულების მოცულობით, რაც თავის მხრივ უზრუნველყოფას
იმ ოდენობის და მოცულობის გადასახადის ამოღებას, რომლის არ-
სებობა დადასტურებული და აღიარებულია. ამდენად, დავალია-
ნების და ქონების საბაზრო ღირებულების შეუსაბამობის შემთხვე-
ვაში ქონების ნატურით გადაცემა ხდება უკეთუ დავალიანება აღე-
მატება ქონების საბაზრო ღირებულებას და არა პირიქით, არა ქო-
ნება უნდა აღემატებოდეს დავალიანებას, არამედ ყადაღადადე-
ბული ქონების ღირებულება უნდა აღემატებოდეს დავალიანებას

ან მისი ტოლი უნდა იყოს.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 242.3 მუხლის, აგრეთვე საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 31.12.2010წ. №994 ბრძანებით დამტკიცებული „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამონერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმისწარმოების წესის“ 43.2 მუხლის თანახმად, აღსრულების ეროვნული ბიურო ყადაღადადებული ქონების აუქციონის წესით რეალიზაციას ახორციელებს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით დადგენილი წესით. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ამ კანონით დადგენილი წესით აღსრულებას ექვემდებარება სასამართლოს გადაწყვეტილება მოვალის (გადასახადის გადამხდელის) საგადასახადო გირავნობით/იპოთეკით დატვირთული, ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის შესახებ. ამდენად, მართებულია მოსაზრება იმის შესახებ, რომ მოცემულ შემთხვევაში განხორციელდა „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული აღსრულების ფარგლებში სახელმწიფოსათვის ქონების ნატურით გადაცემა და არა საგადასახადო კოდექსის XXXV თავით დადგენილი საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფა. ზემოაღნიშნულთან ერთად, მხედველობაშია მისაღები, რომ აღსრულება დეტერმინირებულია აღსასრულებელი გადაწყვეტილებით. აღსრულების წარმოების მიქცევა დაყადალებულ ქონებაზე მიმდინარეობს სასამართლო აქტის საფუძველზე გაცემული სააღსრულებო ფურცლის მიხედვით. უკანასკნელის წარდგენა არის სააღსრულებო წარმოების დაწყების საფუძველი, თუმცა ხდება არა სააღსრულებო ფურცლის, არამედ სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულება. მოცემულ შემთხვევაში სააღსრულებო ფურცელი გაიცა სასამართლო ბრძანების საფუძველზე. აღსრულების პროცესი განპირობებულია მოთხოვნით, რომელიც განსაზღვრავს აღსრულების აზრს და ოდენობას, არ აღსრულდება ის, რისი მოთხოვნის უფლებაც კრედიტორს (შემოსავლების სამსახურს) არ ჰქონდა და არც სასამართლოს მიუკუთვნებია. სასკ-ის 1-ლი მუხლის მე-2 წანილის, სსკ-ის 248-ე მუხლის შესაბამისად, სასამართლო ვერ გასცდება კრედიტორის მოთხოვნას და ვერც აღსრულების ორგანო ვერ მიაკუთვნებს მას იმაზე მეტ თანხას, ვიდრე ეს გათვალისწინებულია აღსასრულებელი გადაწყვეტილებით. იძულებით აუქციონზე ქონების რეალიზაციას/ქონების ნატურით გადაცემას უნდა უზრუნველყო ამ აღსრულების საფუძვლად არსებული სასამართლო ბრძა-

ნებით გათვალისწინებული აღიარებული საგადასახადო დავალიანების და მასზე რიცხული საურავის გადახდა. ამასთანავე, სასამართლო გადაწყვეტს „უკვე წარმოშობილ სამართალურთობებს და არა მომავალში შესაძლო წარმოსაშობ ურთიერთობებს, სასამართლოს არ შეუძლია დააკისროს პარს მომავალში იმის ანაზღაურება, რისი გათვალისწინებაც სასამართლოს არ შეეძლო. „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის შესაბამისად, ქონების ნატურით გადაცემა ვრცელდება მოვალის (გადასახადის გადამხდელის) ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის შესახებ სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე, თუმცა სასამართლო გადაწყვეტილებას საფუძვლად უდევს საგადასახადო კოდექსის 241-ე, 242-ე მუხლები. საგადასახადო კოდექსის 241-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, საგადასახადო ორგანოს უფლება აქვს ყადაღადადოს პირის საკუთრებაში არსებულ ან/და მის ბალანზე რიცხულ ნებისმიერ ქონებას, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ფარგლებში. ამ ნორმის შინაარსის გათვალისწინებით, საგადასახადო უზრუნველყოფის ორნისძიება – ყადაღადა შემოიფარგლება აღიარებული საგადასახადო ვალდებულების მოცულობით. საგადასახადო ორგანოს კომპეტუნციის შემოფარგვლა აღიარებული საგადასახადო ვალდებულების მოცულობით არის ერთგვარი გარანტი იმისა, რომ მოხდეს სწორედ იმ ოდენობის და მოცულობის გადასახადის ამოღება, რომლის არსებობაც დასტურდება, აღიარებულია და ორმლის მიმართაც გადასახადის გადამხდელს აქვს გადახდევინების მოლოდინი. მოცემულ შემთხვევაში ყადაღადა დაედო მთელ ქონებას, გადაჭარბებული უზრუნველყოფა არ გასაჩივრდა მასში დავალიანების ფარგლებში ქონების რეალიზაციაზე მითითების გამო, მეტიც ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 27.03.2013წ. ბრძანებით დასტურდება, რომ ამ მოსაზრებით და უსახსრობის გამო გადამხდელის წარმომადგენლის მიერ მხარდაჭერილი იქნა სააღსრულებო ორგანოს შუამდგომლობა აღიარებული დავალიანების ფარგლებში აუქციონზე ქონების რეალიზაციის შესახებ. აღსასრულებელ სასამართლო ბრძანებაში (ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 27.03.2013წ. ბრძანება (საქმე №3/27-13)) მითითება ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის დღისათვის არსებული დავალიანების ფარგლებში სპეციალიზებულ ღია აუქციონის გზით რეალიზებაზე გულისხმობს აღიარებული საგადასახადო დავალიანების და მასზე დარიცხული საურავების ღირებულების ოდენობას და არა ბრძანების გამოცემის შემდეგ წარმოქმნილ ახალ საგადასახადო დავალიანებებს, რომელიც ხსენებული სასამართლო ბრძანების გამოცემის დროისათვის აღიარებულად ვერ ჩაითვლება. აღნიშნულის მიუხედავად, მოცე-

შულ შემთხვევაში აუქციონის დროს არსებული საგადასახადო და-ვალიანება მოიცავდა არა მხოლოდ აღიარებულ საგადასახადო და-ვალიანებას და მის გადაუხდელობასთან დაკავშირებულ საურა-ვებს, არამედ აგრეთვე სასამართლოს ბრძანების შემდეგ წარმო-შობილ ახალ საგადასახადო დავალიანებასაც. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ 03.05.2017წ. აღმასრულებელმა შემოსავლების სამსახურიდან მოითხოვა ინფორმაცია დავალიანების ოდენობის შესახებ. შემოსავლების სამსახურის 11.05.2017წ. №21-05/68536 წე-რილით ბიუროს ეცნობა, რომ სს „...ს“ ერიცხებოდა საგადასახადო დავალიანება 138 991,78 ლარის ოდენობით, მათ შორის ძირითადი დავალიანება შეადგენდა 84 588,81 ლარს, რაც ადასტურებს იმას, რომ აუქციონის მეშვეობით დაფარულ იქნა არა მხოლოდ აღიარე-ბული დავალიანება და საურავები, არამედ სასამართლოს ბრძანე-ბის შემდეგ წარმოშობილი ახალი დავალიანება და საურავები, რომ-ლის დასაფარავად ქონების აუქციონზე გატანა საჭიროებდა სასა-მართლოს ახალი ბრძანების გაცემას, რასაც ადგილი არ ჰქონია. იძულებითი აუქციონი უნდა ჩატარებულიყო აღიარებული საგადა-სახადო დავალიანებისა და მასზე დარიცხული სანქციების იძულე-ბითი გადახდევინების მიზნით და არა სასამართლო ბრძანების გა-მოტანის შემდეგ დარიცხულ საგადასახადო დავალიანებასთან და სანქციებთან დაკავშირებით. შესაბამისად, დადგენას საჭიროებ-და არა აუქციონის ჩატარების მომენტისათვის არსებული დავალი-ანება, არამედ აუქციონის ჩატარების მომენტისათვის სასამართლო ბრძანების გამოცემის მომენტში აღიარებულ საგადასახადო და-ვალიანებაზე დარიცხული სანქციების გათვალისწინებით არსებუ-ლი საგადასახადო დავალიანების ოდენობა. საალსრულებო ბიურომ აუქციონის წინ გამოითხოვა შემოსავლების სამსახურიდან ინფორ-მაცია დაგალიანების შესახებ, მიიღო აუქციონამდე არსებული მთლიანი დავალიანების შესახებ ინფორმაცია და ამ ინფორმაციის ანალიზის გარეშე აღსასრულებელი ბრძანებით ნაგულისხმევი აღი-არებული საგადასახადო დავალიანებიდან გადაუხდელი დავალია-ნების დადგენის, დაგალიანების ოდენობის და ქონების ღირებუ-ლების შეპირისპირების გარეშე მოახდინა სააქციო საზოგადოების უძრავი ქონების მთლიანად ნატურით გადაცემა. საქართველოს კონსტიტუციის 62.1 მუხლის, სსკ-ის მე-10 მუხლის თანახმად, სა-სამართლო აქტები საგადასახადო ყველა სახელმწიფო ორგანოსა და პირისათვის ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე. სასამართლო გადაწ-ყვეტილების სავალდებულობა გულისხმობს იმას, რომ გადაწყვე-ტილება არ შეიძლება გაუქმდეს ან შეიცვალოს რომელიმე სახელ-მწიფო ორგანოს, საჯარო თუ კერძო იურიდიული პირის, ნებისმიე-რი თანამდებობის პირის მიერ, ამ ორგანოებსა და პირებს უფლება

არა აქვთ სასამართლოს გადაწყვეტილებისაგან განსხვავებული გა-დაწყვეტილება მიიღონ, სასამართლო გადაწყვეტილების გაუქმება, შეცვლა ან მათი აღსრულების შეჩერება შეუძლია მხოლოდ სა-სამართლოს, კანონით განსაზღვრული საფუძვლებითა და წესით. აღსრულება განხორციელდა იმაზე მეტ თანხაზე, ვიდრე ეს სასა-მართლო პრინციპით იყო გათვალისწინებული, რაც ქმნის სადაცვო აქტის ბათილად ცნობის (სზა-ის მე-5 და 60¹ მუხ.) საფუძველს.

ზემოაღნიშნულთან ერთად მხედველობაშია მისაღები, რომ და-ვალიანების ამოღება მიმდინარეობს არა საგადასახადო კოდექსის, არამედ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის მიხედვით, შესაბამისად, დავალიანებასა და ნატურით გადაცემული ქონების სრული ექვივალენტურობის მოლოდინი უმართებულოა (უძრავი ქონების პირველივე იძულებით აუქციონზე პირველადი ფასი ქო-ნების საბაზრო ღირებულებაზე ნაკლებია (75%), საბაზრო ღირე-ბულებასა და პირველად ფასს შორის სხვაობა მატულობს ქონება-ზე შემდეგი აუქციონების გამოცხადებისთანავე („სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 71-ე მუხ., საქართველოს იუსტიცი-ის მინისტრის 31.01.2011წ. №21 ბრძანებით დამტკიცებული „იძუ-ლებითი აუქციონის ჩატარების ფორმებისა და წესის“ მე-3 მუხ.). ქონების ღირებულებასა და ვალდებულებას შორის დისპროპორ-ცია აღსრულებაში დეტრმინირებულია სასამართლო აქტის აღ-სრულების შესრულების იმპერატიულობით, გადამხდელის აქტი-ვიზმის ნახალისებით, რათა მოვალემ მისთვის მოსალოდნელი ნე-გატიური შედეგის თავიდან აცილების მიზნით, არსებული დავალი-ანების დასაფარავად, აქტიურად გამოიყენოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული შესაძლებლობები (მოვალის მიერ ყადაღადა-დებული ქონების განკარგვა საგადასახადო ორგანოს თანხმობით (საგადასახადო კოდექსის 241.3 მუხ.), მოვალის მიერ აღსრულების ეროვნული ბიუროსათვის რეალიზაციას დაქვემდებარებული ქო-ნების შეძენით დაინტერესებული პირების წარდგენა („სააღსრუ-ლებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 18.1 მუხ. „დ“ ქვ.პ.) ნინმსწრე-ბი სააუქციონო მომსახურება („სააღსრულებო წარმოებათა შესა-ხებ“ კანონის 63² მუხ.), მონაწილეობის მიღება აუქციონში და თა-ვად მოვალის მიერ ქონების გამოსყიდვა (70.3 მუხ.), რის შედეგა-დაც მას უბრუნდება ის თანხა, რომელიც აღემატება აღსრულების ხარჯებს და საგადასახადო დავალიანებას. ამდენად, „საჯარო ინ-ტერესის“ მქონე ლეგიტიმური მიზნები შეიძლება მოითხოვდნენ საბაზრო ღირებულებასთან შედარებით უფრო ნაკლები ოდენო-ბის კომპენსაციის მიუთხოვდნებას (James and Others v. the United King-dom, §54; Papachelas v. Greece (GC), § 48). საკასაციო პალატა აღნიშ-ნავს, რომ სარეალიზაციო ქონების კრედიტორისათვის ნატურით

გადაცემა არის კრედიტორის მოთხოვნის ამ გზით დაკმაყოფილების ალტერნატიული საშუალება. ქონების ნატურით გადაცემა მაშინ, როდესაც კრედიტორს არ აქვს ამ ქონების მიღების ინტერესი, აუარესებს მის უფლებრივ მდგომარეობას, ხოლო იმ შემთხვევაში, როდესაც ქონების საბაზრო ღირებულება აღემატება კრედიტორის მოთხოვნის ოდენობას, ქონების ნატურით საკუთრებაში გადაცემა იწვევს კრედიტორის უსაფუძვლო გამდიდრებას. ამასთანავე, ქონების ნატურით გადაცემის შეთავაზება უფრო ნაკლები ინტენსივობით ზღუდავს კრედიტორის უფლებას (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 14.11.2019წ. №2/5/879 გადაწყვეტილება საქმეზე „ზ. სვანიძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, წ50). მოცემულ შემთხვევაში კრედიტორი – საგადასახადო ორგანო დაინტერესებული უნდა იყოს არა კონკრეტული ქონების მისთვის გადაცემით, არამედ საგადასახადო დავალიანების გადახდევინებით. ამდენად, პრინციპში არ არის გამორიცხული ნატურით გადმოცემული ქონების ღირებულების დავალიანებაზე მეტობა, თუმცა აღნიშნული არ უნდა სცდებოდეს გონიერულ ფარგლებს და არ გამორიცხავს საგადასახადო დაბეგვრის სამართლიანობის, თანაზომიერების, გადასახადის გადამხდელის ქონებრივი უფლებების დაცვის პრინციპების მოქმედებას. მოცემულ შემთხვევაში ქონების ღირებულება საგადასახადო დავალიანებას (არა მხოლოდ რეალიზაციის შესახებ სასამართლო ბრძანების გამოტანის, არამედ აგრეთვე აუქციონის ჩატარების დროისათვის არსებულ საგადასახადო დავალიანებას) მრავალჯერ აღემატება. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 27.03.2013წ. ბრძანების სარეზოლუციო ნაწილში განსაზღვრული არ იყო საგადასახადო დავალიანების ოდენობა, სასამართლომ დაადგინა, რომ ყადაღადადებული ქონების რეალიზაცია სპეციალიზებული ღია აუქციონის გზით უნდა მოხდარიყო რეალიზაციის დღისთვის არსებული დავალიანების ფარგლებში. თუ აღსასრულებელ გადაწყვეტილებაში კონკრეტულად არ არის განსაზღვრული აღსასრულებელი თანხა და მხოლოდ ზოგადად არის მითითებული აღსრულების ფარგლები, დადგენას საჭიროებს დავალიანების ოდენობა. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ბრძანების მიღების შემდეგ მოვალის მიერ გადახდილ იქნა 13 200 ლ.. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 27.03.2013წ. ბრძანების აღნერილობით ნაწილში აღნიშნულია, რომ ვადაგადაცილებული საგადასახადო დავალიანება, 33 272,12 ლარით განისაზღვრა, ამდენად ქონების ღირებულება (3 723 000 ლ.) 112-ჯერ აღემატება საგადასახადო დავალიანებას, რომლის გადახდევინების უზრუნველსაყოფადაც გამოიცა სასამართლო ბრძანება, ხოლო აუქციონის ჩატარების პერიოდში არსებულ საგადასახადო დავალიანებას

(138 991,78 ლ.) – 27-ჯერ. ნატურით გადაცემული ქონების ღირებულებას (3 723 000 ლ.) და დავალიანებას (33 272 ლ.) შორის სხვაობა – 3 689 728 ლარს შეადგენს, ხოლო აუქციონის ჩატარებისათვის დავალიანებასა (138 991 ლ.) და ნატურით გადაცემული ქონების ღირებულებას შორის სხვაობა 3 584 009 ლარს შეადგენს, ორივე შემთხვევაში დისპროპორცია ექსპროპრიაციის ნიშნულს აღნევს. მაღალი ღირებულების მქონე ქონების კრედიტორის საკუთრებაში გადაცემისას კრედიტორის უსაფუძვლოდ გამდიდრებასთან დაკავშირებით საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო 14.11.2016. №2/5/879 გადაწყვეტილებაში ხაზს უსვამს როგორც კრედიტორის, ისე მოვალის ინტერესების სამართლიანი ბალანსის მიღწევის საჭიროებაზე (წ51). აღნიშნულის გათვალისწინებით, არ არის დაცული ბალანსი კრედიტორისა და მოვალის ინტერესებს შორის, მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელის უფლებისათვის მიყენებული ზანი შეზღუდვის შედეგად დაცულ სიკეთესთან შედარებით ბევრად მძიმეა.

ყადალადადებული ქონების ღირებულება მნიშვნელოვნად არ უნდა აღემატებოდეს დავალიანების მოცულობას, რათა არ მოხდეს მოვალის რეალურად არსებულ ზე მეტი ოდენობით არაგონივრული გადახდევინება. აღნიშნულის შესაბამისად, ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 27.03.2013წ. ბრძანების მე-2 პუნქტში და 18.09.2013წ. სააღსრულებო ფურცელში საგანგებოდ არის აღნიშნული, რომ სპეციალიზებული ღია აუქციონის გამართვის გზით რეალიზებულ უნდა იქნეს სს „...ს“ ყადალადადებული ქონება რეალიზაციის დღისთვის არსებული დავალიანების ფარგლებში (ქონებაზე ყადალის დადების შესახებ 25.02.2013წ. აქტი, შემოსავლების სამსახურის 06.02.2020წ. №027-18 ბრძანება). ზოგადი წესის თანახმად, არ შეიძლება აღსრულდეს ის, რისი მოთხოვნის უფლება კრედიტორს (მოცემულ შემთხვევაში შემოსავლების სამსახურს) არ ჰქონდა და არც სასამართლოს მიუკუთვნებია. 28.02.2013წ. შუამდგომლობით აღსრულების ეროვნული ბიუროს სამეცნიეროსა და ზემო სვანეთის სააღსრულებო ბიურო, საგადასახადო კოდექსის 241-ე, 242-ე მუხლების, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლის 1¹ პუნქტის, სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს შორის 14.04.2011წ. გაფორმებული ხელშეკრულების, სასკ-ის VII⁵ თავის საფუძველზე ითხოვდა სპეციალიზებულ ღია საჯარო აუქციონზე ყადალის აქტებში მითითებული ქონების რეალიზაციის ნებართვას, რეალიზაციის დროისათვის არსებული დაგალიანების ფარგლებში. რეალიზაციის დავალიანებით შემოფარგვლის გამო, სს „...ს“ წარმომადგენელი დაეთანხმა შუამდგომლობას და ითხოვდა მის დაკმაყოფილებას. მოთ-

ხოვნა ეხებოდა აღიარებულ საგადასახადო დავალიანებას და მის გადაუხდელობასთან დაკავშირებულ სანქციებს და არა შემდგომში წარმოშობილ საგადასახადო დავალიანებას. ამასთანავე, აღსასრულებელ სასამართლო ბრძანებაში მითითება ქონების „დავალიანების ფარგლებში“ სპეციალიზებულ ღია აუქციონზე რეალიზაციის შესახებ სწორედ იმით იყო განპირობებული, რომ სს „...ს“ უძრავი ქონება მრავალჯერ აღემატებოდა საგადასახადო დავალიანებას, ხოლო საურავის ოდენობა ცვალებადია და სააღსრულებო პროცედურის დასრულების მომენტზე არის დამოკიდებული. მითითების დანიშნულება სწორედ ის იყო, რომ ადგილი არ ჰქონოდა საკუთრების უფლების მნიშვნელოვან, არაპროპორციულ შეზღუდვას, ამასთანავე, მითითება შესაბამის მოლოდინს უქმნიდა გადასახადის გადამხდელს. აღსრულების წარმოება არ უნდა იქცეს გამოტანილი გადაწყვეტილების გადასინჯვად, აღსრულების პროცესის განმავლობაში დაცული უნდა იყოს ბალანსი მოსარჩელისა და მოპასუხის ინტერესებს შორის. აღსრულების პროცესი თანაბარზომიერი უნდა იყოს წარდგენილი პრეტენზიისა, ამოსალები დავალიანებისა და უნდა ითვალისწინებდეს მოპასუხის ინტერესებს (ევროსაბჭოს მინისტრთა კაბინეტის რეკომენდაციები REC(2003)17, მიღებულია მინისტრთა კომიტეტის 09.09.036. 85-ე შეხვედრაზე, III.1. „ე“, „ზ“ ქვეპუნქტები, III.4 პ.).

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სააღსრულებო პროცედურის ფარგლებში არ არის გამორიცხული ისეთი ქონების ნატურით გადაცემა, რომელიც აღემატება საგადასახადო დავალიანებას, თუ ქონება წარმოადგენს ერთიან კომპლექსს, რაც მოცემულ შემთხვევაში არ დასტურდება. იმ შემთხვევაში, როდესაც ერთი ქონების რეალიზება ხდება და ბიუროს არ აქვს შერჩევის შესაძლებლობა, მან ქონება უნდა გაიტანოს სარეალიზაციოდ და თუ ამონაგები თანხა დავალიანებაზე და ხარჯებზე მეტი აღმოჩნდება, მაშინ ნამეტი თანხა, ქონების აუქციონზე გაყიდვის შემთხვევაში, საგადასახადო კოდექსის 242.2 მუხლის, აგრეთვე „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 70.3 მუხლის შესაბამისად მოვალე გადასახადის გადამხდელს უნდა დაუბრუნოს, თუკი მოვალის მიმართ არ მიმდინარეობს სხვა სააღსრულებო წარმოება იმავე ან/და სხვა კრედიტორის სასარგებლოდ და ასეთი წარმოების ფარგლებში მოვალეს არ ეკისრება რაიმე სახის გადახდევინება. მოცემულ შემთხვევაში უძრავი ქონების რეალიზაცია არ განხორციელდა იძულებით აუქციონზე, მოვალე – სს „...ს“ საკუთრებაში რიცხული უძრავი ქონება, მდებარე: ქ. ზუგდიდი, ...სა ქ. №1, ს.კ.:№... (ნაკვეთის წინა ნომერი: №...) ჩატარებული უშედეგო აუქციონების შემდგომ გადაცა სახელმწიფოს. იმ შემთხვევაში, თუ ქონება არ გაიყიდა, საქარ-

თველოს ფინანსთა მინისტრის 31.12.2010წ. №994 ბრძანებით დამტკიცებული „მიმდინარე კონტროლის პროცედურების ჩატარების, სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა ჩამონერის, აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დაფარვის, საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების, სამართალდარღვევათა საქმის წარმოების წესის“ 55².4 მუხლის, ასევე საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 30.07.2010წ. №144 ბრძანებით დამტკიცებული „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საფასურის ოდენობისა და გადახდის, აგრეთვე შმართველის და ზედამხედველის ფუნქციების შესრულებისათვის საზღაურის განსაზღვრის წესის“ 2.6 მუხლის თანახმად, აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ქონების ნატურით სახელმწიფოს საკუთრებაში გადაცემის შემთხვევაში საგადასახადო ორგანო ახორციელებს გადამხდელის აღიარებული საგადასახადო დავალიანების დადგენილი რიგითობით ჩამონერას ამ ქონების საბაზრო ღირებულების ნახევრით. ამდენად, ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში ნატურით გადაცემის შემთხვევაში, დავალიანება იფარება მისი ღირებულების ნახევრით. უკეთუ დავალიანება არ იფარება, საგადასახადო მოთხოვნა დაკმაყოფილებულად არ ითვლება (განსხვავებით გირაოს საგნის მოგირავნის საკუთრებაში გადაცემისაგან (სკ-ის 276-ე მუხ.), აგრეთვე იპოთეკით დატვირთული უძრავი ნივთის კრედიტორის (იპოთეკარის) საკუთრებაში გადასვლისაგან (სკ-ის მე-300 მუხ.)). მოცემულ შემთხვევაში ნატურით გადაცემული ქონების ღირებულების ნახევარი ფასი ასევე მნიშვნელოვნად აღემატება საგადასახადო დავალიანებას. სადაც განკარგულების თანახმად სს „...ს“ საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების ღირებულება ნატურით გადაცემისას, თანახმად საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 30.07.2010წ. №144 ბრძანებით დამტკიცებული „წესის“ 2.6 მუხლისა, შეადგენს 1.861500 ლარს, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება საგადასახადო დავალიანების ოდენობას. შემოსავლების სამსახურის 27.07.2017წ. წერილით დასტურდება, რომ თბილისის სააღსრულებო ბიუროს 22.05.2017წ. განკარგულების საფუძველზე სს „...ს“ პირადი აღრიცხვის ბარათზე რიცხული საგადასახადო დავალიანება შეუმცირდა სრულად, - 139499,31 ლარის ოდენობით. აღსანიშვნია, რომ ნატურით გადაცემული უძრავი ქონების ის ღირებულება, რომელიც ხსენებული წესით დავალიანებას აღემატება, არ ჩაეთვალა გადასახადის გადამხდელს ზედმეტობაში. საგადასახადო კოდექსის 63-ე მუხლის თანახმად თუ გადასახადის გადამხდელის გადასახადების ან/და სანქციების გადახდილი თანხა აღემატება დარიცხული გადასახადების ან/და სანქციების თანხას,

საგადასახადო ორგანო: ზედმეტად გადახდილ თანხას ჩაუთვლის მომავალი საგადასახადო ვალდებულების ანგარიშში; გადასახადის გადამხდელის მოთხოვნის წარდგენის საფუძველზე ამ მოთხოვნის წარდგენიდან არა უგვიანეს სამი თვისა უბრუნებს გადასახადის გადამხდელს ზედმეტად გადახდილ თანხას გადასახადის მიერ გადასახადის ან/და სანქციების თანხის გადამხტებით გადახდის შემთხვევაში, ხოლო მოცემულ შემთხვევაში ადგილი აქვს დავალიანების გადაუხდელობას, დავალიანების დასაფარავად „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის საფუძველზე ქონების ნატურით გადაცემას, შესაბამისად, მოსარჩელეს არ აქვს შესაძლებლობა საგადასახადო კოდექსის 63-ე მუხლის საფუძველზე მოთხოვნის წარდგენით დაიბრუნოს თანხა ან ჩაითვალოს სხვა სახის გადასახადში/სანქციაში. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ კრედიტორის აღიარებული კანონიერი მოთხოვნების დაკმაყოფილება არის იმგვარი ღირებული საჯარო მიზანი, რომლის მიღწევისთვისაც შესაძლოა შეიზღუდოს საკუთრების უფლება, კრედიტორს გადაეცეს მოვალის ისეთი ღირებულების ქონება, რომელიც თუნდაც მინშვნელოვნად აღემატება რეალიზაციის დროისათვის არსებულ დავალიანებას, თუმცა უფლების შეზღუდვის ინტენსივობა მისაღწევი საჯარო მიზანის პროპორციული, მისი თანაზომიერი უნდა იყოს. დაუშვებელია ღერიტიმური მიზანის მიღწევა განხორციელდეს უფლების მომეტებული შეზღუდვის ხარჯზე (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 26.06.2012წ. №3/1/512 გადაწყვეტილება, 28.05.2019წ. №2/2/867 გადაწყვეტილება). ბალანსი კრედიტორის და მოვალის საჯარო და კერძო ინტერესებს შორის ყოველი კონკრეტული შემთხვევის თავისებურებიდან გამომდინარე ინდივიდუალურად უნდა დადგინდეს.

იძულებითი აუქციონის შედეგად ქონების რეალიზების შეუძლებლობისას კრედიტორისათვის ქონების ნატურით გადაცემას ითვალისწინებს სააღსრულებო წარმოების სისტემა. ქონების ნატურით გადაცემას ითვალისწინებს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 50-ე მუხლის 10-12¹ პუნქტები და 77¹ მუხლი, ქონების ნატურით გადაცემა შესაძლებელია მხოლოდ ქონების სახელმწიფო საკუთრებაში გადაცემის შემთხვევაში, სააღსრულებო წარმოების სახელმწიფო, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, საქართველოს ეროვნული ბანკის სასარგებლოდ, ასევე მოვალის საგადასახადო გირავნობით/იპოთეკით დატვირთული, ასევე ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის შესახებ განსაზღვრული გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით საგადასახადო ორგა-

ნოს სასარგებლოდ. აღსანიშნავია, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 77¹ მუხლის ადრინდელი რედაქცია ითვალისწინებდა ქონების ნატურით გადაცემას არა მხოლოდ სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ან ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის სასარგებლოდ, არამედ აგრეთვე კერძო პირისათვის ქონების გადაცემის შემთხვევაში. 77¹ მუხლში 17.06.2011წ. კანონით შეტანილი ცვლილებების თანახმად, ნორმა ითვალისწინებს ქონების მხოლოდ სახელმწიფოს საკუთრებაში ნატურით გადაცემის შესაძლებლობას (ვალდებულების შეუსრულებლობის გამო ქონების გადაცემის ცალკეულ შემთხვევებს ითვალისწინებს კერძოსამართლებრივი კანონმდებლობაც, თუმცა დათქმა, რომლის მიხედვითაც იპოთეკით (ან გირავნობით) დატვირთული საგანი უზრუნველყოფილი მოთხოვნის შეუსრულებლობის შემთხვევაში უნდა გადავიდეს იპოთეკარის (მოგირავნის) საკუთრებაში (ე.ნ. lex commissoria), ზოგადად უკუგდებულია მესაკუთრის მძიმე მდგომარეობაში ჩაყენების („გაყვლევის“) რისკის გამო, რომელსაც ის საკუთარ თავში შეიცავს. საგნის გადასვლისას მოთხოვნის და საგნის ლირებულების გონივრული თანაფარდობის მოთხოვნის დაცვის ნორმას შეიცავს მაგ. სკ-ის 258.2 მუხ. „დ“ ქვ.პ., 280.3 მუხლი. გირავნობის საგნის რეალიზაცია სკ-ის 283-ე მუხლის თანახმად, ძირითადში ხდება მოგირავნის მიერ გირაოს საგნის რეალიზაციით. გირავნობის საგნის მოგირავნის საკუთრებაში გადაცემა (სკ-ის 260¹ მუხ.) ხდება მხოლოდ რეგისტრირებული გირავნობის შემთხვევაში, იმ პირობით, რომ საკუთრებაში გადაცემის შესახებ პირდაპირ მითითებულია გირავნობის ხელშეკრულებაში, გირავნობის რეგისტრაცია თავის მხრივ უნდა ხდებოდეს გირავნობის საგნის ლირებულების და დავალიანების გონივრული შეპირისპირების შემთხვევაში. იპოთეკით დატვირთული უძრავი ნივთის კრედიტორის (იპოთეკარის) საკუთრებაში გადასვლა დაიშება მხოლოდ მოთხოვნის დაკმაყოფილების გაჭიანურების შემთხვევაში, კრედიტორის (იპოთეკარის) და იპოთეკით დატვირთული უძრავი ნივთის მესაკუთრის მიერ ამის თაობაზე ერთობლივი განცხადებით მარეგისტრირებელი ორგანოსათვის მიმართვის საფუძველზე (სკ-ის 300.1 მუხ.). იმ შემთხვევაში, როდესაც საკუთრებაში გადასვლის მომენტისთვის საგნის ლირებულება აღემატება მოთხოვნის ოდენობას, იპოთეკარმა/მოგირავნემ ან ფულით უნდა აანაზღაუროს ეს სხვაობა, ან მხოლოდ საკუთარი მოთხოვნის შესაბამისი წილობრივი თანასაკუთრება უნდა მოიპოვოს საგანზე. სასამართლოს გადაწყვეტილება უძრავი ნივთის აუქციონზე იძულებით გაყიდვის შესახებ აღსრულდება „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით დაგენილი წესით. სასამართლოს მიერ გაცემული სააღსრულებო ფურ-

ცლის საფუძველზე უძრავი ნივთის იძულებითი აუქციონის ან კერძოსამართლებრივი აუქციონის ფარგლებში რეალიზაცია არ იწვევს კერძოსამართლებრივი სუბიექტისათვის (კრედიტორისათვის) ქონების ნატურით გადაცემას.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 77¹ მუხლი წარმოადგენს ერთი პირის ქონების მეშვეობით მეორე პირის მოთხოვნის დაკმაყოფილების წესის ნაწილს. სააღსრულებო წარმოებისას ქონების შემძენისათვის საკუთრების უფლების მინიჭების შესახებ განკარგულება არის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და იგი საჩივრდება სასამართლოში („სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 18³. 10 მუხ.). იმის გათვალისწინებით, რომ ნატურით გადაცემული ქონების ღირებულება მრავალჯერადად აღემატება საგადასახადო დავალიანების ოდენობას, ხოლო ქონების კრედიტორისათვის ნატურით გადაცემის შემთხვევაში ქონების ღირებულება-სა და დავალიანებას შორის სხვაობის დაბრუნებას „სააღსრულებო წარმოების შესახებ“ კანონის ამჟამინდელი რედაქცია არ ითვალისწინებს, შესაბამისად, დარღვეულია თანაზომიერებისა და სამართლიანობის პრინციპი, ქონების ნატურით გადაცემას მიღებული აქვს არა საკომისენსაციო (აღდგენითი), არამედ რეპრესიული, ექსარკოპრიაციული ხასიათი. ქონების ღირებულებასა და დავალიანებას შორის მკვეთრი დისპროპორცია აძლიერებს გადამხდელის უფლების დაცვის იმპერატივს. გადასახადის გადაუხდელობით გამოწვეული ბიუჯეტის ფინანსური დანაკარგის ოდენობა განისაზღვრება ინფლაციის დონით, დავალიანებასა და ნატურით გადაცემული ქონების ღირებულებას შორის არსებული სხვაობა სცილდება გონივრულობის ფარგლებს, მას არ აქვს რაიმე ეკონომიკური დასაბუთება და მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში გადასახადის გადამხდელის ხარჯზე უსაფუძვლო გამდიდრების ნიშნულს აღნევს. მართალია, კრედიტორის მოთხოვნის დაკმაყოფილების საჯარო ინტერესი ლეგიტიმურ მიზანს ინარჩუნებს, თუმცა ეს მიზანი სახეცვლილია სახელმწიფოსთან მიმართებით. სახელმწიფოს, რომელიც თავად უნდა იყოს სამართლებრივი უსაფრთხოების გარანტი, არ აქვს ამ ინტერესის სხვისგან დაკმაყოფილების მოლოდინი, რაც განასხვავებს მას კერძო პირისგან. მაშასადამე აქ განსხვავებულია დაპირისპირებული ინტერესები და, შესაბამისად, განსხვავებული უნდა იყოს მიღებომაც ამ ინტერესებს შორის სამართლიანი ბალანსის არსებობის შეფასებისათვის. როდესაც ლეგიტიმური საჯარო მიზნებისათვის საფრთხის მიყენების რისკები უმინიშვნელოა ან არ არსებობს, ან/და სამართლებრივი უსაფრთხოების დაცვის მცდელობას თავად შეუძლია გამოიწვიოს ამავე ლე-

გიტიმური მიზნის უგულებელყოფა, მაშინ უფლებაში ჩარევის საჭიროება გაცილებით ნაკლებია (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს ბლენუმის 05.11.2013წ. გადაწყვეტილება №3/1/531, საქმეზე „ისრაელის მოქალაქეები – თ. ჯანიაშვილი, ნ. ჯანიაშვილი და ო. ჯანიაშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, გვ. 36).

საადსრულებო წარმოებაში მონაწილე კრედიტორების მოთხოვნების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა უაღრესად მნიშვნელოვანი ინტერესია. ნატურით გადაცემა უზრუნველყოფს იმას, რომ არალიკვიდური ნივთი გამუდმებით არ იქნეს შეთავაზებული პაზრისთვეს, ვინაიდან ამგვარი შეთავაზება არ იქნება კონკრეტული შედეგისაკენ მიმართული. კრედიტორისათვის საკუთრებითი ინტერესის დროული და ეფექტური დაკმაყოფილება ღირებული სიკეთეა. ქონების აუქციონზე სამჯერ გატანა ადასტურებს ფორმალურად ჯეროვანი ზომის მიღებას ქონების რეალიზაციისათვის. ამასთანავე, იმ შემთხვევაში, თუ კრედიტორის მოთხოვნა ქონების საბაზრო ღირებულებაზე ძევრად ნაკლებია, ნივთის ნატურით გადაცემისას იგი გამოიწვევს უსაფუძლო გამდიდრებას, გადამხდელის მძიმე მატერიალურ მდგომარეობაში ჩაყენებას. მოთხოვნის და ღირებულების გაუთვალისწინებლობა ქმნის ატიპიურ რისკს, რომელიც მეორე მხარის მიერ შესაძლოა წინასწარ იქნეს გათვლილი, რამაც გარკვეულნილად შესაძლოა წაახალისოს აღსრულების არაოპტიმალური სახის გამოყენება და შეამციროს ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან საგნის რეალიზაციის ინტერესი. დადგენილი წესით ჩატარებულ აუქციონზე ქონების რეალიზების შეუძლებლობა, არ გულასხმობს, რომ ამ ქონებას ღირებულება არ გააჩნია და მისი მეშვეობით კრედიტორის კანონით დადგენილი წესით აღიარებული მოთხოვნის დაკმაყოფილება a priori შეუძლებელია. ქონების ღირებულებას განსაზღვრავს მისი საბაზრო ფასი და არა ის გარემოება გაიყიდება თუ არა იგი იძულებით აუქციონზე. ქონების იძულებით აუქციონზე რეალიზებაზე მრავალი სუბიექტური თუ ობიექტური ფაქტორი ახდენს გავლენას. ნივთის შეძენისადმი ინტერესი შესაძლოა იცვლებოდეს დროის კონკრეტული პერიოდების ან სხვა ფაქტორების მიხედვით. შესაძლებელია ქონების აუქციონზე რეალიზება ვერ მოხერხდეს სხვადასხვა მიზეზის გამო, ასეთი მაგ., შეიძლება იყოს სარეალიზაციო ნივთის მაღალი ღირებულება და სხვ.. ქონების სამ აუქციონზე რეალიზების შეუძლებლობა თავისთავად არ მიუთითებს, რომ ამ ქონებას ღირებულება არ გააჩნია, უფრო მეტიც მას შესაძლოა სოლიდური საბაზრო ფასი ჰქონდეს. განსახილეველ შემთხვევაში ქონებაზე საწყისი საბაზრო ღირებულების განსაზღვრისას არ იყო გათვალისწინებული გარდამავალი უფლება. ქონების გასხვისებისას ამ ქონებაზე გარდამავა-

ლი უფლების არსებობა გულისხმობს მის გარკვეული სანივთო უფლებით დატვირთვას, რომელიც ამ ნივთის გასხვისების შემთხვევაშიც კი მიჰყება მას. მოცემულ შემთხვევაში აღსრულების ბიუროსათვის ცნობილი იყო გარდამავალი უფლების არსებობის შესახებ. საქმეში დაცული საჯარო რეესტრის ამონაწერის თანახმად, სს „...ს“ საკუთრებაზე, კერძოდ 75686 კვ.მ. მინის ნაკვეთზე და მასზე განთავსებულ №1, №2, №3 შენობა-ნაგებობებზე 26.12.2011წ. იპოთეკის ხელშეკრულების საფუძველზე 30.12.2011წ. რეგისტრირებულია იპოთეკა, იპოთეკარის სს „თ...ის“ №1 ზუგდიდის ...ი. მიუხედავად ბანკის 12.01.2017წ. №5/124-02 წერილისა, რომლის თანახმად სს „...ს“ საპანკო დავალიანება არ ჰქონდა, საჯარო რეესტრში სს „...ს“ უძრავ ქონებაზე ირიცხება იპოთეკა, აუქციონზე ქონება გატანილ იქნა გარდამავალი უფლებით, რასაც შეეძლო ზემოქმედება მოხხდინა მის რეალიზაციაზე. საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 31.01.2011წ. ბრძანებით დამტკიცებული №1 დანართის („იძულებითი აუქციონის ჩატარების ფორმები და წესი“) პირველი მუხლის მე-2 პუნქტი განსაზღვრავს ინტერნეტ-განცხადების შინაარსს, მისი „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ინტერნეტ-განცხადება უნდა შეიცავდეს გარდამავალ უფლებათა ღირებულებას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ინტერნეტ-განცხადებაში გაკეთდა გარდამავალი უფლების შესახებ განცხადება, იქვე აღინიშნა, რომ ბანკის წერილის თანახმად, დავალიანება არ არის. დავალიანების არარსებობის შესახებ ბანკის წერილის მიუხედავად, სს „...ს“ ქონებაზე საჯარო რეესტრში რეგისტრირებულია იპოთეკა. ამ გარემოების გამორკვევის, იპოთეკის რეგისტრაციის გაუქმების მოთხოვნის წარდგენის გარეშე უძრავი ქონება გატანილ იქნა აუქციონზე. ზემოაღნიშნული გარემოება შესაძლოა გამხდარიყო ქონების რეალიზაციის დამაბრკოლებული გარემოება. მიუხედავად ამისა აუქციონზე გასატანი ქონების შეფასებისას ქონებაზე გარდამავალი უფლებების არსებობა არ ყოფილა გათვალისწინებული. ამდენად, უძრავი ქონების სამართლებრივი მდგომარეობის მახასიათებელი ნიშნები არ იყო სრულად გარკვეული და შესაბამისად დაზუსტებას საჭიროებდა. ცხადია, რომ უძრავ ნივთზე უფლებრივი ნაკლის არსებობა მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ამ ნივთის ღირებულების თავისუფალი ბაზრის პირობებში განსაზღვრაზე, ამგვარი უფლებრივი ნაკლის არსებობის პირობებში იკლებს ნივთის ღირებულება, ასეთ პირობებში მაღალია აუქციონზე ქონების რეალიზაციის განუხორციელებლობა (იხ. საქართველოს საკონსატიტუციო სასამართლოს 28.05.2019წ. №2/2/867 გადაწყვეტილება, გ41-46).

ის გარემოება, რომ დროის კონკრეტულ მონაკვეთში არ არსე-

ბობს სარეალიზაციო ნივთის შეძენის სურვილი, არ გამორიცხავს სამომავლოდ ამ ქონებაზე მოთხოვნის გაჩენის შესაძლებლობას, რაც შემძენისათვის ინტერესის საგანს არ წარმოადგენდა დღეს, შეიძლება საინტერესო იყოს გარკვეული პერიოდის გასვლის შემდეგ. ნებისმიერ შემთხვევაში, კრედიტორის მოთხოვნის ჯერ კი-დევ აღუსრულებლობის პირობებში, მისი მოთხოვნის დაკამაყოფილების მიზნით დადებული ყადაღისაგან მოვალის ქონების გათავისუფლება, სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების ხელშემშლელი ქმედება (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 14.11.2019წ. №2/5/879 გადაწყვეტილება, გ19,20). სადავო აქტის ბათილად ცნობა იწვევს ქონების ნატურით გადაცემის შედეგად დაფარული საგადასახადო დავალიანების აღდგენას, რომლის იძულებითი გადახდევინება შესაძლებელია საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებული დავალიანების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების ან „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული აღსრულების სახეების გამოყენების (კრედიტორს უფლება აქცის მისი მოთხოვნის სრულად დაკამაყოფილებამდე რამდენჯერმე მოითხოვოს იძულებითი აღსრულების ერთი სახის სხვა სახით შეცვლა, მათ შორის აღსრულების სახის შეცვლამდე გამოყენებული აღსრულების სახის გამოყენება („სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 63.3 მუხ.), აგრეთვე საგადასახადო ორგანოს მიერ გაკოტრების პროცედურის დაწყების („გადახდისუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“ კანონის მე-14 მუხ. 1-ლი პ. „ბ“ ქვ.პ.) მეშვეობით. სსკ-ის 248-ე მუხლის თანახმად, სასამართლო არ არის უფლებამოსილი გასცდეს სასარჩელო მოთხოვნის ფარგლებს, მოსარჩელე სარჩელით მოითხოვს აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის 22.05.2017წ. განკარგულების ბათილად ცნობას, სსკ-ის 406-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო ინსტანციაში დავის საგნის შეცვლა ან გაზრდა არ დაიშვება, შესაბამისად საკასაციო საჩივარში მოყვანილი მოსაზრებები ყადაღის მოხსნის შესახებ სცილდება განსახილველი დავის საგანს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო გასცდა სააღსრულებო ფურცლით ნაგულისხმევი დავალიანების ფარგლებს, არ არის დაცული საჯარო და კერძო ინტერესების პროპორციულობის, აღსრულების თანაზომიერების პრინციპი, რაც ქმნის აღმასრულებლის 22.05.2017წ. განკარგულების ბათილად ცნობის შესახებ მოთხოვნის დაკამაყოფილების საფუძველს.

სსკ-ის 53.1 მუხლის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გა-

დაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე გათა-
ვისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯე-
ბის გადახდისგან. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოპასუხეს – თბი-
ლისის სააღსრულებო ბიუროს უნდა დაეკისროს სასარჩელო მოთ-
ხოვნაზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ანაზღაურება. ამდენად,
საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სსკ-ის 53.1 მუხლის თა-
ნახმად, მოპასუხეს მოსარჩელის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს
საქალაქო, სააპელაციო და საკასაციო სასამართლოებში საქმის
განხილვისათვის სახელმწიფო ბაჟის სახით ($100+150+300$) გადახ-
დილი 550 (ხუთას ორმოცდაათი) ლარის ანაზღაურება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ად-
მინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნა-
წილით, 32-ე მუხლის პირველი ნაწილით, საქართველოს სამოქალა-
ქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ს ა:

1. სს „...ს“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-
მეთა პალატის 05.03.2019წ. განჩინების გაუქმებით მიღებულ იქ-
ნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. სს „...ს“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს;
4. ბათილად იქნეს ცნობილი უძრავი ქონების ნატურით გადაცე-
მის შესახებ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აღსრულე-
ბის ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმას-
რულებლის 22.05.2017წ. №13059019-021/001 განკარგულება;
5. მოპასუხეს – სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილი-
სის სააღსრულებო ბიუროს დაეკისროს გ. ფ-ას სასარგებლოდ მის
მიერ საქალაქო, სააპელაციო და საკასაციო სასამართლოებში საქ-
მის განხილვისათვის გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის – 550 (ხუთას
ორმოცდაათი) ლარის ანაზღაურება;
6. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ
საჩივრდება.

სასამართლოს გადაცვეტილების აღსრულებულად მიჩნევის საფუძველი

განხილება საქართველოს სახელით

№ბს-221(კ-20)

22 აპრილი, 2021 წელი ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ა. ნულაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. ქადაგიძე

დავის საგანი: აღმასრულებლის მოქმედების უკანონოდ ცნობა, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათოლად ცნობა, ქმედების განხორციელების დავალება

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ 2017 წლის 29 ნოემბერს სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – სსპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიმართ და მოითხოვა თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის – მ. ბ-ის 2017 წლის 22 სექტემბრის ქმედების (№69730 ნერილი) უკანონოდ აღიარება, სსპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს 2017 წლის 6 ნოემბრის №5206 ბრძანების ბათილად ცნობა და ამავე ბიუროსთვის თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 30 სექტემბრის №2/1637-14 გადაწყვეტილების, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2016 წლის 21 ივნისის №2ბ/163-16 დამატებითი განჩინებისა და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 5 მაისის №ას-938-903-2016 განჩინების აღსრულებულად ცნობის დავალება. ამასთან, მოსარჩელემ სააღსრულებო წარმოების შეჩერების შესახებ იშუამდობლა.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 30 ნოემბრის განჩინებით სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის შუამდგომლობა არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული განჩინება ადმინისტრაციულმა ორგანომ საჩივრით გაასაჩივრა.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 28 დეკემბრის განჩინებით ქალაქ თბი-

ლისის მუნიციპალიტეტის მერიის საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და განსახილველად გადაეგზავნა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 28 თებერვლის განჩინებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საჩივარი დაკმაყოფილდა; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 30 ნოემბრის განჩინება; შეჩერდა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს წარმოებაში არსებული №A17086450, №A17086461 და №A17117273 სააღსრულებო საქმეები და თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აეკრძალა აღნიშნული სააღსრულებო წარმოებების ფარგლებში (№A17086450, №A17086461, №A17117273) იძულებითი სააღსრულებო მოქმედებების განხორციელება დავის საბოლოოდ დასრულებამდე.

5. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 29 ივნისის განჩინებით საქმეში, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მეორე ნაწილის საფუძველზე, მესამე პირად ჩაება ჯ. ხ-ი.

6. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 23 აპრილის გადაწყვეტილებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა; ამასთან, გაუქმდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 28 თებერვლის განჩინებით გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიება. აღნიშნული გადაწყვეტილება ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა.

7. პირველი ინსტანციის სასამართლომ საქმეზე დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

7.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 30 სექტემბრის გადაწყვეტილებით (საქმე №2/1637-14) ქალაქ თბილისის მერიის სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; შპს „...ს“ ქალაქ თბილისის მერიის სასარგებლონდ 2011 წლის 20 სექტემბრის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე დაეკისრა საიჯარო ქირის დავალიანების – 88687,61 ლარის, პირგასამტებლონს – 1652 ლარის, 2013 წლის 25 ნოემბრიდან ვალდებულების შესრულებამდე გადაუხდელი საიჯარო ქირის 0,01 პროცენტის, აღნაგობის საფასურის – 56977,4 ლარის, აღნაგობის საფასურის გადახდის ვადის გადაცილების გამო პირგასამტებლონს – 1647,9 ლარის და 2013 წლის 25 ნოემბრიდან აღნაგობის გადაუხდელი საფასურის – 0,01 პროცენტის გადახდა. ამავე გადაწყვეტილებით ნაწილობრივ

დაკმაყოფილდა შპს „...ს“ შეგებებული სარჩელი; ბათილად იქნა ცნობილი ქალაქ თბილისის მერიის სსიპ ქონების მართვის სააგენტოს 2011 წლის 20 სექტემბრის №01-4/419 ბრძანებაზე თანდართული და მხარეებს შორის გაფორმებული იჯარის ხელშეკრულების 10.4 და 10.5 პუნქტები და აღნაგობის ხელშეკრულების 8.4 და 8.5 პუნქტები; ქალაქ თბილისის მერიას შპს „...ს“ სასარგებლოდ დაეკისრა საბაგიროს ღირებულების – 200422,5 ევროს ეკვივალენტი ლარის და საზოგადოებრივი კვების ობიექტის მშენებლობისათვის განეული ხარჯის – 152020,73 ლარის გადახდა; შპს „...ს“ სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისრა სახელმწიფო ბაჟის გადახდა და 100 ლარის ოდენბით; ქალაქ თბილისის მერიას შპს „...ს“ სასარგებლოდ დაეკისრა 4610 ლარის გადახდა მოსარჩელის მიერ წინასწარ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ასანაზღაურებლად; ქალაქ თბილისის მერიას შპს „...ს“ სასარგებლოდ დაეკისრა 2500 ლარის გადახდა წარმომადგენლის მომსახურებისათვის გადახდილი თანხის ანაზღაურების მიზნით;

7.2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 22 დეკემბრის განჩინების პირველი პუნქტით №2/1637-14 სამოქალაქო საქმეზე სს „...ს“ უფლებამონაცვლედ ცნობილ იქნა ჯ. ხ-ი. ამავე სასამართლოს 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინებით (საქმე №2/1637-14) გასწორდა 2015 წლის 22 დეკემბრის განჩინებაში დაშვებული უსწორობა და განჩინების პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდა შემდეგნაირად: „სამოქალაქო საქმეზე №2/1637-14, სს „...ს“ (ს/ხ ...) უფლებამონაცვლედ ცნობილ იქნეს ჯ. ხ-ი (ვ/ხ ...), მხოლოდ ქალაქ თბილისის მერიის მიმართ არსებული სს „...ს“ მოთხოვნის ნაწილში“;

7.3. „უსწორობის გასწორების შესახებ“ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინება (საქმე №2/1637-14) შესულია კანონიერ ძალაში;

7.4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 30 სექტემბრის გადაწყვეტილება (საქმე №2/1637-14) ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ სააპელაციო საჩივრით გაასაჩივრა და მოითხოვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის და შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილების ნაწილში გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება, ახალი გადაწყვეტილების მიღებით კი სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება და შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა;

7.5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 14 ივნისის განჩინებით (საქმე №23/163-16) ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სააპელაციო საჩივრი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სა-

სამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 30 სექტემბრის გადაწყვეტილება;

7.6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატამ 2016 წლის 21 ივნისს მიიღო დამატებითი განჩინება (საქმე №2ბ/163-16), რომლითაც ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას სს „...ს“ უფლებამოხაცვლე ჯ. ხ-ის სასარგებლოდ დაეკისრა ამ უკანასკნელის მიერ წარმომადგენლის დახმარებისთვის განეული ხარჯის ანაზღაურება 2500 ლარის ოდენობით;

7.7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატას 2016 წლის 14 ივნისის განჩინება და 21 ივნისის დამატებითი განჩინება ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ საკასაციო საჩივრით გაასაჩივრა და მოითხოვა გასაჩივრებული განჩინების/დამატებითი განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით ძირითადი სარჩელის დაკმაყოფილება, ხოლო შეგებებული სარჩელის დაკმაყოფილებაზე – უარის თქმა;

7.8. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 5 მაისის განჩინებით (საქმე №ას-938-903-2016) ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2016 წლის 14 ივნისის განჩინება და ამავე სასამართლოს 2016 წლის 21 ივნისის დამატებითი განჩინება; ჯ. ხ-ის შუამდგომლობა იურიდიული მომსახურების ხარჯის ანაზღაურების თაობაზე დაკმაყოფილდა და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ჯ. ხ-ის სასარგებლოდ დაეკისრა საკასაციო სამართლწარმოების გამო იურიდიულ მომსახურებაზე განეული ხარჯის – 800 ლარის ანაზღაურება;

7.9. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 5 მაისის განჩინებით (საქმე №ას-938-903-2016) თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 30 სექტემბრის გადაწყვეტილება (საქმე №2/1637-14) შევიდა კანონიერ ძალაში და საქალაქო სასამართლოს მიერ 2017 წლის 7 ივლისს გაცემულ იქნა სააღსრულებო ფურცელი (საქმე №2/1637-14) კრედიტორის – ჯ. ხ-ის სასარგებლოდ, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 30 სექტემბრის გადაწყვეტილების მე-10 (ქალაქ თბილისის მერიას შპს „...ს“ სასარგებლოდ დაეკისრა საბაგიროს ღირებულების – 200422,5 ევროს ეკვივალენტი ლარის გადახდა) და მე-11 (ქალაქ თბილისის მერიას შპს „...ს“ სასარგებლოდ დაეკისრა 152020,73 ლარის გადახდა საზოგადოებრივი კვების ობიექტის მშენებლობისათვის განეული ხარჯის ასაზღაურებლად) პუნქტების იძულებით აღსრულების მიზნით;

7.10. 2017 წლის 26 ივლისს ჯ. ხ-ის წარმომადგენელმა განცხა-

დებიტ მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს, წარუდგინა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგის 2017 წლის 7 ივლისის სააღსრულებო ფურცელი (საქმე №2/1637-14) და მოითხოვა მოვალის-თვის – ქალაქ თბილისის მერიისთვის სააღსრულებო ფურცლით დაკისრებული თანხის – 200422,5 ეროვნული და 152020,73 ლარის იძულებით აღსრულება;

7.11. 2017 წლის 9 აგვისტოს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიურომ „გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ“ შეტყობინებით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპიტეტის მერიას და აცნობა, რომ სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს წარმოებაშია №A17086450 სააღსრულებო საქმე, თბილისის საქალაქო სასამართლოს მიერ 2017 წლის 7 ივლისს გაცემული №2/1637-14 სააღსრულებო ფურცლის იძულებით აღსრულების მიზნით. ამავე შეტყობინებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას მიეცა წინადაღება სააღსრულებო ფურცლით დაკისრებული თანხის ერთი თვის ვადაში ნებაყოფლობით გადახდის შესახებ;

7.12. 2017 წლის 29 აგვისტოს ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის იურიდიული საქალაქო სამსახურის უფროსმა №10-01172411129 წერილით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროს და აცნობა, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ განიხილა 2017 წლის 9 აგვისტოს შეტყობინება. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მთავრობამ 2017 წლის 9 აგვისტოს მიიღო „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფორმიდან თანხის გამოყოფის შესახებ“ №29.02.575 განკარგულება, რომლის თანახმად, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისთვის ჯ. ხ-ის სასარგებლოდ დაკისრებულ თანხას გამოაკლდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგის 2015 წლის 30 სექტემბრის №2/1637-14 კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სასარგებლოდ შპს „...სთვის“ დაკისრებული საიჯარო ქირისა და აღნაგობის საფასური, შესაბამისი პირგასამტებლოთი. დარჩენილი 556020,87 ლარი კი №00021 საგადასახადო დავალებით ჩაირიცხა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს სადეპოზიტო ანგარიშზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ჯ. ხ-ის მიმართ არსებული დავალიანების სრულად დაფარვის საფუძვლით, მოთხოვნილ იქნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 30 სექტემბრის 2/1637-14 გადაწყვეტილების აღსრულებულად ჩათვლა. №10-01172411129

წერილს თან დაერთო ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მთავრობის 2017 წლის 9 აგვისტოს №29.02.575 განკარგულება და 2017 წლის 16 აგვისტოს №00021 საგადახდო მოთხოვნა;

7.13. 2017 წლის 4 სექტემბერს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღმასრულებელმა №A17086450-007/001 წერილით მიმართა ჯ. ხ-სა და მის წარმომადგენელს და აცნობა, რომ აღსრულების ეროვნულ ბიუროში წარდგენილია ქალაქ თბილისის მერიის 2017 წლის 29 აგვისტოს №10-01172411129 წერილი თანხის ურთიერთგაქვითვის შესახებ. ამასთან, სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს სადეპოზიტო ანგარიშზე ქალაქ თბილისის მერიის მიერ ჩარიცხულია 556020,87 ლარი. აღნიშნულთან დაკავშირებით, კრედიტორს ეთხოვა აღსრულების ეროვნული ბიუროსთვის, შემჭიდროვებულ ვადაში, წერილობით ეცნობებინა, ეთანხმებოდა თუ არა წერილში მოყვანილ გარემოებებს და ამცირებდა თუ არა მოვალის მიმართ მის მოთხოვნას;

7.14. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღმასრულებლის 2017 წლის 4 სექტემბრის №A17086450-007/001 წერილის პასუხად, ჯ. ხ-ის წარმომადგენელმა 2017 წლის 8 სექტემბერს წერილით მიმართა აღმასრულებელს და აცნობა, რომ კრედიტორი არ ეთანხმებოდა წერილში მოყვანილ გარემოებებს და არ ამცირებდა მოთხოვნას მოვალის მიმართ. აღნიშნულ წერილს თან დაერთო: თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 29 დეკემბრისა და 2016 წლის 28 ივნისის განჩინებები და სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2016 წლის 25 ივლისის №... გადაწყვეტილება შპს „...ს“ რეგისტრაციის გაუქმების შესახებ;

7.15. „გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ“ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 28 ივნისის განჩინების (საქმე №2/11553-2016) თანახმად, სს „...ს“ მიმართ შეწყდა გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება; სს „...“ გამოცხადდა გაკოტრებულად და გაუქმდა საწარმოს რეგისტრაცია სამეწარმეო რეესტრში. საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2016 წლის 25 ივლისის №... გადაწყვეტილებით სს „...ს“ რეგისტრაცია გაუქმდა;

7.16. 2017 წლის 22 სექტემბერს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებელმა – მ. ბ-მა №69730 წერილით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის იურიდიულ საქალაქო სამსახურს და აცნობა, რომ სასამართლოს აღსასრულებელი გადაწყვეტილების შინაარსისა და საქმეში წარდგენილი დოკუმენტაციის დამატებით შესწავლის საფუძველზე (კრედიტორის – ჯ. ხ-ის განცხადება, №2/2/1637-14 განჩინება), თბილისის სააღსრულებო ბიუროს მიერ ვერ იქნება გათ-

ვალისწინებული 2017 წლის 29 აგვისტოს №10-01172411129 წერილში მოყვანილი არგუმენტები. შესაბამისად, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ეცნობა, რომ 2017 წლის 16 აგვისტოს ჩარიცხვით – 556020,87 ლარით დაფარულია №2/1637-14 სააღსრულებო ფურცლით დაკისრებული თანხის მხოლოდ ნაწილი – 152020,73 ლარი და 200422,50 ევროდან – 143982,37 ევროს ეკვივალენტი ლარი. ამდენად, მოვალეს ეთხოვა დარჩენილი დავალიანების ნებაყოფლისთვის გადახდა, მასვე განემარტა, რომ წინააღმდეგ შემთხვევაში მის მიმართ გატარდებოდა იძულებითი აღსრულების ღონისძიებები დარჩენილი დავალიანების ამოღების უზრუნველსაყოფად;

7.17. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ 2017 წლის 6 ოქტომბერს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღმასრულებლის – მ. ბ-ის 2017 წლის 22 სექტემბრის ქმედება (№69730 წერილი) აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარესთან გაასაჩივრა;

7.18. სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თავმჯდომარის 2017 წლის 6 ნოემბრის №5206 ბრძანებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საჩივრი არ დაკმაყოფილდა.

8. ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, პირველი ინსტანციის სასამართლომ მიუთითა, რომ ვინაიდან „უსწორობის გასწორების შესახებ“ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგის 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინება (საქმე №2/1637-14) შესულია კანონიერ ძალაში, ჯ. ხ-ი შპს „...ს“ უფლებამონაცვლეს მხოლოდ ქალაქ თბილისის მერიის მიმართ არსებული მოთხოვნის ნაწილში ნარმოადგენს. მერიის თვის სასამართლოს დასახელებული განჩინების ჩაბარებისა და განჩინების კანონიერ ძალაში შესვლის საკითხის კვლევა, მართლია, არ ნარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალნარმოების წესით განსახილველ საკითხს, თუმცა გასათვალისწინებელია, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ „უსწორობის გასწორების შესახებ“ განჩინება გაასაჩივრა კერძო საჩივრით, რომელიც თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 14 იანვრის განჩინებით (საქმე №28/50-19), როგორც დაუშვებელი, განუხილველი დარჩა, რაც დამატებით ადასტურებს 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინების კანონიერ ძალაში შესვლის ფაქტს.

9. საქალაქო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 442-ე მუხლზე და მიიჩნია, რომ რამდენადაც ჯ. ხ-ი არ ნარმოადგენს შპს „...ს“ უფლებამონაცვლეს კომპანიისთვის დაკისრებული ვალდებულებების ნაწილში, მერია არ იყო უფლებამო-

სილი, მოეხდინა ვალდებულებათა ურთიერთგაქვითვა.

10. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონსა და საქართველოს ადმინისტრაციულ საპროცესო კოდექსზე მითითებით, პირველი ინსტანციის სასამართლომ მიიჩნია, რომ აღმასრულებლის ქმედება შეესაბამებოდა კანონმდებლობის მოთხოვნებს და არ არსებობდა სარჩელის დაკმაყოფილების წინაპირობები.

11. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 23 აპრილის გადაწყვეტილება ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიაშ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა.

12. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 3 ოქტომბრის განჩინებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 23 აპრილის გადაწყვეტილება.

13. სააპელაციო პალატამ სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილებაში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებები და დადგენილად მიიჩნია, რომ „უსწორობის გასწორების შესახებ“ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინება (საქმე №2/1637-14) შესულია კანონიერ ძალაში, შესაბამისად, ჯ. ხ-ი შპს „...ს“ უფლებამონაცვლეს წარმოადგენს მხოლოდ ქალაქ თბილისის მერიის მიმართ არსებული მოთხოვნის ნაწილში, ხოლო ვალდებულების ნაწილში იგი არ წარმოადგენს სამოქალაქო-სამართლებრივი ურთიერთობის მხარეს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ არ არსებობდა მოთხოვნათა ურთიერთგაქვითვის შესაძლებლობა, რაც სარჩელის დაკმაყოფილებას გამორიცხავდა.

14. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 3 ოქტომბრის განჩინება ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ საკასაციო წესით გაასაჩივრა.

15. კასატორი აღნიშნავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 201-ე მუხლის თანახმად, მოთხოვნის დათმობით ახალ მფლობელზე გადადის მისი უზრუნველყოფის საშუალებები და მოთხოვნასთან დაკავშირებული სხვა უფლებები. მოვალეს უფლება აქვს, ახალ მფლობელს ყველა ის შესაგებელი წარუდგინოს, რაც მას თავდაპირებელი მფლობელის მიმართ გააჩნდა. მოცემულ შემთხვევაში, სს „...ს“ ჯ. ხ-ს დაუთმო ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ არსებული მოთხოვნა, რის საფუძველზეც

ჯ. ხ-ი ავტომატურად გახდა იმ შესაგებლის ადრესატიც, რომლის წარდგენაც მერიას საწარმოს მიმართ შეეძლო. შესაბამისად, კასატორი, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 442-ე მუხლზე მითითებით, მიიჩნევს, რომ უფლებამოსილი იყო, ჯ. ხ-თან ანგარიშს წორებისას მოეხდინა მოთხოვნათა ურთიერთგაქვითვა, ვინაიდან ჯ. ხ-ი ითვლება სს „...ს“ უფლებამონაცვლედ. ამდენად, კასატორის მოსაზრებით, სასამართლოს გადაწყვეტილება აღსრულებულად უნდა ჩაითვალის.

16. კასატორი, „უსწორობის გასწორების შესახებ“ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინებასთან დაკავშირებით, მიუთითებს, რომ დასახელებული განჩინება კანონით დადგენილი წესით არ ჩაპარება.

17. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 23 დეკემბრის განჩინებით ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი დასაშვებად იქნა მიჩნეული.

სამოტივაციო ნაწილი:

18. საკასაციო სასამართლო, საქმის მასალებისა და საკასაციო საჩივარის საფუძვლების შესწავლის შედეგად, მიიჩნევს, რომ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

19. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, განსახილველ საქმეში მთავარ სადაც საკითხს წარმოადგენს სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულებულად მიჩნევა, კერძოდ, რამდენად ჰქონდა მოვალეს – თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას კრედიტორის – ჯ. ხ-ის მიმართ მოთხოვნათა ურთიერთგაქვითვის შესაძლებლობა.

20. საკასაციო სასამართლო, საქართველოს კონსტიტუციის 62-ე მუხლის პირველი პუნქტის, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტისა და საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-10 მუხლის საფუძველზე, მიუთითებს, რომ სასამართლოს კანონიერ ძალში შესული გადაწყვეტილება შესასრულებლად სავალდებულოა. სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესრულების სავალდებულობის უზრუნველსაყოფად კი კანონმდებლობით გათვალისწინებულია იძულებითი აღსრულების მექანიზმი, კერძოდ, „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონიდან გამომდინარე, გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულებაზე პასუხისმგებელ ორგანოს წარმოადგენს სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო, რომელმაც კანონით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, ნორმატიულად განერილი პროცედურის ზედმინევნით დაცვით, დრო-

ულად და ჯეროვნად უნდა აღასრულოს სასამართლოს გადაწყვეტილება, თუკი მოვალე დაკისრებულ ვალდებულებას ნებაყოფლობით არ შეასრულებს. ამასთან, თანხის გადახდევინების საქმეებზე აღსრულება უნდა განხორციელდეს მოვალის ქონებაზე ან ამ ქონების ხარჯზე და კრედიტორს უნდა გადაეცეს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილით გათვალისწინებული თანხა.

21. განსახილულ შემთხვევაში, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 30 სექტემბრის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით (საქმე №2/1637-14) ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა ქალაქ თბილისის მერიის სარჩელი და შპს „...ს“ (ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის ცვლილების შემდეგ ჩამოყალიბდა სააქციო საზოგადოების სახით) შეგებებული სარჩელი; მხარეებს ერთმანეთის სასარგებლოდ ფულადი ვალდებულებები დაეკისრათ.

22. დადგენილია, რომ სს „...მ“ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ მოთხოვნები ჯ. ხ-ს დაუთმო. შედეგად, თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 22 დეკემბრის განჩინების პირველი პუნქტით, ზემოაღნიშნულ სამოქალაქო საქმეზე, სს „...ს“ უფლებამონაცვლედ ცნობილ იქნა ჯ. ხ-ი. ამავე სასამართლოს 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინებით კი გასწორდა დასახელებულ განჩინებაში დაშვებული უსწორობა და განჩინების პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდა შემდეგნაირად: „სამოქალაქო საქმეზე №2/1637-14, სს „...ს“ (ხ/ხ ...) უფლებამონაცვლედ ცნობილ იქნეს ჯ. ხ-ი (გ/გ ...), მხოლოდ ქ. თბილისის მერიის მიმართ არსებული სს „...ს“ მოთხოვნის ნაწილში“. საქალაქო სასამართლომ 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინებაში მიუთითა, რომ აუცილებელი იყო უფლებამონაცვლეობის ფარგლების დაკონკრეტება, რათა განჩინების არსებული შინაარსით დატოვებას სამომავლოდ გაუგებრობა არ გამოეწვია.

23. საქმეში წარმოდგენილი დოკუმენტაციით დასტურდება, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინება შესულია კანონიერ ძალაში. აღნიშნულ გარემოებას ადასტურებს არა მხოლოდ თბილისის საქალაქო სასამართლოს კანცელარიის უფროსის წერილი, არამედ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 14 იანვრის განჩინებაც, რომლითაც თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის კერძო საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 29 დეკემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე, როგორც დაუშვებელი, დარჩა განუხილველი.

24. საკასაციო პალატა დამატებით მიუთითებს თბილისის საქა-

ლაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 13 მარტის განჩინებაზე, რომლითაც მერიას უარი ეთქვა, ჯ. ხ-ი სს „...ს უფლებამონაცვლედ მიჩნეულიყო ვალდებულებების ნაწილში. სასამართლომ განმარტა, რომ ადგილი ჰქონდა მოთხოვნის დათმობას და არა ვალის გადაკისრებას.

25. მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო დადასტურებულად მიიჩნევს, რომ სამოქალაქო დავა იმგვარად წარიმართა და დასრულდა, რომ ჯ. ხ-ზე სს „...ს“ მხოლოდ მოთხოვნა გადავიდა, ფიზიკური პირი არ ყოფილა განხილული საწარმოს უფლებამონაცვლედ ვალდებულებების ნაწილში; საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 5 მაისის №ას-938-903-2016 განჩინებაშიც კი ჯ. ხ-ი მოხსენიებულია როგორც სს „...ს“ უფლებამონაცვლე კრედიტორული დავალიანების ნაწილში. შესაბამისად, სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისთვის მიკუთვნებული თანხის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელ პირს წარმოადგენდა სს „...“; თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისთვის დაკისრებული თანხა კი უნდა გადახდილიყო ჯ. ხ-ის სასარგებლოდ.

26. საქმეზე დადგენილია, რომ აღსრულების ეროვნულმა ბიურომ კრედიტორის – ჯ. ხ-ის განცხადების საფუძველზე, მოვალის – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მიმართ დაიწყო სააღსრულებო წარმოება თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 30 სექტემბრის კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებისა და მის საფუძველზე გაცემული სააღსრულებო ფურცლის აღსასრულებლად. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია კი მიიჩნევს, რომ გადაწყვეტილება უნდა ჩაითვალოს აღსრულებულად, ვინაიდან ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მთავრობის 2017 წლის 9 აგვისტოს №29.02.575 განკარგულების საფუძველზე, სააღსრულებო ფურცლით დაკისრებული თანხის (718134,12 ლარი) ნაწილი – 556020,87 ლარი ჩარიცხულ იქნა აღსრულების ეროვნული ბიუროს სადეპოზიტო ანგარიშზე. რაც შეეხება თანხის დარჩენილ ნაწილს, ვინაიდან თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 30 სექტემბრის გადაწყვეტილებით სს „...საც“ დაეკისრა მერიის სასარგებლოდ თანხის გადახდა, თბილისის მერიამ მოახდინა კი. ხ-ისთვის გადასახდელი და მერიის სასარგებლოდ კომპანიისთვის დაკისრებული თანხის ურთიერთგაქვითვა.

27. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 442-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, ორ პირს შორის არსებული ურთიერთმოთხოვნა შეიძლება გაქვითვით შეწყდეს, თუ დამდგარია ამ მოთხოვნათა შესრულების ვადა, ხოლო ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, ვალდებული

ლებათა გაქვითვა შესაძლებელია მაშინაც, როცა ერთ-ერთი მოთხოვნის შესრულების ვადა ჯერ არ დამდგარა, მაგრამ ამ მოთხოვნის უფლების მქონე მხარს უჭერს გაქვითვას. ვალდებულებათა გაქვითვა ხორციელდება მეორე მხარისათვის შეტყობინებით. ამრიგად, ურთიერთმოთხოვნათა გაქვითვის განხორციელების სავალდებულო წინაპირობაა, რომ ურთიერთობის ორივე მხარეს გაჩინდეს ერთმანეთის მიმართ შეუსრულებელი ვალდებულება, ანუ ორივე ერთმანეთის მიმართ ერთდროულად უნდა იყვნენ როგორ მოვალეები, ასევე კრედიტორები. ამასთან, „ურთიერთმოთხოვნათა გაქვითვა წარმოადგენს ცალმხრივ გარიგებას, რა დროსაც, სამართლებრივი შედეგის დადგომისათვის სავალდებულოა ერთი პირის მიერ ნების გამოვლენა, ხოლო მეორე პირის მიერ მისი მიღება... მისი ქმედითობა დამოკიდებულია მეორე პირის მიერ ურთიერთმოთხოვნათა გაქვითვის ნების მიღებასა და გასაქვითი ვალდებულების არასადაცონბაზე. ეს იმას ნიშნავს, რომ გარიგების დადება შესაძლებელია მაშინ, როდესაც მხარეების მიერ აღიარებულია და სადაცოდ არ არის გამხდარი ვალდებულება და მისი მოცულობა“ (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2021 წლის 12 თებერვლის №ას-1632-2019 განჩინება).

28. განსახილველ შემთხვევაში კი, დასრულებული სამართალ-წარმოების საფუძველზე, ჯ. ხ-ს მოთხოვნა გააჩნია მერიის მიმართ, ხოლო ადმინისტრაციულ ორგანოს მოთხოვნა გააჩნია სს „...ს“ მიმართ. შესაბამისად, ერთდროულად ერთმანეთის მიმართ შეუსრულებელი მოთხოვნები არ არსებობს, თითოეულის მოთხოვნის ნაწილში სხვადასხვა პირია მოვალე. ამასთან, ჯ. ხ-ის კომპანიის უფლებამონაცვლედ დადგენამდე, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მისი უშუალო მოვალის (საწარმოს) მიმართ მოთხოვნათა ურთიერთგაქვითვის თაობაზე შეტყობინების გაზიარების ფაქტიც არ დასტურდება. უფრო მეტიც, დღეის მდგომარეობით, სს „...“ გამოცხადებულია გაკოტრებულად და გაუქმებულია მისი სამენარმეო რეესტრში რეგისტრაცია. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 454-ე მუხლის შესაბამისად კი, იურიდიული პირის ვალდებულება წყდება მისი ლიკვიდაციის დამთავრების რეგისტრაციის მომენტიდან. აღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ არ არსებობს მოთხოვნათა ურთიერთგაქვითვის საფუძვლები.

29. საკასაციო პალატა დამატებით ყურადღებას გაამახვილებს მასზედ, რომ ჯ. ხ-ს სს „...მ“ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 201-ე მუხლის საფუძველზე დაუთმო მოთხოვნები. ამასთანავე, სს „...მ“ ჯ. ხ-ს მოთხოვნა დაუთმო იმ მიზეზით, რომ კომპანიას ჯ. ხ-ის

მიმართ სასესხო დავალიანება გააჩნდა. მოთხოვნის დათმობის ხელშეკრულება ძალაშია და ადმინისტრაციული საქმის განმხილველი სასამართლო ვერ შეაფასებს მის კანონიერებას, ან გადაცემული მოთხოვნის მოცულობას. ასეთ პირობებში კი, კასატორი არ იყო უფლებამოსილი, თავად შეემცირებინა ჯ. ხ. ხ-ისთვის გადასახდელი თანხა სს „...ს“ მიმართ არსებული მოთხოვნის მოცულობით.

30. საკასაციო სასამართლო, ასევე, აღნიშნავს, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მხრიდან დავის მორიგებით დასრულების აქტიური მცდელობისა და მხარეთა მორიგების მიზნით საქმის განხილვის გადადების მიუხედავად, მხარეთა შორის ვერ იქნა მიღწეული მორიგება, რაც მხარეთა ფინანსური ვალდებულებების დაბალანსებას უზრუნველყოფდა.

31. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განჩინებების, ჯ. ხ-ის უფლებამონაცვლედ ცნობის სამართლებრივი საფუძვლისა და ძალაში შესული მოთხოვნის დათმობის ხელშეკრულების შინაარსის გათვალისწინებით, საკასაციო პალატა მიჩნევს, რომ ჯ. ხ-ი არ წარმოადგენს სს „...ს“ უფლებამონაცვლეს კომპანიისთვის დაკისრებული ვალდებულებების ნაწილში. შესაბამისად, არ არსებობს მოთხოვნათა ურთიერთგაქვითვის შესაძლებლობა და სასამართლოს გადაწყვეტილება აღსრულებულად ვერ ჩაითვლება. ამრიგად, მოცემულ საქმეზე მიღებული, სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არის კანონიერი და დასაბუთებული და მისი გაუქმების საფუძვლები არ არსებობს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივარი არ დაქმაყიფილდეს;

2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 3 ოქტომბრის განჩინება;

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოდა არ და არ საჩივრდება.

2. სარჩელის უზრუნველყოფა

სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების ცინაპირობები

განხილვა საქართველოს სახელით

№ბს-16-16(2უს-18)

13 სექტემბერი, 2018 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საქართველოს ეკონომიკი-
სა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და სსიპ სახელმწი-
ფო ქონების ეროვნული სააგენტოს საჩივარი თბილისის სააპელა-
ციონ სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის
13.12.2017 წ. განჩინებაზე

აღნერილობითი ნაწილი:

დ. ლ-მა 16.11.2016 წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო
სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე-
ბის – საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სა-
მინისტროსა და სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს
მიმართ, სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს
15.06.2016 წ. №16/30128 ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის,
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინის-
ტროს 14.11.2016 წ. №1-1/614 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობი-
სა და მოპასუხეებისათვის ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებ-
რივი აქტის გამოცემის დავალების მოთხოვნით.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ 2004 წლიდან იჯარის ხელშეკრუ-
ლების საფუძველზე ფლობდა ... მდებარე სახელმწიფო საკუთრე-
ბაში არსებულ საძოვარს (ს/კ ...), რაც მას აძლევდა შესაძლებლო-
ბას იმ დროს მოქმედი „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სა-
სოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის პრივატიზების შესახებ“
კანონის საფუძველზე მოეხდინა მიწის ნაკვეთის პრივატიზება,
თუმცა აღნიშნული ვერ განახორციელა, რადგან იმავე მიწის ნაკ-
ვეთზე უკვე არსებობდა სახელმწიფოს მიერ რამდენიმე ფიზიკურ
პირთან სხვადასხვა დროს გაფორმებული იჯარის ხელშეკრულე-

ბეჭი. ნინოწმინდის რაიონული სასამართლოს 27.06.2006წ. გადაწყვეტილებით გაუქმდა №... საკადასტრო კოდის მქონე მიწის ნაკვეთზე დადებული ყველა იჯარის ხელშეკრულება და ნინოწმინდის რაიონის გამგეობას და მიწის იჯარით გამცემ კომისიას დაევალა ყველა გარემოების სრულყოფილად გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ერთკვირიან ვადაში ახალი აქტების გამოცემა. სასამართლოს დავალების მიუხედავად ნინოწმინდის რაიონის გამგეობის მიერ რაიმე გადაწყვეტილება მიღებული არ ყოფილა. ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის გამგეობამ 30.08.2006წ. სადავო მიწის ნაკვეთი იჯარით 10 წლის ვადით უკონკურსოდ გადასცა ვ. გ-ს, რომელმაც 18.07.2008წ. განახორციელა იჯარით გადაცემული მიწის ნაკვეთის მის სახელზე პრივატიზება. დ. ლ-ის მიერ სასამართლოში გასაჩივრების შედეგად ვ. გ-ის სახელზე გაცემული უფლების დამდგენი დოკუმენტები ბათილად იქნა ცნობილი ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 20.07.2011წ. გადაწყვეტილებით, იმ მოტივით, რომ „სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის პრივატიზების შესახებ“ კანონის ახალი რედაქციით პრივატიზებას არ ეძვემდებარებოდა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საძოვარი. ამის შემდეგ, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის 01.05.2012წ. ბრძანებით დ. ლ-ს ზემოაღნიშნული მიწის ნაკვეთი იჯარით სარგებლობისათვის გადაეცა 10.10.2012 წლამდე, რომლის ვადის ამონურვის შემდეგაც დ. ლ-მა ორჯერ, პირველად 31.03.2014წ. და მეორედ 13.06.2016წ. განცხადებით მიმართა სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს მიწის ნაკვეთის იჯარით გადაცემისა და პრივატიზების მოთხოვნით. სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 15.06.2016წ. №16/30128 ნერილით განხემარტა, რომ პრივატიზებისთვის განმცხადებელს შესაბამისი ორგანოსათვის უნდა მიემართა არაუგვიანეს 2011 წლის 1 მაისისა, ხოლო რაც შეეხება იჯარით გაცემის საკითხს, დადებითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში მიწის ნაკვეთის იჯარით გაცემის თაობაზე ლოტი განთავსდებოდა შესაბამის ვებგვერდზე. სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 15.06.2016წ. №16/30128 ნერილი დ. ლ-ის მიერ გასაჩივრდა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში, რომლის 14.11.2016წ. №1-1/614 გადაწყვეტილებით მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 31.03.2017წ. გადაწყვეტილებით დ. ლ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, სადაც საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 15.06.2016წ. №16/30128 და საქართველოს ეკონომიკისა

და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 14.11.2016წ. №1-1/614 ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები და მოპასუხე სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დაევალა კანონით დადგენილ ვადაში, საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დ. ლ-ის მოთხოვნასთან დაკავშირებით. მოსარჩელის მოთხოვნა გადახდილი საადვოკატო ჰონორარის მოპასუხეებზე დაკისრების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ.

დ. ლ-ის ნარმომადგენელმა ლ. გ-მა 13.12.2017წ. განცხადებით მიმართა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას და იშუამდგომლა სარჩელის უზრუნველყოფის ლონისძიების გამოყენების შესახებ. შუამდგომლობის ავტორმა აღნიშნა, რომ გაზაფხულის მოახლოებასთან ერთად შესაძლოა აქტუალური გახდეს მიწის ნაკვეთის სხვა პირებზე იჯარით გადაცემის საკითხი, ვინაიდან სადაც მიწა ნარმოადგენს ზაფხულის საძოვარს და წინა სასამართლო დავების დროს არაერთხელ იყო გაცემული იჯარით, ხოლო კანონმდებლობაში ცვლილებების განხორციელების შემთხვევაში არსებობს სადაც მიწის ნაკვეთის გადაცემის გამარტივების რისკი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 13.12.2017წ. განჩინებით დ. ლ-ის ნარმომადგენლის ლ. გ-ის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს აეკრძალათ სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების, მდებარე: ... რაიონი, ... 2, ... საზაფხულო საძოვარი, საკადასტრო კოდი №..., გასხვისება, იჯარით გადაცემა და სანივთო სამართლებრივი უფლებით (იპოთეკა, აღნაგობა, უზუფრუქტი, სერვიტუტი) დატვირთვა.

სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულმა სააგენტომ 22.12.2017წ. და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ 27.12.2017წ. შეიტანეს საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 13.12.2017წ. განჩინების გაუქმების მოთხოვნით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 03.01.2018წ. განჩინებით სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულმა სააგენტოსა და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს საჩივრები თბილისის საა-

პელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 13.12.2017. განჩინებებზე დაუსაბუთებულობის გამო არ დაკმაყოფილდა, საქმის მასალები საჩივრებთან ერთად გადმოეგზავნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლისა და საჩივრების საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს საჩივრები არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალნარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის დებულებანი. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლით გათვალისწინებულია სასამართლოსთვის სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების თაობაზე განცხადებით მიმართვის უფლება და განსაზღვრულია ამ უფლების რეალიზაციის წესი. კერძოდ, სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოიყენების თაობაზე განცხადება უნდა შეიცავდეს მითითებას იმ გარემოებებზე, რომელთა გამოც უზრუნველყოფის ღონისძიების მიუღებლივბა გააძნელებს ან შეუძლებელს გახდის გადაწყვეტილების აღსრულებას და შესაბამის დასაბუთებას, თუ სარჩელის უზრუნველყოფის რომელი ღონისძიების გატარება მთანია მოსარჩელეს აუცილებლად. განსახილველ შემთხვევაში დ. ლ-ის ნარმომადგენელმა ლ. გ-მა 13.12.2017წ. განცხადებით მოითხოვა №... საკადასტო კოდის ქქონე მინის ნაკვეთის სარგებლობაში გადაცემის, გასხვისების, მასზე იპოთეკის, შეზღუდული სარგებლობის ან სხვა ვალდებულების რეგისტრაციის აკრძალვა იმ დასაბუთებით, რომ მინის ნაკვეთი, როგორც ზაფხულის სამოგარი, სეზონის მოახლოვებასთავ ერთად შესაძლოა სხვა პირებზე გაცემულიყო იჯარით, რისი რეალური საშიძროებაც არსებობდა აღნიშნული მინის ნაკვეთის ირგვლივ მანამდე არსებული დავებიდან გამომდინარე, ხოლო მოსალოდნელ საკანონმდებლო ცვლილებებს შეიძლება გამოეწვია სადაც მინის ნაკვეთის გადაცემის გამარტივება.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენება მიზნად ისახავს, სასამართლოს მიერ სარჩელის დაკმაყოფილების შემთხვევაში, სასარჩელო მოთხოვნის რეალიზაციის უზრუნველყოფას. სარჩელის უზრუნველყოფის

ლონისძიება გადაწყვეტილების ფაქტობრივი აღსრულების გაჭიანურების ან დაბრკოლების თავიდან აცილებას ემსახურება. სარჩელის უზრუნველყოფა მთლიანად მოტივირებულია უფლების სასამართლო წესით დაცვის უზრუნველყოფით, სარჩელის მთლიანად ან ნაწილობრივ დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოსალოდნელი სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების შესაძლებლობით, მისი გარდაუვალობით. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო პალატის მიერ მართებულად დაკმაყოფილდა მოსარჩელის წარმომადგენლის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით მოპასუხებისათვის სადავო უძრავ ქონებასთან მიმართებაში გარკვეული მოქმედებების აკრძალვის შესახებ, რადგან საქმის მასალებით დასტურდება, რომ სადავო მინის ნაკვეთი წარსულში რამდენჯერმე იყო განკარგული სახელმწიფოს მიერ, რამაც დავა წარმოშვა მხარეთა შორის, კერძოდ, სადავო მინის ნაკვეთი 2001 წელს კანონმდებლობის მათხოვნათა დარღვევით გაიცა იჯარით, რაც გაუქმდა ნინოზმინდის რაიონული სასამართლოს 27.06.2006წ. გადაწყვეტილებით. აღნიშნული მინის ნაკვეთი 2006 წელს კვლავ გაიცა იჯარით. 2008 წელს მოხდა იჯარით გაცემული მინის ნაკვეთის პრივატიზება, რომელიც დ. ლ-ის სასარჩელო მოთხოვნის საფუძველზე გაუქმდა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 20.07.2011წ. გადაწყვეტილებით. შესაბამისად დიდია აღნიშნული მინის ნაკვეთის სარგებლობით შესაძლო გაცემის, გასხვისების ალბათობა, რაც გააძნელებს მოცემულ საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილების აღსრულებას საქმის მოსარჩელის სასარგებლოდ დასრულების შემთხვევაში. რეგისტრაციასთან დაკავშირებული ქმედებების (გასხვისება, იჯარით გადაცემა, აღნაგობა, უზუფრუქტი, სერვიცუტი) განხორციელების აკრძალვის პირობებში მოპასუხეებს ერთმევათ შესაძლებლობა გაასხიოსნო ან უფლებრივად დატვირთონ ის მინის ნაკვეთი, რომლებზეც შესაძლოა მოსარჩელის უფლების არსებობა დადგინდეს. აღნიშნული უძრავი ქონების გასხვისების შემთხვევაში სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულება მნიშვნელოვნად გართულდება ან სულაც შეუძლებელი გახდება კეთილსინდისიერი შემძენის უფლების დაცვის საჭიროების გათვალისწინებით. შესაბამისად, საფუძველს მოკლებულია საჩივრების ავტორების მოსაზრება იმის შესახებ, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ლონისძიების გამოყენება დაუსაბუთებლად, შესაბამისი ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლების გარეშე განხორციელდა. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში არსებობს სარჩელის უზრუნველყოფის გამოყენების პირობა, ასევე არსებობს საფუძველი, რომლის გამოც უზრუნველყოფის ღონის-

ძიების მიუღებლობა გააძნელებს ან შეუძლებელს გახდის გადაწყვეტილების ალსრულებას.

საჩივრების ავტორები მიიჩნევენ, რომ სათანადო მტკიცებულებით არ დასტურდება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების საჭიროება, სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების შეუძლებლობის ან გააძნელების საფრთხის არსებობა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენება მიზნად ისახავს სასამართლო გადაწყვეტილების აღუსრულებლობის ან აღსრულების გააძნელების რისკების მინიმუმადე დაყვანას. რისკი არის მოვლენა, რომელიც შეიცავს მისი დადგომის შესაძლებლობის ნიშნებს, იგი ჯერ არ არის რეალიზებული, თუმცა შესაძლოა მომავალში განხორციელდეს. ამდენად, ის გარემოება, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიამ სარჩელი ნაწილობრივ დააკმაყოფილა და ადმინისტრაციულ ორგანოს, სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს დაევალა კანონით დადგენილ ვადაში, საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დ. ლის მოთხოვნასთან დაკავშირებით, ასევე წარსულში სადავო მიწის ნაკვეთთან დაკავშირებით არსებული დავები, სსკ-ის 191-ე მუხლის საფუძველზე ქმნის სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების წინაპირობებს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა თვლის, რომ არ არსებობს საჩივრების დაკმაყოფილების საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციულ საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლის საფუძველზე ქმნის სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების წინაპირობებს.

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს საჩივრები არ დაკმაყოფილდეს;

2. უცვლელად დარჩეს თბილისის საპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 13.12.2017წ. განჩინება;

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება

სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების ცინაპირობები

განჩინება საქართველოს სახელით

№ბს-108(უს-19)

7 თებერვალი, 2019 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სიირტლაძე,
ვ. როინიშვილი

აღწერილობითი ნაწილი:

2016 წლის 10 მაისს გ. ქ-ემ სარჩელით მიმართა თბილისის საქართველოს სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მინის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის მიმართ.

მოსარჩელემ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მინის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლებების აღიარების კომისიის 2016 წლის 28 მარტის გადაწყვეტილების (№492 ოქმი) ბათილად ცნობა გ. ქ-ის მოთხოვნის დაკამაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში და მოპასუხისათვის ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე მდებარე №... საკადასტრო კოდით რეგისტრირებული მინის ნაკვეთის მომიჯნავე 540 კვ.მ მინის ნაკვეთზე გ. ქ-ის საკუთრების უფლების აღიარების შესახებ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 25 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით გ. ქ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 25 ოქტომბრის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა გ. ქ-ემ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 6 მარტის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, საქმეში მესამე პირად ჩაერთო საქართველოს

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 6 მარტის განჩინება კერძო საჩივრით გაასაჩივრა საქართველოს ეკონომიკასა და მდგრადი განვითრების სამინისტრომ.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 4 ოქტომბრის განჩინებით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითრების სამინისტროს კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 6 მარტის განჩინება.

2018 წლის 30 ოქტომბერს გ. ქ-ემ განცხადებით მიმართა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას და მოითხოვა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების სახით ყადაღის დადება სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე, მდებარე: ქ. თბილისში, ... ქ. №8 და №10 კორპუსებს შორის, 540 კვ.მ. მიწის ნაკვეთზე, საკადასტრო კოდით

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 6 ნოემბრის განჩინებით სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ოფიციალური ვებგვერდიდან მოპოვებულ იქნა და საქმის მასალებს დაერთო არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის, მდებარე: ქ. თბილისში, ... ქ. №8 და №10 კორპუსებს შორის (საკადასტრო კოდით ...) ახლანდელი და წინა მესაკუთრეების თაობაზე მასალები.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 6 ნოემბრის განჩინებით გ. ქ-ის განცხადება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 6 ნოემბრის განჩინება საჩივრით გაასაჩივრა გ. ქ-ემ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე მდებარე: ქ. თბილისში, ... ქ. №8 და №10 კორპუსებს შორის (საკადასტრო კოდით ...) ყადაღის დადება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 25 დეკემბრის განჩინებით გ. ქ-ის საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 6 ნოემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა და გადმოეგზავნა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლისა და საჩივრის საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ გ.ქ-ის საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილზე და განმარტავს, რომ თუ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართლა-ნარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 197¹ მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოში საჩივარი განიხილება ამ კოდექსის 419-ე და 420-ე მუხლებით დადგენილი წესით. ამავე კოდექსის 420-ე მუხლის თანახმად, კორძო საჩივრის განხილვა ზემდგომ სასამართლოებში წარმოებს შესაბამისად ამ სასამართლოებისათვის გათვალისწინებული წესების დაცვით.

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალებით დადგენილად მიიჩნევს, რომ სსიპ საჯარო რეესტრის 2009 წლის 28 სექტემბრის ამონანერის მიხედვით, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მინის ნაკვეთი 541.00 კვ.მ, მდებარე: თბილისი, ... ქ. №8 და №10 კორპუსებს შორის, საკადასტრო კოდი ..., დარეგისტრირდა ო. ფ-ის სახელზე. უფლების დამადასტურებელ დოკუმენტად მითითებულია საკუთრების უფლების მოწმობა №..., დამოწმების თარიღი 31/08/2009., ქ. თბილისის საკრებულო. აღნიშნული რეგისტრაციისათვის 2009 წლის 17 სექტემბერს დაინტერესებულმა პირმა ო. ფ-ემ მიმართა სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს და მოიხოვა საკუთრებად აღიარებულ მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიზაზე საკუთრების უფლების რეგისტრაცია. უძრავი ნივთის მისამართად მითითებულია, თბილისი, ... ქ. №8 და №10 კორპუსებს შორის.

სსიპ საჯარო რეესტრის 2014 წლის 10 სექტემბრის ამონანერის მიხედვით, 2014 წლის 8 სექტემბრის ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მინის ნაკვეთი 541.00 კვ.მ, მდებარე: თბილისი, ... ქ. №8 და №10 კორპუსებს შორის, საკადასტრო კოდი ..., დარეგისტრირდა ნ. ფ-ის სახელზე.

სსიპ საჯარო რეესტრის 2015 წლის 5 მარტის ამონანერის მიხედვით, არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მინის ნაკვეთი 541.00 კვ.მ, მდებარე: თბილისი, ... ქ. №8 და №10 კორპუსებს შო-

რის, საკადასტრო კოდი ..., დარეგისტრირდა გ. ქ-ის სახელზე. უფლების დამდგენ დოკუმენტად მითითებულია უძრავი ქონების ნასყიდობის ხელშეკრულება, დათარიღებული 2015 წლის 27 თებერვლით.

2015 წლის 2 ნოემბერს გ. ქ-ის წარმომადგენელმა გ. ბ-მა განცხადებით მიმართა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიას, რომლითაც ქალაქ თბილისში, ... ქუჩაზე, №8 და №10 კორპუსებს შორის მდებარე №... საკადასტრო კოდის მიწის ნაკვეთის მომიჯნავე 540 კვ.მ მიწის ნაკვეთზე გ. ქ-ის საკუთრების უფლების აღიარება მოითხოვა, იმ მოტივით, რომ აღნიშნულ მიწის ნაკვეთს ფლობდა 1970 წლიდან.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის 2016 წლის 28 მარტის №492 გადაწყვეტილებით გ. ქ-ეს უარი ეთქვა მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე იმ მოტივით, რომ არ დასტურდებოდა ქალაქ თბილისში, ... ქუჩა №8 და №10 კორპუსების მიმდებარე 540 კვ.მ მიწის ნაკვეთის 2007 წლამდე თვითონებურად დაკავების ფაქტი.

მოსარჩელის – გ. ქ-ის მიზანია ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე №... საკადასტრო კოდით დარეგისტრირებული მიწის ნაკვეთის მომიჯნავე 540 კვ.მ. მიწის ნაკვეთზე, საკადასტრო კოდით ..., მისი საკუთრების უფლების აღიარება.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლზე, რომლითაც გათვალისწინებულია მოსარჩელის უფლება მიმართოს სასამართლოს განცხადებით სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ, ამავე მუხლით განსაზღვრულია მითითებული საპროცესო უფლების რეალიზაციის წესი. კერძოდ, განცხადება უნდა შეიცავდეს მითითებას იმ გარემოებებზე, რომელთა გამოც უზრუნველყოფის ღონისძიების მიუღებლობა გააძნელებას, ან შეუძლებელს გახდის გადაწყვეტილების აღსრულებას, აგრეთვე მითითებას იმაზე, თუ უზრუნველყოფის რომელი ღონისძიების გატარება მიაჩნია მოსარჩელეს საჭიროდ.

ამდენად, სარჩელის უზრუნველყოფის ინსტიტუტი თავისი არსით წარმოადგენს სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების ხელშეწყობის მზიშვნელოვან სამართლებრივ საშუალებას, რომლის გამოყენებაც დაიშვება მოსარჩელის განცხადების საფუძველზე იმ მიზნით, რომ არ გაძნელდეს ან შეუძლებელი არ გახდეს საქმეზე მიღებული გადაწყვეტილების აღსრულება; ხოლო სარჩელის

უზრუნველყოფის შესახებ განცხადების წარმდგენი მოსარჩელის მიზანს, საბოლოო ჯამში, მოპასუხის საწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღება და მისი დაუბრკოლებელი აღსრულების უზრუნველყოფა წარმოადგენს. ამისათვის მოსარჩელებს სარწმუნოდ უნდა დაასაბუთოს სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების საჭიროება, რათა სასამართლოს შეუქმნას რწმენა კონკრეტულ გარემოებათა საფუძველზე გადაწყვეტილების უზრუნველყოფის აუცილებლობის შესახებ.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენებას კანონმდებელი ასევე უკავშირებს სარჩელის სამართლებრივ პერსპექტიულობას და აფასებს, თუ რამდენად მოსალოდნელია სარჩელის დაკმაყოფილება, თუმცა აღნიშნული დავის სამართლებრივ ბედზე გავლენას ვერ მოახდენს. აღნიშნული საკითხი მით უფრო აქტუალურია, როდესაც საუბარია გადაწყვეტილების აღსრულების უზრუნველყოფაზე.

მოცემულ შემთხვევაში თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 25 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით გ. ქ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც სააპელაციო წესით გაასაჩივრა გ. ქ-ემ.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მითითებას იმასთან დაკავშირებით, რომ მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ იყო საკმარისი არც განცხადების და არც საჩივრის განხილვის დროს სასამართლოს მხრიდან სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენებისათვის. მხარე განცხადებაში კონკრეტულად და რეალურად უნდა მიუთითოს იმ კანონშეუსაბამობის თაობაზე, რაც ეჭვევებ აყენებს სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოუყენებლობით მიღებული გადაწყვეტილების აღსრულების გაძნელებას ან შეუძლებლობას, დარღვეული ან სადაცვო უფლების განხორციელებას, რაც გამოიწვევს გამოუსწორებელ და პირდაპირ ზიანს ან ისეთ ზიანს, რომელიც კომპენსირებული ვერ იქნება მოპასუხისათვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრებით, ამასთან, ქმნის სავარაუდო განცდას სარჩელის პერსპექტიულობის თაობაზე, რაც წინამდებარე შემთხვევაში წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გ. ქ-ის საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 6 ნოემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნა-

ნილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 197¹ მუხლით, 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. გ. ქ-ის საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ად-მინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 6 ნოემბრისა და 2018 წლის 25 დეკემბრის განჩინებები;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივ-რდება.

სარჩევის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების ნინაკირობები

განჩინება საქართველოს სახელი

№ბს-469(უს-19)

16 აპრილი, 2019 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე; მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

აღწერილობითი ნაწილი:

2018 წლის 30 ოქტომბერს კ. ს-მა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მო-პასუხე სის აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრუ-ლებო ბიუროს აღსრულების პოლიციის მიმართ და მოითხოვა სის აღსრულების ეროვნულ ბიუროსა და აღსრულების პოლიციას აეკ-რძალოს აღსრულების განხორციელება, კერძოდ, კ. ხ-ას საკუთ-რებაში არსებული უძრავი ქონებიდან (ს.კ. ... მდებარე ქ. თბილის-ში, №..., ბინა 73) კ. ს-ის გამოსახლება. მოსარჩელემ ასევე, შუამ-დგომლობით მიმართა სასამართლოს და საქმის საბოლოო განხილ-ვამდე აღმასრულებელ რ. გ-ას წარმოებაში არსებული №18028594-004/001 სააღსრულებო წარმოების შეჩერება მოითხოვა.

2018 წლის 05 ნოემბერს მოსარჩელე კ. ს-ის წარმომადგენელმა ხარვეზის შევსების მიზნით, განცხადებით მიმართა სასამართლოს,

დააზუსტა მოპასუხეთა წრე, მოპასუხედ მიუთითა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს აღსრულების პოლიცია და მოითხოვა მოპასუხეს აეკრძალოს აღსრულების განხორციელება, კერძოდ, კ. ხ-ას საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონებიდან (ს.კ. ..., მდებარე: ქ. თბილისში,, ბინა 73) კ. ს-ის გამოსახლება.

2018 წლის 14 ნოემბერს კ. ს-ის წარმომადგენელმა თ. გ-მა ასევე დაზუსტებული სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხედ მიუთითა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროს აღსრულების პოლიცია და მოითხოვა მოსარჩელესა და მოპასუხეს შორის სამართალურთიერთობის არარსებობის დადგენა. ასევე უზრუნველყოფის სახით მოითხოვა მოპასუხისათვის აღსრულების განხორციელების აკრძალვა, კერძოდ, კ. ხ-ას საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონებიდან (ს.კ. ... მდებარე ქ. თბილისში, ... №..., ბინა 73) კ. ს-ის გამოსახლება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15 ნოემბრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ არ დაკმაყოფილდა.

2019 წლის 18 იანვარს კ. ს-ის წარმომადგენელმა ვ. რ-ემ შუამდგომლობით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს და სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით მოითხოვა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ იძულებითი გამოსახლების პროცესის შეჩერება საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 21 იანვრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა განუხილველად იქნა დატოვებული, ვინაიდან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 15 ნოემბრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ არ დაკმაყოფილდა და 2019 წლის 18 იანვარს მოსარჩელემ სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით მოითხოვა იმავე საგანზე – სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ იძულებითი გამოსახლების პროცესის შეჩერება. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 21 იანვრის განჩინება არ გასაჩივრებულა და შესულია კანონიერ დალაში.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 18 თებერვლის გადაწყვეტილებით კ. ს-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

2019 წლის 18 თებერვალს 17:52 საათზე კ. ს-ის წარმომადგენელმა თ. გ-მა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ შუამდგომლობით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს და მოითხოვა საქმის საბოლოო განხილვამდე აღმას-

რულებელ რ. გ-ას წარმოებაში არსებული № 18028594-004/001 სა-აღსრულებო წარმოების შეჩერება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 19 თებერვლის განჩინებით კ. ს-ის წარმომადგენლის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების სახით აღსრულების შეჩერების შე-სახებ არ დაკმაყოფილდა, იმ საფუძვლით, რომ როდესაც სასამარ-თლოს მიერ საქმეზე უკვე მიღებულია გადაწყვეტილება სარჩე-ლის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ, არ არსებობდა სარ-ჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით დადგენილი წინაპირობები.

2019 წლის 20 თებერვალს კ. ს-მა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების შესახებ განცხადებით მიმართა თბი-ლისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლე-გიას და მოითხოვა აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ კ. ს-ის გამოსახლების აკრძალვა. აღნიშნული განცხადება, განსახილვე-ლად გაიგზავნა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრა-ციულ საქმეთა პალატაში 2019 წლის 21 თებერვალს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-მეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განჩინებით კ. ს-ს დაუდ-გინდა ხარვეზი, რომლითაც მხარეს დაევალა მოთხოვნის დაზუს-ტება. კერძოდ, განცხადების ავტორს სასამართლოსთვის უნდა მი-ეთითებინა 2019 წლის 20 თებერვალს წარმოდგენილი განცხადე-ბით ითხოვდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაცი-ულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 19 თებერვლის განჩინების გა-უქმებას და სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენე-ბას, თუ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის წინაშე აყენებდა შუამდგომლობას სარჩელის უზ-რუნველყოფის ღონისძიების თაობაზე.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-მეთა პალატაში 2019 წლის 22 თებერვალს კ. ს-ის წარმომადგენელ-მა წარადგინა განცხადება ხარვეზის შევსების თაობაზე, სადაც მხა-რემ მიუთითა, რომ არ ასაჩივრებდა თბილისის საქალაქო სასამარ-თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 19 თებერ-ვლის განჩინებას და ითხოვდა კ. ს-ის ნაწილში გამოსახლების შე-ჩერებას.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-მეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განჩინებით კ. ს-ის გან-ცხადება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე დარჩა განუხილველი, იმ საფუძვლით, რომ არსებობდა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 194-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევა, კერძოდ, სააპელა-

ციონ სასამართლოში მოსარჩელის შუამდგომლობა დაყენებული იყო იმავე საგანზე და მოთხოვნაც გამომდინარეობდა იმავე საფუძვლი-დან, რაზეც მიუთითებდა პირველი ინსტანციის სასამართლოში წარდგენილ განცხადებებში. ანალოგიური შინაარსის განცხადებები კი განხილულ იქნა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ და 2018 წლის 15 ნოემბრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა სააღ-სრულებო წარმოების შეჩერების შესახებ სარჩელის უზრუნველ-ყოფის ლონისძიების გამოყენების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა, ხოლო 2019 წლის 21 იანვრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა სარ-ჩელის უზრუნველყოფის მიზნით – სსიპ აღსრულებს ეროვნული ბიუროს მიერ იძულებითი გამოსახლების პროცესის შეჩერების თა-ობაზე, დარჩა განუხილველად, რაც არ გასაჩივრებულა. ამდენად, პალატამ მიიჩნია, რომ არსებობდა კ. ს-ს განცხადების განუხილვე-ლად დატვების საფუძველი, რადგან სახეზე იყო სასამართლოს-თვის იმავე საგანზე და იმავე საფუძვლით ხელმეორედ მიმართვის შემთხვევა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-მეთა პალატაში 2019 წლის 26 თებერვალს წარდგენილ იქნა კ. ს-ის განცხადება-თხოვნა, რომელიც თავისი შინაარსის მიხედვით საა-პელაციო პალატამ მიიჩნია 2019 წლის 22 თებერვლის განჩინებაზე წარდგენილ საჩივრად, რადგან კ. ს-ი აღნიშნული განცხადებით არ ეთანხმებოდა სადაც ბინიდან მის გამოსახლებას და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განჩინებას, რომლითაც მხარის განცხა-დება გამოსახლების შეჩერებასთან დაკავშირებით დარჩა განუხილ-ვლი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2019 წლის 6 მარტის გან-ჩინებით კ. ს-ის საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და საქმის მასალებ-თან ერთად გადმოეგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

სამოტივაციო წანილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლისა და სა-ჩივრის საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ კ. ს-ის საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გა-მო:

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ადმინის-ტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილზე და განმარტავს, რომ თუ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექ-სით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალ-წარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო

კოდექსის დებულებანი.

საკასაციო სასამართლო საქართველოს სამოქალაქო საპროცე-სო კოდექსის 191-ე მუხლზე მითითებით, აღნიშნავს, რომ სარჩე-ლის უზრუნველყოფის ინსტიტუტი თავისი არსით წარმოადგენს სა-სამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების ხელშეწყობის მნიშვნე-ლოვან სამართლებრივ სამუალებას, რომლის გამოყენებაც დაიმ-ვება მოსარჩელის განცხადების საფუძველზე იმ მიზნით, რომ არ გაძნელდეს ან შეუძლებელი არ გახდეს საქმეზე მიღებული გადაწ-ყვეტილების აღსრულება; ამასთან, სარჩელის უზრუნველყოფა დროებითი ხასიათის ღონისძიებაა, რომელიც სასამართლოს მიერ სასარჩელო სამართალწარმოების წესით დადგენილი უფლების რე-ალიზებას უწყობს ხელს, იგი სასარჩელო მოთხოვნის დაცვასა და ეფექტურად განხორციელებას ისახავს მიზნად და გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც განმცხადებლის მიერ წარდგე-ნილია დასაბუთებული და არგუმენტირებული პოზიცია კონკრე-ტული უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების აუცილებლო-ბის თაობაზე, ასევე განმცხადებელმა უნდა დაასაბუთოს კონკრე-ტული უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოუყენებლობის შემ-თხვევაში შესაძლო უარყოფითი გავლენა გადაწყვეტილების აღ-სრულების გაძნელების ან შეუძლებლობის თაობაზე.

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალებით დადგენილად მიიჩ-ნებს, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-მეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განჩინებით კ. ს-ის გან-ცხადება გამოსახლების შეჩერებასთან დაკავშირებით დარჩა გა-ნუხილველი, რადგან, მხარე კვლავ ითხოვდა სასამართლოსგან გა-მოსახლების შეჩერებას იმავე საფუძვლით, რაზეც უთითებდა პირ-ველი ინსტანციის სასამართლოში წარდგენილ განცხადებში, რო-მელთა თაობაზეც სასამართლომ იმსჯელა და თბილისის საქალა-ქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 15 ნოემბრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა სააღსრულებო წარმოების შეჩერების შესახებ სარჩელის უზრუნველყოფის ღო-ნისძიების გამოყენების თაობაზე არ დაკავშირდება, ხოლო 2019 წლის 21 იანვრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა სარჩელის უზ-რუნველყოფის მიზნით – სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ იძულებითი გამოსახლების პროცესის შეჩერების თაობაზე, დარჩა განუხილველად.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სარჩელის უზრუნველ-ყოფის ღონისძიების გამოყენება უკავშირდება სასამართლოს მი-ერ სარჩელის დაგმაყოფილების შემთხვევაში, სასარჩელო მოთხოვ-ნის რეალიზაციის უზრუნველყოფას.

მოცემულ შემთხვევაში თბილისის საქალაქო სასამართლოს

2019 წლის 18 თებერვლის გადაწყვეტილებით კ. ს-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, ამავე სასამართლოს 2019 წლის 19 თებერვლის განჩინებით კ. ს-ის წარმომადგენლის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების სახით აღსრულების შეჩერების შესახებ არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული განჩინების მიღების საფუძველი გახდა ის გარემოება, რომ სასამართლოს მიერ საქმეზე უავე მიღებული იყო გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ და არ არსებობდა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსით დადგენილი წინაპირობები, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განჩინებით განუხილველად იქნა დატოვებული სააპელაციო სასამართლოში 2019 წლის 20 თებერვალს წარდგნილი მოსარჩელის შუამდგომლობა, აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ კ. ს-ის გამოსახლების აკრძალვის თაობაზე.

ზემოაღნიშნული გარემოებებიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მითითებას იმასთან დაკავშირებით, რომ მოცემულ საქმეზე ადგილი აქვს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 194-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევას, რამდენადაც საქმეზე დადგენილია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2019 წლის 19 თებერვლის განჩინებით კ. ს-ის წარმომადგენლის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების სახით აღსრულების შეჩერების შესახებ არ დაკმაყოფილდა, რომელიც არ გასაჩივრებულა. ხოლო სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოში 2019 წლის 20 თებერვალს წარდგნილი და 22 თებერვალს დაზუსტებული მოსარჩელის შუამდგომლობა დაყენებული იყო იმავე საგანზე და მოთხოვნაც გამომდინარეობდა იმავე საფუძვლიდან, რაზეც მოსარჩელე მიუთითებდა პირველი ინსტანციის სასამართლოში წარდგნილ განცხადებებში, რომლებიც არაერთგზის განხილულ იქნა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ და 2018 წლის 15 ნოემბრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა საადსრულებო წარმოების შეჩერების შესახებ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა, ხოლო 2019 წლის 21 იანვრის განჩინებით კ. ს-ის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით – სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ იძულებითი გამოსახლების პროცესის შეჩერების თაობაზე, დარჩა განუხილველად; ამასთან საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოსარჩელის მიერ განცხადებაში კონკრეტულად და რეალურად ვერ იქნა მითითებული იმ კანონშეუსაბამობის თაობაზე, რაც ეჭვევეშ დააყენებდა სარჩელის უზრუნველ-

ყოფის ღონისძიების გამოუყენებლობით მიღებული გადაწყვეტილების აღსრულების გაძნელებას ან შეუძლებლობას, დარღვეული ან სადაც უფლების განხორციელებას, რაც გამოიწვევდა გამოუსწორებელ და პირდაპირ ზიანს ან ისეთ ზიანს, რომელიც კომპენსირებული ვერ იქნებოდა მოპასუხისათვის ზიანის ანაზღაურების დაკისრებით, მით უფრო იმ პირობებში, როდესაც თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 18 თებერვალს კ. ს-ის სარჩელზე მიღებულია გადაწყვეტილება სარჩელის დაემაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კ. ს-ის საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განჩინების გაუქმების თაობაზე არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 191-ე, 194-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. კ. ს-ის საჩივარი არ დაემაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლისა და 2019 წლის 6 მარტის განჩინებები;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სარჩელის უზრუნველყოფის გამოყენების მართლზომიერება

განჩინება საქართველოს სახელი

№ბს-561(უს-19)

20 ივნისი, 2019 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა სსიპ შემოსავლების სამსახურის საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 05.03.2019წ. განჩინებაზე

აღწერილობითი ნაწილი:

სსიპ შემოსავლების სამსახურმა 19.09.2018წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხების – შპს „...ას“, ა. კ-ისა და დ. ა-ის მიმართ, მოპასუხების ცრუმაგიერ პირებად ცნობის მოთხოვნით. ამავე სარჩელით მოსარჩელემ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების სახით მოითხოვა ყადაღის დადება მოპასუხე ა. კ-ის (პ/ნ ...) საკუთრებაში არსებულ 1) 50%-იან წილზე შპს „...ას“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 2) 100%-იან წილზე შპს „ნ...ის“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 3) 25%-იან წილზე შპს „კ...ის“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 4) 100% წილზე შპს „პ...ის“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 5) მოპასუხე დ. ა-ის (პ/ნ ...) საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე ს/კ ...; 6) უძრავ ქონებაზე ს/კ ...; 7) უძრავ ქონებაზე ს/კ ...; 8) უძრავ ქონებაზე ს/კ ...; 9) უძრავ ქონიბაზე ს/კ ...; 10) უძრავ ქონებაზე ს/კ ...; 11) უძრავ ქონებაზე ს/კ ...; 12) ავტომანქანაზე X5 XDRIVE 351 სახ. ნომრით ...; 13) ცეცხლსასროლ თოფზე FABARM იარალის ნომერი ...; 14) რევოლვერზე HOLEK 820 იარალის ნომერი ...; 15) 50%-იან წილზე შპს „...ას“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 16) 44%-იან წილზე შპს „პ...ის“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 17) 25%-იან წილზე შპს „კ...ის“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 18) 70%-იან წილზე შპს „კო...ის“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 19) 100%-იან წილზე შპს „ვ...ის“ (ს/ნ ...) კაპიტალში; 20) საბანკო ანგარიშზე სს „...ში“.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 20.09.2018წ. განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის შუამდგომლობა სარჩელის უზღუნველყოფის ღონისძიების

გამოყენების შესახებ არ დაკმაყოფილდა.

სსიპ შემოსავლების სამსახურმა 01.10.2018წ. საჩივრით თბილის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 20.09.2018წ. განჩინების გაუქმება და სარჩელის უზრუნველყოფის თაობაზე სსიპ შემოსავლების სამსახურის მოთხოვნის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 29.10.2018წ. განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და საქმის მასალებთან ერთად განსახლველად გადაეგზავნა ზემდგომ – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 30.11.2018წ. განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამსახურის საჩივარი დაკმაყოფილდა ნანილობრივ; გაუქმდა თბილის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 20.09.2018წ. განჩინება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენებაზე უარის თქმის თაობაზე და 29.10.2018წ. განჩინება საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმისა და მისი ზემდგომ სასამართლოში გადმოგზავნის თაობაზე; ნანილობრივ დაკმაყოფილდა სსიპ შემოსავლების სამსახურის შუამდგომლობა და ყადაღადა დაედო მოპასუხე ა. კ-ის 50%-იან წილზე შპს „...ში“ (ს/ნ ...), ასევე ყადაღადა დაედო დ. ა-ის (პ/ნ ...) საკუთრებაში არსებულ შემდეგ უძრავ ქონებას: 1) უძრავი ქონება მდებარე ქ. თბილისი, ... №70, ს/კ ...; 2) უძრავი ქონება მდებარე ქ. თბილისი, ... №70, ს/კ ...; 3) უძრავი ქონება მდებარე ქ. თბილისი, ... №70, ს/კ ...; 4) უძრავი ქონება მდებარე ქ. თბილისი, ... №5, ს/კ ...; 5) უძრავი ქონება მდებარე ქ. თბილისი, ... №70, ს/კ ...; 6) უძრავი ქონება მდებარე ქ. თბილისი, სოფელი დილომი, ..., №23, ს/კ ...; 7) უძრავი ქონება მდებარე ქ. თბილისი, ... №70, ...; დანარჩენ ნაწილში საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

მოპასუხე დ. ა-ის წარმომადგენელმა ქ. ზ-მა 21.02.2019წ. განცხადებით მიმართა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სარჩელის უზრუნველყოფის საგნის შეცვლის მოთხოვნით. განმცხადებელმა აღნიშნა, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 30.11.2018წ. განჩინებით დაყადაღებული ქონების მთლიანი ლირებულება შეადგენს დაახლოებით 8 000 000 (რვა მილიონ) ლარს. განმცხადებელი აღნიშნავს, რომ შპს „...ას“ საგადასახადო დავალიანება 24.07.2018 წლის მდგომარეობით შეადგენს 87 893,96 ლარს, ხოლო დავის დასრულებისათვის დავალიანების სავარაუდო ოდენობა სამუალოდ 103 218 ლარი იქნება. განმცხადებელმა მიუთითა 196! 1 მუხლზე, მოითხოვა უზრუნველყოფის საგნის შეცვლა და სასამართლო დავის დასრულე-

ბამდე დ. ა-ისათვის მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების (მდებარე ქ. თბილისი, ...ას ქ. №5 ს/კ ...) გასხვისებისა და იპოთეკით დატვირთვის აკრძალვა. განცხადებას თან ერთვოდა ზემოაღნიშნული უძრავი ქონების შეფასების დასკვნა, რომლის მიხედვითაც ქონების საპაზრო ღირებულებამ შეადგინა 404 000 (ოთხასოთხი ათას) ლარს. განმცხადებელმა აღნიშნა, რომ ქონების ღირებულება დავის დასრულებისათვის შემოსავლების სამსახურის ქონებრივ ინტერესს დაახლოებით 4-ჯერ აღემატება. შემოთავაზებული უზრუნველყოფის სახეც (გასხვისებისა და იპოთეკით დატვირთვის აკრძალვა) შესაბამისობაშია უზრუნველყოფის ღონისძიების, როგორც საპროცესო სამართლებრივი ინსტიტუტის მთავარ პრინციპთან – აღსრულდეს სასამართლოს გადაწყვეტილება, ხოლო ყადალა გაუმართლებლად ხელყოფს მოპასუხის ინტერესს, მითუთრო იმ პირობებში, როდესაც დაყადაღებული ქონების ნაწილი გაცემულია იჯარით. ამდენად, სახეზეა სსსკ-ის 1961.1 მუხლით გათვალისწინებული სარჩელის უზრუნველყოფის საგნის სარჩელის ტოლფასი სხვა ქონების შეცვლის წინაპირობა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 05.03.2019წ. განჩინებით დ. ა-ის ნარმომადგენლის ქ. ზ-ის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ყადალა მოეხსნა უძრავ ქონებას მდებარე: 1) ქ. თბილისი, ... №70, ს/კ ...; 2) ქ. თბილისი, ... №70, ს/კ ...; 3) ქ. თბილისი, ... №70, ს/კ ...; 4) ქ. თბილისი, ... №70, ს/კ ...; 5) ქ. თბილისი, სოფელი დილომი, ..., №23, ს/კ ...; 6) ქ. თბილისი, ... №70,

სსიპ შემოსავლების სამსახურმა 18.03.2019წ. საჩივრით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 05.03.2019წ. განჩინების გაუქმება მოითხოვა. სსიპ შემოსავლების სამსახურმა აღნიშნა, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ არ არის სრულყოფილად გამოკვლეული და არსებითად შეფასებული სარჩელის ფასისა და ყადალადადებული ქონებების ღირებულების შესაბამისობის, ჩანაცვლების მოთხოვნით ნარმოდგენლი უძრავი ქონების დავის დასრულებისათვის არსებული ღირებულების საკითხი. ის გარემოება, რომ დღეის მდგომარეობით ერთ-ერთი უძრავი ქონების ღირებულება არის 404 000 ლარი, არ გულისხმობს, რომ დავის დასრულებისათვის აღნიშნული უძრავი ქონების საპაზრო ღირებულება იგივე იქნება. მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული უძრავი ქონების ბაზარი და სხვადასხვა ობიექტური თუ სუბიექტური გარემოებების საფუძველზე განპირობებული ფასების ცვალებადობა. შესაძლებელია დავის დასრულებისათვის ქონება გაცილებით ნაკლები ღირებულების იყოს, რაც სარჩელის დაკმაყოფილების პირობებში შეუძლებელს გახდის კრედიტორის

ინტერესების დაკმაყოფილებას, რითაც მნიშვნელოვანი ზიანი მი-ადგება მოსარჩევეს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-მეთა პალატის 12.04.2019წ. განჩინებით სსიპ შემოსავლების სამ-სახურის საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინის-ტრაციულ საქმეთა პალატის 05.03.2019წ. განჩინების გაუქმების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა და საჩივარი საქმის მასალებთან ერ-თად გადმოეგზავნა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლისა და სა-ჩივრის საფუძვლიანობის შემონმების შედეგად მიიჩნევს, რომ სსიპ შემოსავლების სამსახურის საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, უცვლელად უნდა დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 05.03.2019წ. განჩინება შემ-დეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირ-ველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალნარმობებაში გა-მოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის დებულებანი. სა-მოქალაქო საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლით გათვალისწინე-ბულია სასამართლოსთვის სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძი-ების თაობაზე განცხადებით მიმართვის უფლება და განსაზღვრუ-ლია ამ უფლების რეალიზაციის წესი. კერძოდ, სარჩელის უზრუნ-ველყოფის ღონისძიების გამოყენების თაობაზე განცხადება უნდა შეიცავდეს მითითებას იმ გარემოებებზე, რომელთა გამოც უზრუნ-ველყოფის ღონისძიების მიუღებლიბა გააძნელებს ან შეუძლებელს გახდის გადაწყვეტილების აღსრულებას და შესაბამის დასაბუთე-ბას, თუ სარჩელის უზრუნველყოფის რომელი ღონისძიების გატა-რება მიაჩნია მოსარჩევეს აუცილებლად.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სარჩელის უზრუნველყო-ფის ღონისძიების გამოყენება მიზნად ისახავს, სასამართლოს მი-ერ სარჩელის დაკმაყოფილების შემთხვევაში, სასარჩელო მოთხოვ-ნის რეალიზაციის უზრუნველყოფას. სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება გადაწყვეტილების ფაქტობრივი აღსრულების გაჭია-ნურების ან დაბრკოლების თავიდან აცილებას ემსახურება. სარ-ჩელის უზრუნველყოფა მთლიანად მოტივირებულია უფლების სა-სამართლო წესით დაცვის უზრუნველყოფით, სარჩელის მთლია-ნად ან ნაწილობრივ დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოსალოდნე-ლი სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების შესაძლებლო-ბით, მისი გარდაუვალობით.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ განსახილველ შემთხვევა-ში დავის საგანს წარმოადგენს ცრუმაგიერ პირებად აღიარება, რაც დაკავშირებულია გადასახადების ამოღებასთან. დადგენილია, რომ საგადასახადო დავალიანება სარჩელის მიხედვით შეადგენს 87 893,96 ლარს. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სსსკ-ის 196¹.1 მუხლის თანახმად, ყადაღადადებული ქონების ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს სარჩელის ფასს, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მოპასუხე ერთადერთ ნივთის მესაკუთრეა. ასეთ შემთხვევაში მოპასუხეს შეუძლია სარჩელის უზრუნველყოფის საგნის შეცვლის მიზნით, სასამართლოს სარჩელის ფასის ტოლფასი სხვა ქონება შესთავაზოს. სასამართლოს საქმის მასალებისა და მხარის არგუმენტების ანალიზის საფუძველზე უნდა შეექმნას და-საბუთებული ვარაუდი, რომ უზრუნველყოფის ორნისძიებაში ცვლილების შეტანა გამართლებულია და გადაწყვეტილების აღსრულების შეფერხების, თუ შეუძლებლობის საფრთხე არ დასტურდება. აღნიშნულის გადაწყვეტის წინაპირობა უზრუნველყოფის ორნისძიების მართებულობის, მხარეთა ინტერესების შესაძლო შეღა-ვისა და სარჩელის საფუძვლიანობის წინაპირობების ურთიერთშეჯერება და ერთობლივად განხილვა-გადაწყვეტაა.

საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ მხარეთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების ბალანსის გონივრულად შეფასების პირობებში, სააპელაციო პალატის მიერ მართებულად დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ დ. ა-ის წარმომადგენლის ქ. ზ-ის შუამდგომლობა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ დ. ა-ის მიერ წარმოდგენილ იქნა ქ. თბილისში,ას ქ. №5-ში მდებარე უძრავი ქონების (ს/კ ...) შეფასების დასკვნა, რომლის მიხედვითაც ზემოაღნიშნული ქონების საბაზრო ღირებულება შეადგენდა 404 000 ლარს. ამდენად, იმ პირობებში, როდესაც საგადასახადო დავლიანება სარჩელის მიხედვით წარმოადგენს 87 893,96 ლარს, მოპასუხების მიერ შეთავაზებული ქონების ღირებულება მოთხოვნის თანაზომიერია და უზრუნველყოფს მოსარჩელის ინტერესის დაცვას.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ უზრუნველყოფის ორნისძიების გამოყენება მიზნად ისახავს სასამართლო გადაწყვეტილების აღუსრულებლობის ან აღსრულების გაძნელების რისკების მინიმუმადე დაყვანას, სარჩელის უზრუნველყოფის ორნისძიების გამოყენებისას დაცული უნდა იყოს სამართლიანი ბალანსი მოსარჩელის უფლებასა და მოპასუხების ინტერესს შორის. სარჩელის უზრუნველყოფის არსიდან გამომდინარე, სასამართლო არჩევს უზრუნველყოფის ორნისძიებას სასარჩელო მოთხოვნის ხასიათიდან და მოცულობიდან გამომდინარე. უზრუნველყოფის ორნისძიებით შეზღუდული უფლება უნდა იყოს სასარჩელო მოთხოვნის მოცუ-

ლობის ადეკვატური. დაუშვებელია უზრუნველყოფის ღონისძიებით მოპასუხის უფლების გაუმართლებელი შეზღუდვა და ამგვარად მხარეთა არათანაბარ პირობებში ჩაყენება. დაუსაბუთებელია საჩივრის ავტორის – სსიპ შემოსავლების სამსახურის აპელირება უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების არამართლზომიერებაზე. საჩივარში წარმოდგენილი მოტივაცია ემყარება იმ გარემოებას, რომ შპს „...ას“ (ს/კ ...) დავალიანება შეიძლება მკვეთრად გაიზარდოს დავის დასრულებამდე, ხოლო სარჩელის დაკმაყოფილების შემთხვევაში დაყადალებული ქონება ვეღარ უზრუნველყოფს კრედიტორის ინეტერესების დაკმაყოფილებას, რაც მნიშვნელოვან ზიანს მიაყენებს მოსარჩელეს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საჩივარში მოყვანილი მსჯელობა დაუსაბუთებელი, აბსტრაქტული და ზოგადი ხასიათისაა, საჩივრის ავტორი ვერ უთითებს კონკრეტულ ფაქტებსა და გარემოებზე, რაც გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების არამართლებულობაზე მიუთითებს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში ყადაღადადებული ქონების (ს/კ ...) ლირებულება გონივრულ შესაბამისობაშია საგადასახადო დავალიანების თანხასთან, შესაბამისად არ არსებობს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 05.03.2019წ. განჩინების გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა თვლის, რომ არ არსებობს სსიპ შემოსავლების სამსახურის საჩივრის დაკმაყოფილების საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 197¹-ე, 419-ე, 420-ე, მუხლებით და

დ ა პ რ ე ბ ი ს:

1. სსიპ შემოსავლების სამსახურის საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 05.03.2019წ. განჩინება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

3. სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძვლი

**სასამართლო გადაცემის დროის აღსრულების გამო
სარჩელის უზრუნველყოფის გაუქმება**

განხილვა საქართველოს სახელით

№ბს-314(კს-20)

9 სექტემბერი, 2020 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემაღენლობა: ქ. ცინცაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ა. წულაძე**

დავის საგანი: სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გა-
უქმება

აღნერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 12 ოქტომბერს ლ. გ-მა სარჩელის უზრუნველყოფის თაობაზე განცხადებით მიმართა ახალქალაქის რაიონულ სასამართლოს და მოითხოვა სარჩელის აღმდეგ უზრუნველყოფის მიზნით მ. ზ-ს აკრძალვოდა მის სახელზე საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული ახალქალაქის რაიონის სოფ. ...ში მდებარე მინის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდით ...) გასხვისება, სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღებამდე.

ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 12 ოქტომბრის განჩინებით ლ. გ-ის მოთხოვნა სარჩელის აღმდეგ უზრუნველყოფის შესახებ დაკმაყოფილდა; მ. ზ-ს აკრძალა ახალქალაქის რაიონის სოფ. ...ში მდებარე (საკადასტრო კოდით ...) მინის ნაკვეთის გასხვისება.

2015 წლის 21 ოქტომბერს ლ. გ-მა სასამართლო განცხადებით მიმართა ახალქალაქის რაიონულ სასამართლოს, მოპასუხებების – ახალქალაქის სარეგისტრაციო სამსახურისა და მ. ზ-ის მიმართ.

მოსარჩელემ ახალქალაქის რაიონის სოფელ ...ში მდებარე 1000 კვ.მ. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მინის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდით ...) მ. ზ-ის სახელზე საკუთრების უფლების რეგისტრაციის შესახებ ახალქალაქის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ 2015 წლის 4 სექტემბერს მიღებული №... გადაწყვეტილების მინის ნაკვეთებს შორის გადაფარვის ნაწილში ბათილად ცნობა მოითხო-

35.

ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 მარტის გა-დაწყვეტილებით ლ. გ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა; გაუქმდა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 12 ოქტომბრის განჩინებით სარჩელის აღძვრამდე მისი უზრუნველყოფის მიზნით მიღებული ღონისძიება მ. ზ-ისათვის (პირადი №...) ახალქალაქის რაიონის სოფელ ...ში მდებარე (საკადასტრო კოდით ...) მიწის ნაკვეთის გასხვისების აკრძალვის თაობაზე.

ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 მარტის გა-დაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ლ. გ-მა, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 21 ივნისის გადაწყვეტილებით ლ. გ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 მარტის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ლ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი მ. ზ-ის სახელზე მიწის რეგისტრაციის შესახებ ახალციხის სარეგისტრაციო სამსახურის №... გადაწყვეტილება (ს.კ. ...), ლ. გ-ის მიერ წარდგენილ საკადასტრო აზიმვით ნახაზზე მითითებულ მიწის ნაკვეთთან გადაფარვის ნაწილში და სარეგისტრაციო სამსახურს საქმის გარემოებათა გამოკვლევის საფუძველზე მ. ზ-ის სახელზე მიწის რეგისტრაციის შესახებ გადაფარვის ნაწილში ახალი აქტის მიღება დაევალა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 21 ივნისის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მ. ზ-მა, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

საქართველოს უზნენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 30 ნოემბრს განჩინებით მ. ზ-ის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად; უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 21 ივნისის გადაწყვეტილება.

მ. ზ-მა 2019 წლის 13 ნოემბერს განცხადებით მიმართა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას და ითხოვა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 12 ოქტომბრის განჩინებით გამოყენებული უზრუნველყოფის ორნისძიების გაუქმება, ვინაიდან, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 21 ივნისის

გადაწყვეტილებით, რომლითაც ლ. გ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ და გაუქმდა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 მარტის გადაწყვეტილება, არ არის ნამსჯელი უზრუნველყოფის ღონისძიების ბეჭზე.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 10 დეკემბრის განჩინებით მ. ზ-ის გაცხადება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების შესახებ არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 21 ივნისის გადაწყვეტილებით ლ. გ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 მარტის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ლ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი მ. ზ-ის სახელზე მინის რეგისტრაციის შესახებ ახალციხის სარეგისტრაციო სამსახურის №... გადაწყვეტილება (ს.კ. ...), ლ. გ-ის მიერ წარდგენილ საკადასტრო აზომებით ნახაზზე მითითებულ მინის ნაკვეთან გადაფარვის ნაწილში და ახალციხის სარეგისტრაციო სამსახურს დაევალა საქმის გარემოებათა გამოკვლევის საფუძველზე მ. ზ-ის სახელზე მინის რეგისტრაციის შესახებ გადაფარვის ნაწილში ახალი აქტის მიღება.

სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, მითითებული გადაწყვეტილების საფუძველზე მართალია არა არსებითად, მაგრამ ბათილად არის ცნობილი რეგისტრაციის შესახებ ის გადაწყვეტილება, რომელმაც სადაც მინის ნაკვეთის ნაწილზე წარმოშვა მ. ზ-ის საკუთრების უფლება. შესაბამისად, მ. ზ-ი ამ ეტაპზე არ წარმოადგენს მინის ნაკვეთის სრულფასოვან მესაკუთრეს და კვლავაც გაურკვეველია ლ. გ-ის უფლებრივი საკითხი სადაც უძრავ ნივთან მიმართებაში.

სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმება სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით გამოიწვევს მ. ზ-ის იმ უფლებებში აღდგენას, რაც მას ამ ეტაპზე არ გააჩნია, შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ მისი მოთხოვნა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე მიიჩნია უსაფუძლოდ.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიუთითა, რომ თუ მხარეთა შორის ურთიერთობა შეიცვალა, მხარეები მორიგდნენ ან/და გამოიცა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, წინამდებარე განჩინება განმცხადებელს არ ართმევს შესაძლებლობას მიმართოს სასამართლოს უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების მოთხოვნით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-

მეთა პალატის 2019 წლის 10 დეკემბრის განჩინება კერძო საჩივრით გაასაჩივრა მ. ზ-მა. კერძო საჩივრის ავტორმა გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 21 ივნისის განჩინებაში გამორჩებილი უზრუნველყოფის ღონისძიების საკითხის გადაწყვეტა მოითხოვა.

კერძო საჩივრის ავტორმა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199¹ მუხლზე მითითებით აღნიშნა, რომ თავის დროზე სასამართლოს მიერ დაშვებულ იქნა მექანიკური შეცდომა და სასამართლომ გადაწყვეტილების მიღებასას არ იმსჯელა უზრუნველყოფის გაუქმების ბედზე, რაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 260-ე მუხლის შესაბამისად გადაწყვეტილებაში დაშვებული უსწორობის გასწორების საფუძველს წარმოადგენდა.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, საჯარო რეესტრის მიერ გადაწყდა კონკრეტული საკითხი, კერძოდ, მოხდა ნახაზის კორექტირება, ხოლო ლ. გ-ს 2019 წლის 11 ოქტომბერს უარი ეთქვა რეგისტრაციის განხორციელებაზე. შესაბამისად, კერძო საჩივრის ავტორის მოსაზრებით აღარ არსებობს დავა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 6 ივლისის განჩინებით მ. ზ-ის კერძო საჩივრი მიღებულ იქნა წარმოებაში.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლისა და წარმოდგენილი კერძო საჩივრის დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ მ. ზ-ის კერძო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 420-ე მუხლის თანახმად, კერძო საჩივრების განხილვა ზემდგომ სასამართლოებში წარმოებს შესაბამისად ამ სასამართლოებისათვის გათვალისწინებული წესების დაცვით.

განსახილველ შემთხვევაში წარმოდგენილი კერძო საჩივრით სადაცვდ არის გამხდარი სასამართლოს მიერ გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმებაზე უარის თქმის კანონიერება. სარჩელის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებულ საკითხებს

ითვალისწინებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის XXIII თავი (სარჩელის უზრუნველყოფა).

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ინსტიტუტი წარმოადგენს მატერიალური კანონმდებლობით დაცული უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების რეალური განხორციელების სწრაფ და ეფექტურ საპროცესო-სამართლებრივ გარანტიას. სასამართლოს მიერ სარჩელის უზრუნველყოფის გამოყენებას საფუძვლად უდევს ვარაუდი, რომ მომავალში მიღებული სასამართლო გადაწყვეტილება, შესაძლოა, ვერ აღსრულდეს ან აღსრულება მნიშვნელოვნად დაბრკოლდეს. ამდენად, სარჩელის უზრუნველყოფის ინსტიტუტის მიზანია მოსარჩელის მატერიალური უფლებების რეალური განხორციელებისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა, სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების უზრუნველყოფა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199¹ მუხლის თანახმად, სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის, სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის, სარჩელის განუხილველად დატოვების ან საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლო თავისი გადაწყვეტილებით (განჩინებით) აუქმებს ამ სარჩელთან დაკავშირებით გამოყენებულ უზრუნველყოფის ღონისძიებას.

განსახილველ დავაში საქმის მასალებით დადგენილია, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 30 ნოემბრის განჩინებით მ. ზ-ის საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად; უცვლელად დარჩა თბილოსის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 21 ივნისის გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლო უურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ განსახილველ საქმეზე უზრუნველყოფის ღონისძიება გამოყენებულია სარჩელის აღძვრამდე ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 12 ოქტომბრის განჩინებით. ამასთან, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 21 ივნისის გადაწყვეტილებით და გ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 მარტის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ლ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი მ. ზ-ის სახელზე მიწის რეგისტრაციის შესახებ ახალციხის სარეგისტრაციო სამსახურის №... გადაწყვეტილება (ს.კ. ...), ლ. გ-ის მიერ წარდგენილ საკადასტრო აზომვით ნახაზე მითითებულ მინის ნაკვეთთან გადაფარვის ნაწილში და ახალციხის სარეგისტრა-

ციონ სამსახურს დაევალა საქმის გარემოებათა გამოკვლევის საფუძველზე მ. ზ-ის სახელზე მიწის რეგისტრაციის შესახებ გადაფარვის ნაწილში ახალი აქტის მიღება. საყურადღებოა ის გარემოება, რომ აღნიშნული გადაწყვეტილებით სარჩელის უზრუნველყოფის საკითხი ახლებურად არ გადაწყვეტილა და ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 7 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმებით, ავტომატურად ძალაში დარჩა ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 12 ოქტომბრის განჩინებით გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიება. შესაბამისად, არ არსებობდა საპელაციო სასამართლოს მიერ შესაბამის გადაწყვეტილებაში უსწორობის გასწორების ან დამატებითი გადაწყვეტილების მიღების საფუძველი.

ამასთან, საკასაციო სასამართლოს მნიშვნელოვნად მიაჩნია განიმარტოს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების შესახებ განცხადებაზე უარის თქმის საფუძველი გახდა ის გარემოება, რომ კანონიერ ძალაში შესული ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილების საფუძველზე არა არსებითად, მაგრამ ბათილად იყო ცნობილი რეგისტრაციის შესახებ ის გადაწყვეტილება, რომელმაც სადაც მიწის ნაკვეთის ნაწილზე წარმოშვა მ. ზ-ის საკუთრების უფლება. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მ. ზ-ი იმ ეტაპზე არ წარმოადგენდა მიწის ნაკვეთის სრულფასოვან მესაკუთრეს და კვლავაც გაურკვეველი იყო ლ. გ-ის უფლებრივი საკითხი სადაც უძრავ ნივთთან მიმართებაში. სააპელაციო სასამართლოს მიერ აღნიშნული დასკვნის გაკეთება გამოიწვია, მ. ზ-ის მიერ უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების შესახებ წარდგენილ განცხადებაზე სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლით დადგენილი ვალდებულების შეუსრულებლობამ, მტკიცებულებების წარუდგენლობამ, რომლებიც დაადასტურებდნენ გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძვლიანობას.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საკასაციო სასამართლოში კერძო საჩივრის დაკმაყოფილების საფუძველს ქმნის მ. ზ-ის მიერ წარმოადგენილი მტკიცებულებები. კერძოდ, საჯარო რეგისტრის ეროვნული სააგენტოს 2019 წლის 22 თებერვლის №... გადაწყვეტილებით კორექტირებული ნახაზის შესაბამისად, 921 კვ.მ მიწის ნაკვეთზე (1000 კვ.მ მიწის ნაკვეთის ნაცვლად) განხორციელდა მ. ზ-ის საკუთრების უფლების რეგისტრაცია. ამასთან, 2019 წლის 11 ოქტომბრის №... გადაწყვეტილებით – სახელმწიფო პროექტის ფარგლებში უფლების რეგისტრაციის თაობაზე ლ. გ-ის მიერ წარდგენილ განცხადებაზე, „საჯარო რეგისტრის შესახებ“ საქართველოს კანონის 23-ე მუხლის შესაბამისად მიღებულ იქნა გადაწ

ყვეტილება რეგისტრაციაზე უარის თქმის შესახებ. ამდენად, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება სასამართლო გადაწყვეტილების რეალურად აღსრულებისათვის მოსალოდნელი დაპრკოლების თავიდან აცილებისა და მისი აღსრულების საშუალებას წარმოადგენს, მოცემულ საქმეზე სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება აღსრულებულია, შესაბამისად, აღარ არსებობს მოცემულ საქმეზე აღძრული მოთხოვნების უზრუნველსაყოფად ღონისძიების გამოყენების საჭიროება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ამ ეტაპზე წარმოიშვა მ. ზ-ის კერძო საჩივრის დაკმაყოფილებისა და სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199¹, 419-ე, 420-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მ. ზ-ის კერძო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 10 დეკემბრის განჩინება;
3. სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე მ. ზ-ის მოთხოვნა დაკმაყოფილდეს;
4. გაუქმდეს ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 12 ოქტომბრის განჩინებით გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიება – მ. ზ-ისთვის ახალქალაქის რაიონის სოფ. ...ში მდებარე (საკადასტრო კოდით ...) მიწის ნაკვეთის გასხვისების აკრძალვის შესახებ;
5. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

დავის არსებითად დასრულების გამო სარჩელის უზრუნველყოფის გაუქმება

განხილვა საქართველოს სახელით

№პს-320(ქს-20)

9 სექტემბერი, 2020 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ქ. ცინცაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
6. სხირტლაძე,
ა. წულაძე

დავის საგანი: სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გა-
უქმება

აღწერილობითი ნაწილი:

2015 წლის 2 აპრილს 6. ნ-მა სარჩელი აღძრა გურჯაანის რაიო-
ნულ სასამართლოში, მოპასუხების – საქართველოს იუსტიციის
სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოსა და საჯა-
რო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო
სამსახურის მიმართ. მოსარჩელემ – საჯარო რეესტრის ეროვნუ-
ლი სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის 2015 წლის
3 თებერვლის სარეგისტრაციო წარმოების შეჩერების შესახებ №...
გადაწყვეტილების, სარეგისტრაციო წარმოების შეწყვეტის შესა-
ხებ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარე-
გისტრაციო სამსახურის 2015 წლის 6 მარტის №... გადაწყვეტილე-
ბის, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 13 მარ-
ტის №... გადაწყვეტილების და 2007 წლის 23 აგვისტოს გადაწყვე-
ტილების (განცხადების რეგისტრაციის №...) – 162 კვ.მ ფართის ნა-
წილში ბათილად ცნობა მოითხოვა.

გურჯაანის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 1 მაისის საოქ-
მო განჩინებით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კო-
დექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, საქმეში მესამე
პირად ჩაბმულ იქნა სს „...ა“.

გურჯაანის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 21 მაისის გა-
დაწყვეტილებით 6. ნ-ის სარჩელი, მოპასუხების – საჯარო რეეს-
ტრის ეროვნული სააგენტოსა და საჯარო რეესტრის ეროვნული სა-
აგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის, მესამე პირის –
სს „...ის“ მიმართ არ დაკმაყოფილდა.

აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა

6. ნ-მა.

2017 წლის 11 მაისს 6. ნ-ის მიერ სააპელაციო ეტაპზე დაზუსტდა მოთხოვნა, კერძოდ, აპელანტმა მოითხოვა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ 2015 წლის 3 ოქტომბერის მიღებული სარეგისტრაციო წარმოების შეჩერების შესახებ №... გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა; 2015 წლის 6 მარტს მიღებული სარეგისტრაციო წარმოების შენყვეტის შესახებ №... გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა; სს „...ის“ სახელზე განხორციელებული რეგისტრაციის შესახებ გადაწყვეტილების (განაცხადის რეგისტრაციის №..., 2007 წლის 23 აგვისტო, მიწის ნაკვეთის ს/კ ...) ბათილად ცნობა; ასევე – სარეგისტრაციო ობიექტთან დაკავშირებით საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ რეგისტრაციის თაობაზე მიღებული ყველა შემდგომი გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა, კერძოდ, გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის გადაწყვეტილებების: №... (29.09.2009წ.) ს/კ ...; №... (22.01.2015წ.) ს/კ ...; №... (29.10.2015წ.) ს/კ ...; №... (10.11.2015წ. ს/კ ...) – 162 კვ.მ მიწის ნაკვეთის ნაწილში ბათილად ცნობა; 6. ნ-ის საჩივრის დაქმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 13 მარტის №... გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა და საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურისათვის 6. ნ-ის 2015 წლის 29 იანვრის №... განცხადებაზე საქმის წარმოების განახლებისა და რეგისტრაციის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების დავალდებულება.

2017 წლის 15 მაისს 6. ნ-მა სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ განცხადებით მიმართა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას, რომლითაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლისა და 198-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად მოითხოვა, მოპასუხებს – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ქონების რეგისტრაციის დეპარტამენტის რეგიონული რეგისტრაციის მართვის სამსახურის კახეთის რეგიონულ ოფისს და საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს, საქმის საბოლოო დასრულებამდე აკრძალვოდა ... საკადასტრო კოდზე რეგისტრირებული უძრავი ქონების შემდგომი დაყოფის, გაერთიანების უფლების გადასვლის რეგისტრაციის განხორციელება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 16 მაისის განჩინებით სარჩელის უზრუნველყოფის ორნისძიების გამოყენების შესახებ 6. ნ-ის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა; საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოსა და საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგის-

ტრაციო სამსახურს აეკრძალათ სს „...ის“ სახელზე საკადასტრო კოდით ... რეგისტრირებულ ქონებაზე შემდგომი დაყოფის, გაერთიანებისა და უფლების გადასვლის რეგისტრაციის განხორციელება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილებით აპელანტი ნ. ნ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუმდა გურჯაანის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 21 მაისის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; ნ. ნ-ის დაზუსტებული სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, კერძოდ, 162 კვ.მ ფართის ნაწილში ბათილად იქნა ცნობილი საჯარო რეგისტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის 2008 წლის 23 აგვიტოს გადაწყვეტილება რეგისტრაციის შესახებ, (განაცხადის რეგისტრაციის №..., მიწის ნაკვეთის ს/კ ...); ასევე ბათილად იქნა ცნობილი ამავე სარეგისტრაციო ობიექტთან დაკავშირებით საჯარო რეგისტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება ყველა შემდგომი რეგისტრაციის თაობაზე, კერძოდ: გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის გადაწყვეტილებები: №... (29.09.2009წ.) ს/კ ...; №... (22.01.2015წ.) ს/კ ...; №... (29.10.2015წ.) ს/კ ...; №... (10.11.2015წ.) ს/კ ...; – 162 კვ.მ მიწის ნაკვეთის ნაწილში; ბათილად იქნა ცნობილი საჯარო რეგისტრის ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 13 მარტის №... გადაწყვეტილება ნ. ნ-ის საჩივარის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე და საჯარო რეგისტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურს დაევალა ნ. ნ-ის განცხადებაზე საქმის წარმოების განახლება და კანონის მოთხოვნათა დაცვით შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღება; სასამართლოს მიერ რეგისტრაციის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღების ნაწილში მოსარჩელეს ეთქვა უარი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა სს „...ამ“, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 12 დეკემბრის განჩინებით სს „...ის“ საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად; უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება.

2019 წლის 22 ნოემბერს სს „...ამ“ განცხადებით მიმართა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატას და ითხოვა სს „...ის“ საკუთრებაში არსებულ ... საკადასტრო

კოდით რეგისტრირებულ მიწის ნაკვეთზე უძრავი ქონების დაყოფის, გაერთიანებისა და უფლების გადასვლის რეგისტრაციის აკრძალვის გაუქმება, იმ საფუძვლით, რომ საქართველოს უზრუნველისი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 12 დეკემბრის განჩინებით სს „...ის“ საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად და უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 10 დეკემბრის განჩინებით სს „...ის“ განცხადება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების შესახებ არ დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ სარჩელის უზრუნველყოფა არის დროებითი ხასიათის ღონისძიება, რომელიც სასამართლოს მიერ სასარჩელო სამართალწარმოების წესით დადგენილი უფლების რეალიზებას უწყობს ხელს, ემსახურება სასარჩელო მოთხოვნის დაცვას და მის ეფექტურ აღსრულებას. შესაბამისად, შუამდგომლობის (განცხადების) განხილვის პროცესში პრინციპულია შეფასდეს, არსებობს თუ არა დავის საგნის დაცვის შემდგომი აუცილებლობა.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილების საფუძველზე ბათილადაა ცნობილი რეგისტრაციის შესახებ ის გადაწყვეტილება, რომელმაც სადაც მიწის ნაკვეთის ნაწილზე ნარმოშვა სს „...ის“ საკუთრების უფლება. შესაბამისად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ სს „...ა“ იმ ეტაპზე არ წარმოადგენდა მიწის ნაკვეთის სრულფასოვან მესაკუთრეს და კვლავაც გაურკვეველი იყო ნ. ნ-ის უფლებრივი საკითხი სადაც უძრავ ნივთან მიმართებით.

სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმება გამოიწვევდა სს „...ის“ იმ უფლებებში აღდგენას, რაც მას მოცემულ ეტაპზე არ გააჩნდა, შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ განმცხადებლის მოთხოვნა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე უსაფუძვლოდ მიიჩნია.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიუთითა, თუ მხარეთა შორის ურთიერთობა შეიცვალა, მხარეები მორიგდნენ ან/და გამოიცა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, ნინამდებარე განჩინება არ ართმევდა შესაძლებლობას სს „...ა“ ხელახლა მიემართა სასამართლოსთვის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების მოთხოვნით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 10 დეკემბრის განჩინება კერძო საჩივ-

რით გაასაჩივრა სს „...ამ“.

კერძო საჩივრის ავტორმა გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი განჩინებით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 16 მაისის განჩინებით გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე სს „...ის“ განცხადების დაქმაყოფილება მოითხოვა.

კერძო საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ, სისი საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ აღასრულა სასამართლოს გადაწყვეტილება, კერძოდ, განაახლა სარეგისტრაციო წარმოება და 2018 წლის 15 მაისს მოსარჩელე 6. 6-ს დაურეგისტრირა მიკუთვნებული 162 კვ.მ მინის ფართი, ს/კ კერძო საჩივრის ავტორის განმარტებით, მიუხედავად აღნიშნულისა, სააპელაციო სასამართლომ 2019 წლის 10 დეკემბრის განჩინებით უარი უთხრა ამავე სასამართლოს 2017 წლის 16 მაისის განჩინებით გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე. უარი ეფუძნება იმ გარემოებას, რომ გაურკვეველია მოსარჩელე 6. 6-ის უფლებრივი საკითხი და უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმება გამოიწვევს სადაც უძრავ ნივთზე სს „...ის“ უფლებების აღდგენას.

კერძო საჩივრის ავტორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინებით არასწორად ეთქვა უარი მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე, რადგან მოსარჩელის საკუთრებად 2018 წლის 15 მაისს დარეგისტრირდა სადაც უძრავი ნივთი, რომელიც შედგება 162 კვ.მ მინის ფართისგან. საგულისხმოა, რომ აღნიშნული უძრავი ნივთი 6. 6-ს დღეის მდგრამარეობით გასხვისებული აქვს. შესაბამისად, მოსარჩელის უფლებრივი საკითხი ცალსახად გარკვეულია და უზრუნველყოფის ღონისძიების არსებობა აზრს კარგავს.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2020 წლის 15 ივნისის განჩინებით სს „...ის“ კერძო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში.

სამოტივაციო ნაწილი:

საქასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლისა და წარმოდგენილი კერძო საჩივრის დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ სს „...ის“ კერძო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოება-

ში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებაზე.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 420-ე მუხლის თანახმად, კერძო საჩივრების განხილვა ზემდგომ სასამართლოებში წარმოებს შესაბამისად ამ სასამართლოებისათვის გათვალისწინებული წესების დაცვით.

მოცემულ შემთხვევაში საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანს სასამართლოს მიერ გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმებაზე უარის თქმის კანონიერება წარმოადგენს.

საკასაციო სასამრთლო განმარტავს, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ინსტიტუტი წარმოადგენს მატერიალური კანონმდებლობით დაცული უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების რეალური განხორციელების სწრაფ და ეფექტურ საპროცესო-სამართლებრივ გარანტიას. სასამართლოს მიერ სარჩელის უზრუნველყოფის გამოყენებას საფუძვლად უდევს ვარაუდი, რომ მომავალში მიღებული სასამართლო გადაწყვეტილება, შესაძლოა, ვერ აღსრულდეს ან აღსრულდება მნიშვნელოვანდ დაბრკოლდეს. ამდენად, სარჩელის უზრუნველყოფის ინსტიტუტის მიზანია მოსარჩელის მატერიალური უფლებების რეალური განხორციელებისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა, სასამართლო გადაწყვეტილების აღსრულების უზრუნველყოფა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 1991¹ მუხლის თანახმად, სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის, სარჩელის დაქმაყოფილებაზე უარის თქმის, სარჩელის განუხილველად დატოვების ან საქმის წარმოების შეწყვეტის შემთხვევაში სასამართლო თავისი გადაწყვეტილებით (განჩინებით) აუქმებს ამ სარჩელთან დაკავშირებით გამოყენებულ უზრუნველყოფის ღონისძიებას.

განსახილველ დავაში საქმის მასალებით დადგენილია, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 12 დეკემბრის განჩინებით სს „...ის“ საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად; უცვლელად დარჩა თბილოსის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ კანონიერ ძალაში შესული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილებით აპელანტ ნ. 6-ის სააპელაციო საჩივარი დაკავშირდა ნაწილობრივ; გაუქმდა გურჯაანის რაიონული სასამართლოს 2015 წლის 21 მაისის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება; ნ. 6-ის დაზუსტებული სარჩელი დაკავშირდა ნაწილობრივ, კერძოდ, 162 კვ.მ ფართის ნაწილში ბათი-

ლად იქნა ცნობილი საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის 2008 წლის 23 აგვისტოს გადაწყვეტილება რეგისტრაციის შესახებ, (განაცხადის რეგისტრაციის №..., მინის ნაკვეთის ს/კ ...;) ასევე ბათილად იქნა ცნობილი ამავე სარეგისტრაციო ობიექტთან დაკავშირებით საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება ყველა შემდგომი რეგისტრაციის თაობაზე, კერძოდ: გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურის გადაწყვეტილები: №... (29.09.2009წ.) ს/კ ...; №... (22.01.2015წ.) ს/კ ...; №... (29.10.2015წ) ს/კ ...; №... (10.11.2015წ.) ს/კ ...; 162 კვ.მ მინის ნაკვეთის ნაწილში; ბათილად იქნა ცნობილი საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 13 მარტის №... გადაწყვეტილება 6. 6-ის საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე და საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურს დაევალა 6. 6-ის განცხადებაზე საქმის წარმოების განახლება და კანონის მოთხოვნათა დაცვით, შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღება; სასამართლოს მიერ რეგისტრაციის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღების ნაწილში მოსარჩევეს ეთქვა უარი.

საკასაციო სასამართლოს მნიშვნელოვნად მიაჩნია განიმარტოს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების შესახებ განცხადებაზე უარის თქმის საფუძველი გახდა ის გარემოება, რომ კანონიერ ძალაში შესული ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილების საფუძველზე ბათილად იყო ცნობილი რეგისტრაციის შესახებ ის გადაწყვეტილება, რომელმაც სადაც მინის ნაკვეთის ნაწილზე წარმოშვა სს „...ის“ საკუთრების უფლება. შესაბამისად, სააპელაციო სასამართლომ მიაჩნია, რომ სს „...ა“ იმ ეტაპზე არ წარმოადგენდა მინის ნაკვეთის სრულფასოვან მესაკუთრეს და კვლავაც გაურკვეველი იყო 6. 6-ის უფლებრივი საკითხი სადაც უძრავ ნივთთან მიმართებაში. სააპელაციო სასამართლოს მიერ აღნიშნული დასკვნის გაკეთება გამოიწვია, სს „...ის“ მიერ უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების შესახებ წარდგენილ განცხადებაზე სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლით დადგენილ ვალდებულების შეუსრულებლობამ, მტკიცებულებების წარუდგენლობამ, რომლებიც დაადასტურებდნენ გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების საფუძვლიანობას.

თუმცა, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ ამ ეტაპზე საკასაციო სასამართლოში კერძო საჩივრის დაკმაყოფილების საფუძველს ქმნის სს „...ის“ მიერ წარმოადგენილი მტკიცებულებები. კერძოდ, სს „...ის“ მიერ წარმოადგენილი საჯარო რეესტრიდან ამონაწერებით დასტურდება, რომ სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ განაახლა სარეგისტრაციო წარმოება და 2018 წლის 15 მაისს

მოსარჩელე ნ. ნ-ს დაურეგისტრირა მიკუთვნებული 162 კვ.მ მიწის ფართი ს/კ აღნიშნული გარემოება კი ადასტურებს კანონიერ ძალაში შესული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილების აღსრულების ფაქტს. ამდენად, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება სასამართლო გადაწყვეტილების რეალურად აღსრულებისათვის მოსალოდნელი დაბრკოლების თავიდან აცილებისა და მისი აღსრულების საშუალებას წარმოადგენს, მოცემულ საქმეზე დავა მოსარჩელესა და მოპასუხებს შორის არსებითად დასრულებულია, მოსარჩელისათვის სასამართლოს მიერ დადასტურებული უფლება რეალიზებულია (საკუთრების უფლება 162 კვ.მ რეგისტრირებულია), შესაბამისად, აღარ არსებობს უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენების საჭიროება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ამ ეტაპზე წარმოიშვა სს „...ის“ კერძო საჩივრის დაკამაყოფილებისა და სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 199¹, 419-ე, 420-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. სს „...ის“ კერძო საჩივრი დაკამაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 10 დეკემბრის განჩინება;
3. სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე სს „...ის“ მოთხოვნა დაკამაყოფილდეს;
4. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 16 მაისის განჩინებით გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიება – საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოსა და საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გურჯაანის სარეგისტრაციო სამსახურისთვის სს „...ის“ სახელზე საკადასტრო კოდით ... რეგისტრირებულ ქონებაზე შემდგომი დაყოფის, გაერთიანებისა და უფლების გადასვლის რეგისტრაციის განხორციელების აკრძალვის შესახებ;
5. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

4. სააღსრულებო ფურცელი

**პრედიტორის უფლებამონაცვლის სახელზე
სააღსრულებო ფურცელის დუგლიკატის გაცემის
საფუძველი**

**განჩინება
საქართველოს სახელით**

№ბს-419-539-კ-03

15 ოქტომბერი, 2019 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი**

ზეპირი განხილვის გარეშე განიხილა შპს „...-ს“ განცხადება სა-
აღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემის თაობაზე.

საკასაციო სასამართლომ გამოარკვია:

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ და
სხვა კატეგორიის საქმეთა პალატის 26.02.2004წ. გადაწყვეტილებით საიდ „...-ის“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა, გაუქმდა თბილისის საოლქო სასამართლოს ადმინისტრაციული სამართლი-სა და საგადასახადო საქმეთა სააპელაციო პალატის 28.05.2003წ. გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, სსიპ „...-ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდა: საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაეკისრა 23 625 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარის გადახდა მოსარჩელის სა-სარგებლოდ და ადვოკატის მომსახურებაზე განეული ხარჯის – 100 ლარის ანაზღაურება.

13.02.2014წ. საკასაციო სასამართლოს განცხადებით მომართა შპს „...-ს“ დირექტორმა გ. ჯ-ემ და მოითხოვა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ და სხვა კატეგორიის საქმეთა პალატის 26.02.2004წ. გადაწყვეტილებაზე სააღსრულებო ფურცლის გაცემა, რაზეც ეთქვა უარი იმ საფუძვლით, რომ აღნიშნულ საქმეზე 24.03.2004წ. გაცემულია სააღსრულებო ფურცელი, რომლის დედანი გადაგზავნილია თბილისის სააღსრულებო ბიუროში.

28.04.2014წ. საკასაციო სასამართლოს განმეორებით მომართა შპს „...-ს“ დირექტორმა გ. ჯ-ემ და მოითხოვა სააღსრულებო ფურ-

ცლის გაცემის საკითხის შესწავლა, სააღსრულებო ფურცლისა და გადაგზავნის დამადასტურებელი მტკიცებულებების ასლების მინიდება, რის შესახებაც განმცხადებელს განემარტა, რომ სააღსრულებო ფურცლის დედანი 24.03.2004წ. გადაგზავნილი იყო თბილისის სააღსრულებო ბიუროში, რისი დამადასტურებელი გზავნილის ასლიც გადაეგზავნა განმცხადებელს.

15.10.2015წ. საქართველოს უზენაეს სასამართლოს განცხადებით მომართა შპს „...-ს“ დირექტორმა გ. ჯ-ემ და მოითხოვა სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემა იმ საფუძვლით, რომ სააღსრულებო ფურცლის დედანი დაკარგულია. აღნიშნული გარემოების დასადასტურებლად განმცხადებელმა წარმოადგინა თბილისის სააღსრულებო ბიუროს 28.07.2014წ. წერილი, რომლის მიხედვით სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს საქმის წარმოებისა და საინფორმაციო სამსახურიდან გამოთხვილი ინფორმაციის თანახმად, სააღსრულებო წარმოება, სადაც კრედიტორია ... „...ა“, ხოლო მოვალე – საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, სსიპ აღსრულების ეროვნულ ბიუროში რეგისტრირებული არ არის.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 11.02.2016წ. განჩინებით შპს „...-ს“ უარი ეთქვა სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემაზე იმ საფუძვლით, რომ სათანადო წესით არ დასტურდებოდა კრედიტორის უფლებამონაცვლეობის სათანადო წესით დადასტურების საჭიროება.

22.04.2019წ. უზენაეს სასამართლოს განცხადებით მომართა შპს „...-მ“ და ისევ სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემა მოითხოვა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 06.05.2019წ. განჩინებით შპს „...-ს“ განცხადება სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

10.06.2019წ. შპს „...-მ“ განცხადებით მომართა საკასაციო პალატას სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემის მოთხოვნით და წარმოადგინა კრედიტორის უფლებამონაცვლეობის დამდგენი დოკუმენტაცია. შპს-მ მოითხოვა აგრეთვე სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გამოცემის შემდეგ, სასამართლოს მიერ მისი სააღსრულებო ბიუროში გადაგზავნა.

მითითებული განცხადების განხილვის მიზნით საკასაციო პალატამ წერილობით მიმართა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს თბილისის სააღსრულებო ბიუროსა და მოვალის უფლებამონაცვლელების საქართველოს მიერ მისი სააღსრულებო ბიუროში გადაგზავნა.

თა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, რათა მათ წარმომედგინათ ინფორმაცია 26.02.2004წ. №ბს-419-539-კ-03 გადაწყვეტილებისა და 24.03.2004წ. №ბს-419-539-კ-03 სააღსრულებო ფურცლის შესასრულებლად განხორციელებული ღონისძიებების, სააღსრულებო წარმოების დაწყებისა და მიმდინარეობის, დაკისრებული თანხის გადახდის შესახებ.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს საკასაციო პალატისათვის ინფორმაცია არ მოუწოდებია, ხოლო სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს იურიდიული სამსახურის უფროსის №ბ-1056-19 წერილით საქართველოს უზენაეს სასამართლოს ეცნობა, რომ 26.02.2004წ. №ბს-419-539-კ-03 გადაწყვეტილების საფუძველზე გაცემული სააღსრულებო ფურცელი თბილისის სააღსრულებო ბიუროს სარეგისტრაციო უზრუნალში და სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიმდინარე და საარქივო მასალებში არ მოიძებნა. აღნიშნულის შემდეგ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროდან განმეორებით იქნა გამოთხვილი ინფორმაცია 26.02.2004წ. №ბს-419-539-კ-03 გადაწყვეტილებისა და 24.03.2004წ. №ბს-419-539-კ-03 სააღსრულებო ფურცლის შესასრულებლად სამინისტროს მიერ განხორციელებული ღონისძიებებისა და დაკისრებული თანხის გადახდის შესახებ, სამინისტროს ეთხოვა აგრეთვე გადაწყვეტილების აღსრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის წარდგენა. სამინისტროს №ბ-1213-19 წერილით უზენაეს სასამართლოს ეცნობა, რომ გადაწყვეტილებისა და სააღსრულებო ფურცლის მოძიება შეულებელია ხანდაზმულობის გამო, ხოლო სამინისტროს მოხაცემებით მას არ ერიცხება დავალიანება ... „...ის“ ან მისი სამართლებრივი შპს „...-ს“ მიმართ. სამინისტროს მომართვაზე რაიმე დოკუმენტაცია თანდართული არ ყოფილა.

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ სსიპ ... „...ის“ ან მისი უფლებამოხაცვლის – შპს „...-ს“ სასარგებლოდ თანხების გადარიცხვის შესახებ ინფორმაცია იქნა გამოთხვილი აგრეთვე საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურიდან. სახაზინო სამსახურის №ბ-1307-19 წერილით სასამართლოს ეცნობა, რომ სასამართლო გადაწყვეტილებით დაკისრებული დავალიანების დასაფარად, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საინკასო დავალებით თანხის იძულებით ჩამოჭრა არ განხორციელებულა, ხოლო დავალიანების წებაყოფლობით გადახდის შესახებ ინფორმაცია ექნება თავად საბიუჯეტო ორგანიზაციას.

საკასაციო სასამართლო წარმოდგენილი განცხადების, ადმინისტრაციული ორგანოებიდან გამოთხოვილი ინფორმაციის გაცნობის შედევად მიიჩნევს, რომ მოთხოვნა სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემის თაობაზე უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

„სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 23-ე მუხლის თანახმად, სააღსრულებო ფურცლის დაკარგვის შემთხვევაში ორგანოს, რომელმაც გასცა პირველი ეგზემპლარი, შეუძლია გასცეს დუბლიკატი, სააღსრულებო ფურცელი გაიცემა კრედიტორზე ან მის უფლებამონაცვლებზე (21.1, 24-ე მუხ.). განმცხადებლის მიერ წარმოდგენილი საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 01.03.2005წ. №1-1/250 და 04.05.2005წ. №1-1/647 ბრძანებებით, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს ქონების მართვის პოლიტიკის დეპარტამენტის უფროსის მოხსენებითი ბარათით დასტურდება, რომ სახელმწიფო ქონების ბაზაზე, სახელმწიფოს 100%-იანი წილით მონაწილეობით დაფუძნდა შპს „...“, რომელიც მიჩნეულ იქნა სსიპ „...ას“ სამართალმტკიცებულებიდ. ამდენად, დასტურდება, რომ განმცხადებელი კრედიტორის უფლებამონაცვლება, შესაბამისად მას აქვთ სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის მოთხოვნის უფლება. საკასაციო პალატა ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ განმცხადებელს დუბლიკატის გაცემის მოთხოვნით წარმოდგენილ 15.10.2015წ. და 22.04.2019წ. განცხადებებზე უფლებამონაცვლეობის დამდგენი დოკუმენტაცია (საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის ბრძანებები) არ დაურთავს, ხოლო სასამართლოს არ ჰქონდა პროცესუალური ვალდებულება თავად მოეძიებინა შპს-ს განცხადების საფუძვლი-ანობის დამადასტურებელი მტკიცებულებები. ამასთანავე, სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატის გაცემის თაობაზე 15.10.2015წ. განცხადების დაკმაყოფილებაზე საკასაციო პალატის მიერ 11.02.2016წ. განჩინებით უფლებამონაცვლეობის დაუდგენლობის მოტივით უარის თქმის შემდგომ შპს „...-ს“ 2019 წლის აპრილამდე სასამართლოსათვის აღარ მოუმართავს. დუბლიკატის გაცემის მოთხოვნით შემდგომი განცხადება საკასაციო პალატაში წარდგენილ იქნა სამ წელზე მეტი პერიოდის გასვლის შემდეგ – 22.04.2019წ. და განცხადებაზე კვლავ არ იყო დართული უფლება-მონაცვლეობის დამდგენი დოკუმენტაცია. ამ ეტაპზე სასამართლო იხილავს შპს „...-ს“ 10.06.2019წ. განცხადებას, რომელზე თანდართული დოკუმენტები უფლებამონაცვლეობას ერთმნიშვნელოვნად ადასტურებს.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სამოქალაქო კოდექსის 142.1 მუხლის თანახმად, სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული

გადაწყვეტილებით დადასტურებული მოთხოვნის ხანდაზმულობის ვადაა 10 წელი, რომელიც უკვე აღიარებული, მინიჭებული უფლების რეალიზაციის ვადაა. აღნიშნული ნორმის შესაბამისად, პირს, ვის სასარგებლოდაც მიღებულია გადაწყვეტილება, შეუძლია, მოითხოვოს მისი აღსრულება კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან 10 წლის განმავლობაში, რაც შეიძლება გამოიხატოს სააღსრულებო ფურცლის გაცემაში, იძულებით აღსრულების მოთხოვნაში და სხვ. (იხ.მაგ.: სუსგ 02.03.20186, №ას-170-170-2018, 13.04.20176, №ას-7-7-2017, 09.02.20156, №ას-67-61-2015). განსახილველ შემთხვევაში განმცხადებელი ითხოვს უზენაესი სასამართლოს 24.02.2004წ. (საქ-მე №ბს-419-539-კ-03) გადაწყვეტილებაზე სააღსრულებო ფურცლის გაცემას. სსკ-ის 264.3 მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება კანონიერ ძალაში შედის დაუყოვნებლივ, მისი გამოცხადებისთანავე. ამდენად, მართალია, 24.02.2004წ. გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან გასულია 10 წელზე მეტი, თუმცა მნიშვნელოვანია, რომ აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღებიდან 1 თვეს ვადაში – 24.03.2004წ. გაიცა სააღსრულებო ფურცელი და გაიგზავნა თბილისის სააღსრულებო ბიუროში იძულებითი აღსრულების მიზნით, რაც ადასტურებს უფლებამოსილი პირის მიერ ხანდაზმულობის 10-წლიან ვადაში გადაწყვეტილების აღსრულების მოთხოვნას.

„სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 23-ე მუხლის თანახმად, სააღსრულებო ფურცლის დაკარგვის შემთხვევაში ორგანოს, რომელმაც გასცა პირველი ეგზემპლარი, შეუძლია გასცეს დუბლიკატი. დუბლიკატის გაცემის ნორმატიული შესაძლებლობის შემოღება განაპირობა კრედიტორის უფლებამ, იძულებითი აღსრულების დაწყებამდე, სააღსრულებო ფურცლის დედნის დაკარგვის შემთხვევაში მიიღოს სააღსრულებო ფურცლის დუბლიკატი და მისი წარდგენით მოითხოვოს აღსრულების დაწყება. უკეთე სააღსრულებო ფურცლის დედანი უკვე სააღსრულებო ბიუროს წარმოებაშია, ალარ არსებობს მისი განმეორებით გაცემის წინაპირობა (იხ. სუსგ 05.03.2014წ. №ას-11-11-2014). განსახილველ შემთხვევაში მართალია დასტურდება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ და სხვა კატეგორიის საქმეთა პალატის 26.02.2004წ. გადაწყვეტილებაზე სააღსრულებო ფურცლის გაცემა და მისი თბილისის სააღსრულებო ბიუროში გაგზავნა, თუმცა ადმინისტრაციული ორგანოებიდან გამოთხოვილი ინფორმაციით არ დასტურდება აღნიშნული სააღსრულებო ფურცლის თბილისის სააღსრულებო ბიუროსათვის ჩაბარება, სააღსრულებო წარმოების დაწყება, სააღსრულებო მოქმედებების განხორციელება. ამასთანავე, მართალია მოვალე უთითებს დავალიანების არარსებობაზე,

თუმცა ვერ წარმოადგენს აღნიშნულის დამადასტურებელ დოკუ-
მენტაციას, არ დგინდება სამინისტროს მხრიდან გადაწყვეტილე-
ბის აღსრულების მიზნით რაიმე ქმედებების განხორციელება, კრე-
დიტორისათვის თანხის ანაზღაურება, საინკასო დავალების საფუძ-
ველზე თანხის იძულებით ჩამოჭრა.

საკასაციო პალატა დამატებით აღნიშნავს, რომ სკ-ის 142.1 მუხ-
ლით განსაზღვრული 10-წლიანი ხანდაზმულობის ვადის გარდა,
რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით დადასტურებული
მოთხოვნის რეალიზაციის დაწყების ვადა, არსებობს აგრეთვე სა-
აღსრულებო წარმოების მიმდინარეობის „სააღსრულებო წარმოე-
ბათა შესახებ“ კანონით განსაზღვრული ვადები, რომელთა გასვლა
დაწყებული სააღსრულებო წარმოების შეწყვეტას იწვევს. „სააღ-
სრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 34.1 მუხლის „ე“ ქვეპუნ-
ქტის თანახმად, სააღსრულებო წარმოება წყდება, თუ თანხის გა-
დახდევინებასთან დაკავშირებულ საქმეზე სააღსრულებო წარმო-
ების დაწყებიდან გასულია 10 წელი. მნიშვნელოვანია, რომ აღნიშ-
ნული ნორმა ითვალისწინებს გამონაკლისას და სააღსრულებო წარ-
მოების შეწყვეტის მითითებული წესი არ ვრცელდება ისეთ სააღ-
სრულებო საქმეებზე, რომელშიც მოვალე სახელმწიფო ან ადგი-
ლობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტია. განსახილველ
შემთხვევაში ერთი მხრივ არ დასტურდება სააღსრულებო წარმო-
ების დაწყება, თუმცა სააღსრულებო წარმოების დაწყებულად მიჩ-
ნევის შემთხვევაშიც არ იარსებებდა აღსრულების ვადის გასვლის
გამო სააღსრულებო წარმოების შეწყვეტის საფუძველი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პა-
ლატა თვლის, რომ შპს „...-ის“ მოთხოვნა სააღსრულებო ფურცლის
დუბლიკატის გაცემის შესახებ უნდა დაკმაყოფილდეს.

რაც შეეხება განმცხადებლის მოთხოვნას სააღსრულებო ფურ-
ცლის დუბლიკატის გამონერის შემდევ სასამართლოს მიერ მისი
სააღსრულებო ბიუროსათვის გადაცემის შესახებ, საკასაციო პა-
ლატა აღნიშნავს, რომ „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კა-
ნონის თანახმად, სააღსრულებო ფურცელს გადაწყვეტილების გა-
მომტანი ორგანო გადასცემს კრედიტორს (21.2 მუხ.), სააღსრუ-
ლებო წარმოება იწყება იძულებითი აღსრულების შესახებ კრედი-
ტორის წერილობითი განცხადებისა და სააღსრულებო ფურცლის
საფუძველზე (25.1 მუხ.). განსახილველ შემთხვევაში კრედიტორია
შპს „...“, შესაბამისად, სწორედ იგია უფლებამოსილი სასამართლო-
საგან მიიღოს და ორგანოში წარადგინოს სააღსრულებო ფურცელი
იძულებითი აღსრულების მიზნით. ამდენად, არ არსებობს შპს „...-
ს“ აღნიშნული მოთხოვნის დაკმაყოფილების, სასამართლოს მიერ
კრედიტორის წაცვლად სააღსრულებო ფურცლის სააღსრულებო

ბიუროში წარდგენის ფაქტოპრივი ან ნორმატიული საფუძველი.

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ად-
მინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნა-
ნილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 284-ე, 285-ე მუხლე-
ბით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. შპს „...-ს“ განცხადება სააღსრულებო ფურცლის დუბლივა-
ტის გაცემის თაობაზე დაკმაყოფილდეს;

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ და
სხვა კატეგორიის საქმეთა პალატის 26.02.2004წ. №ბს-419-539-კ-
03 გადაწყვეტილებაზე გაიცეს სააღსრულებო ფურცლის დუბლი-
კატი (კრედიტორის უფლებამონაცვლე: შპს „...“, მოვალის უფლე-
ბამონაცვლე: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან
დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სა-
მინისტრო);

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლო-
ოა და არ საჩივრდება.

უფლებამონაცვლებე ახალი სააღსრულებო ფურცლის გაცემა

გაცემება საქართველოს სახელით

№ბს-310(ქს-20)

7 ოქტომბერი, 2020 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ა. წულაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ქ. ცინცაძე

დავის საგანი: ახალი სააღსრულებო ფურცლის გაცემა

აღნერილობითი ნაწილი:

ზ. რ-მა 2013 წლის 7 ნოემბერს სარჩელით მიმართა თბილისის
საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას,
მოპასუხე საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების

სამინისტროს მიმართ და სასარჩელო მოთხოვნათა დაზუსტების შემდეგ მოითხოვა ამავე სამინისტროს 2013 წლის 4 ოქტომბრის №1-1/284 ბრძანებისა და სახელმწიფო ქონების მართვის პოლიტიკის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილის 2011 წლის 11 ოქტომბრის №05/22955 წერილის პათილად ცნობა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2014 წლის 28 იანვრის განჩინებით საქმეში, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მეორე ნაწილის საფუძველზე, მესამე პირად ჩაება შპს „...“.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 8 მაისის გადაწყვეტილებით ზ. რ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული გადაწყვეტილება მოსარჩელემ სააპელაციო წესით გაასაჩივრა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილებით ზ. რ-ის სააპელაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ზ. რ-ის სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 2013 წლის 4 ოქტომბრის №1-1/284 ბრძანება და სამინისტროს დაევალა, საქმის გარემოებების სრულყოფილად შესწავლისა და გამოკვლევის საფუძველზე, ზ. რ-ის საჩივართან დაკავშირებით ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა; სარჩელი დანარჩენ ნაწილში არ დაკმაყოფილდა. ამავე გადაწყვეტილებით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ზ. რ-ის სასარგებლოდ დაეკისრა ამ უკანასკნელის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის – 400 ლარის ანაზღაურება.

ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ და შპს „...-მა“ საკასაციო წესით გაასაჩივრება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2018 წლის 25 იანვრის №ბს-635-631(2კ-17) განჩინებით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და შპს „...-ის“ საკასაციო საჩივრები მიჩნეულ იქნა დაუშვებლად.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილებაზე 2019 წლის 26 მარტს გაიცა სააღსრულებო ფურცელი, რომელშიც კრედიტორად დაფიქსირებულია ზ. რ-ი.

2019 წლის 26 ივნისს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ად-

მინისტრაციულ საქმეთა პალატას განცხადებით მიმართა 6. რ-მა, რომელმაც ახალი სააღსრულებო ფურცლის გაცემა მოითხოვა. განცხადების მიხედვით, ვერ მოხდა სახელმწიფო ბაჟის დაკისრების ნაწილში სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულება ზ. რ-ის გარდაცვალების გამო.

განცხადებას თან ერთვოდა გაცემული სააღსრულებო ფურცლის დედანი, ზ. რ-ის გარდაცვალების მოწმობა და სამკვიდრო მოწმობა. სამკვიდრო მოწმობით დასტურდება, რომ ზ. რ-ის სამკვიდრო ქონება მიიღო მისმა პირველი რიგის მემკვიდრემ (შვილმა) – 6. რ-მა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 3 დეკემბრის განჩინებით დადგინდა, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილებაზე გაცემულ უნდა იქნეს სააღსრულებო ფურცელი გადაწყვეტილებაში დასახელებული კრედიტორის ზ. რ-ის უფლებამონაცვლე პირის – 6. რ-ის სასარგებლოდ. სააპელაციო პალატამ მიუთითა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 92-ე და „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლებზე, საქმეში წარდგენილ სამკვიდრო მოწმობაზე და აღნიშნა, რომ ვინაიდან 6. რ-ის უფლებამონაცვლეობა ზ. რ-ის მიმართ ნათელია, მის სასარგებლოდ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილებაზე უნდა გაიცეს ახალი სააღსრულებო ფურცელი.

ზემოაღნიშნული განჩინება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითრების სამინისტრომ კერძო საჩივრით გაასაჩივრა.

კერძო საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ სასამართლოს უნდა შეეფასებინა უფლებამონაცვლეობის დადგენის შესაძლებლობა აღსრულებული გადაწყვეტილების მიმართ, ვინაიდან უფლებამონაცვლეობა, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლიდან გამომდინარე, დასაშვებია გადაწყვეტილების აღსრულებამდე.

კერძო საჩივრის თანახმად, კონკრეტულ შემთვევაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითრების სამინისტროს 2018 წლის 2 ივლისის №1-1/336 ბრძანებით დაიწყო ადმინისტრაციული წარმოება ზ. რ-ის ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით და სამინისტროს 2019 წლის 14 მარტის №1-1/122 ბრძანებით ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. ზ. რ-ის წარმომადგენელმა სარჩელით მი-

მართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს და სამინისტროს 2011 წლის 11 ოქტომბრის №05/22955 მიმართვისა და 2019 წლის 14 მარტის №1-1/122 ბრძანების ბათილად ცნობა მოითხოვა, თუმცა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 31 ოქტომბრის №3/7889-18 განჩინებით სარჩელი განუხილველად იქნა დატოვებული. შესაბამისად, კერძო საჩივრის აეტორის განმარტებით, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 5 აპრილის გადაწყვეტილებით დადგენილი ვალდებულება აღსრულებულია, რაც ასეთი გადაწყვეტილების მიმართ ახალი უფლებამოსილი პირის განსაზღვრის შესაძლებლობას გამორიცხავს და შესარისთვის სამართლებრივი შედეგის მომტანი ვერ იქნება.

კერძო საჩივარს თან ერთვის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 2019 წლის 14 მარტის №1-1/122 ბრძანება, რომელიც გამოცემულია სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, წარმოდგენილი კერძო საჩივრის საფუძვლიანობის შესწავლისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად ასკვნის, რომ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს კერძო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, რადგან სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება გამოტანილია საპროცესო სამართლის ნორმების დაცვით, სასამართლომ ობიექტური შეფასება მისცა საქმის მასალებს და არ არსებობს განჩინების გაუქმების საფუძველი.

მოცემულ შემთხვევაში საკელევ საკითხს წარმოადგენს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებაზე ახალი სააღსრულებო ფურცლის გაცემის კანონიერება მოსარჩელის უფლებამონაცვლის მიმართ.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რომლის თანახმად, სადაც ან სასამართლოს გადაწყვეტილებით დადგენილი სამართლებრივი ურთიერთობიდან ერთ-ერთი მხარის გასვლის შემთხვევაში (მოქალაქეების გარდაცვალება, იურიდიული პირის რეორგანიზაცია, მოთხოვნის დათმობა, ვალის გადაცემა და სხვ) სასამართლო დაუშვებს ამ მხარის შეცვლას მისი უფლებამონაცვლით. უფლებამონაცვლეობა შესაძლებელია პროცესის ყოველ სტადიაზე.

საკასაციო პალატა ასევე მიუთითებს „სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ საქართველოს კანონზე, რომლის 24-ე მუხლის შე-

საბამისად, სააღსარულებო ფურცელი შეიძლება გაცემულ იქნეს გა-დაწყვეტილებაში დასახელებული კრედიტორის უფლებამონაცვლე პირის სასარგებლოდ ან მოვალის უფლებამონაცვლე პირის საწინააღმდეგოდ, თუ უფლებამონაცვლეობა ნათელია ან ამის დამა-დასტურებელი დოკუმენტი შეადგინა სათანადოდ უფლებამოსილ-მა ორგანომ ან დაამონშა ნოტარიუსმა. თუ საჭირო დადასტურება ვერ ხერხდება სათანადოდ უფლებამოსილი ორგანოს მიერ შედგე-ნილი ან ნოტარიუსის მიერ დამონბებული დოკუმენტის საშუალე-ბით, მაშინ კრედიტორმა ან მისმა უფლებამონაცვლე პირმა უფ-ლებამონაცვლეობს დადგენის და სააღსარულებო ფურცლის გა-ცემის თაობაზე უნდა მიმართოს გადაწყვეტილების გამომტან სა-სამართლოს.

ზემოაღნიშნულ ნორმათა საფუძველზე, საკასაციო სასამარ-თლო განმარტავს, რომ სამართლებრივი ურთიერთობის მხარეთა ცვლილება, დავის კატეგორიისა და სამართლებრივი ბუნების გათ-ვალისწინებით, შეიძლება გახდეს საქმეში უფლებამონაცვლის დადგენის ჩინაპირობა. კონკრეტულ შემთხვევაში, მხარეთა შორის სადაცო არ არის, რომ განსაზილევლ სამართალურთიერთობაში და-საშვები იყო უფლებამონაცვლეობა. ამასთანავე, სადაცო ურთიერ-თობის ხასიათის გარდა, უფლებამონაცვლეობის დადგენა დამო-კიდებულია იმ ფაქტის განსაზღვრაზე, ხომ არ არის სასამართლოს გადაწყვეტილება უკვე აღსრულებული. კერძოდ, კანონმდებლის მიერ პროცესის ნებისმიერ ეტაპზე უფლებამონაცვლეობის დაშ-ვება გულისხმობს უფლებამონაცვლის განსაზღვრის შესაძლებლო-ბას სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების მი-მართაც კი, თუმცა მხოლოდ ამავე გადაწყვეტილების აღსრულე-ბამდე. აღსრულებული გადაწყვეტილების მიმართ უფლებამონაც-ვლეობის დადგენა არ ხდება, რამეთუ უფლებამონაცვლე ვერ მო-ითხოვს უკვე აღსრულებული გადაწყვეტილების ხელმეორედ აღ-სრულებას, ან მას ვერ დაეკისრება უკვე აღსრულებული გადაწ-ყვეტილებით გათვალისწინებული ვალდებულების ხელმეორედ შესრულება.

სადაცო შემთხვევაში, უფლებამონაცვლის განსაზღვრა და ახა-ლი სააღსრულებო ფურცლის გაცემა მოხდა სწორედ გადაწყვეტი-ლების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ. ასევე, 2018 წლის 10 იანვრის სამკვიდრო მონმობით უდავოდ დადგენილია, რომ სწო-რედ ნ. რ-მა მიიღო ზ. რ-ის სამკვიდრო. შესაბამისად, მოცემულ საქმეში ნ. რ-ის უფლებამონაცვლეობა ნათელია. კერძო საჩივრის აგზორი უფლებამონაცვლის დადგენასა და მის მიმართ სააღსრუ-ლებო ფურცლის გაცემას არ ეთანხმება მხოლოდ ერთადერთი სა-ფუძვლით – იგი მიიჩნევს, რომ სასამართლო გადაწყვეტილება უკ-

33 აღსრულებულია.

საკასაციონისასამართლო, სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილების აღსრულების საკითხის შესწავლისას, ყურადღებას გაამახვილებს აღნიშნული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილზე, რომლითაც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს დაევალა ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა და მოსარჩელისთვის სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი თანხის ანაზღაურება.

საგულისხმოა, რომ 6. რ-მა ახალი სააღსრულებო ფურცლის გაცემის მოთხოვნით წარმოდგენილ განცხადებაში ხაზი გაუსვა სწორედ სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი თანხის მიუღებლობას. კერძო საჩივრის ავტორი კი სახელმწიფო ბაჟთან დაკავშირებით არაფერს განმარტავს. საქმეში არ არის წარმოდგენილი მტკიცებულება, რომლითაც მოსარჩელისთვის 400 ლარის გადახდა დადასტურდებოდა. ამდენად, სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი თანხის დაკისრების ნაწილში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2017 წლის 5 პპრილის გადაწყვეტილების აღსრულება არ დგინდება. შესაბამისად, მოთხოვნის მოცემულ ნაწილში სასამართლოს გადაწყვეტილება აღსრულებულად ვერ ჩაითვლება.

რაც შეეხება ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალებას, მართალია, კერძო საჩივარს თან ერთვის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 2019 წლის 14 მარტის №1-1/122 ბრძანება, თუმცა საკასაციო სასამართლო მიუთიობებს, რომ კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების აღსრულების საკითხი უნდა დადასტურდეს სათანადო წესით, მათ შორის, აღსრულების ეროვნული ბიუროს, როგორც სასამართლოს გადაწყვეტილებათა იძულებითი აღსრულების განმახორციელებელი ორგანოს, გაცემული ინფორმაციით. ამასთანავე, გადაწყვეტილების ჯეროვნად აღსრულების საკითხი სასამართლოში დამოუკიდებელი დავის საგანი შეიძლება გახდეს. მოცემული დავის ფარგლებში კი სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, შეაფასოს და განმარტოს, რამდენად წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 2019 წლის 14 მარტის №1-1/122 ბრძანება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად გამოცემულ აქტს; მით უფრო იმ პირობებში, როდესაც 6. რ-მა წარმოადგინა სააღსრულებო ფურცლის დედანი, რაც მოწმობს, რომ საქმეზე იძულებითი აღსრულება არ განხორციელებულა.

საგულისხმოა, ასევე, რომ ახალი სააღსრულებო ფურცლის გაცემა ვერ ხელყოფს სამინისტროს უფლებებს იმ შემთხვევაშიც კი,

თუ დადგინდება, რომ მას უკვე ნებაყოფლობით აქვს შესრულებული სასამართლოს დავალება, რადგან აღსრულების ეროვნული ბიურო იძულებითი აღსრულების ფარგლებში დეტალურად და სრულად სწავლობს აღნიშნულ საკითხს, თავდაპირველად სწორედ ნებაყოფლობითი შესრულებისთვის განუსაზღვრავს ვადას მოვალეს. ამდენად, აღსრულებული აქტის მეორედ იძულებით აღსრულება არ უნდა განხორციელდეს. მხარემ იძულებითი აღსრულების ფარგლებში უნდა დაამტკიცოს, რომ უკვე შეასრულა სასამართლოს მითითებები.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ვინაიდან ადმინისტრაციულ-სასამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების ნაწილში სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების ფაქტი შესაბამისი ნესით – სააღსრულებო წარმოების დასრულების თაობაზე უფლებამოსილი ორგანის (სააღსრულებო ბიუროს) ინფორმაციით არ დასტურდება, ხოლო სახელმწიფო ბაჟის დაკისრების ნაწილში – კერძო საჩივრის ავტორიც არ მიუთითებს გადაწყვეტილების ნებაყოფლობით შესრულებაზე, სასამართლო უფლებამოსილი იყო, დაეგინა უფლებამონაცვლე და მის მიმართ ახალი სააღსრულებო ფურცელი გაეცა. ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ კანონის მოთხოვნათა დაცვით მოხდა გასაჩივრებული განჩინების გამოცემა და არ იკვეთება კერძო საჩივრის დაკმაყოფილების საფუძვლები.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 59-ე, 63-ე, 64-ე, 74-ე, 368-ე, 374-ე, 399-ე, 414-ე, 420-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს კერძო საჩივარი არ დაემაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2019 წლის 3 დეკემბრის განჩინება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6
ტელ.: (995 32) 298 20 75
www.supremecourt.ge